

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_228941

UNIVERSAL
LIBRARY

چون سخن سخن بینان بیتی بسازد
که آفرین باور گوید بسازد انسان

نوشته و تصحیح شده است در شهر تبریز در روز دوشنبه اول ماه ذی القعدة

فصل اول در بیان کلیات

در بیان کلیات

در بیان کلیات

در بیان کلیات

در بیان کلیات

اطلاع

اس طبع میں ہر علم و فن کی کتب ذخیرہ سلسلہ دار فروخت کے لیے موجود ہیں یہ نہ صرف مطبوعہ کتب بلکہ شائق کو چاہے یا خانہ سے مل سکتی ہے جس کے معائنہ و ملاحظہ سے شایقان اصلی حالات کتب کے معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی ازان ہے اس کتاب کے ٹیٹل پرچم کے تین صفحہ سا دوہ میں کلیات و دواویں و قصائد فارسی و کلیات و دواویں ررود ورج کرتے ہیں تاکہ جس فن کی یہ کتاب ہے اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے فرادانوں کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو۔

کلیات و دواویں و قصائد فارسی

کلیات حرزین پیر محمد نادر زکریا صاحب مدظلہ العالی
۱۔ سوانح قرنی حضرت حنفی ۳۔ تواریخ سلاطین
۴۔ فتاویٰ فقہیہ امرا اطہار علیہم السلام ۴۴۔ دیوان
۵۔ مشنویات صغیر دواویں ۶۔ مشنویات خرابا
۷۔ فریبگاہ نامہ ۸۔ تذکرۃ انعامتین حنفیہ شاعر
عربیہ نظیر وحید العصرین محمد علی حرزین۔
کلیات خاقانی جیسے قصائد عربی فارسی غزلیات
و رباعیات کا پورا ذخیرہ ہے ایسا کلیات اس میں
کے ساتھ کلیات ہے جو اس طبع میں پیش ہو کر محفل
معانی و تعارضی کے دو جلد میں چھپا ہے۔
کلیات ہر زاویہ پر اس کلیات میں چار کتابیں ہیں
۱۔ دیوان سید غریب سید دیفون کی۔
۲۔ خاصہ سیدانہم رقعات سیدلہم کلیات سید
نبی علیہ السلام شاعر نازک خیال مرزا عبدالقادر سیدلہم
دیوان سیدلہم فقط فنون الشعر علی محمد باکری
کلیات سعدی شیرازی حسین سائل فیل میں
۱۔ دیوان کلیات ۲۔ کریم بخشہ اسم گلستان انصیا
۳۔ بوستان ہفت قصائد عربیہ و فارسیہ و عربی
و ترجمیات ۴۔ طبیبات و بدائع و خواص
و غزلیات قدیمہ و مقطعات و صاحبیات
و مشنویات و قطعات۔ و رباعیات۔

و مفردات۔ و تہذیبات۔ از تالیف طبع حضرت
مصطفیٰ الدین سعدی شیرازی۔
کلیات نظم غالب میرزا اسد اللہ خان غالب دہلوی
انتخاب کلیات عنایت صحر و امین پار دیوان ہیں
۱۔ دیوان حلقہ صغر۔ صغرین کا کلام ہے۔
۲۔ دیوان وسطا الحیوۃ عنوان شباب کا کلام۔
۳۔ دیوان عزت الگمال جو کمال عمر جا لیس برس کیا
۴۔ دیوان بقیہ نقیہ کلام نگام سیری۔
یہ کلیات ایک انتخاب ہے جو دیوان روشن طبع مخمور
صاحب کمال ملقب طوطی ہند حضرت امیر خسرو دہلوی پر
کلیات جامی تصنیف ملا عبدالرحمن جامی۔
کلیات نظیری نیشاپوری از خوش نگری ملا
نظیری نیشاپوری۔
کلیات ظہیر فاریابی تصنیف صدر الکمال ابو نصر فاریابی
دیوان ظہیر فاریابی۔ تصنیف ایضاً
دیوان صاحب کمال از مرزا محمد علی صاحب تبریزی
ایضاً۔ انتخاب دیوان۔
دیوان حافظ محشی خوشخط از انکشا طبع روشن
صاحب باطن ملقب لبسان العیب حضرت خواجہ
شمس الدین حافظ شیرازی۔
ایضاً۔ مطبوعہ جدید بہت خوشخط۔

کلیات حرزین پیر محمد نادر زکریا صاحب مدظلہ العالی
۱۔ سوانح قرنی حضرت حنفی ۳۔ تواریخ سلاطین
۴۔ فتاویٰ فقہیہ امرا اطہار علیہم السلام ۴۴۔ دیوان
۵۔ مشنویات صغیر دواویں ۶۔ مشنویات خرابا
۷۔ فریبگاہ نامہ ۸۔ تذکرۃ انعامتین حنفیہ شاعر
عربیہ نظیر وحید العصرین محمد علی حرزین۔
کلیات خاقانی جیسے قصائد عربی فارسی غزلیات
و رباعیات کا پورا ذخیرہ ہے ایسا کلیات اس میں
کے ساتھ کلیات ہے جو اس طبع میں پیش ہو کر محفل
معانی و تعارضی کے دو جلد میں چھپا ہے۔
کلیات ہر زاویہ پر اس کلیات میں چار کتابیں ہیں
۱۔ دیوان سید غریب سید دیفون کی۔
۲۔ خاصہ سیدانہم رقعات سیدلہم کلیات سید
نبی علیہ السلام شاعر نازک خیال مرزا عبدالقادر سیدلہم
دیوان سیدلہم فقط فنون الشعر علی محمد باکری
کلیات سعدی شیرازی حسین سائل فیل میں
۱۔ دیوان کلیات ۲۔ کریم بخشہ اسم گلستان انصیا
۳۔ بوستان ہفت قصائد عربیہ و فارسیہ و عربی
و ترجمیات ۴۔ طبیبات و بدائع و خواص
و غزلیات قدیمہ و مقطعات و صاحبیات
و مشنویات و قطعات۔ و رباعیات۔

بہ عین سخن مینان مئی جسنان
کے سہ آفرین باو گو ماہرین لسا انسان

خونادوہا کے شہری گھاسر شہد طاوہ خیرت لکھنوی نظر میں نہ شو گیز زلفنا آہو و الما رت

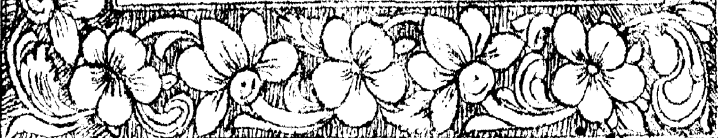

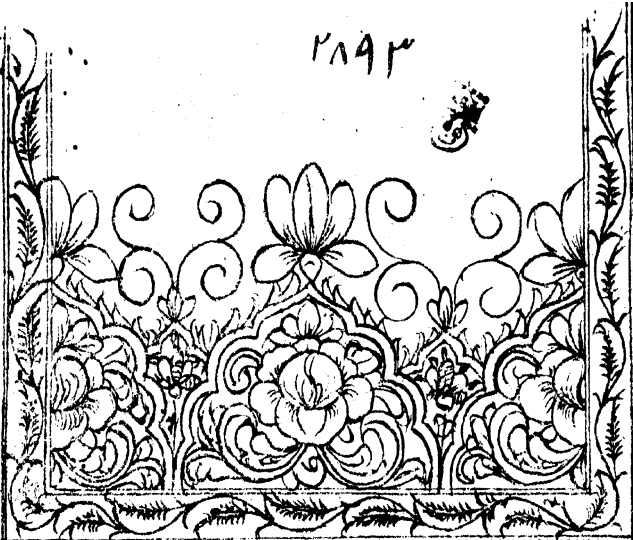
نور العین
دیوان

از ترجمہ بلند تصنیف سید ایاز تری سنج نور العین تابوی لاہوری تخلص واقف

مطبع میمنشی انجمن بریلوین
دہلی

۱۵۱۵۱۶۷

بسم الله الرحمن الرحيم

سبحان من توحد بالعز والبشا سبحان من تفسد بالمجد والشنا

مبارک است بنام تو افتتاح کلام
تبارک اسمک یا ذوالجلال والاکرام

رویت الف

رفته در هر گوشه زن سازها آوازها
نازنینان بردرت بنهاده از سرنازها
طائران قدس را سر رشته پروازها
فکر کو آینه خود را کند پروازها
همچنان هستند لیکن سر مبر آن رازها
کرد و اول قدمم که خویش را آغازها

ای بیزم شوق تو نالان بهر سو سازها
سه جبینان چیده سا بر آستان ازینا
در هوا می اوج توحید تو از سر میرود
نیست عکس شاهد عرفان تو صورت پذیر
رازها بیت را بسی گفتند در مستان عشق
راه بی انجام حجت را چو کردند اهل فکر

کمتر ناز صغوه در جنگ او شهبازها
میکنند هر چند شاهین خسرو اندازها

صید کردن مرغ سخمت را نه کا چون می است
کی تواند برزدن در صید گاه جسم تو

از رگ و پی بنده واقف نه بین در ناله است
اسی نیزم شوق تو نالان بر سر سوزها

هوای عالم بالا شگفته کرد مرا
پیام دوست ز صد جا شگفته کرد مرا
قبول خاطر دریا شگفته کرد مرا
که همچو صبح سردی شگفته کرد مرا
کشاد بند قبار شگفته کرد مرا
لبش بیاد میجا شگفته کرد مرا
پر خشم مردم دنیا شگفته کرد مرا
نیم سوخت نفس تا شگفته کرد مرا
شگفته کرد ترانا شگفته کرد مرا
چو میتوان بدلا شگفته کرد مرا
گرفته شد دل او تا شگفته کرد مرا
ز ابروی تو یک ایما شگفته کرد مرا
بیزم قلقل سینا شگفته کرد مرا
ازین چه سود که تنها شگفته کرد مرا
فلک بین که چه جیبا شگفته کرد مرا

خیال آن قدر عنا شگفته کرد مرا
چو گلبنی که صبهارا برود گذارفتند
بسان قطره بسوی دل گرفته بودم یک
ز مهر او بگریزان من گل چا کیست
بین تصرف و تنگیم که یار آخر
دم نیم سحر کار گزشت در من
هزار شکر خدا را که تنگدستی فتر
بگفتان جهان غنچه چو من نبود
من دو غنچه یک گل کشیم یک صبا
ترا بلطف زبانی بمن مضائق چیست
فلک اگر کند احسان لولول میگرد
نگشت و اگر ه من زناخن مر عبید
کسی نبود که بر لب زند مرا انگشت
درین حدیقه فلک تنگدل بسی دارد
نبود غم سگده دهر جامی خندیدن

برین عشق بیابانی خودم واقف

ز شهر برده بصره اشگفته کردم را

پیشدستی می کند بر چشمه فتان شما
 دسته ابرو دکانان گشته قربان شما
 وقت آنکس خوش که باشد از سیران شما
 تا سیه کرده است چشمی بر نگدان شما
 سخت چسبان اختلاط افتاد بر کمان شما
 گاه گاهی میکشتم خود را بمیدان شما
 گر قبول افتد شوم مهره من احسان شما
 چسبیت از نسک کشی منظور مژگان شما
 کاش افتد شیشه ام از طاق نسیان شما
 بونمی کردم اگر سیب ز نخندان شما
 جامه ز میان از هوای طوف و امان شما
 بعد ازین می افکنم دل در گریبان شما
 آسمان بیکار میگردد بدوران شما
 من دعا گو می شمایم من ثناخوان شما
 روزی من زهر شد از شکرستان شما
 گرد بد تازی بمن زلف پریشان شما
 این سخن بر گزینا مناسبت با شما

خوش نگاهان بسکه شوخ افتاد مژگان شما
 کار کرد از بس بهار تیر مژگان شما
 از گلستان می ستاند باج زندان شما
 رشک داغ دل مرا بسیار می آرد بشو
 دور چشمم بد که چون باد ام نوام باد لم
 قابل رنگ شهادت نیستم لبیک از سوس
 می فروشان خرقه میجو هم کنم زین شراب
 ملک دل را از نگاهای بدیوان نسخر کرد
 بی اثر نبود صدای گز شکست دل بود
 بود جان بر دن زضعف دل بسی مشکل مرا
 قطره های خون من چون گل گریبان بیدر
 نیست در دمان من این طفل را یکدم قرار
 گردش چشم تو باشد کار ساز عالمی
 خواه بد گوئید خوبان خواه دشنام دهید
 باچو من تلخی نصیب نیست ای شیرین لبان
 افتدم سر رشته جمعیت عالم بدست
 بیکنی نسبت لب شیرین خود را با غسل

<p>بادم برگشته مغخبر بامی مژگان شما جان من هست اختراع دردمندان شما</p>	<p>چیرم گشته هست خون عالمی چون ریخته بادل پر خون بسان زخم خندان لیتن</p>
<p>واقف آتش بجان هرگز نخواهد برد جهان هچو شمع صبح از لبهای خندان شما</p>	
<p>نوبت گریه بخون جب گرفتاد مرا سرمه چون خاک سیه از نظر افتاد مرا همه از دولت این چشمم ترا افتاد مرا انچه از دوری آن خوش سپرافتاد مرا گل شنبه سایه بهسار گرفتاد مرا آتش از رشک تو دربان پرافتاد مرا در فتم آیه با چشمم ترا افتاد مرا سفر با دینم بسرافتاد مرا</p>	<p>آب گردید دل و از نظر افتاد مرا چشم روزی که بر آن خاک در افتاد مرا ای که گفتی در دیوار تو افتاده چتر است نه فتاده است به بعقوب ز بهر یوسف غنچه ماند این دل و بهنگام جوانی بگشت طرفه پرد از نصیب تو شدی پروانه تا شود مانع من از سفر و نشت جنون آه با اینکه نه دست هست نه پا چون اشکم</p>
<p>سخت افسرده ام هر روزندم واقف در کدامی دل بیغمم گذرافتاد مرا</p>	
<p>چو گرد سرمه خیزد تیره در محشر غبار ما شود آب و هوای گلستان ناسا گلکار ما بطفلی روی مای شست چشمم اشکبار ما که باشد پاره از کوه عم سنگ فرار ما که آداب نشست و ناست میان تعبلا</p>	<p>سیه کرد از تعافل لبکه چشمش روزگار ما خراج ما بدینسان در نفس تغییر گریار ما بما این گرم جوشیها که دیدنی نیست امر ما ازین سختی ربانی نیست ما را بعد مردن هم چه بیرون میکنی از کوی خود ما خاکساران ما</p>

<p>نذاریم از کسی در گریه امیددگاری بصد خون جگر کردیم دل را پر دیشکین ثبات بندگی بنگر که نقش سجده در لوش</p>	<p>دل خون گشته شاید ساعتی آید بکار چو طفل شوق رفت آخر برون از خفت پس از ما همچو خانم ماند عمری یادگار</p>
---	---

تمامی سال از تانیز اشک آه ما واقف
هوای سرد و آب گرم باشد در یار ما

<p>یار گماشت بر سرم بجز درد بای را عاشق تیره روز را تا ز نظر نیگفتند چین بچین مزن اگر پیش تو آدم که من بس که بحال زار من گریه زار کرد سفت بچشم کس کجا جلوه کند بکار ما از دم صبح و انشود غمخوار اگر ترا دلی است لطف تو شاه من اگر شاطحال من شود حوصله تنگ تا کجا ضبط نفس که طالع غسره زمانه ام هیچ زیان نمیشود چاره نمیتوان نمود هست بر اوری بهم بیغم عشق آنکه مردیچ سعادتق نبرد آه که آه من می نرسد بجا من گر نوزیدی ای صبا بر زلف یار ما یار چو دید حال من خنده قاه قاه زد</p>	<p>از سر من که جز خدا و گنابین بلامی به که نصیحتی کنی نرگس سر مسامی را بادم سرد میروم گرم نگه ده جایی را قطره اشک هم نمآید دیده و جلای را کز پس ناز خواهد از آینه رونمای را خیز و غنیمتی شمر این دم دلگشای را جام جهان نما کند کاسه این گدای را کرده نصیب دوری حوصله از مای را گر تو بکار من کنی غمزه غمزدای را دلبر بیوقای را عمر گریز پاسی را خوردن استخوان او چینه کند همای را آه که نیست چاره طالع نارسای را پس ز کجا گرفتی این بوی جنون فزای را آه مگر بلانزد این گریه پاسی را</p>
--	---

نخت دل و بیکه برسانه عاشق روز و شب
طالع برگ عیدش کو عاشق بینوا می را

واقف پرگناه هم بر دست بلندی
ای بدر تو التیفاستق پارسامی را

دلانجی شنوم از دیو شب فغان ترا
بیک اشاره ابرو نمی رسد زورم
از ان بکوی تو شبها مخوش می باشم
نمی کشائی شمشیر از کمر یک دم
دلم ز خون دل آلوده و نازک طبع
چنین که خانه دلها خراب تیر تو شد
که مهر کرده ندانم دگر د جان ترا
بگو چگونه کشم ای جوان کسان ترا
که در دست تو ان داد و پاس بان ترا
که بسته است بقلم چنین میان ترا
چگونه لبوسه زخم خاک آستان ترا
خدا خراب کند خانه کسان ترا

از ان قصور که واقف تو در وفا کردی
نمی خورد سگ آن شوخ استخوان ترا

ز حد بردی بمن جور و جفا را
بسی خاصیت هست آن خاک پارا
مکن جور می کسان ابرو مبادا
خریدی چون دلم در گردن نش چسبیت
بر آن گندی نقاب از رخ بشوخته
بهو داران خود را قدر بشناس
و فایز عمر می خواهم نکو پان
مرا بست و کشته از دست غیرت
مدار می توان کردن خدا را
خبر زان نیست ز رخ تو تیارا
فرستم بر فلک تیر دعا را
مگر دریا فتنه عیب و فنا را
نخبل کردی ز روی خود حیارا
دهه بر باد مشت خاک مارا
شمارم تا جفا های شما را
من خونین جگر مانم حنارا

<p>د بار آمد بکار من نه اخپیار خورم گر آب حیوان بیتو مشکل</p>	<p>نیم ممنون کس منت خدارا که در عسر خنجر گردد گوارا</p>
---	---

<p>ببندد گل دکان عطر و اوقت کشاید پارچون بند قبارا</p>	
--	--

<p>شب باز شور گریه نیا سوده ایم ما آه که نیوده ایم ز بود و نبود خویش زیگانه پرتوق اسیری چه سزنی کیا بار زار نالی مای تو ان شنید باز آه که در جدائی تو چشم خانه را ناصح شبست ملامت ما میکنی مکن گفتم که غمزه تو بگویم نشانه گفت گاهی بعشوق دگر بقدم کرده ایم سعی</p>	<p>همسایه را بچشم نمک سوده ایم ما این یک دور روز که تو جدا بوده ایم ما اسی دل قفس برای تو فرموده ایم ما تاری دگر بسازم آفس سوده ایم ما دیوار و در بخون دل اندوده ایم ما صد بار گفته تو نشنوده ایم ما اورا گناه نیست که زنده بوده ایم ما راهی بهر طریق به پیونده ایم ما</p>
---	--

<p>اولگیر غنچه ایم درین گلستان هنوز واقف دهن بخت ه نیا لوده ایما</p>	
--	--

<p>بسیار گروم با غم مدارا رفتم یاران تخفیف تصدیع اشکم بر آندازیزه افسوس جانان ندار و غیر از جفا هیچ گفتار ما را محسوم دشنام</p>	<p>برینده رحمی امی ببت خدارا گرد در سر بود از ما شمارا آن راز پنهان شد آشکارا کس از که گیرد مزد و ستارا باطل بگردان حق دقت زارا</p>
---	---

<p>چشم از تو دارم این تو تیار را هر کس که بیند آن خاک پارا کم کن آئمی تخم حنا را با او رسانید این ماجرا را</p>	<p>غماکی بسیار ای باد زانکه افتد ز حشیش کحل الجواهر تا چند بود پای نگارم سیلاب اشکم بگذشت از کمر</p>
---	---

شد عسری واقف از اب دیده
 یاران بگوئید آن آشنا را

<p>مکن انگشت برب ناتوانی بیندانی را غریبی در مندی خاکساری ناتوانی را چسان یارب او اسازم بسطی سنانی را بجائی نامه بفرستم باو برگ خزانی را که بر بوم میزند از یک عنان گردش جهانی را تو انم سرخ کرد از خون خود کوه سنانی را که در پری بدل جاده ام عشق جوانی را چسرا در تلخ گفتن آورم شیرین دهانی را مباد اسم دهد دل ناله آتش غمانی را تا چون سایه گیرم دامن سروروانی را که آرد بر سر نامرمانی مهر بانی را که خونم سرخ خواهد کرد خاک آسانی را در آتش از تپ سوزند هشت استخوانی را</p>	<p>مکن تکلیف مشرق در دهل از رده جوانی را مکن بی زکونی خود چو من بی خان مانی را غم بسیار و من از یار دارم رخصت آسانی را کجا آن گل خیز از رنگ زردیهایی من دار سواری تاخت آور دست بر محوره هوشم نه آنم که نصف مرغکان خوبان رو بگردانی هر دیوانه بیدارند طاعت این جایی آن دارد شکاست چون گنم در پیش او از شوختمها سوار رخس نازی سوی من نرگانه بینا ک پهای خود ازین گلزار نموانم برون رفتن فلک از سیر و دور خود ندارد غیر ازین طلب ندانم مشهد تو در را لیکن اینقدر دانه صبا را یار از اصل هست پرسد بگو دیدم</p>
--	--

عزیز و قیم و چرخ بکاه خواری آفتاب خدا نگ نغمه اش خوردم پرید از چرخانم	نمی افتد بسرو قتم گذاری کاروانی را که میگیم بدعوی هر زمان ابرو کمانی را
--	--

نظیری گفت چون آناه آمد بر سرم و رفت
کجا بودی که ابشب سوختی آرزو جانی را

بتان ز بس که بدل خانه کرده اند مرا خجل ز انجمن و شتر مسار از تپس منم نه فکرت آخسرتی نه تلاش دنیائی کجا روم بکه گویم که خورد سالی چند برای من چه نهی خال غار نهی بر رخ بشنو گر چه سازم که آتشین خوبان چسرا بخرد و بزرگ زمانه بنشینم نمیستند بسنگه نواز شتم طفلان	بر ب کعب که سخن کرده اند مرا نه عند لبیب و نه پروانه کرده اند مرا چه دولت است که دیوانه کرده اند مرا غراب بازی طفلان کرده اند مرا اسپیر دام توبی دانه کرده اند مرا کباب جلوه مستانه کرده اند مرا ندیم شیشه و پیانه کرده اند مرا بهر سر زه بجز چه دیوانه کرده اند مرا
--	---

چرا نه شکوه گتم از شکر بان واقف
که ز هر چشم به پیانه کرده اند مرا

کابهی بدر من نرسیدی چه شد ترا زین پیش یک دور و چنین تخریب ترا تلخ است زندگانیم ایدل ز بیلوست گفتی چو عمر در دم ترعت بسر رسم نه گریه کرده ایم نه آهی کشیده ایم	یکبار زاریم شنیدی چه شد ترا امروز آهوانه رسیدی چه شد ترا زهری جدائی که چشیدی چه شد ترا مردم تو بیوفان رسیدی چه شد ترا از ما چه دیدی و چه شنیدی چه شد ترا
---	--

<p>خندان رسید بر سر من یازن شام مرگ می آید از تو بوی پریشانی ای صبا ای گل نهارم تبه ناخن زدی بدل ای گل ز کوی یار چسپا پاکشیده</p>	<p>ای صبح وصل دید میدی چه شد ترا بر زلف او اگر نو زیدی چه شد ترا یک خارم از جگر کشیدی چه شد ترا از دست او دگر چه کشیدی چه شد ترا</p>
---	--

<p>واقف بخویش دست و گریبان نمی چو گل بویش گراز صبا شنیدی چه شد ترا</p>	
--	--

<p>مده یارب دل بیمار کس را بت من بعد ازین بر پرده میباید مکن ایماه قتل عام در شهر رواج کفر گریه اوز لفت خدا یا بر چه خواهی کن ولیکن همین باشد دعای ماقمیران چون شمع نیم حسنت آفریند</p>	<p>مکن از زندگی بنزار کس را که کافر کرد و بیار کس را برای عاشقی بگذار کس را میسر کی شدی ز نار کس را با این کافر دلان سپار کس را که با خوبان نیفتد کار کس را مسوز از حسرت دیدار کس را</p>
---	--

<p>ندارم تاب در در شک واقف نخواهم از غمش بیمار کس را</p>	
--	--

<p>ناکی خرد ز سوسه در خون کشد مرا در طالع کجاست ترقی مگر بزور قصاب غم دگر بجای تیز دست شد سر و پشت گریه بش جلوه گر شود</p>	<p>کو عشق تا ز مجمله بیرون کشد مرا کجا بی عروج ناله بگردون کشد مرا یک پشت کار دمانده که در خون کشد مرا دل پیشتر آن فدا زون کشد مرا</p>
--	--

در خاک : خون اگر فلک دون کشد شوریده خاطر می که بامون کشد مرا	سنت زوستگیری دونان نمی کشم بتنگ آمد ز شتر خدا یا نصیب کن
---	---

واقف ز صحبت عقلا تنگ آمده ام
کو جند بده که پس لوی محنون کشد مرا

ابر گردید با شکباری ما بر سر خاک مانگی آئی بار خاطر شدیم یارون را دشمن جان ما شدی آخر دلم از ما بجزم گریه مکش بچه زلفت در از افتاده است گر کنی سیر کوچ زنجبیر با صدیگان در عین تصویریم	برق خندد ببنیزار می خاک بر فرق جان سپاری ما چه شرد او نخل یاری ما وای بر جان دوستداری ما نیست و الله اختیار می ما قصه تنبیره روزگاری ما کس ز بینی بیاید اری ما نیست بی صورت آه وزاری ما
---	--

عزت ما همین بس است که یار
بسته واقف که بخواری ما

ز حد گذشت شب هجر بس که زاری ما سجاک مانگی ای نسیم بی رسی بگره بند شو صحرا و شکر گردیدیم سمند تند چه بیرانی ای خدا ناترس بحرف و صوت تو تا صبح تیشود تسکین	اجل رسیدن شبانان نعم گساری ما که مانده است در آن کوچه یاد گاری ما چو ابر او ج گرفته است اشکبار می ما ترجمی بکن آخر سنا کساری ما قرار داده عشق است بیقراری ما
--	--

با بیست کز تو نیاید رکابداری ما	براب گردش اشکیم با سوارای سیل
	چه جرم سرزده واقف ز من نمیدانم که بسته اند عزیزان کمر بخجاری ما
<p>کز هر دو جهان گرفت مارا تینغش بزبان گرفت مارا هم این هم آن گرفت مارا مردانه توان گرفت مارا آنی ست که آن گرفت مارا آتش در جان گرفت مارا تا عشق عنان گرفت مارا مهر تو چنان گرفت مارا عشقت بمان گرفت مارا</p>	<p>عشق تو چنان گرفت مارا سر در سر کار او نکردیم گفتیم ز درد و غم گریزیم ای عشق ز دست عقل ما باد لبر ما درای خوبی یا نتپ که تن تو گرم گردید آمد بر کاب بوس ما عقل از سایه خویش می رمیدیم آب گرفت کناره عقل از ما</p>
	دیدم که ز ضبط گریه واقف آخر خفقان گرفت مارا
<p>افکنند یار تو سحر شک از فطر مرا خون شد ز بیوفائیت ای دل جگر مرا بردل غبار هست ازین رهگذر مرا ترسم که عمر نیز نیاید بسر مرا در نه چه حاصل ست ازین مشت پر مرا</p>	<p>پرورد عشق اگر چه بخون جگر مرا رفتی بسوی یار و نکردی خبر مرا پرسو صبا ز رگبذرش می برد غبار زمینسان که بیکیساند بستر قناده ام خواهم سعادت ز طواف قفس برم</p>

ای اشک رفتن تو باین ناک خونبخت از دست دل کجا روم می ای کاین ملای من خود خیال گشته ام از غم خدای را	ترسم که رفته رفته کنی بی جگر مرا نی در سفت رگه دار دوفی در حصه مرا ای بخت خفته خیز و بجو البش بر مرا
--	--

بودم هنوز طفل که چون اشک نمود عشق واقف فکنده بود ز چشم پدر مرا

یار تا از نظر افگند مرا چون ز تم آه که شرکان کسی کو به تکلیف تو ای سنگین دل شکر افتاد گیم باید کرد یک قدم پیروی دل کردم هستم بود تقاب رخ دوست چه کنم آه که بیتابی دل دارم امید که بر دارد بار من بدامت تهنه خردا قنوم	بیکسی در بدر افگند مرا ز ننه باد در جگر افگند مرا عاقبت از کمر افگند مرا که بران خاک در افگند مرا در جهان در گرافگند مرا شاد باد آنکه بر افگند مرا از دل او بدر افگند مرا نا امید می اگر افگند مرا که قضا و کوفت را فکن مرا
---	---

واقف آخر بزبان مردم دیدم پرده در افگند مرا

نیست یکتا که بجان نیست خریدار شما بر دقت خرد از کیسه بر هیار سے دل من پاره نمیگشت بدینسان رستم	چشمم بدو در زمین گرمی بازار شما کیسه پرد از پوشند بطره طرار شما بودی ار پاره انصاف سبک شما
--	--

<p>آخرامی خوش کمران چند کشم بار شما زانکه جز چو رو جفانیت و گم کار شما آه با این همه هستیم گمگار شما و ه چه گردید که گردید گرفتار شما من نخواهم شدن از سایه دیوار شما گردید دست مراد دولت دیدار شما گل بدامن بر غیر ز گلزار شما لائق گوش شومان گوهر شهوار شما</p>	<p>حیانت من کرمی گشت خدایار حمی طلبیدن ز شما مهر و وفادور از کار ما بجز مهر و فانیچ نکریم و لیک الحاق قوسی دل عرش نشین بوده است گو بیار دل بسز من همه خشت و همه سنگ پشت دست بر رخ دولت دنیا بزم میروم بادل پر خارا که نتوانم دید در غور حرف شما گوش که ایان بود</p>
--	--

	<p>نویادت ز شما آید و نه فکر دوا بچه امید زید واقف بیمار شما</p>	
--	---	--

<p>بدیده که نبار دشر چه کار مرا روم ز شهر به دیوار و در چه کار مرا نهال درد و غم با ثمر چه کار مرا دگر بدر و سرنو چه گر چکار مرا بقاصدی که نیار و خبر چه کار مرا باشک شام و باه سحر چه کار مرا</p>	<p>بگریه که ندارد اثر چه کار مرا هوای دشت جنون طرفه دلکش افتاد ز باغ دهر بود بس مرا شکوه اشک بدر و بکیسی خود شدم بیابان مرگ بکوی یار چرا اشک راردان سازم بصیر وادستانم ازین جفا کاران</p>
---	--

	<p>رها نمود چو صیادم از نفس واقف ز ناز گفت باین مشت پر چکار مرا</p>	
--	--	--

<p>که در گریه آورده ام انس و جان را</p>	<p>بزاری سپردم چنان بی تو جان را</p>
---	--------------------------------------

نخاهای زمن یافت فردانشان را بشکل قفس ساختم آشتیان را که دیوانه کرده است پیرو جوان را تنوری که در وی به بندیم نان را فراموش شد رفتن آب روان را	به تیری نوازش کن امروز و رنه بسر دارم از بس هوای اسیری سرد کارم افتاده با طفل شوخی ببین قسمت ما که طوفان بر آرد لبصوت حسنین در چمن ناله کودم
---	--

بهر هم مراد دسترس نیست و وقت
کنم پنجه داغ دل مغز جان را

از سر شمع بر حیره زیبائی را اعتباری نبود گفت سودائی را از که آموخته این همه خارا ئی را با دراز من نکنی وحشت تنهائی را کار رفته هست بیالاز تور عنائی را آنکه بخشیده بترگان تو گیرائی را	محفل افروز کن آن جلو بیغی را نشو م ناله گرا ز نکمت زلفت دم زد ای دل یار که یک قطره خون پیش تو که در خانه ز آئینه مصاحب داری نیست با سر کشی قد تو سروی به چمن می تواند که زد دست تو دل ما گیرد
---	--

چشم بد دور ز سیلاب سرشکم و وقت
آبروی هست از و با دید پیمائی را

یا شنو ناله حسنین مرا دیدم عقل دور بین مرا گاه دامن گه آستین مرا بدگوییده مه جبین مرا	یا بمن ده دل غمین مرا تا تو نزدیک آمدی بستی اشک چون طفل شوخ میگیرد گر چه روشن نمی کند شب من
--	--

<p>که خسته نیست همنشین مرا آسمان ساختی زمین مرا سره گردانی انگبین مرا جوی خون کردی آستین مرا کردت شست گرد کین مرا</p>	<p>تو نشستی نهان چنان بدلم بر سرم پاگذاشتی از لطف گر چنین روتشش کنی بامن بچه جسمم ای نگار خونین دست من ز احسان آب دیده ترم</p>
---	--

<p>بر درت مرد واقف از بس حزن تو نگفتی چه شد حزین مرا</p>	
---	--

<p>تا سرا سیمه کند چشم تماشا می را که نظر بند گشت این دل به جانی را سر بجز خدا بهم این گریه صحرائی را از که آموخته مژگان تو کبرای را سز نشس سود ندارد سر سوائی را ببرای خواجه بجای دگر آقائی را بست باد امن من و امن سوائی را بر دلم پیو نیز بنجید شکیبائی را حسزن یعقوبی و اندوه زینحائی را گر گذارد دل من و سوسه شرابائی را</p>	<p>یار از حد گذرانیده خود آرائی را هست از مردمی چشم تو این چشم مرا زان بدر میروم از شهرت تابان چو نیل سو کشان جوهر آئینه بردن می آرد دست بردار خدار از سر من ناصح بسنده حضرت عشقم تو چه میفرمائی در ازل آنکه ترا خلعت مستوری داد بسر زلف تو سوگست که نتوان بستن بلوّه یوسفیش کرده بکار دل من بیتوانم بعد اغت گذراندن بکیند</p>
--	---

<p>چکنم گرنروم از پی رندی واقف مستقد نیست دلمه شنی و ملائی را</p>	<p>—</p>
--	----------

<p>ہوس عیش نماں از تو جدا در سرا در ہواداری بالای تو خواہیم گریست ہست بر صفحہ ما حکم شتر افشان را ہمچو آن رشتہ کہ شد سوختہ پیدست ہنوز شمع فانوس ز ہمدردی مالاف مرن</p>	<p>تپ بود در شب ہجران تو ہم بسترا آب گو یکقد آدم گذرد از سر ما چہ قدر تا ز غمت سوختہ شد اختر ما پیچ و تاب غم عشق تو ز خاکستر ما بامہ از گرمی تپ سوختہ شد در بر ما</p>
--	---

عاقبت سبیل بردخانہ مارا واقف
دشمن خانگی ماشدہ چشم تر ما

<p>نالہ چون میکشتم از ضعف برد باد مرا بس کہ افسردہ ام آہنگ ندادد صیوتم ہمدی از غم دل دوش چونی در نو شتم دل کہ بودہ است جگر گوشہ من آخر کار خویش را میکشتم از حسرت شیرین ہنی ہر شب ای شمع بد پیش نظرش میسوزی</p>	<p>کاشکی ناکہ کشیدن رود از یاد مرا در نفس از چہ نگہ ارشتہ صیاد مرا سخنی گفت کہ آورد بفسر یاد مرا قطرہ اشک شدہ از نظر افتاد مرا بنمائید رہ مشہد فسر ہاد مرا آتش از رشک تو خواہد بدل افتاد مرا</p>
---	--

غمرہ کافراو کردہ اسیرم واقف
موبنی کو کہ زد دشمن کند آزاد مرا

<p>تیرگی ہاے روزگار مرا نالہ کاری نگرد در دل یار آمدی بار قیب دست بدست عشق عالم طبیعت تو گذاشت</p>	<p>بر سانپ زلف یار مرا داد بر باد اعتبار مرا بردی از دست اختیار مرا بر خرابی بنا سسے کار مرا</p>
--	--

<p>آرزوهای بے شمار مرا گل لکن خاک رهگذار مرا تیسره ترکد روزگار مرا اشترگریه های زار مرا</p>	<p>بوسه ده علی الحساب پیرس بید گریان مرا و گفت از تاز خط مددگار شد بطره او کاش آب بردورنه چه شد</p>
---	---

	<p>هر شب از یاد روی او واقف گریه پر گل کت کتار مرا</p>	
--	--	--

<p>حق بسیارست از زنجیر کردن مرا کاش هم طرزی شود پیدارین گلشن مرا همچو صحرایست آخر سبزه از دامن مرا نیست تاب منت کس یک سه روز مرا گشت در بزم تو هر یک دیده روشن مرا از که نالم دیده بدخواه است دل شمن مرا خوشه چینی کرد آخر صاحب خرمن مرا</p>	<p>بود در زندان غم یک عمر همشون مرا با صغیرم نغمه بلبل ندارد نستی بسکه مشق گریه کردم در خیال فوطن همچو گل چاک گریه نم نباشد بجهت گریه همچو مچرخه های سینه از سوز درون گاه در آیم ز اشک و گاه در آتش ز آه مایه دار در دو غم کردیم از فیض طلب</p>
--	---

	<p>داد از یک جرعه ام واقف ز بند خود نجات بسته پیر معانم گریه خرید از من مرا</p>	
--	---	--

<p>کرده زلف تو ز من قرض پریشانی را دارد آباد خدا خانه دیرانی را که سزد بخت سیه مردم نورانی را چه کشائی سر طومار پریشانی را</p>	<p>ساختم جمع ز بس بی سرو سامانی را پیر من گنج برون از تو دیوار آورد سرمه در چشم بکش تا بتوروشن گردد شکوه زلف بتان را لکن آغاز بزل</p>
--	---

<p>عذلیبان بچمن واقف مامهان هست یادگیرید از وطنه ز غزلخوانی را</p>	
<p>بذهد سود بسند و سپند مرا گشت آخر چو گو سپند مرا که بدریای خون فگند مرا دود از دل شود بلند مرا که فتاد است دل پسند مرا مژه های تو می کشند مرا بکن آواز اناے سپند مرا</p>	<p>عشق آورده در کند مرا غم که میگفت من غلیل تو ام گریه با من چو دشمنی دارد زلف پستش چو یاد می آرم چون بر آرم ز سینه پیکانش نگم لطف می کنه لیکن گر در آتش دلت ملول شود</p>
<p>نگسله ربط بندگی واقف گر کند یار بند بند مرا</p>	
<p>بیکار سا خفیم دل آزار خویش را در ناله تمام کنم کار خویش را آورده ام بر هم ستم کار خویش را بر من گمار غمزه خونخوار خویش را زلفت کشتاد چون سمرطو ما خویش را کردیم پاره رشته ز تار خویش را</p>	<p>از ناله سوختیم دل زار خویش را ای عشق آتشی بمن افکن که چون سپند ای دل دگر منال که من با هزار عجز جز من که راست حوصله دارو گیر تو شرمند و ساخت شرح پریشانی خودم بوده است کفر ناقص مانگ بر من</p>
<p>واقف ازان دهن قدر خنده و کشید نگذاشت بی نمک دل افکار خویش را</p>	

<p>پند می بده آن غمزنه فارتگر دل را آویزه گوشش تو کنم گوهر دل را بر روی خیالش نکشایم در دل را ز نهار که از کف مده این لنگر دل را در هم مشکین این همه بال و پر دل را ناله مرغ از جور تو خاکستر دل را صد بار کشتو دم بهوس دفتر دل را ببینند اگر ساده رخان جوهر دل را</p>	<p>تا چند کند زیر وزیر کشور دل را ای شاه بنم با تو ام آویزش دل هست ترسم که بود همزه ادغیب ز غمیرت چون پیر میان رطل گران او بمن گفت شاید شود آژاد بریدن نتواند داد من دل سوخته ای شوخ خندای یک فال ازین سوختنی خوب نیاید بر طاق نهند آینه دور و بدل آرند</p>
---	--

واقف زد در دل بمرادی نرسیدیم
 خوش وقت حریفی که بگل زد در دل را

<p>می آید از تو بوی دلها جانها در جستجوی دلها ای خوبی آرزوی دلها گاهی نظری بسوی دلها بکشای در بی بروی دلها قافل تو زها و هوئی دلها بازگ شده بهت خوبی دلها شور تو بچار سوئی دلها از سر و نو گفتگوی دلها</p>	<p>از پس گزری بکوی دلها دلسا در جستجوی تو نگم دلها خون شد در آرزویت دلها همه را نظر بسویت دلها پدر تو رو نهاده دلها در با و هو ز شوق دلها تو بوی که خو گرفتند چارایر و تا شدی فتاده یا بیکر بلبت بگر دید</p>
--	--

گل شد همه کو تیر ز بس بخت	در کوی تو آید وی دلسا
---------------------------	-----------------------

واقف شده تنگ بر دلم جا	در کوی وی از غلوی دلسا
------------------------	------------------------

<p>یک دل و صد زخم کاری گریه می آید مرا داغم از بیچاره داری گریه می آید مرا آن غم و این غمگاری گریه می آید مرا حسرت گوهر نشاری گریه می آید مرا بر تغافل می گذاری گریه می آید مرا شد بدل عزت بخواری گریه می آید مرا دشمنم شد دوستداری گریه می آید مرا زینکه شد بی اعتباری گریه می آید مرا نیست مردن اختیاری گریه می آید مرا صبر و طاقت شد فزاری گریه می آید مرا چند باشم انتظاری گریه می آید مرا می کند احسان شماری گریه می آید مرا در شب امید داری گریه می آید مرا که تو ام تنها داری گریه می آید مرا هیچ پروائی نداری گریه می آید مرا</p>	<p>رحم بر عالم نداری گریه می آید مرا شب همه شب بر سر بالین دل سوزم چو شمع بعد عمری آمده گفتا ندوستی هنوز یاری آید دلم را در فشار آورده است از تو گاهی گریه می نمایم التماس آیدم بر سر کوی بتان بر خاک ریخت یار با اغیار گردید آشنا بیگانه من گریه ام بر خواری خود نیست در کوی کسی زنده ام در دوری جانان بسی شرمنداره ام با غنیمت حجر کار افتاد و مندا مانده ام بارها گفتمی که خواهسم آمدن باری بیبا جز جفا با من نکرد آن بی وفا با این همه بیم آن دارم که ناید دلبر و خشنود و محس هیچ طفلان نیست جانان طاقت نریا هنوز جام ناز مستی من در آتش چو آب کیاب</p>
---	---

در بر هم دل آب شده واقف ز راه گریه	تا بکی این راه داری گریه می آید مرا
------------------------------------	-------------------------------------

<p>لسان ناله ز رخسیر خانه بیرون آ زدامگاه غم آب و دانه بیرون آ تو مرد کار نه از میان بیرون آ بصوت و چنگ و صدای چغانه بیرون آ پی نظاره این کارخانه بیرون آ بسیر لاله و گل عارفانه بیرون آ ز خویش از اشراف ترانه بیرون آ باین امید یکی ز آشنایان بیرون آ یکانه در طلب آن یگانه بیرون آ</p>	<p>سبک ز بند گیران زمانه بیرون آ ترا به نقل و می وصل مینند وصل فتاده هست بهم جنگ صف نده است اگر حباد نه زین طلسم جسمانی بهار کا به گر صنع کرد محسرا را غریب قافله از دیار غیب رسید فسون بیخودیت بس ترانه بلبل نکای نصیب تو کرد قبول و اقموس بجانه دار فسیح تو گر چه سایه بود</p>
--	--

	<p>ز باد صبح به آمد ز غنچه گل واقف تو همس ز خود پیسم بهانه بیرون آ</p>	
--	---	--

	<p>چه توان کرد تا توانی را کنند گوش من ترانی را چکشم گرمی زبانی را مهربان کن بمن فلانی را در ازل عشق و بدگمانی را تلخ کرد آب زندگانی را همچو پیر دانه جان فشانی را می گتم شکر بی زبانی را</p>	<p>بر دوازده شک من روانی را ارنی گوی بی ادب دل ما بوی دل سردی از تو می آید ایضک گر تو مهربان ننده بط نمانعی بیگد گرداند در مذاق من آن لب شیرین بر نور روشن گتم شبهای شمع نگذار درم البتله کس</p>	
--	--	---	--

<p>ماه من رسم مهر بانی را میروم می برم گرانی را رائگان با ختم جوانی را زنگ از رو پریدمانی را</p>	<p>همه دانی ولی نمیدانی بسکی می کشم برت اینک عشق بازی نگرده پریشدم ناقصویران پری پریشتم</p>
--	---

روشناسان بزم عم و وقت
نشاسته شادمانه را

<p>چاک چیمان سوی دامان شد نمی پرستی زیست مشکل مرگ آسان شد نمی پرستی سر بر پامال حرمان شد نمی پرستی غم مساط و در سلطان شد نمی پرستی این زمان آن خانه ویران شد نمی پرستی کسته اورا قسم پریشان شد نمی پرستی</p>	<p>غم بمن دست و گریبان شد نمی پرستی بر من ای برحم از احوال ناپرسیدنت گشت امید می که دل از دیده آیش داده بود در دیار دل که اقیام تو بود ای بی ضمیر خانه من یک دور و زبیش ازین آباد بود و فخر دل ریخت از شیرازه بی بیدر دهی</p>
--	---

کلبه واقف که عشرتخانه بوده است این زمان
یوسف من بیت احزان شد نمی پرستی

<p>می فتنه لخت دل از دیده بدامان مارا کی فراموشش شود کلبه احزان مارا زلافت آنروز که میکرد پریشان مارا که کند غیر تو مشه مستده احسان مارا می تو این گشت بیک جنبش محان مارا</p>	<p>ناگرفته است غم عشق گریبان مارا سخت در معرکه کند گرز عذرین مارا جمع بوده است مگر خاطرش از فتنه خط پرده برداشتی ای باوز رویش آصننت ز محنت تیغ کشیدن نکند دست کسی</p>
---	---

<p>چنگی موجب دلجمعی ما بود ای وای درین نغمه هم طالع صبح آمده ایم گدل ساخته مارا کمرنگ کسی اگر خوار و خسر ایم شمارا چه عرض این قطره خونی که دلش نامیدند رهوس ما گسرخوان کسی کی کردیم</p>	<p>یک نفس وایتندی کرد پیریشیان مارا کرد رسوای جهان چاک گریبان مارا یک دل مور بود ملک سلیمان مارا کجنا رید پسر طور عسزیران مارا داد از گریه بی صرفه بطوفان مارا هست صدر رنگ نعمت نعمت لوان مارا</p>
--	---

<p>ما باین وضع نبودیم پریشان واقف زلف او کرده چنین بی سوسامان مارا</p>	
---	--

<p>جانانه که بچو رجها میکشد مرا گفته که بنده رانبرای خدا میکش گر غیر دست و پایی تو بوسه چشم جان پیمان دست و دوقال شکوه دست از علاج من کنش ای طهر ز شکم دران حریم بجای رسیده است بکرو کتم بیار و شوم ایمن از بلا</p>	<p>اورا چه جرم مهر وفا میکشد مرا این طهر که کو برای خدا میکشد مرا جامی که رشک ننگ حنا می کشد مرا نازش جدا که شکره جدا میکشد مرا من زنده ام بدرود وای میکشد مرا کما شد نسیم صبا میکشد مرا بودن میان خون درجا میکشد مرا</p>
---	---

<p>من سرسبز گناهم و او بیگناه کش واقف پیرس ازو که چو کی کشد مرا</p>	
--	--

<p>ی کرده خون مشراق تو ام در جگر بیا ستادگی در آمدن ای سروناز چمیت</p>	<p>می میرم از برای تو کردم خبر بیا عمر است همچو آب روان در گذر بیا</p>
---	---

<p>جانان ترا که گفت چسبنین بخیب بریا زان پیشتر که عمر من آید بس بریا گر شام رفتی از نظر من سحر بریا موی شدم ز بچر تو ای خوش کمر بریا باز هست روز و شب ز برای تو دوریا تا با دورت شود دو قدم پیشتر بریا جان می کند ز دره تو عنضم سفر بریا آتش فتاده است مراد در گنج بریا خوشش بے تکلفانه بریا ای پسر بریا</p>	<p>از نشادی وصال تو مردیم ناگمان گفتمی که عاقبت بسرت خواهیم آمدن ای آفتاب حسن ز خورشید کم تو زین پیش تاب کوه فراخ مانده هست گاهی قدم بجانه چشمم توان گذاشت غافل ز سوز سینه ام انکاری سکن نتوان وداع راز عزیزان در بیخ دوست جانان ز حسرت لب همچون معین تو بار محبت پدر کے با تو داده اند</p>
--	---

واقف بدر دوری جانان پسرده جان

وقت مست وقت بر سرش ای نوحه گریبا

<p>همدم آه و ناله کرد مرا پیر بختا دساله کرد مرا می توان استماله کرد مرا یہ بلا ہسم نوالہ کرد مرا یہ تغافل حوالہ کرد مرا روکش باغ لالہ کرد مرا مست از یک پیالہ کرد مرا آب مانند نزالہ کرد مرا</p>	<p>آنکہ این دل حوالہ کرد مرا دوری آن جوان بیک ہفتہ من روم دل گرفتہ از در تو برد عشقم شہی بہمانے نہ گئے التماس ازو کردم داغها از دل ز بس کہ شکفت شوخ یک پیشم ساقی دارم خجالت دل ضروری واقف</p>
--	--

ای دل نهفته دار غم یار خویش را یار ب چه آفتی که زد دست تو آسمان افتاده گیر دفتر عیش جهان در آب آب بهوای دهر بمن ساز کار نیست از ناله های شعله نشان عذیب ما جان ما اینج نباید و سر و خستن گل را اگر آشیانه ما بار خاطر هست از دلبران چه چشم توان آشت کین گروه	بر خاطر کسی مگن بار خویش را صد بار بر زمین زده دستار خویش را ای گریه و اکمن سر طومار خویش را یار ب کجا برم دل بیمار خویش را گل ریز کرده غنچه منتار خویش را باید شناخت فتر خریدار خویش را آتش ز نیم مشت خس و خار خویش را پر باد میدهند هوا دار خویش را
---	--

واقعت گرفته ام این که تو نیکین سخن
از خون نویسی حال دل زار خویش را

تا خون بیاغ نیست مارا ای ناله مقصریم از تو یک لخت جگر چو بگ لاله از ما احوال دل چه پرسی	دل نیست و ماغ نیست مارا کز گریه فراغ نیست مارا بی بهره ز داغ نیست مارا یکذار و ماغ نیست مارا
--	---

واقعت شبها ز پر تو داغ
ماجت بچسبان نیست مارا

شوخ ز نظر گذشت مارا بی گریه و ناله در فراقت از گریه ما خب چه پرسی	تیری ز جگر گذشت مارا کم شام و سحر گذشت مارا این آب ز سر گذشت مارا
---	---

چون لاله بهار زندگانی شبهه از سیل گریخته خویش دنبال دل ریمیده خویش	با داغ جگر گذشت ما را اکثر سحر گذشت ما را عمری بسفر گذشت ما را
--	--

چون ابر بهار عمر واقف با دیده تر گذشت ما را	
--	--

ای رفیقان سجده ایند گوئید مرا گل دیوانگیم رسته ز خاک مجنون تا صبحان روی شما باز خندان نماید و هر چه خوش گفت رقیبی بیگانه گزینش کار من باز گذارید با بر کمر مشش	پنی دل نم شده ام آه مجوید مرا هوس عشق اگر هست بگوید مرا مانع از دیدن آن رومی گوئید مرا که شما جمله بجای کس و گوئید مرا هم نشینان ز پس مرگ مشوئید مرا
--	--

اگره انرا ز دهان کمر یار شدم بعد ازین واقف امر گوئید مرا	
---	--

تا مهر و وفا بجاست ما را ما را ز بدان شکایتی نیست فریاد که بکجگاه چسندی گل بر سر ما نمیتوان زد فرسوده شدیم ای درین بر در طبیب دست از ما در پهلوی غیر کرده جا	این جور و جفا نرسد ما را خوبان گل از شماست ما را بروند ز راه راست ما را تا خار رهش بیاست ما را آسوده خدا نخواست ما را این درد جز از دست ما را از تو گل بجاست ما را
--	--

<p>زبان عهد که با وفاست ما را</p>	<p>در عهد ما جفت کشیدن</p>
<p>واقف گل داغ عشق چون شمع سامان نما نماست ما را</p>	
<p>نشید از غم و در چه گویم نصیب را از من هزار عشق رسد عند لیب را آن سوم و بشور میا و غریب را پوشیده دار روی ملائک فریب را یارب علاج نیست من ناشکیب را در باغ چون گذرفت آن جامه بیب را</p>	<p>گفتم بسی ز درد دل امشب عیب را گل گل شکفته شد دلم از ذوق ناله اش بلبل گرفته خود بقیس از نسیم باغ ناب نظاره تو کجا دارد آدمی در سحر بقیه آرام و در وصل مضطرب قمری و سر و دست بدامان او دهند</p>
<p>واقف خیال قابض ارواح میکند خوکر دکان درد محبت طیب را</p>	
<p>نخده می آید بحالم غنچه تصویر را مهر بادامی شمارم حلقه زنجیر را خار پیراهن شناسم خار و انگیر را بی شک بر گزنی خوردم بطفلی شیر را کیسها گری فرو شد پیش کس کسیر را قفل حاجت نیست ورنه خانه زنجیر را گر بختن جستن آرد آهوی تصویر را</p>	<p>از شگفتن با همی پر سی من دلگیر را تامن از سودای چشمت نام پیدا کرده ام بس که بی آرامی از دست خلاق دیده ام نیست امروز لبشور از لب شیرین یا نقد جان دادم بهای درمی ساقی نذا اعتیاطا میزند آن شوخ بر کیسو گره ناوک نازی که دیدم در کمانت و نرسیت</p>
<p>گر نگاه افتد بحالم چشم آن رهگیر را</p>	<p>واقف بنویساری شادی کفالتی</p>

دوروزه دوری آن یار چانی میکشد مارا
 فریب وعده آن یو فاخته دریم دین غافل
 بفکر شتن مار و ز شوب بهره میگروی
 تو در روز وصال آن بکه مار ازنده نگذار
 بوه آگین خوبان کشتن عاشق زنی مهری
 تو مارا بر غلط ناقابل کشتن گمان کردی
 فویب آسمان کی میخویم این قصه معلوم است
 غلط گویند این کز نیشب نسیان میشود عارض
 در آن محفل که همچون شمع کس گرم گفتار است

بیای ای مرگ ور نه زندگانی میکشد مارا
 که عیار است و ز لطف زبانی میکشد مارا
 تو بوشین ای فلک فایغ فلانی میکشد مارا
 شب بجزان بیداری که دانی میکشد مارا
 قیامت بین که او از مهربانی میکشد مارا
 چنین باشد ولی این بگمانی میکشد مارا
 که گر خواند بر رسم مهربانی میکشد مارا
 پییری یاد ایا مهربانی میکشد مارا
 بدین قسمت که داغ بیزبانی میکشد مارا

ملون بس که دارد طبع ناز و دلبران واقف
 کسی از لطف و گاه از سرگرائی میکشد مارا

سری باشوخ شمشیر زمانی کرده ام پیدا
 بحد الله دل در دشت نامی کرده ام پیدا
 نشان داده است عشقم نسوزد که از یاد
 بغیر از گوشه چشم تو جانان نیست منظورم
 درین گلشن بدست آورده ام مریجویی را
 دل نازک و مانع سر فرود نارد بهر تنوشی
 نشد از آلتییا و سر مرده شن چشم تاریکم
 شنیدم پاد آتش پاره آتش میند درین

ز بهر زخم خوردن اشتها نمی کرده ام پیدا
 بیای در بید روی دوانی کرده ام پیدا
 ز من غافل نباشی کیمیا نمی کرده ام پیدا
 اگر در گوشه میخانه چانی کرده ام پیدا
 برای موسم پیروی عصائی کرده ام پیدا
 بچندین سعی شوخی میزانی کرده ام پیدا
 پس از سرگشتگیها خاکپائی کرده ام پیدا
 باین امید نغت و بویاری کرده ام پیدا

<p>اگر این دل است آفتوخ ازین نیست پرا نباشم غافل از یاد تو ای آئینه روقتی فغان من بصوت بلبل و قمری نمی ماند خوشم از ناله اش ساز و سر و دم خوش نمی آید</p>	<p>که من از جذب عشق آهین بانی کرده ام پید بخود نازم که وقتی با صغائی کرده ام پید ازین نالند با طرز چنانی کرده ام پید ز پهلوی دل ازو طرب غنائی کرده ام پید</p>
--	--

ندارم هیچ غم واقف اگر بی برگ گردیم
 باین شادوم که همچون فی نوای کرده ام پید

<p>تا کی غم فراق بزند ان کند مرا ساقی بیار باده که مستان کند مرا ساقی چو درتست بگردان سپال بیار کرد در دل من طیب را اغیار را بطف نمایان تو خست یار یارب مرا بساده عذار بی و چار کن از دماغ دل که گریه چشم آفریده اند یارب تو هم ز لطف چو آبا و کرده بر من گذر نمی کنی در ناز کاشکی گو یا مرید بود که گیسوست نسبتی</p>	<p>شادی وصل کو که گلستان کند مرا و از تو بگو نکرده پشیمان کند مرا کاس سوده دل زگره شد در آن کند مرا صدیغی می کجا بست که در آن کند مرا ممنون مگر بکشوه پنهان کند مرا که جلوه چو آئینه حیران کند مرا ترسم که منقصل ننگدان کند مرا بگذاز سیل جانته ویران کند مرا اگر درون سنجاک راه تو بچسبان کند مرا هر جا که با تمیست پریشان کند مرا</p>
--	--

واقف فریب خورده جمعیت کجا بست
 آشفته کاکلی که پریشان کند مرا

چشم تو سید است ازین مردم من یواند را
 خانه دیوان نهادم نام دیوانخانه را

<p>از نظر انداخت همچون اشک آب و از راه شورافزون می شود و از ماه نو دیوانه را می توان کردن تماشا جوهر هر پروانه را رابط با موی سر مجنون نباشند شانه را نذر سیل گریه من کردم نخستین خانه را کنز وصال شمع مانع میشود پروانه را قصه مسجی که گریه می کرده میخانه را</p>	<p>از فراق همنوایان بلبل من در قفس بر سر و جد دست دل تایتیغ او را دیده است خویش را ز دبی محابا بردم شمشیر تیغ دست از اصلاح احوال پریشان کنش در جهان روزی که غم بنیاد ویرانی گذاشت و امن فالوس را خواهم گرفتن رو چشم بس که چشمم کافرا و رهن دین من است</p>
--	---

سادگی بین کز گمان زخم واقف بارها
خوردم از چشمش فریب گریه ستانده را

<p>کز گریه من بجم حسد ابی ست جهان را بد نام مکن سلسله زلف بتان را و اغم من دل سوخته این لاله ستان را رفت از فراموش شود آب روان را قربان کمان تو کنم این دل و جان را پیوند زلف تو کنم ریشه جان را شیرازه توان بست کرد اوراق خزان را</p>	<p>باز آوسلی بده این دل نگران را ای دل زازل نام تو دیوانه نهادند از محفل خوبان نتوان کرد بروغم سروش چو برفتار در آید بلب جو کرده هست من غم زده را شاد به تیر پیمان گسل افتاده ای شوخ و گرنه اجزای دل خویش بند بگردم جمع</p>
--	---

واقف ز زبان کمر یار چه پرسی
از با هیچ خبر نیست من همچو آن را

<p>سرب پای یار سودن یادی آید مرا</p>	<p>در نظر چون سایه تمشاد می آید مرا</p>
--------------------------------------	---

<p>مرد کام نلج او شیرین نشد از وصل یار نیست و طبعم قبول تویت چون طفل شک ای هم آوزان دایع عند لیب من کنید</p>	<p>گر یه جان کندن فسر باد می آید مرا رحم بر دل خوردن استادمی آید مرا بوی گل از جامه مسیاد می آید مرا</p>
--	--

<p>نر نشد واقف لب بخش خون شک من</p>	<p>شرم از ناکامی جسلادمی آید مرا</p>
-------------------------------------	--------------------------------------

<p>ایس که فکر همت ساخته دلگیر مرا نیست همچون من دیوانه بیابان گردی بود از خدمت من بزم نور و شن چون شمع ساغر از دست چو نرگس ندیم یکساعت شمع اقتد ز زبان صبح چو روشن گردد</p>	<p>نشناسد کسی از غنچه تصویر مرا چشم ترسم رسد از حلقه زنجیر مرا گشتی ای شوخ ندانم بچه تقصیر مرا که درین باغ همین گشته فلکگیر مرا جلوه یار بر آورد ز نقشه پیر مرا</p>
---	---

<p>من دیوانه سر باده ندارم واقف</p>	<p>چکنم سلسله جنبان شده زنجیر مرا</p>
-------------------------------------	---------------------------------------

<p>دینا ثابت قدم بر جاده سودا مرا بیتو ای نور نظر با آنکه شمع افرو ختم طاقت خود داریم از ناتوانیها نماند حیف تیغ این جفا جویان دم آجم نداد گردا هم رانشاند از گریه شادی غزال شکر فیض چشمه سار فقر چون گویم کران</p>	<p>بر نذار دیکه نفس زنجیر سر از پارا خانه تاریک است همچون چشم نابینا مرا گر پرد چشمم بر همچون شر از جامه شور بختی تلت لب میدارد از دریا مرا شوخی چشمم که کرد آواره صحرا مرا خورده ام آبی که دل شد سرد از دنیا مرا</p>
---	---

<p>سخت میلزم بخود واقف ازین سنگین لانا</p>	<p>طبع نازک در خطر انداخت چون بینا مرا</p>
--	--

<p>گر بیان گز باشد چاک بیسازیم بان ا لب پان خورد و نشد و ز خون کند بطن بختیار بجز مستی که پیشش را کند ز تحریک خون زین بقدر آن دهن از بس جهان گشت در چشم نمیدانم چه آمد بر سر دل از سر زلفش اگر نتوانست بوسف نامه از مصر معذرت چون گرس ناخن چندین بهر انگشت میخواند</p>	<p>که دست شوق ما نشناسد از دمان گزبان بر آرد پنجه رنگین او از پنج سر جان را که دیگر برسد کار آورده شمشیر فرکان را دل موری تصور میکنم ملک سلیمان را صبا بسیار می آرد خبرهای پریشان را که میداند سوادی نیست پتیر کنگان را بود بسیار ذوق دلخراشی خوش نگهان ا</p>
--	---

سر آردا کی چون من نبارد هیچکس واقف
 که پای خفته ام در خواب می بیند بیایان را

<p>گر خاک آستانه بخشد بکن بر پای بایار صحبت من مشکل کی ساز گردد شمع است مصرع من در حج در زندان یارب چهار هزارم با او چه جاید با بر سو که روزها دیدم در محنت و فدا باید بهر ساندن با معنی آشنائی یکسر جامه زیبی چون قاتش ندیم</p>	<p>بالم بخود ز شاد می صد پیر بر پای من بای تا بس دل او دل شکن بر پای سوز و گداز باشد در شعر من سر پای من ساده و سلیم او مکر و فریب سر پای دنیا برای ما شد بیت الحزن سر پای نتوان شدن چو خاکی صد فن سخن سر پای صد بار گشته باشم در هر همین سر پای</p>
--	--

دل را بعد جراحت شد جای ستراحت
 زلفی که هست واقف مشک ختن سر پای

کردم از زاری خود بیزاری خویش را
 با که گویم یارب اکنون حال زار خویش را

بر سر راه تو میجویم فرار خویش را
 بی ضرورت کی گذارد کس باز خویش را
 ساختن صرف محبت روزگار خویش را
 باش تا من خود بر نیم برگ باز خویش را
 داده ام از دست و امان کار خویش را
 بید هم بر باد خود مشت غبار خویش را
 می برم ز نیسان بس لیل و نهار خویش را
 هر کجا یابند خوبان بیقرار خویش را
 خوب داند هر کسی ندبیر کار خویش را
 میکشم در محفل او انتظار خویش را

عاشقی می مرد و با مستوق میگفت این سخن
 کردم از جور رقیب بان خیر یاد کوی یار
 منت ایندرا که من بر غم اهل روزگار
 نخلم ای باد خزان محتاج تحریک نبوت
 گرز شود نهاکت دستم حنائی شد سجا
 نیست چندان الفتی با این تن خالی مرا
 در خیال روز و مولیش میگذرم روز و شب
 حیلها سازند چون سماب بکشتنش
 گر فکندم کار بر تقدیر نتوان عیب کرد
 بسکه وقت آمدن خود را فراموش میکنم

واقف امشب گریه بگردان خیال کوی یار
 چون غریبی کوی بسیار داریار خویش را

دانه سوزم شمع سیان تا دسترس باشد مرا
 گر روم سوی چین دل در قفس باشد مرا
 دل اگر در قید آهن چون جرس باشد مرا
 یک دور روزی در قفس گریه نفس باشد مرا

بچو بیدر دانه نه گل چیدن هوس باشد مرا
 کی در آزادی برم ذوق اسپری را زیاد
 ناله او همچنان باشد بیایان کرده شوق
 طرز نالیدن دهم مرغ گلستان ایباد

تا ابد واقف نخواهم شد دیگر که من
 خوردم از تیغش دم آبی که بس باشد مرا

نظر پوشیدی از من طالع خوابیده گویم

بسویم رویاری بخت بر گردیده گویم

مشامم از سخن های تو بودی رومی بیاید
بهر حرفم طرف میساختی زین بیشتر اکنون
بجوش آمد ز شادی در تن من خون افش
برش افسانه از شکوه آن لعل سر کردم
تو ای محبوب که همچون بید بیلزتی پیش
چه واقع شد که بار از ناله تو گوش میگردد
بنودی پیش ازین هرگز باین نگی گوی منم

سرسن گردهم بر او راق دلم گزیده گویا
سخن با من نمیکوی چه شد رنجیده گویا
تو گلگون از برای قتل من کوشیده گویا
شنیده گفت تو خواب پریشان دیده گویا
ازین دیوانه تر لیدر مو تر سیده گویا
شبی ای دل بگو پیش بی محل نایبه گویا
بکوی اودلا امشب بخون غلطیده گویا

وگر از علم و فن واقف تر اهل سرد می نیم
چنین دانم که درس عشق را نمیده گویا

ببینید آن چشم سحر آفرین را
اگر خانمان سوز دلها ندیدید
چو ببینند در آینه دهنده بیند
کسی دود از آتش گل ندیدست
به پشت سمن آمد آن جا به گلگون
بان لعل سوزان نیست سوخت
ز گلر نیزی گریه از بار دوش
چو بر بیدلان بگذرد بار گوید
مرا کشته و میرود شاد و خندان
بمن هر چه کرده است دل کرده گویا

ببینید آن فتنه عقل و دین را
ببینید آن عارض توشین را
ببینید آن دلبر شرکین را
تماش کنید آن خط عنبرین را
عجب آتش افتاده در خانه زین را
بنگداری پرسیده ام شان مین را
کنم کوه چو باغ بهشت استین را
به بندید آن باکگیر این را
نجوم بگیرید آن نازنین را
بگریید این خصم پهلونشین را

<p>نذارم زبان تا کم لشکر این را همی خواستم از خدا من همین را سرت کردم از کف بر تنج کین را نزش میکنی از چهر روی چنین را من از چشم برداشتم استین را ترا شنیدم از سنگ طفلان نگین را</p>	<p>شنیدم زمن کرده شکوه جای بجو نیزی ام آمدی خیم مقدم گرم میکشی باید از لطف کشتن ترا آفریدند سفیرین ترا جان جهان بود محتاج طوفان دیگر بدیوانگی تا کستم نام روشن</p>
---	---

بر آن خاک در سجده کردیم واقف
نشان دیدیم بر تخت نقش حسین را

<p>آه کردار اشفا بیماری آئیم ما بیا کم میخاهد و بسیار می آئیم ما پای کوبان تا پاسی دائمی آئیم ما گل بسرداییم از گلزار می آئیم ما</p>	<p>در دمنده از کویچه دلداری آیم ما عشق ما را عاقبت در بیم او بیخود در سر ما عشق شور منی صورت زخمی تیغ جفا از کوی خوبان آیم ما</p>
---	--

نیست واقف هم زبان در محفل کسی
شمع میلرزد چو در گفتار می آئیم ما

<p>حاجت روغن چرپا باشد چسراغ طور را عشق گرم دار بان می کند منور را تابکی خواهی زون مطرب عیث طنبور را سردبازار نیست آنجا هم کافور را عقل اگر داری بچشمم کم نه بینی مور را</p>	<p>نیست همه در کار رنگ آنخیز پر نور را حسن چون شاهانه بر کسی نازد ساز عشق کی دهد و از آن بی دلنواز در دیار عاشقی هنگامه عشق ست گرم پر برون می آورد از شوق پرواز فنا</p>
--	---

<p>پرسی لائق نباشد بهر سوز و داغ عشق خواستم آب بقا تیغش بسوزم رسید حال ملک ل چه می پرسی که در یک لحظه کرد</p>	<p>همچو موسی می سزد پروانه شمع طهور را صاحب جوهر کند نزدیک راه دور را فوج ختر گانی خراب این کشور معمور را</p>
---	---

	<p>میدهم از کف عنان اشک کو آیم برد ضبط نتوان کرد واقف گریه ریشور را</p>	
--	---	--

<p>وفاداری ندادم تا براندازد جایش را زمن آن پیروت روی گردان شنیدم باین تقریب شاید سرگذشت من آن گفتن دلدم در آتش افکندی دمن از غصه میسوم خدا خیرش دهد با من سلوک خوب میزند عنان را خود نگه دارد مگر غنا سوز آن دل چون چاک همچون شانه زلف او کرم شود بی پرده حسش از تقاضای لازمی</p>	<p>صبا شاید ز روی لطف بردارد نقاش را که در طالع کسوف دائمی هست آفتابش را خدا سازد که افتد حاجت افسانه خوانش را عباد البش نودنا محرمی بوی کبابش را بیطعم پیش می آید نیم قابل غناش را چو من بیدست و پایم زین چون بوی کبابش را ندانم چیست باعث یارب اکنون چه تا بش را ز بس شوخست شرکان چاک بیسان نقاش را</p>
--	---

	<p>مشو در فکر تعمیر دل دیران من واقف بهر خضرت تو ان کرد آبادان خرابش را</p>	
--	---	--

<p>ملک دل زیر و زبر گردید شاه من بیا فتنه لشکر میکشد بر دل که دار الملکست راه از من چپ مکن بهر خدا زره مرو بود امییم که خون من تو خواهی بختن</p>	<p>تیره شد احوال این اقلیم ماه من بیا باد شاه من بیا شرکان سپاه من بیا راست سوی بند میر کج کلاه من بیا میکشد نو می دیدیم امید گاه من بیا</p>
--	--

<p>از برای دیدن حال تنباه من بیایا می چکد خون میتو ظالم از نگاه من بیایا دیدنی دارد ملاش اشک آه من بیایا از بلاگر میگردد بیایا در سپاه من بیایا</p>	<p>لشتم از گریه در گرداب خون اماده است تیشتر زدی در برگ نظاره من هر مژه این مرا بسوزد آن آیم بر آتش میزند طرف حرف است این که زلف یار میگردد</p>
---	---

	<p>بارها واقف بفریاد آمد از میداد تو آه یکبارش نکفتی داد خواه من بیایا</p>	
--	--	--

<p>خنده زین رو بر بسیار زعفران داریم ما چشم ایمانی از ان ابرو کمان داریم ما شکوه زلف مسلسل بر زبان داریم ما تا کجا سودا می زلف او نهان داریم ما نه اسپد سود و نه بیم زیان داریم ما بهر شرح سوز دل چندین زبان داریم ما</p>	<p>زنگ ز روی روکش فصل خزان داریم ما این تامل فی ز خود ارسیت در قربان داریم ما حرف ما هر چند از دیوانگی بی ربط شد میدمد از موبو چون نافه مار ابو مشک هر چه باد اباد با آن زلف سودا میکنم همچو آن شمعی که میگردد بر پشیمان تاراد</p>
---	--

	<p>دقت احوال ما را ربط با شیرازه نیست نسبتی واقف با درلق خزان داریم ما</p>	
--	--	--

<p>بس سر کرده آشنائی را توجه دانی گره کشائی را بشکنم کاسه گدائی را بت من دعوی خدائی را خواجه مفروش موسیائی را</p>	<p>یار سر کرده بیوفائی را جان من تاختی بدل میزن هسج خیسری ندیدم از مردم میکنند از غور حسن امروز باشکست است عهد بنده در</p>
---	--

<p>خسرد هیچکس دوائی را آبروی هست جبهه سائی را سر جبهه اکن زتن جبهه الی را</p>	<p>در دیاری که در دراست رواج سن و آن آسمان که از خاکش یکدم ای تیغ و حسل بران شو</p>
<p>رفت واقف دگر نخواهی یافت اینچنین عاشقی وندائے را</p>	
<p>گاه گاهی از شمیم یاد سینه آید مرا دوست می بینم ز شمیم یاد می آید مرا آنچه با من کرد سوزن یاد می آید مرا هر که آن ناخن بدل زن یاد می آید مرا نشووم گرفتار غم شمیون یاد است از مرا</p>	<p>در نفس نه گل نه گلشن یاد می آید مرا آنقدر ترسیده چشم من ازین مردم که زخم تیغ بر بند و از یاد رفت اما هنوز ناله خیزد از رگ جانم لبان تار ساز بس که ناساز دست با من عین آن دلوان</p>
<p>میشود واقف جان بیت الحزن اگر پریم هر که از گم گشته من یاد می آید مرا</p>	
<p>سیم وزر مانند زنگس در قلم داریم ما مذربین ره سبقت از نقش قدم داریم ما چشم پریش از تو ای ابر کرم داریم ما همچنان سودای زلف خم نخور داریم ما نمود بده انصاف کی تاب ستم داریم ما آرزو زان خامه مشکین رقم داریم ما</p>	<p>در سخن سازی ز بی برگی چه غم داریم ما در طریق عجز از ما کس نیفتاد هست پیش تخم امید می درین فرزند پریشان کرده ایم جانست ما تخم شد از پیری ولی در سر هنوز لطف با ما هم نسیب از زریس بیطا قتم آنقدر ریاد می که زخم گشته مانوشود</p>
<p>زندگی داریم تا در دیده غم داریم ما</p>	<p>گریه واقف شمع سان مارا بود ای بقا</p>

بیت

<p>این حرف رسانید بلیلی نسب ما غیر از سخن عشق نشد منتجب ما این بود سزائی دل راحت طلب ما آن روز میباد که شود روز شوب ما نوبز کند خنده درین باغ لب ما سر چنگ نخورد و دستشال بی اویسا</p>	<p>گردن قبائل همه همچون لقب ما در بیم کتب خانه امقار و دولت ما چون گوگوش محنت سخت آلوده ما بخت سیرت کردون پند پیغمبر آن تنگدانا چید که چون غنچه بر گسترن از نیست کران پیغمبر گام</p>
--	--

واقف ز درت رفت و کلفتی بلجی افت
دیوانه پی پاوسه بوالعجب ما

<p>ای وصل ترا چه کار با ما در کوچه انتظار با ما مارا نفسی گذار با ما دیوانه و هوشیار با ما دیدے که چه کرد یار با ما حسب سایه ازین دیار با ما</p>	<p>بچبران سنده ساز گایا ما یکبار نشد و چهار آن ماه ای نمینفسی که میدی بیست از دوستیت شدند دشمن تقصیر نکرد در زده و کشت رفستیم و کسی ز رفت همراه</p>
--	---

از دولت راستی است واقف
کج باز سے روزگار با ما

<p>تسکین و هم زگره باین جیل دیده را در گریه افتاقی نامه و دیده را بید روی تو اشک بفرگان رسیده را</p>	<p>بیرون کشم ز سینه دل غمکشیده را از قحط مردمی چه عجب گر بعد ما چون حکم تست حکم چکیدن نمیده را</p>
--	--

<p>شان غسل کن این دل شرکان گزیده را نگذاشت جمع خاطر یک آفریده را در عم خویش خواب پریشان ندیده را قدری نماده خون دل آف دیده را تا راحت رسد دل محنت کشیده را</p>	<p>بکیره بحالم ای بت شیرین دهان نچند صد آفرین بزلت پریشان دلبران باور کجاست آنچه ز زلف تو میکشتم فسکره دگر کینیم که در پیش دلبران تا کی فداقی فرود و صلی با فرست</p>
--	--

	<p>واقف ز حسرت بجز آرمیدگان آرام نیست این دل از خود و دیده را</p>	
--	---	--

<p>که گم کرده جان در تنم راه لب را الافتال که مات جز ما و صبر را زلخت جگر ساز و برگ طرب را بگو می در آن شوخ لیلی نسب را</p>	<p>سبحی کنم بیتوزان روز و شب را صب با گر ترا یار پرسد ز سالم غم از بی نوا بی ندارم که دارم قبائل مرا نام محنون نهادند</p>
---	---

	<p>زدم خویشتن را بران شمع واقف که پروانه ام من ندارم ادب را</p>	
--	---	--

<p>بروی درو مندانت درو را شفا بکشا چرا بیگانه بنشین حنا از دست و پا بکشا تو هم روزی در آدر گلشن و بند قبا بکشا بیا جانایر این غنچه را با جویش ما بکشا</p>	<p>از ان لعل میسیدم سر حریفی با بکشا بیا و فصد خون عاشقان فرمان گارن از ان لطفی که دارد گل بر پیر این میگنجد ز پهلوی دل تنگ ملالی هست بدیش از</p>
---	---

	<p>گدای تست واقف صد گره افتاد در کار نو کار بسته اش ای نه شکل کشا بکشا</p>	
--	--	--

<p>غنچه دل در چمن دور از تو کنایه امتحان کردم نذار و عاده و لعل نسبت من با تو باشد نسبت با چمن</p>	<p>خنده گل در نظر خمیازه می آید مرا بیمروت دیگری راده نمی باید مرا خنده می آید ترا چون گری می آید مرا</p>
--	---

<p>مچو آن شخصی که باست معتقد دیوانه را سیکنم واقف بجان دل هر چه فرماید را</p>	
---	--

<p>کردی گانه چنان عشق ز من خویشان را آه کان چشم سیه دل چو کمان ازه کرد من ترا از دل و جان بنده نیک اندیشم جیب ازان کان ملاحظت که نگاه بر پیشین</p>	<p>که نمانده است بمن معرفتی ایشان را هرف تیر چقا کرد و ف کیشان را مشنو در حق من حرف بدانیشان را عمر در میزگی رفت حگر ایشان را</p>
--	---

<p>واقف از حسن تو مگر شده آنشوخ دولی بزرگوارے نکند خوشدل در دویان را</p>	
--	--

<p>ای لاله از شوق رخت داغ دید با فرز اوجا بعبیت بگو جانم زمین چشم تو جا دوی است که از سر تا سر شکرگان یار دیدیم و شستم ز خویش دست کردند کم ز دولت عشق تو خوشتر پروا نمیکنی تو و نالند روز و شب در چشم غیر رفتی و من محو انتظار از بهر او که نشنود از شنیدنی</p>	<p>گلها ز رشک رو تید و خون طیب با گیرند امنت چو گریبان درید با گردیده اند رام تو از خود رسید با من خون گرفته آن صف نظر کشید با نوع عاشقان چو تازه بدولت رسید با دلها ز ابرو تیه چو عفر بگزید با آیین مردمی چو شد ای نور دید با واقف شنیده ایم بسنی شنید با</p>
---	--

روایت باه و موصوفه

<p>گرم می تا بد برون آید چو از ابر آفتاب همچو عکس آئینه خشک آدم بیرون آب گر ببیند نری اندام او کیشب بخواب نیستم شتر منده در کوی طلب از سپهر آب بر نیبگرود برای خاطر کس آفتاب میکند تیر از برای زنی ترکش انتخاب</p>	<p>سو ختم تا آن رخ تابان بر آمد از قباب دام منم گرگز نشد آلوده در بر زم شراب خار گردد بر بدن هر سوی مخلص از رشک سیل اشکم در سر اغش در بندگر دیده است ماه من گرم سفر شد آه منعش چون کرم آن کمان ابر و اگر صیدم نکرد از رخ نیست</p>
---	--

گر بر آرم سر ز جنبش نگسلد راجب غسوم
 وصل گوهر کی برد از رشته وقف سحر قباب

<p>در یاب پیش از آنکه روم من فرزد در آب از غصه من در آتشم از شرم او در آب خاک رهت اگر فلان خاک شود در آب یاید شتا کس ننده مدد از کدو در آب استاده است شیشه می تا گلوه در آب</p>	<p>در زعن و خیز چشم خودم تا گلوه در آب راز محبت من او فاش تا شده است یابد تمام خرده جانهای کم شده می آید آشنای تپی مغه بهم بکار در برم عیش بی تو ز طوفان گرید ام</p>
---	--

گفتی که واقف از چه شدی غرق در رشک
 ورم وطن زدست تو ای شعله خود در آب

<p>بانثاء لب تو ز خجالت شیر آب آب کردیم با سیل برای تو آب آب</p>	<p>ای با طافت عرق تو گلاب آب در راه عشق وقف نمودیم خون خویش</p>
---	--

<p>از رحم میشود دل موج سراب آب یک سبزه هم نخورده دینجا خواب آب میگردد از فسراق چشتم رکاب آب از رشک ساخت خانه مار خراب آب</p>	<p>در اودی که تشنه جلگه میچشم بجاک در کلهش زمانه نم خم می جوے ای شوق تاز خانه زمین پاکشیده ای سردناله بوسه بپای تومی زند</p>
---	---

	<p>واقفت چه مشرب است هوا در عشق را هر دم برای گریه خورد چون سحاب آب</p>	
--	--	--

<p>گماهی نگر در روح مرا شاد یا نصیب در چشمم غیر میکشدش باد یا نصیب کلدسته با بغیر فرستاد یا نصیب مردیم از تغافل صیاد یا نصیب وصل تو اتفاق نیفتاد یا نصیب یک قطره خون این همه بیدار یا نصیب ویرانه دلم نشند آبا د یا نصیب ما بیمم و تلخ کامی مسر باد یا نصیب حاصل شد این تیغ ز اولاد یا نصیب</p>	<p>من مردم دمی گندم یاد یا نصیب خاک درش که سرشته ارباب بیش است آن شلخ گل که جوش بهارش خون است نه میکشدند از قفس آزادی گند با صد هزار سعی مرا از اتفاق بخت اینها که می کشند ز تو دل در گمان نبود مسو شد ز لطف تو چندین دل خراب شیرین ز رشک لب او کام دیگران طفلان اشک در پی زوالی من اند</p>
---	---

	<p>در مانده شد بیج و خم زلف دلبران واقفت بکوچه غلط افتاد یا نصیب</p>	
--	---	--

<p>بختم افکنده ندانم چه تقصیر در آب کیمیا گر فکند نسیم اگر سیر در آب</p>	<p>آن جوان رفت و من از گریه بشدم پیر در آب اگر کند خاصیت خاک قناعت معلوم</p>
---	---

<p>بهر سزای تو نه من آب بریدم ز گلو حال من میتو چنان رو بخرابی ست که غنق در گریه شدم آه که زلفت تو مرا چشم گریبان مرا پر تو دیدار تو سوخت</p>	<p>ما هیجان راننده این درد گلو گیر در آب عکس من مجبور آئینه چو تصویر در آب دست و پا بسته فکند هست بزنجیر در آب میکند آتش رخسار تو تا تاثیر در آب</p>
--	---

اگر از سرگذرده اشک تو حاصل وقت
 سر مو شسته نکرده خط تقدیر در آب

<p>مرا بستان آن شوخ کرده خانه خراب اگر بر رتقش افتاده ام ولی صد شکر ز محرابان تو بر من چنان نمیکند ز دام چپین صیاد شد پنین معلوم بگیر گوش خندار از زبانه دردم</p>	<p>خدا کتد که شود خانه بهانه خراب چو دیگران نیم از بهر آب دانه خراب ز رشک آئینه آیم زدست شان خراب که می شود قفس آباد و آشیانه خراب سیاد حال تو گردد ازین ترانه خراب</p>
---	---

چه وقت خانه نشینی است خانه آبادان
 که اشک ریزی واقف نموده خانه خراب

<p>چند باشد دیده از دیدار دیدن بنی نصیب ایست در کوی وفا از گریه چشم حاصلم من تصویرم چینی پرسی ز در جیر تم همچو صیغ از ازل گشته دم سرد نصیب کیفش نیست دل من ز کدورت خالی جز غم و درد مرا نیست نصیبی کوئی</p>	<p>گوش زبان او از روح افزا شنیدن بنی نصیب میکنم در خاک تخمی از میدن بنی نصیب از قفس محروم و از فیض پریشان نصیب همچو من نیست درین نمکده کس در نصیب آه صد آه ازین آئینه گرد نصیب که مرا بهر غم و درد پرورد نصیب</p>
--	--

از ازل هرتان گشته نصیب واقف
چه توان کرد بچیزی که خدا کرد نصیب

ردیف تهای فوقانی

مرا از صورت این حال رو بدیدار است
هنوز چشم من از حسرتش گمبار است
که همچو آئینه این خانه وقف دیدار است
دل است و آن هم ز دولت تو بیمار است
کجا رفیب سگ از درد ما خبر دار است
چه شد که چشم سید روی من گنگار است
همین اشاره ابروی یار در کار است
که شست نازک او بوسه گاه سوفا را است
بیا که زندگیم بنویسخت دشته ایست

ترا در آینه با خولیتن سر و کار است
شبی بخواب بنا گوش یار را دیدم
بیا بدیده من جلوه کن بر صورت
مصاف که و بیگانه من بخلوت غم
شکسته ایم درین کوچه استخوان یک عمر
ببینکناهی طفل سرشک من بختیامی
فلک بقصد دلم تیر در کمان دارد
دلم چرا نخورد خون ز رشک خون پیکان
نفس بینه گره گشته چون سگ سنگم

چگونه میت سبب دل گرفتگی واقف
دوروز شد که دلام من دل آزار است

زان همه حسین تجلی عامی مرا بس است
از سر و قامتی تو خرامی مرا بس است
یاد آوری اگر به پیامی مرا بس است
ای زلف بار حلقه دامی مرا بس است

دیدار یار از لب بامی مرا بس است
حشر مرا چسب ابقیامت فلک ده
کو بخت آنکه نامه نویسی بنام من
از بر صید من بکند احتیاج نیست

نامت بنام خویش کتم نقش درنگین	یعنی که از وصال تو نامی مرا بس است
-------------------------------	------------------------------------

باید بر اے چن تن سودا بهمانه	واقف زیار و عده جامی مرا بس است
------------------------------	---------------------------------

در جهان آفت گزند می نیست پیش او از غلوی سوزن کمان بردت بندهای بند وفا است گر چه مارا اسیر کرده بزلف یادت هر جادلی شکسته بدست گوشه گیر پت گو به خیز سخن تلخ گویم گو یا نازینی مرا چو او نبود صبر و طاقت ز من نباید خواست	که به تجویل مدد من می نیست جای جریستن سپیدی نیست در نه هر پای بنده بندی نیست گردنش نیز بی کند می نیست بهمچو زلفت شکسته بندی نیست که درین گوشه جای بندی نیست در دهان تو نو نشخندی نیست چون من او را نیاز مندی نیست پیش زین دانتهم ز بندی نیست
---	--

هم چو منصور دم فرن واقف	که درین دار حق پسندی نیست
-------------------------	---------------------------

دیوانه ایتم شهر یانا مبارک است لبوی ز زلف بار بجان تیغ می کشد در قتل ما مضائقه خوبان چه حاجت است در چشم من نشینی و کردی شکار خلق زخمی زدوی که تا دم پیری کس نشد	بیرون کشیم رخت که صور مبارک است اسی دل بدزد نشان که سودا مبارک است مارا مبارک است شمارا مبارک است بیرون مرو ز دیده من جام مبارک است دست تو امی جوان چه قدر ما مبارک است
---	---

<p>یوسف خریدن نوزلیجا مبارک است در بر اگر گشتند سرا ای مبارک است</p>	<p>بار عزیز با غث عمر دو باره هست عربان تنبان عشق ز خاک حرمیم است</p>
<p>شوم است دیدن در اجنای روزگار واقف گدائی در دلهما مبارک است</p>	
<p>در آنگلکه ذن بین چپاست که نیست و گرنه آرزوی وصل او کراست که نیست تمام هست و لیکن همین فاست که نیست و گرم اینه بود عوی خدا گو است که نیست ز قامت تو قیامت بگو گجاست که نیست مکاه لطف تو جلال این گد است که نیست</p>	<p>بجانم از تو که ام آفت بلاست که نیست بکیمیا طلبی کرده خلق بد بنا هم ترا از شیوه دلدار می آنچه باستی آتشتم بود عوی دل تو دانی دل ز فتنه نیست بعد تو گوشته دخالی بجز از تو کسی کاسه امید منم</p>
<p>بهر که می نگرم واقف زبون این است درین زمانه مگر عشق کیمیاست که نیست</p>	
<p>ما را بخند اگر بستانه عزیز نیست ای سلسله مویان دل دیوانه عزیز است ای باو غبار در جانانه عزیز نیست در صحبت تو شیشه و پیمانه عزیز است این سوخته را خاطر پروانه عزیز است</p>	<p>ز ایداکرت سبخته صد دانه عزیز نیست افتاده چو در بند شامنگ بگیرد صانع چکنی سر زه ارباب نظر را آنجا که توئی دیده و دل در چه شمار است هر شام ز داغ دل خود شمع منورم</p>
<p>واقف چه کشتی رخت من نیست مسجد بگذار مرا گوشته میخانه عزیز است</p>	

<p>کرد دل درد آشتا میداشت مرض الموت گردو امید داشت چشمی از داغ بر قفا میداشت گوشه خاطر می با میداشت چمن دهر گر هو امید داشت کاش غمخانه ام نفضا میداشت یار گر باره وف میداشت کاشکله این شکسته پامید داشت عشق گر طالع رسامید است دللم ای کاش یک بلا میداشت</p>	<p>یار رحیمی بحال با میداشت درد دل را علاج میکردم دل بنوبیدی از درش بریت یاد روزی که آن کمان ابرو میشکفت این دل گرفته چو گل غم به تنگ آمد از دل تشکم پاره کی کردی از جفا دل دل بکوی تو میکشد خواری بپر سیدی باه من آهسم زخم بر زخم دل داغ برداغ است</p>
---	--

ساختی نا امید واقف را
 بر تو سکین امید پامید داشت

<p>اینست که کار همه را ساخته این است ترکانه بتاراج دلتم تاخته این است و از ناز با بینه نپرداخته این است شوری بدل و جان من انداخته این است و از قامت رعنا علم افراخته این است شمشیر بر پیش سپر انداخته این است صد خانه بهر کوه چه بر انداخته این است</p>	<p>اینست که شمشیر ستم آخته این است اینست که با خیل او او چشم ناز اینست که بی ساخته غارت کرده است اینست که از لبه خندان نمک ریز اینست که لشکرش خوبان جهان است اینست که خون میکند از جنبشش گمان اینست که از خانه برون ناده کی بار</p>
---	---

<p>اینست که واقف بخیرداری و جملش صبر و دل و دین و زور و سر باختن اینست</p>	
<p>زان میان نیز گرفتیم خیر چیزی نیست غیر یک ناله محسوسم از چیزی نیست که درین شیشه بخون جگر چیزی نیست هسپیچ درد دست نیتنا و گز چیزی نیست از چه چیز است دهان تو اگر چیزی نیست گر نه نیم شب و آه سحر چیزی نیست غیر خالی که توان کرد بس چیزی نیست از خم کویچه زلف تو بدر چیزی نیست تا زدی چشمم بهم همچو شتر چیزی نیست هر کجا عیب خرید ز من چیزی نیست</p>	<p>محض حرفت دهان تو در چیزی نیست این دل سوخته جان را بکوه همچو سپند ای فلک پر دل ما سنگ زدن بیدرست بارها دست هموس در کویچه زردم عشق شیرین بچین تنگدلی عاشق را در زنت صبر کن ای دل که اگر یار اینست کارم از دست شد ای بدستم اکنون ای که پرسی که گجا شد دل سودا زده ات تا زار روشنی اختر طالع چه کنی پارسائی مفروضه بشید بر درویشان</p>
<p>از مودم همه غمهای جهان را واقف از غنم دوری اجباب تر چیزی نیست</p>	
<p>عجب مجموعه مهر و وفا سوخت نمیدانم چه شد خون کشت با سوخت با اینها من نخواهم از تو سوخت که همچون شمع در دستم عصا سوخت مر خون ریزن از رشک خلا سوخت</p>	<p>دلکم را بار از مهر و وفا سوخت دیده در سینه من بود و لیکن بکن جور و جفا چند آنکه خود می بدل پیرانه سران آنشم سوخت بیوسم تا یکی آن دست و پارا</p>

<p>مرا آتشوخ کافوا جبر استوخست سپند من بحسب دما سوخت که او دل را جدا چنان جدا سوخت خدا دادند که آتش که سوخت فرود آندکی خلق خدا سوخت ز داغ او دل در هر کجا سوخت که از نام تو تا نایه دو سوخت</p>	<p>مسلمانی نترد بر آتش آب دل و آتش خوفت نتردم آلی در جدائی آتش افتد مرد زان چهره در کف تیغ میرفت قیامت شد چو کردی جلوه پیام مرا از رشک و جان آتش افتد ندام ای تب عشق اینچو گرمی آست</p>
---	---

از دو سوختی واقف چه کردی
بحکم عشق می باید تر سوخت

<p>خون جگر ز چشمم نترم زفته زفته قسمت بسین که نا جگرم زفته مانند اشک از نظرم زفته زفته از شام تا بچین خرم زفته زفته در گریه می بی اثرم زفته زفته</p>	<p>دل و قفای او ز برم زفته زفته نار یکیه رفت از سر ایشان بسایه آن طفل سیمون که نشاندم بدیده از بس که مونی رفت تو م خست سر رشته حیات ز کف پیش او چو شمع</p>
--	--

واقف کشید که بدیوانی مرا
هوش از بسوی بچو زفته زفته

<p>جان همچو سایه بمره سرور و آن هست چندین هزار خانه خراب از کمانج هست هر چند دانند ارشاد و کابن هست</p>	<p>عمر که بزبان نهیمن بهمعنان هست در خاک خون طپیده ز تیر تو عالمی جان میدهند لاله رخان بر سر دم</p>
---	---

<p>افسانه تو قصه تو داستان تست مارا شکر کابیت از دل نامه بان تست اکنون کجا برم که بمهر و نشان تست</p>	<p>غوغای فسق و شور حیون با جانی غفل از دیگران شکایت بی مهری فلک دل راز من خریدی ورد کرده پیش زناز</p>
<p>ز دحرف سوزناک تو آتش بجان من واقف زبان شعله مگرد در دهان تست</p>	<p></p>
<p>که دل ز پهلوی من عاقبت کنار گرفت ز بس که درد تو م تنگ دینار گرفت ز آب دیده من گر چه بید بار گرفت که باز دیده ز سر گر بیای زار گرفت مرا که خاطر ز آب ساری روزگار گرفت بکار او چون بیایدی چه کار گرفت ز خود رسیده دل من کجا فر گرفت</p>	<p>چنان مرا غم و درد و فراق یار گرفت شده هست تنگ مجال نفس کشیدنما نگاشت سبز نه سال امید مجنونم و گر چه آمده دل را بس ز منبیدانم و گر نصیحت اطفال اشک نل بخشند گرفت بار دلم را و سبز صبحه اداد بیدر و کعبه می بینمش خداد ا داد</p>
<p>هلاک گرمی دروغ بختتم واقف که شام مرگ مرا شمع برقرار گرفت</p>	<p></p>
<p>آتش فرو نشست دگر این با چه صیبت نشناختیم چنگ کدام و چنان صیبت ای نبض دم بدم زدن ناز با چه صیبت کس را چه اطلاع که فنکر ز ما چه صیبت مرغ دل هست صید تو این دام و دانه صیبت</p>	<p>چون بگشتم ام غزل عاشقانه صیبت عمر بیست ما ز ناله خود ذوق می کنم در رفتن هست ابلق عمر سبک عنان بی فکر می نبوش که فکر ت غنیمت هست کشتای زلف و خال سینه ی عذار خوشش</p>

منبت کشیدن بخت از فسانه چسبست در حیرتم که شور درین کارخانه چسبست دل بستن بجار و خس استیانه چسبست خلقی بجوم کرده بر آن آشیانه چسبست	افسون چشم جادوی اوبسته خواب من تنگ شکر شده است ز شیرینیت جهان بلبل چو عشق گل زده آتش بجان تو گر چشم او ز بنده خونای مردمان
---	---

واقف بهار آمد و تکلیف باده کرد
به زمین برای توبه شکستن بهایه چسبست

گر روم چون اشک آه افغان خیزان دور نیست گر کند در درم اعل تو در مان دور نیست رنجه گر سازی قدم را راه چندان دور نیست همچو گل یک لخته دستم از گریبان دور نیست با وجود شور چشمی چون نمکدان دور نیست کز دل من یکدم این فکر پریشان دور نیست	همچو راهی همچو راه کوی جانان دور نیست دیر می آید مسیحا بر سرم از راه دور کرده جادو دل و یک ره نمی آئی بچشم فرصت نم بود که خار از پای خود برون کشتم بسیوزم از غصه خون کز خون وصل دور نیست از سر زلف تو ام جمعیت خاطر نماز
--	---

میتوان برداشت واقف ناز ز معان غریز
گر کشد سحری دل از پیکان جانان دور نیست

دشمنش بقعانه خونی هر گاه توبه بینان زان عهد وفا می که بر پیکان توبه سبت باقامت خم بر شرم گیران توبه سبت این کار بیک لطف نمایان توبه سبت دایمان مرا عشق بدایمان توبه سبت	بر حلق ره فتنه بدوران توبه سبت است از سینه دلم همه تیسیر تو بر آمد چون لعل خوشایر چون بخت که خود را شمشیر علم کن که شود مشک آسان چون سایه روم در قدم هر روز وانت
---	--

<p>چشم طمع از نعمت الهوان توبه است در بر سرخ با هر چه دربان توبه است خوشحال اسیری که بزندان توبه است زخمی که لب از شکر نمکدان توبه است امید کشاوی ز گریبان توبه است</p>	<p>ای چرخ بصد زنگ غم و غصه دل من مارا همه امید کاشتش ز در دست هرگز نکند یاد گلستان ارفم را باربیره الماس آبی فتدش کار چون غنچه مایه نفیس دانش از صبح</p>
---	--

واقف چه کنی شکوه از آن زلف که صد بار
 شیرازة او راق پریشان توبه است

<p>رخنه مراد در حکم افتاده است کار بیوی که افتاده است خدمت بزمش بسبب افتاده است منزل دل مختصر افتاده است لرزه بجان پد افتاده است اوزخند ایچرافتاده است سیم چو اشک از نظر افتاده است شور بکوی جگر افتاده است واقف ما اینقدر افتاده است</p>	<p>تیر غمت کار گرفتاده است چون نشوم این پهلوه بکین چون نگذارم که مرا بچو شمع غم نتواند که کند پادراز ای پسر از پس که شای فتنه گر گر خیر از من نه نذر در دست تا نظرم بر بدن او فتاد تالبت از خنده مک یز شد سوخت دلی دود از دوبرخا است</p>
---	--

<p>شوقی بکوی دوست ربانی مرا بس است تیزی ز دست سخت کمانی مرا بس است بگذر عشق غنچه دله منی مرا بس است</p>	<p>گلگون اشک گرم عنانی مرا بس است چرخ مقوس از چه بین شست لبه است تنگم بگیر ای فلک از بس لبه منی</p>
---	---

از دل بدرکن ای فلک پیر کینه ام
 موخی دماغ بنده ز بسر خدا مشو
 تا شرح دل شکستگی نویشتن کنم
 فخر گداری مژه چندان ضرورت نیست
 بسیار نازک هست دماغ قنات اعظم
 مگر نعمت وصال تو روزی نمی شود
 قانع شدم بچشمه ز روی درین زمین
 با جان سوخته چه تنعمم هوس کنم
 اغیار را بلطفت منسایان گذاشتم

دانسته باش مهر جوانی مرا بس است
 ناصح خیال هوی بیانی مرا بس است
 در بزم ادشکسته زبانی مرا بس است
 از غمزه تو نوک سنانی مرا بس است
 بوی زلفت مشک نشان می مرا بس است
 از دور دیده نگرانی مرا بس است
 مانند شمع برگ خسته انی مرا بس است
 از خوان چرخ سوخته نامی مرا بس است
 از یار التفات منسانی مرا بس است

واقف بعالم گذران دل نه نسبته ام
 از زبان دهر سرور روانی مرا بس است

در چین رفتی و گل چون شعله ز زمین گرفت
 خواستم که ز کوه چو دیوانگی بسیرون روم
 همچو من ز تولید سودیوانه در فتنه است
 در گلستان رفتی و با این همه آزادگی
 رو بروی یار با ایسنه در غیرت مرا
 شب که رخسار دل افروز تر از پرانه بود

سر و از رشک قدمت چون شمع کاهیدین گرفت
 چون قدم برداشتم ز بجزیر نالیدین گرفت
 دیدن تا مجنون مرا چون بید لرزیدین گرفت
 چون غلامان سر و دنبال تو گردیدین گرفت
 همچو جوهر سوبو بر خویش بی امیدین گرفت
 شمع را بگذشتت برگرد تو گردیدین گرفت

رو نهادم تا بشهر عقل از زشت جنون
 از در دیوار واقف اشک باریدین گرفت

<p>دل من ساز نطپیدن کرده است خون خود نظر چکیدن گرفته است سیه از سر مرگت پیدن کرده است پیر من وقت دریدن کرده است خنطش آغاز میدیدن گرفته است دل من عشق ز میدان کرده است</p>	<p>دین از داز رسیدن کرده است در غمش گریه کن ای دیده کولی چشم شمع تو ز صد خانه فروز بر که آن چاک گریبان دیده است تا بشو دمازه کمن سودایم عمر با در پی آهونگهان</p>
--	--

یهر بوسیدن پایش واقف
 سر و سیمیل نمیدن کرده است

<p>بر سر مهر تیغ کین ز دور رفت همه را بر دل زمین ز دور رفت بر چسبان من استین ز دور رفت گره از ناز بر جبین ز دور رفت پشت پای بان این ز دور رفت برق از خوی آستین ز دور رفت که ره ضیاع عقل و دین ز دور رفت</p>	<p>یار بد خو کجی به چین ز دور رفت تیرهای که داشت در تیر کش جامه زیبی که داعی از دستش گفتمش عقده دل کم کباشی جان و دل عرض کردمش که در خرمین یک جهان امید مرا آه از رفتنش چه می پر سے</p>
---	---

سجده های نیاز واقف را
 ناز او جمله بر زمین ز دور رفت

<p>بیگانه گشت و شرم و فغان که بدشت آن شعاع حرمت شه داران که بدشت</p>	<p>آن آشنا که جانب مارانکه بدشت یکبار گل سجاک جفاکش تکان بدشت</p>
---	--

<p>زنگاری است بس که پترو امان از رشک خال او که در آتش فشرده را ترکانه تاخت نمزه او بهر غار تم با آنکه بود لنگر صبرم گر آن چو کوه زان سنگدل دو بوسه گدایانه محو اتم در بزم غمبیر که بیستانه می کنی</p>	<p>آیینه بود بار صفارا نگه نداشت سوز و از آن سپید که جارا نگه نداشت طالم عیان رخس جارا نگه نداشت آمد چو سیل سحر تو آنرا نگه نداشت دشنام داد حق دعا را نگه نداشت چشم تو آبروی حیا را نگه نداشت</p>
--	--

	<p>واقف ز درد سحر تو گردید بینوا نالید آنقدر که نوارا نگه نداشت</p>	
--	--	--

<p>وصف لعل تو گفتیم بهوس است می درم بمجو گل گریبان را مژه جاربوب کرده ام که بچشم بهوسی هست در دلم جانا سر با این نسیم مگر میرم</p>	<p>کو هر چند سفتنم بهوس است که دور ز می شگفتنم بهوس است خار راه تو فرستنم بهوس است آن بهوس با تو گفتنم بهوس است بیتو حاشا که خفتنم بهوس است</p>
--	---

	<p>واقف از دل سیران نیم امین دل بجای نمفتنم بهوس است</p>	
--	---	--

<p>دل در سواد زلف کسی جا گرفته است نخوش قامتی بچشم ترم جا گرفته است طفلی ست که بهواسی تو دیوانه گشته است دل با این نسیم آن مژه های دراز دست</p>	<p>مخلط وطن بکویچه سودا گرفته است سروی عجیب برین لب جو پا گرفته است اشکم که راه دامن صحر گرفته است امروز که گزاشته فردا گرفته است</p>
--	--

چشمش بزور تیغ دل از گریه میست
 چون خوش شوی ز گریه که دنیا گریه است
 لعش مگر سبق ز مسیحا گرفته است
 آه سم که راه عالم با که گرفته است

ما صح اگر تو قطع ملامت کنی خوش است
 با همی که از نظر افکنده ام دو کون
 آن طفل جان بقابلیم از یک سخن مید
 دارد کمر از آن و در عنایت شکایتی

واقف ز رید پریشدم بسکه چون کلیم
 دستم عصا ز گردن مینا گرفته است

افسوس که یار یار من نیست
 گل را چکنم بکار من نیست
 در بازوی اقتدار من نیست
 آگاه ز حنا رخسار من نیست
 این کار دل است کار من نیست
 آشفت چو روزگار من نیست
 غیر از شب انتظار من نیست
 بر تافت که این بکار من نیست
 زیبا چو رخ نگار من نیست
 رعنا چون دستیار من نیست
 این طفل با اختیار من نیست
 یاریست که در کنار من نیست
 همچون دل داغدار من نیست

رحمش بدل فگار من نیست
 در باغ چو گلغذا من نیست
 زوری که بان کشم کمانش
 یارم گل گل شکفته گویا
 در عشق نصیحتم مگو میسد
 دیدم آن زلف را مکرر
 آنشب که نمی گتند روزش
 دل برد چو دیده داغ دارد
 هر چند که گل بیغ زیباست
 رعناست بجای خوشتر من
 بنود سر شده اشک من چسبان
 آنکس که دل من از میان برد
 آیک لاله بکوه و دشت آ

ورد ترا عسین تر از جان نگاه داشت
 سودا مکن بزلفت که این کج همه عالمه
 ایمان باگر بر دلبلاست تعجب است
 شرمندۀ حاضرت عشقم که آن جناب
 در اشکباری ابر طرف شد بمن ولی
 با او چگونه در صفت محشر نشود و چهار
 چشمی سینه نکرده بر هم تمام عمر
 یارم ز سینه ناوک خود را کشید و دل
 ای گریه هر کجا که دلت میکشد برو
 قربان آن نگاه که با من بر غم غم
 برداشت یار این دل صد پاره راز خاک
 پایم ز بس ببادید گردی گرفتند خو
 دل را که بود ذوق اسیری ز عمر با

خوش باد دل که حرمت مهمان نگاه داشت
 ما را تمام عمر سپر ایشان نگاه داشت
 دل داده که از غم او جان نگاه داشت
 در درم از آفت در مان نگاه داشت
 عشق آبروی دیده گریبان نگاه داشت
 دل را کسی که زان صف مرگان نگاه داشت
 داغ غم ز بس که حق نمکدان نگاه داشت
 از جذب بالمشاکله پیکان نگاه داشت
 زین بیشتر عنان تو نتوان نگاه داشت
 سر رشته عنایت پنهان نگاه داشت
 و از لطف همچو گل بگریبان نگاه داشت
 نتوانمش بگوشه دامان نگاه داشت
 مرگان گرفت و ز کس فغان نگاه داشت

واقف ز رشک درد تو یار عزیز را
 وز دید از دل خود در جان نگاه داشت

ما را بتو روزگار نگذاشت
 در عشق تو با ختم دل و دین
 ناکاره بنفیم زان که ما را
 دیوانه شدیم از آن خط سبز

کف تیمم می گذار نگذاشت
 چیزی بی بمن کین قضا نگذاشت
 عشق تو بیخ کازنگذاشت
 بهوشتم بسراين بهار نگذاشت

گفتم نفسه فترار گیرم رفتمیم که درد دل بگویم پایه بستم ز تنگ نه نهاد	لیکن دل بهتر از نگذشت این دیده اشک باز نگذشت دستی بدلم ز عار نگذشت
---	--

واقعیت بس کن که اضطراب است آرام درین دیار نگذشت	
--	--

دل دوست گدای سرخای شد و برخواست چون سر سرغباری که ازین سوخته جان بیشین بگدایان در دوست که هر از معجزه حسن تو منکر نتوان شد تا پیش تو اثبات کند دعوی دردم تا بر سر این سوخته جان زار بگرید تا قامتش از جلوه گری کز قیامت بیشست باهل پس آن سادگی طفل عاشق نگه من چو ز رخ پرده برآید بر دانه اشکم که سجاک در او بچست	در یوزه گر لطف نگاهی شد و برخواست سودازده چشم سیاهی شد و برخواست بنفشه است باین طائفه شاهی شد و برخواست کز مهر رخت آینه های شد و برخواست آه اثر آلود گو اهی شد و برخواست دود دل من ابر سیاهی شد و برخواست صد کوه تحمل پرکاهی شد و برخواست چند آنکه ز خط نامه سیاهی شد و برخواست مرموبه تنم ندنگاهی شد و برخواست از تلخی غم ز گریه های شد و برخواست
--	---

واقعیت که ز عمری بدتر خاک نشین بود در مانده باحوال تنهایی شد و برخواست	
---	--

ترا هرگز غم بیاریم نیست در زبان دست و خورشکوه برخواست	چه نالم چون اثر در زاریم نیست که بر تن هیچ زخم کاریم نیست
--	--

<p>چو سازم طاقت خود داریم نیست بظفان ذوق صحبت داریم نیست که دیگر طاقت بیکاریم نیست که دیگر تاب خدمتگاریم نیست هوای چیره زرتا می نیست</p>	<p>ز دم پروانه سان خود را بر آن شمع یکی دیوانه خلوت پسندم بسای گریه مشغولم بخود کن بیزیت زان چو شمع از پاستم بسپید خواهد شعله چون شمع</p>
--	---

من آن مستم درین بیخانه واقف
 که چون چشم بتان هشیاریم نیست

<p>که اندک دلخراشی نیز بسیار است از دستت که روی در سوی چشم بدیوار است از دستت که دل ریش و جگر خون سینه افکار است از دستت چرا روزم سیع چون شب تار است از دستت مرا با گریه خونین سرو کار است از دستت که هر برگ در تن من نبض چهار است از دستت که این سگین جان خویشین نیز است از دستت</p>	<p>کند کار سنان دل گرفتار است از دستت اگر در کلبه من پاکداری جامی آن دارد ز دستت شکوه کرده ام ای بیدر مغدوم دیدیم تا در استین امانمیدانم حنائی گری از خون رقیبان پنجه رنم همان بهتر که کنون است برادر بلدی من تو ام دست نوازش میکی بر بنیدانی</p>
---	---

تو واقف دل بدست خود زلف لبران آه
 بزنجیر ملا کنون گرفتار است از دستت

<p>سر کنم نغمه دردی که بهم آوازی هست اندرین شهر پرسید قفس سازی هست شکر با کن که ترا زخمت پروازی هست</p>	<p>بچو دل در غم عشقت بمن آوازی هست هرزه پروازی دل سخت ملولم دارد بگریفتاری من نیستی امی مرغ چمن</p>
---	---

بگریفتاری

که درین کسبه قفس مرغ خوش آوازی هست
 من اگر فتم که درد دست در بازی هست
 تا چو دل در بغلم ز زمزمه پردازی هست
 در پس پرده مگر گوش بر آوازی هست

آتش از خشم مزین سینه صد چاک مرا
 چون مراره بدرون نیست چو دل شاد گم
 چه مناسب که شوم خود طرف مرغ همین
 اشب از ناله دلم هست چو بلبل محظوظ

این غزل گفته شد از فیض نظیری و او
 غیر من در پس این پرده سخن ساز می هست

شهادت کرد مرا کفری که نتوان گفت
 ز قسم نموده ز خط محضی که نتوان گفت
 که هست در بغلم و فتمی که نتوان گفت
 رسید زان مژده اش خنجر می که نتوان گفت
 خراب ساخته کشوری که نتوان گفت
 ز راه برد مراره بری که نتوان گفت
 گذشت بر سر من محشری که نتوان گفت
 کشیده اند بتان لشکری که نتوان گفت
 فتاده از کف من گوهری که نتوان گفت

بچون نشانده مراد لبری که نتوان گفت
 بچونم آنکه باو خط بند گے دادم
 صلاح نیست مراد رشک است آوردن
 ز حالت دل مجروح خود چه شرح دهم
 ز جورت امی شده مژگان سپاه من فریاد
 دلم ز نابلدیسا کجا کجا انگت
 از نیکه شب تو با اغیار برون محشور
 بقصد کعبه دل از داو غم سزه و ناز
 حدیث گم سخند دل بکس نمی گویم

نوامی چغند بلند است و افقت از بهر سو
 فتاده ایم به بوم و بری که نتوان گفت

جواب رنجش و عذر جفا خواهی گفت
 از انجمن که تو طفلی ز ما چه خواهی گفت

بجش خط من ای بی وفا چه خواهی گفت
 نمی کنیم ترا سوی او روان ای اشک

گذشته کار پریشانیم ز گفت و شنید گذشتت عمر و نگر دی بمن شبی را روز هزار نامه نوشتم جواب نه نوشتی گراز تو یار به پرسد چه مدعا داری	بزلف یار ز من ای صبا چه خواهی گفت بچرخم که بروز جزا چه خواهی گفت بگو بگو که جواب خدا چه خواهی گفت تو باری ای دل بی مدعا چه خواهی گفت
---	---

نو خود ز محفلش آزرده میروی واقف بمخنده گری بنو گوید سیاه چه خواهی گفت	
--	--

دلم آزاره بی انتر داغ است از دل من خبر چه می پرسی من نه تنها ز شوخیش دغم شمع با این بهار زیبائی دل من با سچ جانیا ساید جای شمع آنکه بر سرم شب بچر پیش رویش ز شمع و لاله میرس آنچنان دل شتاب میسوزد	بلک زین غصه ام جگر داغ است زخم بزخمد داغ برداغ است که پدر هم از آن پسرداغ است از تو ای سرو گل بسرداغ است در حضر داغ و در سفر داغ است سوز داغ شام تا سحر داغ است کاین یکی سوخت آن گریخت که تر آتا شود خبر داغ است
---	---

لاله زار است سینه واقف هر کجا آب افکنی داغ است	
---	--

خویش و بیگانه بحال من بیمار گریست از پس مرگ کسی آب بجاکم نشاند نگذشته است هنوز از شب چران پاس	هر که شد با خبر از زاری من اگر گریست ابر غم آمد چون باره اودا اگر گریست نتوان خون دل ای دیده بکیبار گریست
---	---

<p>خواهد از درد بحالم در دیوان گرفت چون مرا گریه کنان دیدن با چاکر گریست غیر ازین دیده که از بهر تو بسیار گریست</p>	<p>نغمه آن روز که از کوی تو بیدار در بند آنکه دمی خنده کنان بر سر من آید و بوی در غمت کم ز کسی دیدم خون گری</p>
---	---

<p>واقف آنشب که از دیار سپید چو گل کم سخن گفت ز درد دل و بسیار گریست</p>	
--	--

<p>ما را سجد اگر کی مستانه ضرورت یاران ادب این دل دیوانه ضرورت از چشم تو یک غارت نرگانه ضرورت زاهد گذرت جانب میخانه ضرورت دامن کشتی از مردم بیگانه ضرورت کاین زلف پریشان شده را نشانه ضرورت در کوچه از نجیب مرا خانه ضرورت پاس ادب بلبل دیوانه ضرورت</p>	<p>زاهد اگر ت سبب صد دانه ضرورت محبوب الهی است حقارت مکنیش گر دیدم تاع دل و دین جمع بهر سو کیفیت از صومع حاصل نشدت حسین در دیده او غبار شباید که نشین منموده چو آشفته گل حال مرادید دیوانه مقید بر بکان نیست ولیکن بر روی گل و شمع نظر را نکشایم</p>
--	--

<p>اینجا است که واقف از دست فغانده اقتادان من بر در جانا نه ضرورت</p>	
---	--

<p>نعم آباد مصیبت خانه هست مرا هم بیون جانا نه هست سرت گروم عجب افسانه هست بزنجیرش چو دل دیوانه هست</p>	<p>بعهدت جا بجا ویرانه هست بیا بلبل که تا نا لیم با هم توان یکشب شنیدن سرگشته جز اسی غولیشتن زلف نازد</p>
---	---

<p>بسر جامی میخام هست که اینجا نیز آب و دانه هست ندیمت شیشه و پیمان هست که اینجا هم چون دیوانه هست که گرفتار قبولت شانه هست</p>	<p>ازان چشم و ازان ابرو خرابست بیای می مرغ گلشن هم نفس باش کجا داری خبر زین دیده دل نمی آید بشهر از دشت مجنون دل صد چاک من گوید ز نقش</p>
<p>دل واقف خراب افتاده بهتر چه تعمیرش کنم غم خسانه هست</p>	
<p>از دست تو بشمار در دست در دیده ز انتظار در دست یک سینه و صد هزار در دست ما را از تو یادگار در دست ای یار ستم شکار در دست جا رو بکشی هزار در دست</p>	<p>در دل نه همین سه چار در دست در دل زنا اشتیاق داغ دست باز آ که ز دوری تو ما را ای پیش تو یادگار ما دل گفتی بدل تو چیست از من در کوی تو جان سپردگان را</p>
<p>واقف مگسل ز درد زنه ار یار تو درین دیار در دست</p>	
<p>از پیش سرو چمن بر زده دامان میگشت که بدل یاد تو دیار خردان میگشت دیدم از دور کسی را بیابان میگشت کاسه داغ کیف گردن گدازان میگشت</p>	<p>سرو من دوش خردان بگلستان میگشت نامی از سرو درین باغ نبوده است هنوز خبری از دل دیوانه ندارم لبسکن چه قدر شور بس داشت دل من کاش</p>

<p>تبع نبیداد تو آنروز که عریان میگشت باد آنروز که در هند پریشان میگشت تشنه گره در سر آن چاه زندان میگشت که با سید تو در کوچه حرمان میگشت بلبل آن روز بر او را بقکستان میگشت</p>	<p>شد یقینم که کفن پوش کند خلقی را این زمان دل بسز زلف تو خود را گم کرد آنکه از گوشه روز مزم دل او آب نخورد شب زیجا رگی دل جلگه من خون شد من ز تحصیل فن عشق چو فارغ گشتم</p>
--	--

<p>واقف آن شور جنون تو کمی باشد که لیت خنده می زد چو سحر چاک گریبان میگشت</p>	
--	--

<p>تو خوبی همه شیوه های تو خوب است مسبین آینه کنز برای تو خوب است که از روی گل پشت پای تو خوب است اگر سوده گردد پهای تو خوب است تو خوبی صواب و خطای تو خوب است اگر پرزند در بهای تو خوب است</p>	<p>ندانم کدامی او ای تو خوب است سب بادا چون وز بد پیشیت آید تو سر و دگامی گلستانی آختر سر من که دارد هوای سجود سے اگر تیر بر من زنی در باغبان فتاده است در وقت هر پرواز رنگم</p>
--	---

<p>ز واقف نماده هست جز بنیم جانی که آنهم نیاید فدای تو خوب است</p>	
---	--

<p>که کار خود برد بالا قیامت بروید سر و زانجا تا قیامت چه میجو ابد ز جان با قیامت که آید بر من تنها قیامت</p>	<p>بیا از جلوه کن بر پا قیامت بهر جا سایه زان قامت افتد قیامت دیده ام از قامت تو به تنهایی مرا گذار می پسند</p>
--	--

که نتوان زنده ماندن تا قیامت	مرا از وعده و صلایش حاصل
کنم چون قاتمش برپا قیامت	رود بر باد چندین کوه طاقت

زدست آن شرکار انداز واقف
قیامت بود در محضر قیامت

ننگی کرده شهیدم که بجا فرخ خویش است این زمین است که با عرقه محشر خویش است راست گویند مگر با قدر لب خویش است دل سپردن به توبی رحم ستم بر خویش است اندر آن دشت که هزار بستر خویش است لاله گو یا بمن سوخته اختر خویش است این دل بی ادب ما بکبر تو خویش است دارد آن ناز که گوئی بکندر خویش است	مهری ریحته خونم که بجنوخویش است در سر کوی تو آشوب قیامت باشد قمریان گرد سر سرو چرا میگردند دل تو خویشی نزدیک سجا را دارد عشق سرد آهتی پای من مجنون را دید تا داغ مرا آمده خویش در جوش می کند در حرم کعبه کوبیت مستی منصب آئینه داری تو تا یافت قیاب
---	--

در جهان یار وفادار ندیم واقف
حرف بیگانه چکه بگویم که سخن در خویش است

وطن بسایه بال با گرفت و گدازت که یار دست مرا چون حنا گرفت و گدازت نگار من چون آه دستها گرفت و گدازت مرا چون دید ز روی حیا گرفت و گدازت مرا که مست عمس بارها گرفت و گدازت	دلی که در سر آنزلف جا گرفت و گدازت بگو چسبان نشوم پایمال بر قدری ز دستگیری او زینهار پانخوری نقاب بر رخ و آئینه از کف ای خود بین تو نیز سروده ای محتسب چه خواهد شد
--	--

سبب چه بود که آن دلبر گرفت و گذاشت ره صواب و طریق خطا گرفت و گذاشت کسی که زلف ترا چون صبا گرفت و گذاشت	دلم ز سوز محبت اگر نشد اخگر بچین زلف تو برگشت دل بسوی خن چه کو چها که نگردید از پریشانی
--	---

نشند مقیم درین خانه هیچکس وقت
 چه عکسها که در آینه جا گرفت و گذاشت

حاجت اینکه آزمائی نیست دردش هیچ شنوائی نیست که مراد ذوق خود نمائی نیست که ز خون دلی جنائی نیست هیچ دل را سر بهائی نیست با کسم ذوق هم نموائی نیست ناوک آه ماهوائی نیست آه کین آه را رسائی نیست با کم از روز بینوائی نیست عقل را قدر رو ستائی نیست دلخواشیت دلکشائی نیست بدتر از زاهد ریائی نیست چشم کجبه مومبائی نیست خاک شور آبیت مشکائی نیست	جز منت عاشق فدائی نیست هر که را با تو آشنائی نیست شمع سان داغ بر سرم گذا یک کف خاک نیست در گوش من امیر کس که از زلفش با بلی ببید ماغ این باغسم پر حذر باش امی کمان ابرو زاری دل بگوش او رسید برگ عیشی ز لخت دل دارم در دیاری که میرز عشق است اینکه ناخن بدل ز نذرتان فاسق بر ملا اگر چه بد است صد شکستم قتا داز اجاب واقف از شکل عاشقی بگذر
--	--

<p>بعد از نیمه آزار گذشت آنچه گذشت دوش رفتی بصیادت سر بالین ریب تیرت از سینه گذر کرد و نشد کار تمام ماجرای شب هجران چه دهم شرح فراق دی گذشتی نمک افشان تبسم با غیر چند گویی که بگو آنچه گذشت از سر تو فصل گل آمد و از توبه گذشتم ساقی سحری بوی گل انداخت گذر قطبم</p>	<p>بار دیگر مکن این کار گذشت آنچه گذشت زین الم برین بیار گذشت آنچه گذشت خنجر ناز برون آزار گذشت آنچه گذشت بر دل از دیده خون بار گذشت آنچه گذشت جان من بر دل افکار گذشت آنچه گذشت از سرم بگذر و بگذار گذشت آنچه گذشت شیشه از طاق فرو آزار گذشت آنچه گذشت بر من از حسرت گلزار گذشت آنچه گذشت</p>
---	--

گذرایم تیر حفا ز دل و وقت زین پیش
بس کن ای شوخ که انداز گذشت آنچه گذشت

<p>بطفلی در دبستان محبت کاستان بوستان میخواند بلبل طییدم سوختم بر باد فرستم بزور همت مردانه گردید مسلمانان چو ایمان یار گیرند محبت راتلف کردی با فیا بمجد الله که کردم جان دل را نمان از من دلش را مهران کرد و لم یک قطره خونست لیکن</p>	<p>گر خستم یادت سر آن محبت که من بودم غمخوار آن محبت چساکردم لبندان محبت ز لیجانم در میدان محبت ز من احکام و ارکان محبت چه خواسته داد تاوان محبت نثار هر سر و قربان محبت بین لطف نمایان محبت فرو برده است طوفان محبت</p>
--	--

	<p>سینه بر طاق دیوان محبت در آویزم بدمان محبت پیرس از صر و کفان محبت</p>	<p>درین عالم با ندان چکس نیست ستانم داد تا زین جا نه زیبا ز لیجائی و یعقوبی مانده است</p>
	<p>محبت درد جا نگاه است واقف چه خواسته کرد در مان محبت</p>	
<p>توفیق گرفتم بودی توان گذشت فریاد زین که بی جرس این کار گذشت فصل ما راه بمن چون خزان گذشت بر ما چها از ان مه نامهربان گذشت باید ترا نخست ز سود و زیان گذشت زان پیشتر که بشنوی این تا توان گذشت در حیرتم ز زلف ندانم چسان گذشت کمی می توان ز همی راستان گذشت عمرم به زه گروی ریگ روان گذشت یک چند خاک خورد و ازین خاک گذشت تیرش چسپ از پهلوی ما سر گران گذشت</p>	<p>نتوان ز خود بهم می این آن گذشت ماندم بخواب غفلت و ایام عمر رفت در وصلن بهیم محبوسم ای حضور دشت آمد بر جسم زاری مادیده آسمان واری دلا اگر سر سودای زلف یار بسر او ای شکر تو انانیم به پیرس بسیار مشکل است گذشتن از ان کمر چون سایه اییم در قدم سرو تا ز خویش راهی بدر نه بردم ازین دشت ای دریغ سرگشته هو او هو سس ما همچو گرد باد در چشمم بار گزیده سبک قدر گشته اییم</p>	
	<p>واقف ز دردم و در آغاز عاشقی دانم از ان جوان که ز دنیا جوان گذشت</p>	
<p>آیا چه در غم میسر تو ابرو کمان گذشت</p>	<p>امروز ناوک تو ز من سر گران گذشت</p>	

<p>گر شکوه دراز ز زلفت کخم مرنج نتوان چو سرو این همه استادگی نمود بر یک تدرار ماند هوای دیار عشق آداب خانقاه چه دادم من خراب نبود دماغ ساختن آشیانه ام صیاد دل شکار ندید بهست چو توتوس از پند و بند باسن دیوانه دم مزان در عشق خاکسار تراز من کسی نه بود</p>	<p>یک عمر چو بر من زین دو دمان گذشت باید ازین حد ایتر چو آب روان گذشت چندین بهار آمد و چندین خزان گذشت اوقات من بخدمت دیرمغان گذشت عم سرم بزیر بال درین گلتان گذشت مرغی که دید و ام تو از آشیان گذشت ناصح خموش کار زین و از ان گذشت کز من غبار کی نمود من فشان گذشت</p>
---	--

ای دلبران به تربت واقف گذر کنید
 مسکین بر دو دانه شاز جهان گذشت

<p>دوش بر عالم چو گل آن سبب فاخندید و رفت خاطر جمع از شبستان جهان یک کس نبرد تند بگذشت آنچنان از من که با و دانش ایوی گل می آید از حرفی که سر کردم با و من نه تنها داد خواه از جوگر درون میروم ره بد و لجاجت نازش نمی یابد کس خاکسار بهای من بکیر نشند منظور او کفتمش مرهم بهای ده که محسوس تو ام طفل بازی گوش من واقف از پندت نظر</p>	<p>خار خار من تماشا کرد و دامن چید و رفت هر که آمد چند شب خواب پریشان دید و رفت لخت لخت دل چو برگ گل زهم پاشید و رفت بید ماغی را نظر کن شمه زان نشید و رفت صبح از بی مهریش خون بر جبین بالید و رفت هر که آمد بر در او آستان بوسید و رفت دید در کوبش غبارم را نظر پوشید و رفت خنده کرد و بر جبر احتما نمک پاشید و رفت آمد و دل چون کبوتر تراز بر دم زد و رفت</p>
--	---

<p>تخافل از حال من دیوانه بودن خوب نیست ابر می بارد در حریفان فکرمی پر از زخم است گل فرن برفرق و عارض بیغیر زمان شمع این وصیت کرد محب نون در دم آخر من گشت در طفلی پدراز عشق من نیز گرفت</p>	<p>آشنا بکم که دوکان بیگانه بودن خوب نیست بیش ازین بی گریه متانه بودن خوب نیست خانه سوز بلبیل و دیرانه بودن خوب نیست تا توان دیوانه شد فرزانه بودن خوب نیست با چنین دیوانه همخانه بودن خوب نیست</p>
--	---

	<p>ماجرای دهر واقف گوش کم گوش کن همچو طفلان مائل افسانه بودن خوب نیست</p>	
--	--	--

<p>در سر پرشور من از بس هوای گریه هست مشرب بینای می داریم در بزم طرب دیگران را گریه که ز ضعف بصر می آور می رود از ضعف سیلاب سرشکم بر طوت بسیکس از یکسی آبی نجاک من زنجیت کی دروغ از گریه میداریم خون خویش را</p>	<p>گر خورم چون ابر آبی از برای گریه هست قاه قاه خنده ما های های گریه هست چشم ما چون شمع روشن از قهای گریه است سیرین اکنون درین وادی پای گریه است گریه کن بر تنم امی غمسم که جای گریه هست گریه جگر در دل بر پیش ما فدا می گریه هست</p>
---	--

	<p>پیش خیل دره مند اینم در بیان عشق شمع سان در دست ما واقف بودی است</p>	
--	--	--

<p>ای که برسی از چه چشم من بینای گریه است گفتم از گریه بس کن خانه که می خراب کی شود مجنون برای صفونی از آب روان هر کجا سیل هست ویرانی لقاحها میکند</p>	<p>از تو تا بیگانگی دیبا شنای گریه هست خانه آبادان هنوز این ابتدای گریه است تزد ما غبهامی عاشق از صدای گریه است این خسرابی با بجا هم مقتضای گریه است</p>
---	---

چشم تاوامی نمایم اشک عریان میشود نیست خالی لحظه از آمد و رفت اشک گر رسد دستم بآلم برکت پامی بکار کارے از تیر صبر من نیامد حالیا	گوئی یا مژگان من بند قبا می گریه هست خانه چشمم مگر مهان برای گریه هست در بساط دیده هستی کز خنای گریه هست فکر فکر ناله هست و رای رای گریه هست
--	---

گر تو داری طالع دیدن بین آن ماه را
واقف این چشمی که من دارم برای گریه است

مجنون مرا بسله عشق واگذاشت چندین هزار خانه طاقت خراب شد بیگانگی ز مردم عالم چو بسکه دید در راه عشق همی از کس مجو که دل از سر هوای سوز و گداز نمیرود باشد بحکم شرع جنون مستحق دار ترک علاج گفت دل خسته لا علاج در زلف او همیشه دلم عهد میکند یکبار بخت غنچه ما وانمی شود انصاف نیست زهر درین بزم کی توان تا دید از تو گوشه ابروی التفات نگرفت گاهی از دل خون گشته ام خبر سحر رای عشق تشنه خون همچو کرباست	خود از میان پای کشید و مرا گذاشت روزی که غمزه تو ستم زانگاه داشت دل کار خود بان تگه آستان گذاشت خود پیش پیش رفت و مرا در قفا گذاشت آسان نمی توان هوس کمیی گذاشت دیوانه که پامی بدار اشفا که از دست بیچاره تنگ آمد و آخر دو وا گذاشت در ساعت سجد درین کوچه پاک گذاشت چندین بهار آمد و نشکفته وا گذاشت دعوی خون شمع بیاد صبا گذاشت بر طاق دل شکایت جور و جفا گذاشت یارب کجا خدنگ تو پا در جفا گذاشت از سر گذاشت بر که درین رشت پاک گذاشت
--	--

<p>بارب چه کرده ایم که ما را با گدازنت اقبال را بسایه بال هما گذاشت</p>	<p>لطف و عتاب یاز ما باز داشتنت سند نشین کشور را دبار گشت دل</p>
<p>برداشتت کافر می با سیری دل مرا واقف نیم از نیکه نگم داشتت یا گدازنت</p>	
<p>چشم مردم آب چشم حشر خون میگریست می شنید افسانه لیلی و مجنون میگریست خامه در دستم بحال لفظ و مضمون میگریست کوه کن در بیستون مجنون بهامون میگریست ورنه بر بس با هزاران چشم گردون میگریست در زمان ما اگر بودی فلاطون میگریست</p>	<p>شب که جمعی در غم آن جامه گلگون میگریست شور عشقم نیست امروز کمی در طفلی دم سوی آن بیدرد حسرت نامه میگریستم بچه من در گریه نبوده پچکس رسوای شهر دو ددل را کرده ام در سینه ضبط از حکم بسکه می خندد برد انشوران بید نشان</p>
<p>شب که واقف بادل دریا مارش بود کار از یکی شنون زد دیگر چشم چون میگریست</p>	
<p>اینست بلای منی که ز سر و اشندی نیست طفل دگر امی اشک چو تو ناشندی نیست چشم گل و سر و سمن ج اشندی نیست فریاد ازین سنگ که میناشندی نیست کوشهر که از جو تو صحر اشندی نیست کو قطره که از شوق تو دریاشندی نیست چشم بجز از بوی تو بیاشندی نیست</p>	<p>سودای تو از سر و د اصل اشندی نیست از پرده برون می فکنی راز درون را دل تنگ تو ام نیست مسلخ و بهار با ما دل بی رحم بتان صاف نگویید مغموره دلها ز نعمت رو بجز ابیست شور عجبی از تو فتاده است بسرها از نکست پیر اسن یوسف چه کشاید</p>

<p>خود را عجبش ای ناخن ندبیر مفرسا روزی که با ستاد سپردند مرا گفت ما را از خسر ابات به مسجد نه توان برد اگر دون اگر آید بسر مهر چه حاصل یکمشت شتر نیست در آتشکده دل صدرنگ غم آینه خسته با خون دل من از کار فرو بسته خود آه چپ گویم گفتمی دهمت بوسه ز کوه لب شیرین تا پرتوی از اندکیم هست درین بزم از شوخی آن خال که در گوشه ابروست ای دل مکن ابرام بی بوسه بان لب و اسوختن از جور و جفای که کن یا</p>	<p>بلگذار که این بند قبا و اشندی نیست کین والله عشق آمده ما اشندی نیست دامن می آلوده مصلا اشندی نیست از ما چو باین سفله مدار اشندی نیست کز تره بیت عشق شراب اشندی نیست جانا مخور این می که گوار اشندی نیست موقوف بوقت ست مگر اشندی نیست خود وعده وفا کن که قضا اشندی نیست چون شمع من ترک تا نشا اشندی نیست یک گوشه نشین نیست که بسوا اشندی نیست خاموش که این عرض ندیر اشندی نیست از غیب تو اند شدن انا اشندی نیست</p>
--	--

واقف بسراغ دل خود سخت ملولم
 افسوس که این گم شده پیدا شدنی نیست

<p>غم بشمار دارم و یک غمگسار نیست یارب چه آفتی تو ندانم که در دلم از خاک من غبار بروی زمین مانند افسرده گر شود دولت از خون من منج دور از لب تو جان کسی چون زخم آرا</p>	<p>چون من کسی کام دل روزگار نیست تا کرده قتل را دم اشتراک نیست با من هنوز خاطر لوبی غبار نیست در شیشه سپهر می بی خماس نیست گر آب زندگیت در سازه نیست</p>
--	--

<p>گردید بار خاطر من جسد کای با دیوانه چه خوش سخن عاقلانه گفت بی چشم ترفری که بر زندگان عشق</p>	<p>شادم بکار عشق که بر طبع بار نیست کان را که عقل نیست غم روزگار نیست ابر نیست مرده دیده اگر شکبار نیست</p>
---	---

واقف بچشم خلق ز بس گشته ام سبک
 عکس مرا بخانه آینه بار نیست

<p>هر کجا شتوخ میرزای هست مکتبیدای بتان خراب دلم در شفا خانه لب یار است خواجہ برد ولت اعتماد مکن خاک گشتم بیا بسا دمده زادن و مردن آمد و رفت هست عاشقی زار رانو از اش کن مکن ای تو تیا فترم رنج نند چون سیل از سرم گذر نکندم در جفا کشتی تقصیر ای که می پرسی آشنای تو کیست شست بر بر که بست می کشدش گرچه بی برگ گشته ام چون راست گوید ای بلا زندگان</p>	<p>آفتی فتنه بلا هست آخر این خانه را خدای هست در دمار اگر دوامی هست که غلام گریزی ای هست که هنوزم بس بر هوای هست و هر هم کاروان سرای هست که عجب تا خوش صدای هست دیده مشتاق خاکپای هست که مرا بانو ما حسرای هست گردانم ترا و فای هست دل گوی درد آشنای هست نگهش تیری خطای هست شکرهای گم گدای هست که چو بالای او بلای هست</p>
--	---

<p>اگر نه جان داد دل ز غم واقف از چه در سینه های های هست</p>	
--	--

<p>در دگر فشار نداشت که چیت تو خود یک از هزار نداشت که چیت تو در دانتظار نداشت که چیت حال دل فکار نداشت که چیت نشوایش زخم خار نداشت که چیت احوال آن دیار نداشت که چیت خمیازه شمار نداشت که چیت چون فکر و کار نداشت که چیت</p>	<p>تو که بر ای زار نداشت که چیت مار از هزار درد و الم می رسد عشق نگرفته بخودی وعده وصال پیوسته کاستت نمک بخین خیم عادت بزنگ گل بسگفتن گرفته ایدل بملک عشق و فریبکی بکن وقت تو خوش با ما مستی گذشته است غافل ز فکر خویش و لایکنفیش</p>
---	---

<p>واقف از آن خوشم بود در عاشقی که تو خواری و اعتبار نداشت که چیت</p>	
---	--

<p>خار از دل کشیدم هموس است چید قدر آرز میدم هموس است که گر بیان در دیدم هموس است سبز بصر کشیدم هموس است از قفس گریه پیغم هموس است از لب او شنیدم هموس است که ز خود هم رسیدم هموس است</p>	<p>گل ز وصل تو چیدم هموس است زیر تیغش طبع دیدم هموس است بگذارید دست من یاران بکشاید بند از پایم یارب آتش فتد بیال و پر م زان بختم آرمش که دشمنای چقدر در حشت است در طبعم</p>
---	--

چون

چون قیاس و جامه زریب ترا	تنگ در برکت دیدم هموس است
--------------------------	---------------------------

روز و شب خواب میکنم واقف	و وصل در خواب دیدم هموس است
--------------------------	-----------------------------

بگوی یار چون گرچه خاکساری است تمام سلسله تیره طالعان دیدم کدام کوچه که در آرزوی دیدار است بگوی او نکنم طفل اشک راز رخت از آن همیشه بر صفت رخ تو شوقم باهتجان می گلزنک خورده افروخته مراست تنگ اگر عزتم کنند یار	ولی خوشم که زمین درش غباری نیست لبان زلف تو آشفته روکاری نیست انشسته چشم بر اهدایت امیداری نیست درین زمانه لبریزند اعتباری نیست که بهتر از سخن خوب یادگاری نیست خزان رنگ مرا طالع بسیاری نیست ولی زخوار شدن پیش یار غباری نیست
---	--

چرا از گریه مرا می کنی واقف	برو که چشم ترا در انتظاری نیست
-----------------------------	--------------------------------

بی لبست مستی خماری پیش نیست خانه زاد دیده گریان ماست فتنه که گیتی بر آورده است گرد این قدر بر خود چه بسیار دعیر قیس پیش عشق با تمکین من سرخوش بی شور عشق آرزو میدهد و دانشم کجا خواهد رسید	باده آب ناگواری پیش نیست ابرازین دریا بخاری پیش نیست زان صف شکران سواری پیش نیست در حسیریم و غباری پیش نیست هرزه گردی بیوقاری پیش نیست میتوان افکن باری بنین نیست طفلگی دامن سواری پیش نیست
--	---

نہا ز پر شور ہست بزم شوق را کھاغذی بسیار خواہد سرج شوق صبح از روی تو باشد پرتوی	اشک من ہر چند نامری پیش نیست پارہ دل رقعہ داری پیش نیست شام از موی تو تارای پیش نیست
---	--

از آستان خویش واقف را مران
تا توانی خاکساری پیش نیست

سدا رہ یار جز اغیار می دایم کہ نیست مردم از رشک رقیبان پارہ کردنمانی رشک بر لبتر فتاد نہا بل کہ میکند خواری من کرد او را معتبر در پیش یار رضعت دیدار ازو میگرم از بیطاعتی اندکی پاس وفا از ترک الفت مانع است اضطرابی میکنم از خانہ بیرون بیستم بید ہد دشمن بگفت تغیش ز بہر گشتنم در دل گفتن بہ پیش یار دار دل نہ	ور نہ نامن راہ این مقدار میدانم کہ نیست ور نہ در پیر این او خار میدانم کہ نیست ور نہ چون من مدعی بیمار میدانم کہ نیست ور نہ قدر غیب این مقدار میدانم کہ نیست ور نہ در خود طاقت دیدار میدانم کہ نیست ور نہ این کار آنقدر دشوار میدانم کہ نیست ور نہ در کوشش کسی را با میدانم کہ نیست دوست را ور نہ سدا نیکار میدانم کہ نیست ور نہ با او حاجت اطہار میدانم کہ نیست
--	--

کرہ ام واقف بر خم عقل بر این اختیار
اور نہ راہ عشق ہم ہموار میدانم کہ نیست

یک سرچو نتور و ذہ رضوان اندک نیست دل ساخت آنقدر تپ عشق او کہ سوخت گردید فکر زلف تو ام جمیع در و مانع	یک گل چو عارض تو گلستان اشہ است بیچارہ تاب ناز طبع بیان اشہ است چون من کسی دماغ پریشان اشہ است
--	--

چون

<p>عاشق مگر بزعم شما جان نداشتند است زلافت و گریه سلسله جنبان افشته است غیر از تو کس بکلب خندان افشته است یک باغ چون تو مرغ خوش لایحان افشته است چشمی بر آه کحل صفایان نداشتند است</p>	<p>بی صرفه می کنند جفا بر سرش بتان رونق بکارش از دل دیوانه من است ای گل بگریه ام چه بلا خنده می زنی جان من از نوای تو شب تازه شد دلا آنکس که کرده چشم خاک درش سیاه</p>
--	--

<p>معذور و وارو واقف اگر از جنای تو در سینه چاک زد که گریبان نداشتند است</p>	
--	--

<p>بجالت که جمال تو مرا خوابد گشت دور بشو و در نه ملال تو مرا خوابد گشت تا ز کیهای نهال تو مرا خوابد گشت بیخیز از تو خیال تو مرا خوابد گشت شادی روز وصال تو مرا خوابد گشت روزی این جامه آل تو مرا خوابد گشت</p>	<p>چشم و آبرو خط و حال تو مرا خوابد گشت چند در پهلویم افسرده نشینی ای دل می کند میل به بسوز نسیم فت تو فکر قتل مکن ای شوخ که آخر روزی گر بعد جیله بر دم جان شب همچون از غم بومی خون از رنگ لباسی که نتراست</p>
---	--

<p>نیست ممکن که بیست هوس افندگش واقف این فکر بحال تو مرا خوابد گشت</p>	
--	--

<p>عشقی بے باک راجه آئین هست کمان ز صیاد این ز گچین است مگر انصاف پیش تو این است در دهم جبر تو سخت سنگین است</p>	<p>خصم جان دشمن دل و دین هست بر جسم می آیدم به بلبل و گل ازستم دل و دهنم می تازد توتیا کرد استخوان مرا</p>
--	--

مشقبا ز سیه چه شغل زنگین است
 پنجبیه یار گر چه سیمین است
 بر کرا چون تو شمع بالین است
 تا سر انگشت تو نگارین است
 بی مروت چه وقت تکمیل است
 در سرم کی هوای بالین است
 زان طرف گر هزار نفرین است
 نگوهای شهید عشق این است
 بگاہ در شام دگاہ در صبح است
 ترش و تلخ و شور و شیرین است
 ناکه اوز دست گلچین است
 چه کند بادلت که سنگین است
 زلف بکشاد و گفت مشک این است
 حرکات تو گر چه شیرین است

گونا نام زرد گرد و داشکم سرخ
 دست پولا د بلذوان بر تافت
 طول بیماری از حسد خواهد
 گل سراز شاخ بر نئے آرد
 جان رسیده است بر لبم بشتاب
 دست در زیر سر نسیم خواهم
 من بجز آفرین نخواهم گفت
 بر مزارم بیگل افشان شو
 دل زان زلف شد پریشان گرد
 مژده عشق را چه شرح دهم
 بیم صیاد نیست بلبیل را
 نشیبه حالی که با تو دارد کار
 پیش او دم ز مشک میزد باد
 شور افکند ده است در عالم

دیر پروا سے من بدہ دادش

واقف از مخلصان دیرین است

شوم ہلاک ز غم غمگسار اگر این است
 دہ سیم بار حریت قمار اگر این است
 بروز خوش ترسی روزگار اگر این است

بکام غیب شوم کشته یار اگر این است
 چه عشق و ای زند جان کہ می تواند بزد
 خطش دید و جهان تیرہ شد ز گردید

باز

<p>رود بیاد غمبارم سوار گرایم است خوش است خواری ازین اعتبار اگر این است دراز دستی مژگان یار اگر این است لطیف بن دل امیدوار اگر این است</p>	<p>دو اسپه تا سخن عمر دیدم و گفتم بر تو قدر مرا هر که دیدم گوید ز راه دور شود پنجه تاب طاقتها اسب هست که آید مراد دل یک با</p>
--	--

	<p>ز دست او نتوانی که جان بری وقت حنا ز خون تو بندد نگار اگر این است</p>	
--	--	--

<p>چاره ام غمیر جان گداز می نیست کز تو امید دلنواز سے نیست دامن چشم او نمازی نیست زانکه جای نفس درازی نیست با تو ام عشق هست بازی نیست اسیج حاجت به ترک بازی نیست</p>	<p>از تو ام چشم چاره سازی نیست بعد ازین باو جان گداز بسا منشین جان من بحشم رقیب شکوه زلف یار کوتاه کن نشوق باز سے زد گیران آید ترکی و تازیت غلام شدند</p>
--	---

	<p>وہ چه خوش گفت و اسملی وقت بازی، سپو عشقباری نیست</p>	
--	---	--

<p>بر فشاندم ستین از غم گریبان گرفت گر یمن راه گو می خوش نگا بان گرفت مختسب تواند اکنون نامستان گرفت سیو ده او آسمان روز کیه دغان گرفت دود و لهما جمع شد آن ماه تابان گرفت</p>	<p>دست تا برداشتم از عشق دامان گرفت بچو آن آبی که سوی نگرستان میزد زور دیگر کرده پیدامی بدو نگرست وقت پیری آمد آن سبب ز نخل اتم بست حصیت دانی خط بگرو آن رخ عالم بست</p>
--	--

واقف از دیوان برین بل غلجانی کند
خوش صیفی بیای من آخر کاسنان گرفت

گرم کن جفا ببنده کطاعت نماز است
در مردم زمانه مروت نماز است
شغلی آرزیده کم که اغت نماز است
در آستین جز اشک نداشت نماز است
زنگی بروی گل زنجبالت نماز است
ما را داغ کس بسعادت نماز است
کاسودگی هیچ ولایت نماز است
شکر خدا که جامی شکایت نماز است

گیرم برتوف در محبت نماز است
آبی نرود بر آتش دل دیده ای مرغ
از ناله چون خموش کنم گریه سرگرم
تا گوهر وصال تو از دست داده ام
بوی نرگد از فتاد است با باغ
بر سرف ما در مقلوب سیاهی بها
آمد دل از سیاحت آورد آن خنجر
دل نسبت که خندان جفا نیست

واقف بحسب خیال زبان شکر بیان
در روزگار هیچ حالات نماز است

عرض کردم جان دل از هر دوی پروا گدشت
و ده که در پلوی منی شست و از دل گدشت
خون با برگردن او ماند تیغ از ما گدشت
پیرم آمد مجدا که از مینا گدشت
و ای من مودی ندیدم عمر در سو گدشت
روزگارم تیره همچون چشم نابینا گدشت
عسر و افتادگی مانند نقش پاک گدشت

سرگران آمد خندان او با مستغنا گدشت
بیزی از شست تو خوردم عالمی از رشک مرد
گشت آن ناعاقبت اندیش ما را بیگناه
دوش در میخانه هر سنگی که بریزد محتسب
افتد و عینس خویش کردم در دست نقش زین
در سراق روی او کان نور چشمش است
بر سر راهش کسی از خاک ما را بر بنداشت

در گریبان چاک ز دوزخ من محج گزشت
 رفت و دنیا را گرفت و از سر دنیا گزشت
 بجهوت روز با نگاه شد شبها گزشت

وقت رندی خوش که میرون آمد از بند لیبان
 محبت سیل سرشک خویش اناز کم او
 گفته بودی روزی آید یا شبی در کلبه ات

واقف آن فاست قیامت بر سر ماه و آه
 کار من امروز از اندیشه فردا گزشت

سامان خود نمایی من اینقدر پس است
 ما را تمام عمر بسامان کمر پس است
 سامان خود نمایی من اینقدر پس است
 شست نسی برای نوای مشت پر پس است
 اینها اگر گفته ام به تو ای نامه بر پس است
 بوی مرا ز پر من آن اسپر پس است
 یک ناله ات نشد چو جرس کار پس است
 لطفش همین که بسته افتاد کم پس است
 تا کی ز تغافل ای ز خدا بیخبر پس است
 حرفی بخوان ز ایچ عشق ای سپر پس است

جانم بقدر رجه بر آن خاک در پس است
 قانع اگر شوییم بیک قطره آبرو
 مانند شمع یک گل داغم بس پس است
 بسیل بطایر آن عرض مساز آشیانه را
 هر حرف ازین پیام زبانی است یک کتا
 محتاج سر نیست چه نوعی چشم من
 و نیال محمل این همه زاری کن دلا
 با من که شست خون مرا هیچ قدر نیست
 باینده که شد ز دل و جان غلام تو
 در طفلیم پدر چو یکتب سپرد گفت

واقف برای سوختن خانمان شلق
 از دوزخ محبت ما یک شتر پس است

که هر کویچه ز اسلحه سپاسی هست
 که بسره قصر ز شوق تو زینای هست

نه همین در سرم از زلف تو سودا می هست
 یوسف من تو درین مصر چه شور افکنی

<p>جان عزیزست ولیکن چکنم گزندم شمع خاموش شود از نفس من روشن بزم اغیار از روشن من داغم ازین ببرد یار کشم جور و بیجای نردم زاهدان گردل تان کشته ملول از بسجده ای که امروز بمن میکنی این جور و جفا ننتو آنم که نشینم بغیر اغت چکنم</p>	<p>هر دم از جانب درد تو قاضای هست بسکه از آتش عشقم دم گیرای هست که چپرا شمع مرا گرمی بیجای هست گردبانم که مراد دل اعجابه هست بجز ابات بیاشند که خوش جای هست در دولت میگردد هیچ که فردای هست با چو دل پیلوی من و سوسه فرمای هست</p>
---	--

واقف این عرصه که بار کجا خوابی یافت
 اگر بگریس کن که عجب دامن صحرای هست

<p>نه شهر غم عشق نذر و خنای هست شکایت ز تالیکی روز بچران اگر گوتهی کرده تیغش بقتلم در غیرت سر خود کشتی دارم امروز مه نوزیس فطرش ناقص افتاد زر قلب از سکه راج نگرود</p>	<p>غریب است یارب ندانم کجای هست نوبسم درین دیده تار و شنای هست مرا از خند گمش امید رسائی ست ندانم ز خون که دست خنای هست با بروی او بر سر خود خنای ست چه شد سفله اگر چو فشانای هست</p>
---	--

شکست استخوان محنت روز بجز برم
 شب وصل واقف مرا مومیانی ست

<p>اگر چه با غیر ترا لطف نمایانی هست بدمان بوی کیاب از نسیم می شنوند</p>	<p>شکر کند بمنت عشوه پنهانی هست اندرین سینمه همانا دل بریانی هست</p>
---	---

<p>بنیم جانی با جل دست و گویانی هست که درین سلسله دل نام پریشانی هست و میده زلف تر از سلسله صنیاتی هست چشم داغ دل من در روی بکافی هست هست برگردن غمخیز گریختنی هست داغ من منتظر گردنم کفانی هست گوید ارد که مراد دیده گریانی هست ماچند اینیم که شهر می بیابانی هست</p>	<p>بی تو از زندگی خویش چگویم جانان مزن ای باد صبا طوطو جانان هم گاه مشاطه گوی با جبا گاه بی دل همچو آن یار که باشد نگران یاری با پیچکه دست نوازش نکشیدی هم کمشایید سر خسته مرهم یاران ابراز فرج من آب دروغ ادا اول دشت جنون کردی زینان را</p>
---	--

هست دنباله روز مرز که من حق اقصت
 هر کجا در چینی مرغ خوش الحانی هست

<p>سودن دست شده قسمت یا قسمت عاقبت بر سرم آورد بلا یا قسمت بعد مرگم همه را خورد همایا قسمت ز هر چشمم است نصیب بل مایا قسمت از تو دشنام خریدم بد عایا قسمت تشنه مردم بلب آب بقایا قسمت</p>	<p>سود سر بر سرم یار دنیا قسمت دل که بیک عمر بخون جگرش پرده استخوانم چکی بزدل سگ کو تو بود کرد از خنده لبست بر همه تقسیم بوسه مفت با غیاب غایت شد من با همه قرب ز لعل تو بجرمان فخر</p>
--	--

واقف آن تنم که در نشین از تو بریم
 آتش افکند بجاشانه مایا قسمت

جان من امشب بلب بسیار نزدیک است
 خاها را در فراق یا نزدیک ادا

<p>خواب دیدم شب که از هم بخت کوه غم خانه تاریک چشمم باز روشن شد مگر صحو شد از خاطر من محنت این راه دور بار نیخ امه تجان امر و زیا فردا کشد</p>	<p>مژده ایدل و عدد دیدار نزدیک آمده است مگر تنه این ناله نزدیک آمده است فاما نامه لاله آن بار نزدیک آمده است دقت رسوا گشتن این بار نزدیک آمده است</p>
--	---

گرچه واقعت کرد از گوی بود دوری خستیار
گشت نه از دوری ایسی پذیر نزدیک آمده است

<p>کس چون حسرت کش آن لعل شکر آب است ایچ دل آسوده درد دران چشم باز نیست نمیزد زلفش از دل صد پاک بدم شانما گفتش تاری می بن از گیسوی خود طشت نسخه مژولیس ای طیب از بزم حجت کش باکد پان محبت خوش قناعت پیشه ام در هم بیم آن فرامش کن که باد او بخیر آن سپاهی پیشه را پرست نه برابر دست چین چون نگردد خون نفس در غمخوار منقار ما انی عزیزان اگر خواب من نمی آید شبی</p>	<p>ز هر دارم درد بان و نه هر که انظار نیست کش ندیدم کمزیر بستان این بیار نیست بیج و تابی کرد و افتد الا نوح سر کار نیست گفت کفر ناقصت این لائق با نیست داروی درد دلم در کایه عطار نیست لطف کن ما انظر بر اندک مبیار نیست خالی از کتوب با یک خسته دیوان نیست تا ناگوید کس که این شمشیر جوهر دار نیست عند یبیه چه فیتری مادرین گلزار نیست یوسف خود را چیکو بیم بخت من میدار نیست</p>
--	--

واقف از بر خدا انگریه اکنون بس کن
طاقتم دیگر حرف این حکایت را نیست

<p>چشم دل و بگری آن خوش سپهر گریست</p>	<p>یعقوب کی برای سپهر اینقا رگریست</p>
--	--

چشم

<p>تا کی توان زد دست غمت در بدر گریست احوال من چو دید ز من بشیر تر گریست چشمم در آرزوی تو عوی گهر گریست هر کس در آن حریم بزرگ در گریست</p>	<p>گر دید خاک دید و حرم کل ترا شک من تا صبح رسید دوش پئی منغ گریست یکبار گوش بر سخن من توان فکست صد گویه گل ز خاک در او دیده است</p>
---	---

<p>واقف کنون بحالت خوب خنده بیند بیچاره هر چه داشت ز دل تا جگر گریست</p>	
---	--

<p>چنان در تنم اسیر بندان نشسته است آن زلف در بهشت پریشان نشسته است نقشم کبوی یار بدینسان نشسته است در فکر خویش سر بگایان نشسته است شد عسر پاکه آینه حیران نشسته است در گوشه بد در تو پیمان نشسته است نور لطف بر بسایه فیکان نشسته است دیوانه سان به تنگ زلفان نشسته است این دانه چشم بر بره باران نشسته است آنجا هزار دشمن ایجان نشسته است</p>	<p>رفتی در دل ز غصه پریشان نشسته است یارب زدود آه کدامی سیاه روز از نیکی من نه نشیند من کس رفتی چون گل تو خنده کنان غنچه سان لم از جلوه ات که یکنفس از پرده رونم امی چشم یار طر فز بایگی کفست نه هم از بس که آفتاب جمال تو گرم شد باز آگه دل ز پهلوی من از حجب مشک امی گریه ریزی که ز دل عقا دو اشود امی دل مرو به بزم تیان بعد ازین مرو</p>
--	---

<p>واقف امید بخیه و مرهم در گرانند ز خرم چه دیده است که نندان نشسته است</p>	
--	--

<p>تیز و سستیهای تشنگان تیرا تا دیده است تا در آشنای سخن آن غنچه لب خندیده است ساز تصویبم بود در پرده عاجب ز تالمم طالع برگرد سرگردیدن بایرم کجا است می کت بق نمک ثنابت مروت ز سپین از کجا آوردی بیدل این بقدر دیوانگی میکند آن مهیبتین در مجلس اغیار نفس خود بخود دستار بر فرقم پریشان نشود من برای خدمت او برگردم من زده</p>	<p>از تیر خنجر تیغ دم در غولیشتن در دیده است و امن نون سخن لبریز گل گردیده است نالدارم که گوش بچکس نشنیده است گرد دل گردم که برگرد سرش گردیده است بعد عمری گردنم ز من نمک پاشیده است کز تو چشم حلقه زنجیر بهم ترسیده است خنجر من بر مراد دیگران گردیده است در سر من تا هوای زلف او پیچیده است او بقصد کشتن من استین مالیده است</p>
--	--

<p>راست گوید هر چه گوید واقف از احوال خویش در هوای قیامت خوابان قبائل دیده است</p>	
---	--

<p>از بزم در صحنه بیت دل نه تنهارفته است مانی نالیم از سنگین دیهانت ولی بخت من چون شمع هر ساعت بسببی مال است کی دهم از دست اگر صد گل لب بر زنند بر سر کنجشک کی از چنگل شه باز رفت تا نگار من تو بودی در گلستان عبود</p>	<p>عضو عضو دم در تنهای نواز بارفته است تا فلک شور شکست نشینته مارفته است دو دآه من ندانم چون ببالارفته است ذوق آن قاری که از راه تو در پارفته است بر دل من آنچه زان مهرگان گیرارفته است تا برون رفتی عانا از دست گلزارفته است</p>
--	--

<p>خمیر بیرون میزند واقف جنون من شهر سپیل اشکم بر برفت دروب صحرا زده است</p>	
---	--

صحنه

<p>نارسی یکف از طسره دلدار ضرور است یکبار بان چنین اظهار ضرور است در روی قدری خاک دریا ضرور است یک جلوه نزار بر سر بازار ضرور است اورا که رضا جوئی اغیار ضرور است ما را ادب آن در دیوار ضرور است از بهر علاج دل بیمار ضرور است بر خوان محبت دل افکار ضرور است</p>	<p>در عشق نه تسبیح نزار ضرور است ایدل چه خوری خون جگر زین غم نپایان آن سرمه که سازند پی روستنی چشم تا عشق فروشان همه بندگان پروای دل آزر دگیم هیچ نباشد از دیده چسبان سیل برانیم دران کو یک بوسه ز لبهای شفا بخش عطا کن آسوده دلان را نمک غم نچشانند</p>
--	---

صبر است دوائی دل بیمار تو وقت
افسوس که کم داری و بسیار ضرور است

<p>بآه و ناله و فریاد برخاست فغان از بنده آزاد برخاست که رنگ از چهره میآید برخاست که شور از تربت فریاد برخاست که او باداغ مادر زاد برخاست سجدهت سر و با شمشاد برخاست نگاهش بر تونا افتاد برخاست</p>	<p>ز زبمش دل بس نباشد برخاست ز بس نالیدم از درد اسیر برنگی ناله کردم در قفس دوش چنان در عشق شیرین کار گشتم ز رشک لاله میوزم درین باغ نشستی در چین بر بندناز دل من بوده است در پهلوش ستر</p>
---	---

کجا واقف برم اکنون دلی را
که از ویرانه و آباد برخاست

<p>دل برد بیدماغی او همچنان که هست گشتیم بیروناب و توانی بمانند بر خاستم سبک ز سر جان یک یار راز و رون پیرده ز عشقم بدرفتاد گفتم علاج تلخی کامم بدر نیست نومید از قبول مشوای دعا برو</p>	<p>جانی نماند و یار همان خصم جان که هست دان بی یقین جوان بدش این که هست بامن بچکم ناز همان سرگران که هست می خوردن آتشکارند بر نهان که هست خندید و گفت آن لب تشکر نشان که هست باز هست همچنان هفت آسمان که هست</p>
--	--

<p>واقف نماند چاره بجز جان سپردنم دل برد و بی دماغی او همچنان که هست</p>	
--	--

<p>پار احوال دل زار کماهی دانست دل سرشکوه آن زلف مسلسل کشاد جام جم کاسه در یوزه آن زهد بود این زمانت خیر از حال سیر و فرزانست دل ماگشت که قماربان عارض زلف باکس از کاهش دل حرف بگفتیم بکن نگاه لطف ز چشم تو عجب می آید</p>	<p>ما گفتیم بشعیرم اسکی دانست ز آنکه این سلسله را از آستانهای دانست که گداؤی در آن میگذرد شایه دانست خطا چه بر روی تو گویم چه عجز می دانست دیدم روزی که سپیدی سپاهی دانست دیدم هر کس که مرا با رخ کاهی دانست رحم یارب ز کجا نترک سپاهی دانست</p>
--	--

<p>واقف این ستر آبی است که خاصان سر لاهوت ز پهنه لاهی دانست</p>	
---	--

<p>دل همان روز نتراد دشمن جانی دانست و امن پیر حسرات ز کف نگذارو</p>	<p>که تترایار نسلانی و متلافی دانست هر که کم فرصت عهده جوانی دانست</p>
--	--

<p>سرب پار ازین نقطه توانی دانست اگر چه دل گرمی آن شمع زبانی دانست که سبک روحی من بارگرا نی دانست تا چه گرمی که دامت دشمن جانی دانست خاصه اکنون که فلانی و فلانی دانست تا دل از ابروی او سخنت کمائی دانست نغمه مرغ چمن مرثیه خوانی دانست</p>	<p>از سویدائی دل خویش بناشتی غافل همچو پروانه همان گرد سرتش می گردد وقت آنست که زین بزم سبک بر خیزم ای که یک عمر تو دم دوست ترا ز جان بودی سعی در راز نهان کردن خواشیم عیبست صد ستر سیرازان شوخ جدا می گردد دل ماتم زده را می بگمستان بروم</p>
--	--

	<p>واقف از سرداران کوشش هیچ پیر نتوانی تو باین بسیجی رانی دانست</p>	
--	--	--

<p>ز پهلو م نرود در دهنش اینست کسی که زد بچسبان من آتین اینست نگر و میل شکافتن دل حزن اینست بسینه چاک زخم گویمت بیدین اینست پی زراعت تخم امل زمین اینست تو هم نقاب برافکن بگو چیدین اینست هلاک تیر تو کردم که دل نشین اینست</p>	<p>عفت نمی شود از من جدا قرین نیست گرفته دامن او صبح حشر خواهم گفت صبا پیام تو آورد لیک غنچه بمن مباحش منکر داغ دلم مباد که من بکوی عشق بریز اشک و حاصلی بر نموده است همه از طرف ابر پشانی فتاده است نظری بر زهر شاخ گل</p>
---	---

	<p>نشین بگوشه سینه شکار کن واقف که سید بادیه قدس اکمین اینست</p>	
--	---	--

<p>پایم از کارشده سعی رمپدن با نیست</p>	<p>لفس هم رفت می نوق دویدن با نیست</p>
---	--

<p>قامتم حلقه شد از مشق سجود در دست عرق آلوده بیا بر سر بالین که مرا صفت آخر شد و دل گرم تا ماش ^{منته} شده نزد یک که از خود برودت خوابم ز امتداد شب بچران مشواید نعلین گر براه تو زمین گیر شدم باکی نیست اشک گرم شده از گریه نباشم نویسد</p>	<p>همچنان در سر من ذوق خمیدن قسیت هوس شربت دیدار چشیدن قسیت شمع افروزی پروانه پریدن قسیت باز میل تو با فسانه شنیدن قسیت که امید محروصل و میدان با قسیت نوبت پای ز مهر کرده دویدن قسیت نوبت خون دل از دیده چکیدن با قسیت</p>
---	---

واقف از ز عشق هری شده ^{بیت}
هوس دامن دلدار کشیدن با قسیت

<p>هر چپ بوی مهر و وفا در دل تو نیست تعمیر دل نمی کنی ای خانان خراب ای عیش ریخت در دل من نهی مننه روشن چسبان شود به تو سوز و گداز بشکن خماری خویش ز خون حلال من در روزگار قطره خونی که سنگ شد عزم سفر نمودی و تو نالم از فراق</p>	<p>دل نیست در جهان که بجان نالم تو نیست فکرت بنای خیر در آب و گل تو نیست این خانه غم است بر و منزل تو نیست شمعدان عشق که در محل تو نیست خون حرام بوانه هوسان قابل تو نیست بسیار جسته ایم بغیر از دل تو نیست یارب چرا دلم جرس محل تو نیست</p>
---	--

واقف بهره پانه نمی در طریق عشق
نافل حریت را قدم کامل تو نیست

<p>گر چه از پهلوی دل صدگونه زخم حال</p>	<p>آی توان پهلونی کردن از آن خرد است</p>
---	--

<p>سر و من در سر زمین دل تریا در گل است شمع من یارب ندانم در کدامی نخل است ریشته آن در گل است و ریشته این دل است عشقبازان را بگر خویش مردن شکل است بخت در خواب گرا حقانان من خاقل است پیش بالایش بلائی آسمانی نازل است دست شیرین کا تو ای کو کهن بر قابل است پای من در گل فرورفتست و در تنم دل است</p>	<p>با همه شوخی زیادم رفتنت مفرد نیست نیزه می سوزد بسی انشب چراغ خانام سرور باقا هست رعنائی او نسبت کن جان بحسب خواهش اغیار می باید پرد داد من یارب که خواهد داد حیرانم هست فدته نتواند شدن در روزگار اولیست حسن سعیت سنگ اہم صورت عشق ما بر سر کوشش بحال خویشتم در مانده ام</p>
---	--

چون زین ره پانہادی بادیت از سر گزیت
در طریق عشق واقف و اریکے منزل است

<p>عمر آئین فدا داری نمی دانند که چیست دل هنوز از عشق بجزاری نمی دانند که چیست گر چه از طغالی ستم کاری نمی دانند که چیست مرغ ما قدر گرفتاری نمی دانند که چیست در بیشت افتاد و بیماری نمی دانند که چیست چشم او عاشق گمباری نمی دانند که چیست</p>	<p>یار هرگز شیوہ یاری نمی دانند که چیست یاس با جان من از زاری بلب آدولی خانما کرده است بازی بازی از شوخی خرا نالاش صیاد را دل تنگ گردانید حصین زل کجوی او زرنج روزگار آسوده است خیل دلها را اسبان آہوان رم میدہد</p>
--	---

چشم او در کعبه واقف می پستی میکند
گام فرست آئین بیداری نمی دانند که چیست

<p>ای شکسته و جانم در اضطاب چیر است</p>	<p>اگر نہ عاشقم احوال من خواب چیر است</p>
---	---

<p>بزله یار بگو ای صبا ز جانب من چو سیل اشک تو کردی روان دیده من همیشه از بر من بید رنگ میگذر سه</p>	<p>کز ششم از سر دل با پیچ و تاب چهرت وگر میرس ز من خانه ات خراب چهرت تو عمر گز نه ای بپوفا شتاب چهرت</p>
--	--

<p>میان آنکه و چشم پاک فرستی نیست ترا ز دیده واقف چنین حجاب چهرت</p>	
--	--

<p>اگر بقدر حسرت دل دیده ما میگیریت نیست امروزه کمی آید بشو از حزن عشق کردم از بچستی مردم کون قطع نظ یاد ایامی که طوفان داشت شوق گریه ام شب که در دیکسی بر بسترم افکنده بود فی نه شب و مجلسی می بودم و بر حال من گر امید حاصلی از گریه عاشق داشته</p>	<p>ابرا ز کم رنگی بر حال دریا میگیریت دل بوقت خواندن یوسف لنگی میگیریت پیش ازین با بر چشم من دعوی میگیریت قطره وگر میجو استم از دیده دریا میگیریت شمع بر بالین من است و نه نامیگیریت تا سحر که جام میخندید و بینا میگیریت ایچو باران دیده نخل از جماعه نامیگیریت</p>
---	--

<p>آنچو من واقف نشد در گریه سوا می لو کهن در بیستون مجنون بجز امیگیریت</p>	
--	--

<p>ناهست دلغ عشق با قصر چه حاجت است راضی شدد بکشتن شان خط برون بیار از دل برای چون توبتی ناز می کشم دل خانه خداست در دل گرفته ایم خنجر گذاری مژه چند ان ضرور نیست</p>	<p>سامان دیگر از پی این سر چه حاجت است در قتل من نوشتن محضر چه حاجت است ورنه مرا با این دل کافر چه حاجت است رفتن با احتیاج بود چه حاجت است جای که چشمم است به خنجر چه حاجت است</p>
---	--

۱۰۰

آئینه دار طلعت جانانه گشته ام
واقف مرا بکام سگدر چه حاجت است

<p>من بقبر بانگ ایچمه نیزنگ است غنچه باش ایدل این چمن تنگ است که عجب لبیلی نوش آهنگ است باده در تاک و شیشه در سنگ است گل اشکم اگر چه بے رنگ است گل پریشان و غنچه دل تنگ است اگر از نام من تراننگ است</p>	<p>جنگ تو صلح و صلح تو جنگ است فکر و اشتد بکن چو گل زنه ر لکن آهنگ مرغ خون دل بی سرانجامی نشاطم بین زیب دستار شاهد غم اوست بنی تو نتوان بساخ رو کردن سیر و م تا تو نشنوی نامم</p>
--	---

بر سر زخم و داغ او واقف
در میان دل و جگر جنگ است

<p>ز مومی مومی تنم بانگ و جگر جاست کبری بنشست و بعد عابر جاست که از شکست دل همیشه سانده ابر جاست بعودت جو تو کمر رسم خون بهابر جاست مرا چو دید سگ کوی او ز جابر جاست خبر بگیر که این دو داز ک جابر جاست اثر زاری و تاثیر از دو ابر جاست نشست بر دل آن گرد باز تا جاست</p>	<p>بقصد گشتن یا چون ز جابر جاست نشست و خاست کسی که دست آید چنان ز جو رتو آ ماده فغان شده ام کلی بر نیز بچاک شهید خود بار چو آشنا که بتعظیم آشنا خمیزد مباشن بخیسیرانه من سرت گروم پلاک در تو که دم که بهست تعظیمش نشست با من بر خاست کرد غم</p>
---	---

<p>بر آستان تو ای شاه حسن واقفم نشسته بود گدای که بنیوا برخواست</p>	
<p>بی تو ام ذوق باغ دیدن نیست در دیاری که تیره روزانند شود از گردش فلک معلوم لکن آن آدم از قفس صیاد ریخت رنگ فشرگی خوغم هر که پیشیت ز بومی گل گوید پیش رعنائی تو از خبیرت</p>	<p>ساز و برگ غزل شنیدن نیست صبح را طالع دمیدن نیست که جهان جای آرمیدن نیست که مرا طاقت پریدن نیست در نصیبش مگر چکیدن نیست سخنش قابل شنیدن نیست سرور تائب قد کشیدن نیست</p>
<p>نیست پوشیده حال ما واقف حاجت پیرزن دریدن نیست</p>	
<p>دل نمی دانم که در از من کجا افتاده است میرسد چاک گریه با من همچو صبح ای سباز خرمی تشریف منرا در چمن ای مسلسل گیسوان رحمی بحال او کنید تو چه با در چشمی او پریشان گشته ام اول هر است از آن پروانمیدارد دلم لطیف اشک از گره مخومی میکند با ما راست چشم بود واقف بلای از بلاهای خداست</p>	<p>این قدر دانم که جائی در بلا افتاده است طالع دیوانگیه مایم رسا افتاده است بی تو گل بی برگ و بلبیل بنیوا افتاده است این دل دیوانه در بند شما افتاده است عمل نمیدانم که از زلفش کجا افتاده است غنچه دامن تازه از گلبن جدا افتاده است ز در اول چشم او بر روی افتاده است دل چه میخواهد بنباش چرا افتاده است</p>

<p>هر چند که خون در دل در دیده نمی نیست در عشق بیک طره ز کند ناله دل من من شتر حتمیدستی خود را چه تو هم امروز تو دم رنجیده پر سیدان من کن و الله بسی تجسربه کردیم دروغ است</p>	<p>شادیم که تا هستم غم عشق نمی نیست سازیمت محبت که در آن زیر و نبی نیست غیر از قلم دست بدستم قلمی نیست فرداست که از غمشه عشق تو دمی نیست هر چند که یک و عده ادبی قلمی نیست</p>
--	--

واقف برادگر بهر حال هنوز هست
هر چند که خون در دل در دیده نمی نیست

<p>گل بس که بی تو رخک به پرواز داده است از پافگت ره جلوه آن سرو قاتم بیا از بهشت می رسد این بوی جانفزا با نوشته بو الهوسان گرم گفتگو کسیست گرم خون جگر میوزم هنوز آن سرو رفت از نظر ما خیال او آرام طعنه اشک مرا نیست لحظه لب تشنه می طعم بسد وقت من میا</p>	<p>آتش در آشفیده با بسمل فتاده است بهر خاستن مرا بقیامت فتاده است بیا او به پیش ما و اگر بیان کشاده است عاشق چو شمع گشته خموش ایستاده است و عوای عشق از دهن من زیاد است چون سرو پیش دیده من ایستاده است کز نازدن دیده بهجواب زاده است شیخ ترا کسی نه عبث آب داده است</p>
---	---

واقف گر از تو یار سپردن من بگو
دلی داده بمراد خود دل نهاده است

<p>بگو پیش خوار گشتم از وفاداری ز نیست نویزاری زمین چند آنکه نیست کی نم زاک</p>	<p>وفاداری مرا شد موجب خوار می ز نیست ز زاری حاصل گرم دیدن زاری ز نیست</p>
--	---

که تا ننما گشتم رنج گرفتاری زبهی قسمت نزدیدم همچو ننگس غیر بیماری زبهی قسمت ز بیم حیر جان دادم بشبه انچه ای قسمت که رسته است بر غم دل ازاری زبهی قسمت	مرصیاد بی پروا فکند و قفس تنها درین گلزار بد آب و هوا تا چشم واکردم یا سانی و لش دادم بامید وصال آخر دل آرام هست یار از بهر غیر اما برای من
--	--

هو او از شش شدم در آن بیدر در من وقت بیادوم داد از جرم هواداری زبهی قسمت	
---	--

گم نام آنیکه شب بجز یار نزدیک است بیا که تفرقه روزگار نزدیک است که جان سپردن این به غیر از نزدیک است که گفته است ره کوی یار نزدیک است	باب رسیدن این جان از نزدیک است تر جمیع اهل دل ای نور دیده دور مرو بعجز بر سربالین من بیاریدش به نیم کام لب بر رفت عمر خضر مرا
--	--

اگر چه دو ز فکاده است دل ز من وقت خوش است خاطر من چون بیا نزدیک است	
--	--

مشغولم انچنان که فراغ نمانده است پروانه بگرد چیرا غم نمانده است تا چند بشنوم که دماغم نمانده است که با دردهم بیا غم نمانده است	در سر هوای رفتن با غم نمانده است یاران همه ز پیلوی دغم رانده اند ای باد حرف بومی بهاران چه میزنی من رو بلا که زار نمسم بلکه ام رو
---	--

اناکمی تلاش کم شده خود کند سکه واقف دگر دماغ سر غم نمانده است	
--	--

اگر ز هر دبی رشکر توان گفت ور سنگ زنی که توان گفت	
--	--

<p>آه که همه اثر تو ان گفت اشک که همه شمر تو ان گفت حاشا که ترا بشتر تو ان گفت</p>	<p>از بیم تو زیر لب شکستم از یاد تو شب ز چشم من ریخت یا حوری میا پری با این حسن</p>
<p>پیش تو ز ناتوانم خنوش گویم سخن اگر تو ان گفت</p>	
<p>آه ازین آه که بی تاثیر است فلک پر عجب بی پیر است تاری از زلفت تو ام زنجیر است خوب که گشته شود اکسیر است</p>	<p>صحبت غیر یاد در گیر است کرده پا مال جوامع روان را از تو مویست مراد ام گویند نفس را خاصیت سیماست</p>
<p>ردیف جیم عربی</p>	
<p>با بروی تو بود نازمچنان محتاج بشمع داغ درین نیر و خاک ان محتاج بیک اشاره بروی آن کمان محتاج اگر چه بجز نباشند بنا و دان محتاج دسان شمع نیم من بهم زبان محتاج برای کسب نشاطم زعفران محتاج من آن نیم که شوم جانب خان محتاج برشته سوخته و دلداده پیران محتاج</p>	<p>چنانکه تیر بود جانب کمان محتاج در میدان صبح و زنجیت سیاه و ماند من آن شکار ضعیفم که هست کشتن تر شمع و قلمت آب می خورد دل من از سوز دل همه شب حرف میزنم تنها ز بس که ریشته دو ایند غم بسینه مرا ز شوق گلن بچمن بستم اشیا ان ز منم که عشق نماده است نام من ا</p>

یارب زلف کبیت مسلسل بیان موج کمی داده اند در کف دریاعنان موج زنجبیر آب گشت زخمت لبان موج هرگز نبوده است بدریانشان موج	کله پی نشد که ختم شود داستان موج در فتنه عالم گذران را چرخستیا از دیدن تلامطم شعور حینون من روزی که چنین بجهت ما گشت آشنا
--	--

زین بحر واقف آنچه گزشت است بر سر تقریر می کند بروانی زبان موج	
--	--

غسره را گو که ازین غمکه گم گیرد باج کلت تا نیست که از باغ اره گیرد باج این دیار سیت که نیش زلفم گیرد باج وقت آنست که ز آهوی حرم گیرد باج	تا بکی از دل ویران بستم گیرد باج سرگرمی تو که عشرتگاه ایام دل است شعور در کشور ما پیش عزابار رنگ چشمست از حد گذرانده است ز شوخی را
---	---

سن گدانی در آن میکند واقف که ازو هر که جامه بکف آورد ز جرم گیرد باج	
--	--

ردیف حسین فارسی

باطالع بدشک شب آه سحر چ ما را ز سیده سبت نمیراث پارس چ صد آه که این نخل نیاورد شمر چ معلوم نمودم که پدر یوح و سپهر چ بر آتش ما آب نرزد دیده چشم چ	در زاری خود و اسی ندیدم آتش چ ایجان برادر بجز برانده و غم در د و میدی داشت دل غمزه آزاره تحقیق نسب کردم نمنازی مان بیگانه ای از بس که اثر کرد بمردم
---	---

کلمه

واقف درین نیست بجز خون گلین هیچ	برشیده مانسنگ چرامینی بپنج
---------------------------------	----------------------------

تا داغ حبابی حکم سوخته واقف در خسته مابوی کباب است دگر هیچ	
---	--

<p>خوابم که دهد ز خصصت الهما در کزین با عشق زخم برود دیوار دگر هیچ قانع شده ایم از تو بیدار دگر هیچ یکبار بزین زخمه برین تار دگر هیچ عشقت درین سینه با زار دگر هیچ کافیست ز گیسوی تو کینا دگر هیچ اکنون منم و صبر جا دار دگر هیچ دیدیم همین رشته ز نار دگر هیچ بر روش مرا مانده بهیچ خار دگر هیچ مانیم و همین سوزش خار دگر هیچ جان ز جهان بهر تو بیار دگر هیچ گر روی ز محمدان لب یار دگر هیچ شده منتخجم دفتر اشعار دگر هیچ جان دیدیم از حسرت بیچار دگر هیچ بر دم ز جهان حسرت بیار دگر هیچ دل در نفس سینه نگار دگر هیچ</p>	<p>دارم گاه از خوی بدبار دگر هیچ مانده عشقیتم بود کلب مارا چون آینه بر خاطر ما گرمی نیست ای عشق نفس دتیم لاده نشود جنسه که خرابی آن سود و دوست شیرازه اولق پریشان دگر هیچ در چهره خون شد دل از دیده بخت جستیم نشان از کمان بت کافر بهر در شبهه شیه خدا را سرم از تن آرنج و یغان گل ازین بان عبدان باز که مانده است ازین دل شال خواهد دعا این دل افکار همیشه ز سیاب جهان آنچه بان تو است کنجی و کتابی و سفر انجی و ماخی جان کندن من آه چو فریاد بنا مرغان هوس همه از دکن از بند</p>
---	--

بریاست همیچین چه دستاره در کزج	آثار بزرگی شده با خاک بر بر
واقف اگر آن شمع تر گرم به پسته از سینه دم سرد برون آرد که مایع	
رویت حاضی	
آفتابی سرزد از چاک که پیمانم صبح میکشتم از سینه آه سرد و خندانم صبح یک نفس بر خوان تو ای چرخ مهانم صبح گر رسی خندان بیدار چشمم گرانم صبح	عاقبت گردید پیدای داغ پنهانم صبح صلح از مهر تو دادم شادی و غم را بهم پاس بگرو جان نباید به مهری صرف کرد شمع آسانم یکد از دگر یادم وقت شل
	در بساطم گر چه واقف غیر آه نیست دلکشای غنچه های این گلستانم صبح
ریت خاد معجمه	
چیز تو می نهی آنجا قدم چندین گستاخ مباد چشمم ز آبوسه آستین گستاخ نظاره میکنم زین باغ گل چین گستاخ مگس چگونه نباشد با انگبین گستاخ مگر نظاره آن روی آتشین گستاخ چه داغ می نهی امی لاله جبین گستاخ	بگوی او نبود جبهه بازین گستاخ بروز ماتم من زینهار گریه میکن سنان بدوش نشسته است که چین بوس بگیرد لب او لیر میگرد ز راه دیده مباد او چشم درگیری غلامی از تو ندارد قبول عارض مباد

تصنیف

<p>نصیحت من مخجون دگر کمن وقت مباش با من دیوانه بعد ازین گستاخ</p>	
--	--

<p>ابست هنوز نگرییده بود از پان سرخ زهی ز شرم لبست لعل در خندان سرخ بهر کجا که بچکد اشک او و مدلاله بنیاد لعل تو خون دل آفت در خورم رسید عید و هر اینست جامه رنگین ز بسکه خون عزیزان گرفته برگردن</p>	<p>که ما ز خون جگر داشتیم دندان سرخ ز خجالت و همت غنچه در گلستان سرخ کسی که چشمم کند بر عذار خوبان سرخ که استخوان بنه نم شد چو شام جان سرخ مگر ز گریه که نم جیب سرخ و دایمان سرخ شده است یوسف مارا چون گل گریان سرخ</p>
---	---

<p>خطا کند بعین نوشته از شخوف ز بسکه چشم نمودم بروی جانان سرخ</p>	
---	--

رویت وال مملد

<p>خوش آنکه برویت نظری داشته باشد او را بجهت این همه بدنام سازد تا صبح چه دهی پست که از دیدن خوبان لب تشنه تیغم نخورم آب بقا را در هر قدمی همچو جرس زار بنالد تا صبح شدن تاب ندارم چکنم آه خوبان نکنند این همه پید او بجا شوق</p>	<p>یا از سر کوبیت گذری داشته باشد شاید که وفا هم قدری داشته باشد من صبر ندارم دگری داشته باشند ترسم جز اجم ضرری داشته باشد آنکس که چو دل به ستری داشته باشد گیرم شب بجز این سحری داشته باشد این شمر که در آن گری داشته باشد</p>
---	---

آن شلوخ بستم شیر ستم آب ز سر داد از دل غ ستم تجربه غیر مفر ماسه بارد برش سنگ ز دیوار ز در نیز	از تشنگی من خیسری داشته باشد او کیست که چون من جگر می داشته باشد با سنگ دلان هر که سری داشته باشد
---	---

واقف قدر عشق بیاموز بیا موز خوبست که آدم سزای داشته باشد	
---	--

بهار آمد ز خویش آشنایان نخواهم ز سرم غم ای کیسوی تبارن شراب صاف که پیرغان اردو بیغ از چه تشکام با بخود آسان پسندیدم نمیدانم با بید که بوسم لعل باری گساری را زینجا دید چون ز خواب بویف زانمان شی دیوانه چون من ای نصیحت گو گو گو ز یک لطفی که فرمودی بخود همسایه کم مال من خداداندولی در شان می بینم شدی چون شمع ز غم غزل اسبخت از	که گل بوی تو خواهد داد من دیوانه خواهم شد خدا ناخواسته که چو سب که ز من شانه خوانم قناعت پیشه ام دردی کش منجانم که خواهم شد لب ند خاطره او یانه خواهم شد شوم چون خاک خاکم گل شود پیمان خواهم شد کزین خوابی که دیدم عاقبت افسانه خواهم شد گمان آری که از پند تو من فرزان خواهم شد امید هست که لطف دیگر بخانه خواهم شد که از زنجیر بگسوی کسی دیوانه خواهم شد نخواهم کرد در سوئی تو که پروانه خواهم شد
---	--

هوا می شاهیم واقف ز جاک می بزدن تبصرت که انی برد جانانه خواهم شد	
---	--

صبا کجاست کز آن نقاب بردار که بخت خفته ما را ز خواب بردار	شود که طالع من سر ز خواب بردار مگر هیاز رخ او نقاب بردار
--	---

<p>که باز غمزدل شبنم شاد بر آورد کرد ماغ که ناز و عتاب بردارد و ماغ سوخته بوی گلاب برارد که سیل خانه صبح چن جاپ بردارد مر از خاک مگر بو تازاب بردارد بدوش هر که سبوی شربت دارد خدا تر از میان ای تقاب بردارد چه بهره کور سواد از کتاب بردارد</p>	<p>بغیر پیر معان دیده جو انمردی بران سرم که زد دست تو که شرم دل چه آمدی عرق سرد کن که تا نفسی علاج گزین من کن مگر تزد یک است نمی کنند عزیزان بخواریم رحمی ز بار محنت ایام گردد آسوده میان من و او طرفه حاصل افتادی ز حسن نوحه او بی بصر چه فیض برد</p>
---	---

چگونه بین که جگر تشنه میزد و وقت
 بودی که خضر نیز آب بردارد

<p>یادش بخیر خاطر من شاد میکند می خور که می ترافرح آبا میکند اکثر بر آتش دل من آبا میکند مسکین دل من است که فریاد میکند هر دم دعای دولت جیاد میکند روزی هزار فاخته آزاد میکند کی شنانه یاد طره شمشاد میکند ویرانه ماغ من آبا میکند نام ترا چون نام خدا آبا میکند</p>	<p>هر چند او مرا به بدی یاد میکند پشت تو که پیر در چه ارشاد میکند در عشق پند گو من آبا میکند شهبها کوی او نبود شور یا سپاس زان احسنی که بلبل ما کرده فغفس روزی مگر تو جلوه کنی سر و در چین کم کرده آشنائی زلف تو خوشتر است من خاک راه باد که گاهی بوی بار ای بت چه آفتی تو که دل بر صبح و شام</p>
--	---

<p>مشنوحه پیش غیر که از بنده نقل کرد از بس که طبع یار مکرر پند نسبت مشیرین بزهر غوطه خورد اگر شکر خورد</p>	<p>اکثر دروغ خود بمن اسناد میکند هر روز جوهر تازه ایچله میکند چون باد تلخ کامی منرباد میکند</p>
--	---

واقف ز عشق سروقدان سونتم ولی
غناک ترم چو فاخته منرباد میکند

<p>آن شغوغ ز دل ما چه خبر داشته باشد در خواب نماند که ششی جلو که سفت از اشک می رسید که در دل نپوشد آورده دل امر در قیامت بسز دل در برین همچو جرس می طپد امر از تنو چون آنکه گریبان کند چاک ناصح که کند منع من از زندی و سستی آنکس که بود بخیر از زلف چلیپا</p>	<p>طفل است ز دنیا چه خبر داشته باشد از حال ز اینجا چه خبر داشته باشد ابن قطره ز دریا چه خبر داشته باشد تا از غم منرباد چه خبر داشته باشد زان رهزن دین تا چه خبر داشته باشد از دامن صحرا چه خبر داشته باشد پیدا است کز دنیا چه خبر داشته باشد از زهیب تر سا چه خبر داشته باشد</p>
--	--

بسیار سر اسیمه رسید اشک تو واقف
از حال دل آیا چه خبر داشته باشد

<p>من و اشکی کز وجبگر ریزد من چو گریم دل وجبگر بارم گر به بسید سیتی ما را من چو گریم لب تو بر غشم</p>	<p>من و آهی کز دستر ریزد او چو خند گل و شکر ریزد آب از دیده گم ریزد نمک از خنده بی شکر ریزد</p>
---	---

<p>که ز چشمم دل و جگر ریزد تا کی اشک بے اثر ریزد بهمچو شناخته گز و نثر ریزد که بدام تو بال و پور ریزد</p>	<p>چه کنم آه حکم عشق این است من ازین دیده سخت بیزارم می چکد لخت دل ز مهر کاغذ طایر قدس آرزو دارد</p>
---	--

<p>بسچو گل دفتر دلم واقف ببسی زیبک دگر ریزد</p>	
---	--

<p>ماتم زده فوج گری هست بگویند سوز از ده در غایب هست بگویند دل سوخته خونین جگر میست بگویند بر بستر غم مخموری هست بگویند در دهر چنین چشم نری هست بگویند زینگونه اگر مشک نری هست بگویند اگر زانگاه امی نری هست بگویند</p>	<p>با حسرت من گرد گری هست بگویند در شهر شها چون من بد حال نکوین هم رنگ بان لاله که از تربت من است احوال من خسته اگر یار به رسید ویران شده شهر ز سیلاب شکم خون دل امی چکد از زلف سیاهاش از دیده خود آب دهم نخل و قارا</p>
---	--

<p>در کوچه آن زلف لبان ز واقف آشفته دینی پاوسری هست بگویند</p>	
--	--

<p>کیس و برین یار لبان نمی رسد صد شمع سوختیم و پیمان نمی رسد هرگز بفضیض چاک گریبان نمی رسد آشفته کلی بطرسه خوبان نمی رسد</p>	<p>در کشور تو در بدر بان نمی رسد مارا درازی شب هجر تو داغ کرد صبح بهار گر چه شود دلکش اول زین تیر و روز نامر می بجای بود</p>
--	--

<p>باز آن یابیس که درست است مردم زنگ نذکی می چوینج انمی ست شوق پاره انصا لقم ز نمی ر بوده ام ز تو لیکن مغلسی از بر خویش آگنه باسانت است</p>	<p>بیچ آفتی بخت پریشان نمی رسد زین جان ناتوان که بجانان نمی رسد ناجیب هست چاک بدانان می رسد باغم که دست من بنیکدان نمی رسد دیدم یکی بحضرت انسان نمی رسد</p>
---	---

واقف ز راه بی مرسانان ما پرس
جائی چو نیر بے پرو پیکان نمی رسد

<p>ازین گزنجت ناسازم بمن جانان نمی سازد باین ناسازی طالع چسازم آه حیرانم مرا با نید صحرای جنون هم آن طرف رفتن ز تعمیر دل ویران من ای سپند گو بگذر خدارا سایه خود ای همارا از فرستم ز ذوق کشته گردیدن کفن پوشیده ام رسد تا بر لب ما خنده همچون زخم خون گویا عزیزان در فراق یوسفی همدردی بگویم</p>	<p>سرم با تن نمی سازد تنم بجان نمی سازد که گیسو بر درش سازد بر من نمی سازد که پاییم هرزه گرد افتاد با امان نمی سازد نمی سازد بمن ای خانه آبادان نمی سازد سر شوریده دادم که با سامان نمی سازد ولی بر جسم من شمشیر را عربان نمی سازد با خونین لالان هرگز لب خندان نمی سازد مراجایی بغیر از گلبد احسزان نمی سازد</p>
--	---

مرض عشق او واقف غمناک خود داد
بمزدن میدهد تن لیک با دران نجیب سازد

<p>دوران نابکار بمن آنچه خواست کرد گردون فتنه بار بمن آنچه خواست کرد</p>	<p>دوران ز نور زگای بمن آنچه خواست کرد بکبار بار در حرم و سل یا فتنم</p>
--	--

بسیار بار

<p>نگذاشت آه یکسر مونتاب و طاقتم خالی نمود بر سر من کیش غمزه را از پانگه نخست دره و لبنت و گشت پوخت مرکب دو اندو آمد و غارت نمود و رفت یک روز یازدهم او را وعده وصال</p>	<p>آن زلف آید از من آنچه خواست کرد آن چشم دل شکر از من آنچه خواست کرد یارستم شعار من آنچه خواست کرد شکرانه آن سوار من آنچه خواست کرد شبها سے انتظار من آنچه خواست کرد</p>
--	---

واقف ستم شکر کی اینبار بر طرف
 انصاف اینکه یار من آنچه خواست کرد

<p>آن کسانی که دل از زلف تو برمی آرند من گرفته ام که ز غم سوختم و سرمه شدم در زمین دل من تازه نهالان امید خواب دیدم که شبستان غم روشن شد سخن تلخ تو آنما که رسانند من چشمه آبجیاتی و ازین شربت باد گویمت از چه بشهر تو وفا کیاب است هیچ سرمایه بسود از دکان تو نماند بر کمر تو نشسته از لخت جگر می بستند یکشب ای ماه بجاسوسی عشاق بیای آفرین بر پدر و مادر تو می گویم جان من گوش بگیر از سخن دل شدگان</p>	<p>مسره را از دهن ما بر بد می آرند کی مرا چشم سیاهان بنظر می آرند پایا گرفتند به بیستم چه شرمی آرند قزوه وصل از آن ماه مگر می آرند طرف زهریست که از تنگ شکری آرند که ز برت خشک نهان دیده ترمی آرند کین مناصبست که از جای دگر می آرند اشک در دیده بصد خون جگر می آرند بینوایان تو چون روی سفر می آرند ناله بینی که چسان شب بسحر می آرند که چسان تاب تو ای شمع بسحر می آرند گاه گاه به کلمه پیش تو گریه آرند</p>
--	---

بادها که ز خاک درت آلوده رسند / دیده داند که همه کس بصری آرند

واقف از طور نکویان نخوژی بازی / عاقبت بر سرت این قوم حشری آرد

تزییم که طاقتم ز غم بایکم نشود / ز خشم مراد و ز نیانی نمی رسد	خون در تنم زگر که بسیار کم نشود / جانا اگر ز زلف تو بیکتار کم نشود
از بس که مرغ بوسه گر آن که دیوانی / ای کاش سر زدن ز بیان تیغ آینه	نزدیک شد که جوش خریدار کم نشود / تا پیش یار عزت اغیا کم نشود
یکبار پیر پر شمش احوال من بیا / یوسف لقاسی من دم مرد من حذر	باشد که بار این دل بیجا کم نشود / می ترسمت که گری بازار کم نشود
ای دل رسیدن بت دیوانگی ترا / کاری مکن رونق انکار کم نشود	

واقف بسبب خواری بسیار کرده / کافر مشو که عزت ز تار کم نشود

گر چنین اشکبار خواهد شد / رحم کن ورنه سیل گریه من	دیده ابر بسیار خواهد شد / آفت این دیار خواهد شد
جان من غمبیرا فرخ خنجر / و عده وصل می دهی لیکن	سینه من و کار خواهد شد / کارم از انتظار خواهد شد
دل خواهد ز چشم او جان برد / دلخوار چرا دهم از دست	گر بآهوسوار خواهد شد / که چیران غمزار خواهد شد
فانش را بچشم کم منگر / فتنه روزگار خواهد شد	

توجه

<p>جامه تاز تاز خواهد شد</p>	<p>مطرب این رنگ گریزان تاز</p>
<p>کار دنیا چه میکنی واقف آخر این کار بار خواهد شد</p>	
<p>در بزم تو پروانه پروانه نسازد منجور تو باشیست و پیمان نسازد اشقته زلفیست که باشا نسازد تیر تو از آن پیلوی دل خانه نسازد دل را چه خیال است که دیوانه نسازد دیوانه دل من که بجایانه نسازد در عشق تو لیلی بسپه خانه نسازد</p>	<p>در کوی تو دیوانه دیوانه نسازد مجموعه تو هرگز نشیند بگل و مرو سودا زده ام ساخته نگین دل صفاک همسایه بار بار مصیبت ترا نشیند آمدند چنان خیال تو پری و آ از پیلوی جان گریزید عجب نیست رم میکند از دشت ز سواد تو می خواند</p>
<p>غیر از دل واقف که تنگ است ز دنیا دیوانه ندیدم که بویرانه نسازد</p>	
<p>دیده از خواب پریشان بر نخورد کشتی طاقت پیلو فان بر نخورد هر که با سبب ز نخله ان بر نخورد بیعت با خار و نیلان بر نخورد ز خم خورد و بانم که ان بر نخورد عمر بگذشت و ابطفان بر نخورد دلبر بر گشته فرغان بر نخورد</p>	<p>تا خیال زلف جانان بر نخورد خشکی طالع ترمی کروی در مرغ بر نخورد از نخل عمر خویشش در بیابان پامی من بسیار گشت شور بختیهای دل بنگر که او بر دل دیوانه جسم آید مرا طالع برگشته دارم زان بن</p>

واقف دیوانه را جستجو بس
این جان خاند ویران بر نخورد

باشک شام و باه سحر چه خواهم کرد
که من ز رشک تو ای نامه بر چه خواهم کرد
فوناکمان چو در آئی ز در چه خواهم کرد
شوند پیش تو گره هست بر چه خواهم کرد
اگر در و دیده سبارم دگر چه خواهم کرد
اگر ز خانه نیاید بدر چه خواهم کرد
اگر ز سینه دل افتد بدر چه خواهم کرد

رسید غم بسرم بچین بر چه خواهم کرد
تو خود بحضرت او میروی چه میدانی
بجیر تخم که باین دست و دل که رفته دکار
ز رشک خواری اغیار میخورم دل خوشی
ز درد دوری آن نور دیده چون بخت
در انتظار نشستم بر آستانه او
ز اضطراب محبت که میکنم نهان

اگر بچنگ دل کافرش روم واقف
بنا که نداد اثر چه خواهم کرد

از نظر خواهی فکند و در بدر خواهی فکند
گر بدانم بر سر خاکم گذر خواهی فکند
کاش اندر دو دمان بوالبشر خواهی فکند
صد بسیارم ز مجنون بیشتر خواهی فکند
کوه تکمین بتان را از کز خواهی فکند

می بری دل را و دانه کز نظر خواهی فکند
ثبنت سازم سرگذشت خویش بر لوح
ای پس از شعله کس حسن تو روشن شد مرا
در پی من گر چنین خواهی فکند از شور عشق
گر چنین طاقت ز ما خواهی از تاب کمر

ای کمان ایرو بچنگ واقف از شوخی
پیش تیر آه او درینه سپر خواهی فکند

چون بنگ بدیدیم دل سوخته جان بود

شعب بر سر کوی تو کسی گرم فغان بود

<p>این دولتتم از سهمی بخت جوان بود بیدار نشد بخت که در خواب گران بود در کشور دل ورنه عجب امرن امان بود صد شتر الماس مراد رنگ جان بود اینست فلانی که ز خوبان جهان بود روزی که بطغلیش یکف نیز و گمان بود خواری کش اینامی زمان چند توان بود این دل که نظر کرده پیران جهان بود</p>	<p>افتاده مراره بدر سپیر خرابات در ناله و مشرباید نگریم قصوری امروز پیرا شوب شد از دولت عشقت امشب که دلم زان مشوقا دشت نرسیت فریاد که چون ریش بر آری تو و گویند گویم که زکی تا وک فانوش بدلم خورد کو تو شس پسری تا یکشم بار غمش را د عشق جوانی شده باز چیم طفلان</p>
---	---

واقف چه شده ام و ز که گشت افغانم
جهان آنه که دی روز مرا خفت جهان بود

<p>چی هر کس که شد دیوانه صحبت رانمی شاید دل بیار من شاید عبادت رانمی شاید چه جای دوستی یک کس عبادت رانمی شاید گفت خاتم مگر باران رحمت رانمی شاید که بی عشق آنکمی بریزد یارت رانمی شاید مشاع کاسه می دارم تجارت رانمی شاید که چون فرزند ابر بنده نصیحت رانمی شاید</p>	<p>زدل بیلوتی کردم که الفت رانمی شاید برای پیش احوال من گاهی نمی آئی بکلفت بر طرف بسیار دیدم اهل عالم را بیشاندی سرشک رحم روزی فرار من چو گشتی بو الهوس را بر رخا کش مر و جان بشهر دلبران جنس فارا چون برم بایب کردم مانع طفل سرشک ساز که چه کردینا</p>
--	---

خیالم ز دلتم نه شسته بیزن می رود واقف
مگر این خانه یکدم بهر صحبت رانمی شاید

<p> با من آن ماه مهربان گردید تیرد نامم آنکه بر نامش پازیر کار تا نیفتاده است سبک از تن سرم را بردار دل بی جستجوی تیر کس در هوا می های ناوک یار پیش پیر میان عجب آبست تا که نشتی سواره از نظرم آنقدر لطف دیدم از صیاد قاسم را است بود همچون تیر دل و جان صرف خدمتش کردم دل بدنبال او ز با افتاد </p>	<p> بر مراد من آسمان گردید روز اول مرزبان گردید کرد آن شوخی توان گردید بی تو بردوش من گران گردید رفت چند آنکه بی نشان گردید پیکرم مشقت استخوان گردید پیرگر خور ز جوان گردید اشک من مطلق العنان گردید که قفس بر من آشیان گردید زین خوش ما رو تباکان گردید تا غم باری میمان گردید تا توان داشت تا توان گردید </p>
---	--

مدد سے کرد طالعم واقف

با من آن ماه مهربان گردید

<p> روزی از روی تو من قطع نظر خواهم کرد تا یکی شام رقیبان ز تو روشن بینم تیره احوال پریشان ز درت خواهم رفت تا چون کس نخورد از رخ تو بازی را در غم عسمر که دادم ز بهوایت بر باد </p>	<p> مهر و پیرینه ازین سینه بدر خواهم کرد کجارت ای شمع بیک آه سحر خواهم کرد پیش هر کس کله زلف تو سر خواهم کرد بجز بیغان زوغاد تو خسر خواهم کرد اگر دهمرگ امان خاک بسر خواهم کرد </p>
---	---

<p>گر چه دوری ز تو زهر نیست بلا بل لکن بعد ازین گریه و سوس عاشقتم خواهد شد بخت بد باز بکویت اگر آرد مرا گل نخواهم پس امین پیش مشام آرد سخت کار نیست بصوری ز تحقیق تو دل</p>	<p>بر خود این زهر گوارا چو شکر خواهم کرد ناز برداری معشوق دگر خواهم کرد پی نیاز انداز پیش تو گذر خواهم کرد یعنی از بوی تو بسیار حذر خواهم کرد من درین کار لب تشنه جگر خواهم کرد</p>
---	---

	<p>خشک لب میروم اینک در وقت غمش پیش هر کس تبظلم قره تر خواهم کرد</p>	
--	---	--

<p>اگر در آتش شوقش سپندم آفرین گوید تو کوشی گر لبسریاد من بی بر که اندازی کنم فکر بلندی در ادای و صفت بالایش و کرسیم قصاص غم او میکنم خود را مرا صبح بلامت میکند لیکن عجب بنوی چنان تن در هم از یاد زلفت با گرفتار</p>	<p>توقع نیست کان نازد مندم آفرین گوید چنان نام که فی از بند بندم آفرین گوید با نذازی که آن بالا بلندم آفرین گوید چنین گریه برین مو کو سپندم آفرین گوید که چون وی تو پیدا جای بندم آفرین گوید که دام حسنت خوان گردد کندم آفرین گوید</p>
---	---

	<p>چه شکلها که آسان کرده ام بر تو نشین ولی مشکل که آن مشکل سپندم آفرین گوید</p>	
--	--	--

<p>سروی نگشته بود بین گلستان بلند هر کس سری کشد ز زمین بر روز حشر روشن نگشت بر تو تپ جلگه از من اشکی ز در و درون ما بر زمین نیست</p>	<p>روزی که بود نام قدرت در جهان بلند خواهد شدن عیارم زن آسمان بلند چون شمع گر چه شعله شد از استخوان بلند آهی نشد بجا تم ما بیکسان بلند</p>
---	---

جز آه حسرتی که ز عمری گذشته ماند بیرم ز زندگانی خود سیرگشته ام	دو دمی نشد ز آتش این کاروان بلند تینی مکن بقصد سرم ای جوان بلند
---	--

انجام لاف نیست بغیر ز فستردگی
واقف بسان شعاع سازهی بان

چسان ز نم نفس خوش که به بیان رفتند نه سرو ماند درین گلستان آب و ان نصوت زانغ وز غن گوش شد خور آید کنون به تیرگی حال خود بسیار ایدل سخنوران که به سم گرم گفتگو بگویند تو بر زمین ز خرد یار خویشتن ماند خزان رسید و من آزاد گشته ام ز گشتن تو درین انجمن دلایبی است	مرا گذارفته اند ما یکبار یکبار رفتند در یغ و درد که پاکان استان رفتند بزار حیف کزین مانع بلبان رفتند که روشن همه زمین تیره خاک کن رفتند چو شمع کشته ازین بزم بی زبان رفتند بجز انان چو سیمیا بر آسمان رفتند ولی چه سود که گلها ز بوستان رفتند کناره گیر که احباب از میان رفتند
--	---

بدون شد از پس مرگ استخوان مین آید
خوشا بحال کسانی که بی نشان رفتند

ز هر کسی بچیان یاد گاری نام نظر بلبله ز گل همیشه از آن درام ز دیده میرومی زمین دل گذارنده نام تو آمدی دلم از سر گرفت سوار گفتند روز مرا تیره تر ز شب خوبان	لبوی یار ز ما هم غبار می ماند که پاره بدل دافدار می ماند دو اشک بر مرده یاد کناری نام که روز وصل بغض بیاری نام باین وتیره اگر روز گاری نام
--	--

<p>دلجم کبردم بیچار واری ماند نه من نه شوق تو نه انتظار می ماند همیشه خاطر منی پیر یاری ماند ز دل پرس بر برای چه کاری ماند</p>	<p>بد و چشم تو یکدم ندید کسایش بیایه پرسش من نه بعدی بماند از اینکه غیر به نرم تو بار یافته است بزلف تو که بود کوچه و پریشانی</p>
---	--

شبی بکله واقف چرانی آئے
 که از برای تو زار و تزار سے ماند

<p>بسر م میخورد وفا سوگند بشهید ان که بلا سوگند بچگر داری وفا سوگند بزیر دستی دعا سوگند بهنگه های آشنا سوگند می خوری بی وفا چیرا سوگند بس زلف مشکسا سوگند با یکی وعده تا کجا سوگند به تو ای شوخ میرزا سوگند بجد امی دهم ترا سوگند</p>	<p>بسرت میخورد جفا سوگند تشنه تیغ آبدار تو ام نه هر اسد دلم زوان جفا واکشم از لب تو دشنامی کرد بیگانگی چشمت از خوشم وعده را تو وفا نخواهی کرد شده ناسور زخمهای دلجم چید خواهی دروغ باقی کرد با چو تو شوخ میرزا نیست بس کن ایدل زیت پستهها</p>
--	--

واقف از حال دل چمی پرسی
 دل ندارم بدل ربا سوگند

<p>کرس بلای ز سخی مطلوب می رسد</p>	<p>اشکم بسیر دویدم بیب می رسد</p>
------------------------------------	-----------------------------------

<p>تیزش دلی بردردلم خوب میرسد که سنگ و گاه خشت و گوی خوب میرسد دستم کجا بدمن مطلوب میرسد آن محنتی که مانده زایوب میرسد</p>	<p>او گر چه پهلویم نشیند بکماناز شکر خدا که روزی بخون نماز زینسان که گوشتی زگیر پان برکتند مار از درد دوری طاقت گلزار</p>
---	--

واقف گو که قاصد جان رنگ کرد
 اگر نهست سر نوشت تو مکتوب میرسد

<p>در کنی جو ریح نامی زبید به تو ای شوخ چه نامی زبید به تو هر رنگ قبای زبید خون مارا چو نامی زبید خونمائی بخند امی زبید به تو این ناز و ادای زبید جامه زبیدی بشما می زبید و عوی حسن نزامی زبید حاش شد کجای زبید بلبل غنچه سرامی زبید</p>	<p>گر کنی مهر و وفا می زبید عشوه و ناز و ادای زبید راست کوسر و کد امی زبید پای بوس تو اگر دست دهد ششجست آنکه جلوه ادبست قدر عناسخ زیباداری سر از رشک شما جامه گشت مهر خورشید بجزرداری خوی بد چون تو نکوروی را همچو من گلبن رخسار ترا</p>
---	---

شد نیازم چو قبولش واقف
 اگر گزستم ناز مرا می زبید

<p>خواری نتیجه میدهد وزارت می آورد</p>	<p>عاشق مشو که عشق تکون نرسی کرد</p>
--	--------------------------------------

<p>خط گو شمال داده به شیاری آورد اورا کشان کشان ز دریاری آورد آن خود فروش را بخریداری آورد رطل گران بده که سبکیاری آورد افسانه من است که بیداری آورد حد دل به پیشیت از ره طاری آورد آن شعخ را بر جسم گدیاری آورد آه آن زمان که روی به بیاری آورد مار اضییم کو خط بیاری آورد این آب داین هو است که بیاری آورد</p>	<p>ای دل دور ز صبر که آن چشم مست را رخصت نداد پیر ادب در نه جذب ام گر جنس خویش عرض درین چار سوخم بار گران شده هست سرم سانی از خا بر جافسایه ایست فسوسنت به خواب مشتاقی دل اگر شده طوره را بگو کاری نکرد دل او اشک با کیم اندک تغافل تو بخونم نشانده هست آن قاصدی که عرصه ما برده در جوا از اشک و آه غمزده گان اختر کین</p>
---	---

یارب ز لطف مژده غفاریش بده
 واقف می که عذر گنگاری آورد

<p>چه شود آه فسلانی چه شود گر ز کس حل زستانی چه شود گر گنی لطف زبانی چه شود لب بلب گر برسانی چه شود گر بجای طر گزانی چه شود گر فرس تشنه زانی چه شود دوسه اشکی بفتشانی چه شود</p>	<p>گر بمن شب گذرانی چه شود تو که بر گز نکنی دلدارے آن گرفتیم که دلت با من است جان بلب آمده از شوق لب آنچه بر من ز نعمت میگذرد در رکاب تو غریبان هستند دل مکر شده ای دیده اگر</p>
--	--

بنده را اگر برهانی چه شود	بی تو در بند بلا افتادم
اگر از لطف بخوانی چه شود	تا کی از قفس برهانی مارا

گر گنج دیده واقف روشن
چه شود یوسف ثانی چه شود

مصرعی از عالم بالا بفریادم رسد وی چه خوش باشد که او تنها بفریادم رسد آتشین روی درین سرا بفریادم رسد روح مجنون گردین صحرای بفریادم رسد او مگر با صورت زیبا بفریادم رسد میکنم گستاخی از سودای بفریادم رسد بایلی که صوت روح افروز بفریادم رسد	سن کیتم تا آن قدر غنا بفریادم رسد خوش لبند یادم از درد تنهایی در سردی دوران مرافسوده دارو کاشی می توانم داد و داد پیشه دیوانگی صورت عالم ز چهرانش بسی گردیده ز دست نتوانم زدن در زلف جانان ز شور زانگان کاهش جان درین باغم گنج
--	--

چون سپند فرصت یکا واقف نیست
کارم آخر میشود کس تا بفریادم رسد

دست از دست طیان میکند او بنامم خط نسیان میکند تبغ بر گرو مسلمان میکند دامن از دستم چه آسان میکند عاقبت کارش بطوفان میکند ناله در گلشن پریشان میکند	خسته اش کی ناز زبان میکند من ببادش میکشتم خط بر زمین چشم او را کف زود بین منظور نیست آنکه کارم شکل است از دست او گریه مارا بچشم کم سبین بایلم را بس که خاطر جمع نیست
---	---

<p>ازادت نقاش ارزان میکشد سزبدان بیابان میکشد انچه از دستم گریبان میکشد اینکه دل در سپینه میدان میکشد</p>	<p>نوبت تصور بزلنش چون رسد گریه ام روز نمی دستت چو میل دل کجا زان پنجه مژگان کشید می کند انداز حسن از برم</p>
--	--

<p>عاقبت و اقف بکنج بیکیسی سربجیب و پادمان میکشد</p>	
---	--

<p>همه که فرست آنجا اهل ایمان که می پرسد در آنجا باعث چاک گریبان که می پرسد چیراغ کشته گان تیغ حرمان که می پرسد فرنگ است آن یار آنجا مسلمان که می پرسد</p>	<p>بشبه حسن حال ما غریبان که می پرسد نپرد از کسی بازخم دل در محفل خوبان بجز تیرش که می جوید نشان از استخوان بکوی خوش نگاهان فتی ایدل قدر خود بپند</p>
---	--

<p>دل جان مرا برده است چشم کافرش و وقت اگر دین هم برده آن نامسلمان که می پرسد</p>	
--	--

<p>دست بر من یافت و شمرد دستار آن چه بازبان حال میگوید که باران آنچه شد شور زان غانست و گلشن هزاران آنچه شد جمله اغیار اند در این بزم یاران آنچه شد غنچه ام نشگفت تاثیر بهاران آنچه شد برزبانش نگذرد کین خاکساران آنچه شد عذرها اینست باری سبویاران آنچه شد</p>	<p>غم مرا افکند از پناغمکساران آنچه شد برگ برگ گلبن امید از لب تشنگی میدهم جان از پی یک صوت لکش می تیغ آشناروی نمی بینم همه بیگانه اند شادی روز وصال او غم از دل نه برد بر سر کوی تو خاک عاشقان بر باد رفت با خود از مستی سچاه آن فن افتاده ای</p>
---	--

از برای ناوکی پر میزند دل در بریم / غمزه صید افکن این دل شکار آن چه شد

واقف از غم خانه من کج کلفت است

گر یستانه وسیل بهاران چه شد

<p>آن لطف نهانی که با او داشتند قربان تو کی داشت کجا داشتند چشمی که ز حسرت بقفا داشتند لطفی که بار بار با عادت داشتند تبار نفسی بود صدا داشتند آینه روی تو صدا داشتند دیوانه زنجیر بیاد داشتند غمی که پس آب به او داشتند</p>	<p>جانانه سر مهر وفاداشتند ندارد گفتمی که دلت صبر من اشتراک شد این بار دل از کوی تو خیرت چه وقت دیر است که دشنامی از آن لب شنیدم ناخوشی دل من آن گنوج درین ساز با آه که افست او ترا کار ندانم بر چه شده سر داده مگر زلف تو دل ز ناز و زگرگیه بدل این بهشت نشانی</p>
---	--

خوبان بکنید این همه اعراض که وقت

اسب رنگاسی ز شهادتند ندارد

<p>به پیری یاد ایام جوانی خوش نمی آید کسی دیدی که او را زندگانی خوش نمی آید ولی باغچه داری مهر بانی خوش نمی آید ترا از من اگر رنگ خزان خوش نمی آید که میگویی بلای آسمانی خوش نمی آید ز هر کس جان من دل می ستانی خوش نمی آید</p>	<p>بر جوان ذکر وصل با جوانی خوش نمی آید من از نادیدنت راضی بودم شسته ام نیم ناخوشی مگر نامهربانی می کنی با من خوش خوش غمگین مرا بده می زرد می شای گل رستم برای غمزه چشم که پوشد مینوان مردن ز حرص دل ستانیها که از ناگوشی آید</p>
--	--

<p>بود خوشتر زمین بوسی که باشد در حضور تو مباد اید گیر جان من عاشق پرانی را چه می پرسی از ضعف هم نفس بگذر جامه خطی نبویس تا بوسم با لبم بسرو دیده مزاج مانغور در لب بران را در نمی یابد</p>	<p>نگویم بوسه های آستمانی خوش نمی آید تو که طفلی کبوتر می پرانی خوش نمی آید سخن گفتن مرا از ناتوانی خوش نمی آید مرا می دوست پیغام بانی خوش نمی آید سبک روح مرا این سرگردانی خوش نمی آید</p>
---	---

چرا میداد اول منصب پیرانه ام واقف
 ز من آن شمع را که جانفشانی خوش نمی آید

<p>من چگویم که پیامش بدن از چه کرد ای که گوئی که فلانی چه بلا می گریست دل دیوانه که زنجیر از و میگذرد با جرای شنب سحر تو قیامت سحر ناله و اوراق دلم داد بیاد آخر کار شد فرون در دهن از غیوه چه حالم سپید</p>	<p>بومی گل آمد و با مرغ گرفتار چه کرد تو چه دانی که بمن عشق جگر چه کرد خبرم نیست که با طره دلدار چه کرد سیل اشکم بنگار بود دیوار چه کرد بخت بدین که بمن یار بودا چه کرد لب عیبسی دلم و با من بیمار چه کرد</p>
---	--

من چگویم تب و واقف ستم روز فراق
 روشن است این که شب تار به بیمار چه کرد

<p>ناله تا جانکد از نتوان کرد آب و رنگیست عارض او را مست نازی سخن نمی شنوی گله زلف یار کونه نیست</p>	<p>یار را دلنواز نتوان کرد که ز گل امست یاز نتوان کرد به تو عرض نیاز نتوان کرد جز بجز دراز نتوان کرد</p>
---	---

<p>این همه ترک از نتوان کرد ترک این سوز ساز نتوان کرد که ز تو احتسار از نتوان کرد کله زان سرو ساز نتوان کرد جان من سر فراز نتوان کرد در برویم ساز نتوان کرد</p>	<p>مفلسانیم هسب عارت ما سوز عشق تو کمی بسیارست چه بلای تو ای بلا بالا گر نباید بسوی اهل نیاز تا منم غیر از بسنگ جفا آخر ای شوخ باز پرسی هست</p>
<p>ناز من هست شمع سان واقف ترک سوز و گداز نتوان کرد</p>	
<p>تا دم واپسین نیاساید مرده زیر زمین نیاساید از سجودش جبین نیاساید نام من در نگین نیاساید لبش از آهنین نیاساید کان نیار آید این نیاساید</p>	<p>بی تو جان جزین نیاساید هر کجا چون تو آفتی گذرد هر که آن خاک آستان دیده است بیقراری بنام من شد خستم هر که نفرینی از لب تو شنید بدل و جان چه گفته ای عشق</p>
<p>واقف آنرا که پیشه جامه در لبست دست در آستین نیاساید</p>	
<p>چشم مرز غیب عجب تو تیار سید شکر خدا که بر حسب مدعا رسید آنجا تو دل شکستی و اینجا صد آید</p>	<p>خاک ره تو همه باد صبار سید از مدعی خطا شده تیرش مر سید هر چند دورم از تو من ای سنگدل سید</p>

<p>این اضطراب آه من از کجا رسید بنگر که بید ماغی او تا کجا رسید باید مرا بحال دل تنگ و ارسید گل از تو برگ یافت بیل نوار رسید از نامه سپید بفریاد ما رسید و از ما هزار بار یکو بشش دعا رسید دل را جدا رسید و جگر را جدا رسید</p>	<p>سیاب رشک می برد از تیغ آرم بوی گل بهشت پسندش نمی فتد با آنکه ناشکفته غنچه ساخته است شکر تو ای بهار چمن چون او کند در بر زم او که سوخته دهنی زند دشنامی از لبش نشنیدیم ای بیخ لطف نمان یار بنام که تیر او</p>
---	---

از فیض فقر این همه شیرین سخن شدم
واقف مرا شکر ز سینه بو پار رسید

<p>دل بر حرم جانان بر سر بیاد می آید که با چندین خسرانی در نظر آباد می آید جبرس آسا دل من سخت در فریاد می آید دلی خالی کن ای مرغ چین صیاد می آید غبار من بگو پیش بر چه باد آباد می آید منی آید ز خسر و آنچه از سر بیاد می آید</p>	<p>مرا محل نشین خویش تن چون بیاد می آید تماشا می طلسم این جهان در حیرت دارد دل بر بیاطاقم چند آنکه در سر بیاد می آید سر با گوش گردیده است گل از ذوق فریاد کله در گو شود جانان سیم کوشود دشمن هوس کی می تواند شد حرف عشق زور او</p>
--	---

ز وصلش آنقدر شاد است در عمارت واقف
که آنجا عید از بهر مبارکباد می آید

<p>تو بهار نیست که ز روی جون می آید بایبای سکه که بگو شوم ز درون می آید</p>	<p>نه خط هست اینکه از آن چهره برون می آید گر بیاد تو در گم گریه نکرده هست آغاز</p>
--	---

<p>چه جگر داری ازین قطره خون می آید بر سرم آنچه ازین بخت نگون می آید که نفس سوخته از خاک برون می آید و مبدم بر سرم تشنه خون می آید</p>	<p>میرود در قص کنان ل بدم تیغ نگاه گرد بد دست شب وصل زلفت گویم لاله را کرد چنان شوق رخت بی آرام نیست سیری از جفا شوخ مرا همچون شیخ</p>
--	--

<p>واقف از روی بوس دست آن لفظ ناز که ازین سلسله ام بوی جنون می آید</p>	
--	--

<p>که خون دیده و دل را بچوش می آرد قمامتی لب بر گل فروش می آرد که غیرت تو مراد حسد روش می آرد همیشه نفس امید بدوش می آرد که خون دختر ز را بچوش می آرد</p>	<p>که تاب جلوه آن سرخ پوش می آرد ز جگر گل اگر نیست شیوه بلبل بخت گل دگر ای عنایب ناله کن چه پرسی از دل محنت کشم که از کوشش بین چه جلوه مستانه آن سپردارد</p>
---	--

<p>بسحر نرگس او هر که را برد از بهوش لبش ز معجزه واقف بهوش می آرد</p>	
---	--

<p>تن بر تسلیم رضا باید داد هر چه مانده است بجا باید داد بغضم و درد صلا باید داد خود لغبت مای که ابا باید داد و عده وصل مرا باید داد پوسه بردست حنا باید داد</p>	<p>سرخ شمشیر قضا باید داد دلبران از دل صد پاره ما خون دل را بفتح باید بخت گر بخوبان ندیم دل ناصح چون وفا نیست ترا یکسر مو کرده بایست نگاری چون تو</p>
--	---

<p>رخصت حرف مرا باید داد هستی خود یفسا باید داد خون بهای شهید اباید داد</p>	<p>چسند خاموش نشینم بر تو شمع سان در نظر باراید گذری کن بسر تربت ما</p>
<p>کرده بهیاری رحمت واقف را بوسه بسرد و اباید داد</p>	
<p>تراز زیاده برین شوخ و شنگ نخواهم کرد بین که خاکد رت را چه رنگ نخواهم کرد گل عذار ترا نیم رنگ خواهم کرد جهان بچشم تو چون غنچه تنگ نخواهم کرد طواف کعبه و سیر فرنگ نخواهم کرد</p>	<p>و گر سبکم جنون با تو جنگ خواهم کرد اگر ز دیده باین رنگ اشک خواهم کرد مزن بجان من آتش و گر نه از دم گرم پیرس حال من ای گل گر نه از دست گرم چنین کند آوار چشم و ابرویت</p>
<p>گدائی گوچه میخانه می کنم واقف نه فکری نام نه پروا سه رنگ خواهم کرد</p>	
<p>سری دارم که خاک پای یاری می توانند ولی دارم که صید دل شکاری می توانند که هر بابی از ان فصل بهاری می توانند بمن هم گرم به بخشی سرمه داری می توانند اگر از سر نمی این بار باری می توانند هنوز از بوسه اش رفع خاری می توانند که خواری رفته رفته اعتباری می توانند</p>	<p>به بی سامانی از من نیز کاری می توانند نمیکویم ز من به عشق کاری می توانند دل من از گلستان رخ او نسخه دارد صبا در چشم مردمی کشتی خاک در او را باین دستار در میخانه زاهد باری می توانند از ان لبهای میگون گر چه خطا برده بهشت نشست از خاک متن با گرد روی تو دهم</p>

<p>ندارد که چه اصلی و عده آن بیوفالیکین خدارا رو بگردانید خوبان بین دل حیران پیرای ای ناله شور افکنده در سر زین دل</p>	<p>تسلی گوئید امید واری می تواند شد که در بزم شمشاد آئینه داری می تواند شد برابر آسمان گراز نو کاری می تواند شد</p>
--	---

بروز وصل واقف از خدا بسط زمان آید
 که روز از قدرت او روز کاری می تواند شد

<p>ز دل که رفت بتاراج دستانی چند نماید که چه ز من غیر استخوانی چند و گریه بشنود خوش ابروان و ایدل و کم گرفت ز نامهربانی خوبان روادار تغافل بکشتن عشاق سواد دیده ما شسته شد از اشک و کم ملول شد از خانه بیرون کجین بیدلان سخت نیست ای سر کینه</p>	<p>با نامند بجز ناله و فغانی چند نشانده ام بره تیر او نشانانی چند که در کمدین تو هست شرح کمانی چند به پهلوی می بنشیند مهربانی چند تمام کن سحر با کار نیمه جانی چند ز حال خود ز تو شنیدم دستانی چند شود که همه دلیل کشتن فغانی چند چها شنیده آید از بزمیانی چند</p>
---	---

زدست آن خزه جان بر چسبان شوم واقف
 گل زشته است مرا از جگر سنانی چند

<p>یارم از لطف بلب کار سپامی کرد سو و سربا به زبان کرد پیشانی دل ما به پیش دل سخنش سپر انداخته ایم در دهنمایم ای شعشخ کمان ابرو کشت</p>	<p>کشتگان ستم خویشتن ای جانی کرد سیه آن روز که بازلفت تو سودامی کرد کو بکن بود که او جنگ بخارامی کرد کاشکه تیر تو در پهلوی من جامی کرد</p>
--	---

<p>امشب از سوختن خویشم از وقتی بود این زمان غیر درین لطیف بگشاید یک شب که از سنگد لیبای تومی نالییدم شکر آن غمزه چکو نیم که دلجوئی کرد با چو آنکس که ز تپ در پندیان می افتد دید چون دام تر اتن بگرفتاری داد</p>	<p>در پس پرده مگر یار تما شامی کرد یادر روزی که ستم با من تنهامی کرد ناله ام رخنه درین گنبد بینامی کرد دل کم گشته ماورانه که سپید امی کرد شمع بارومی تو شب دعوی بیجای کرد آنکه آزادی کونین تبت نامی کرد</p>
--	--

واقف آن شوخ که عمری بدلمزد جان
 گر به کاش ز کار دل من وامی کرد

<p>ای دریغا که خمی او گردید سر موی ز دل نیافت نشان محض از زور بی جیائی با دیدنا چاک آن گریبان ا چون تو سر موی نیافت آبان وصف خط نزار شتم کردم در سراج تو ماه من خورشید</p>	<p>یار دل جو بهانه جو گردید جان دران زلف موبو گردید بانو آینه رو برو گردید زخم من دشمن رفو گردید گر چه در باغ جو بچو گردید سطر چون زلف مشکبو گردید در بدر رفت و کو کبو گردید</p>
--	--

واقف از دیدن نگو رویان
 صورت حال من نگو گردید

<p>سالم بر آن بگو بید اول ازین دیده حرف زنگید</p>	<p>آهسته و مختصر بگو بید زان پس ز دل و جگر بگو بید</p>
--	---

<p>حسرتی که کند اثر بگوید در گوش وی این خبر بگوید آن به که شمار سر بگوید با یوسفم اینقدر بگوید بگذشت آیم از سر بگوید گویند و چشم تر بگوید با آن بت خوش کم بگوید باران چه شود اگر بگوید با من سخنی دگر بگوید</p>	<p>گفتن بسیار نیست لازم میریزم لعل و گوهر از چشمم گر گوشش نکرده از سرنواز چشم بی نور شد چو یعقوب گر پرسد ماجراے اشکم باران این تازه سرگذشتم بشکست کمر ز کوه دردم با من دوسه حرف از زبانش من ترک و فنا چگونگی گویم</p>
---	---

واقف میبرد زاردمی گفت
حالم بر آن پسر بگوید

<p>در پناه درد او جان زندگانی می کند ابر غم بر تریب من سایه بانی می کند همچنان دل در پریم شور جوانی می کند لیک بردوش سبک و رحم گرانی می کند بعد مردن کی بجای گل فشانی می کند با سیر روزان خود لطف زبانی می کند حاش لشکر کی بلای آسمانی می کند زین تظاولها که کیسوی فلانی می کند</p>	<p>دل ز پهلوی غم او شادمانی می کند سالها شده مرده ام و ز مهربانیها هنوز گر چه پیری بی نمک کرده هست چشمم را جامه عریان تنی نازک قماش افتاده است آنکه یکیش شب شمع با لیمو زد سوزی نشد ترکس او گاه از سر مهر و نباله آ نغمه چشمم که بود او بجا نم آنچه کرد میشود واقف شجرت سیاه دراز</p>
---	---

کارها کرد آسمان افسوس کار ما نکرد یک نیم آشنا یاد دیا را ما نکرد هیچکس رحمی چشم اشکبار ما نکرد هیچ شرم از گریه بی خستیا ما نکرد طفل اشک آرام بکدم در کنار ما نکرد زلف او رحمی بروز روزگار ما نکرد عمر رفت و یاد از شبهای تار ما نکرد شکوه باری کرد از مشت غبار ما نکرد	مهربان آن ماه را بر حال زار ما نکرد بوی پیر این زمهر آمد بکنان نصیب گریه میکردیم و می گفستیم با هم داد یار خندان رفت و کرد از ماجدانی اختیار در بهوای دامن صحرا ز بس دیوانه شدند روزگار ما پریشان کرد و روز ما سیاه آنکه روغن در چراغ حسن و از خون ماست گر چه ما را بارها جولان او بر باد داد
---	--

بیکسی واقف نماند کن که چیز بسین ما را
 بعد مرون کس گذاری بر مزار ما نکرد

یعنی که نصیب دل باشد چه بجا شد از تیر تو انگشت نماند چه بجا شد پا مال تو مانند خاشاک چه بجا شد زان طره گرفتار بلا شد چه بجا شد پیر این ناموس قبا شد چه بجا شد ز ندانی یک عمر را شد چه بجا شد	تیرش زد دل غیر خطا شد چه بجا شد بی نام و نشان بود دل گوشه نشین بوده است کف خون کرم فتنی آورد دل بنام گوش نمیکرد ز سوز صد شکر که عشق همین است گریه گفتند ملاک ز تنم جان چو بر آمد
---	---

واقف ز میدان بد لا رام رسیدم
 گشتن گیم قنیه نماند چه بجا شد

اکی معنی حسن نمیده باشد
 که چون تو نگو صورتی دیده باشد

سری کز هوای تو شوریده باشد ز نازک دماغی پسندت نیفتد مر این مناد است در شهر جوان تو ان کرد گشت سرکش که بر دران کوچ شور غریب است خارابت من بزلفت بقوا مسازید بیدار بخت بدم را	سزاوار آن موی ژولیده باشد که پای نزار زلف بوسیده باشد که کم کرده ام دل کسی دینده باشد که گرد سربار کم دیده باشد همانا دل بنده نالیده باشد که با این پریشان نیچیده باشد گذارد کاین فتنه خوابیده باشد
---	---

مرا گریه کردن ضرور است واقف
اگر غیر خندید خندیده باشد

از ان ز تیغ تو عاشق امان نمی خواهد نبقد جان دل من بوسه خرد ز لببت مکن رها دل ما را ز بند خود کاین مرغ نیاز مند تو امرا گر بعرش رسد گرت هو است که در شهر قتل عام کند بهرزه شکوه ز بی مهری فلک چه کنم	که سر که داد دل از دست جان نمی خواهد بیا بگیر و بده رایگان نمنه خواهد گرفته خوب نفس آشیان نمی خواهد بغیر سجده آن آستان نمی خواهد بیا و تیغ بکش کس امان نمی خواهد مراو خاطر ما را افسان نمی خواهد
--	---

ز سیم اینک بگویش سری کشد واقف
زمانه پاسه سرشکم روان نمی خواهد

از صب با بومی یار می آید زان کسشم تنگ در بغل دل می آید	مگر از کوه یار می آید که ز پهلوی یار می آید
---	--

خط که بر روی یار می آید که از بوی یار می آید	درد آه کدام سوخته است زان بپای درخت گل افتم
از پریشانی خودم واقف بوی گیسوی یار می آید	
هست بر گردنم از تیغ تو احسانی چند میروم دور ازین شهر بیابانی چند که نشد سیر و نهی گشت نمکدانی چند گل چاکلی که نگنجد بگز بیابانی چند ز در بران جنبش فرکان تو دامانی چند در کمین دل من طره پریشانی چند که مصاحب بد تو باشد گر انجانی چند نگذارد که کنی روی بحسبیرانی چند که ز من دور فاده است بیابانی چند ما گرفت تیمم نو شتیم بعنوانی چند این که جمیع اندرین نمکده معانی چند فکر احضار تو دارند پر بچوانی چند	بر سرم گل زده از زخم نمایانی چند دیدم داد هست بمن عده طوفانی چند داغ این گرسنه چشمی ز کجا آورده است غم بار آمد از جیب دل تنگم ریخت بود نزدیک که افسرده شود آتش من خاطر خویش چسان جمع کنم چون هستند من سبک روحم و رفتم نتوانم دیدن با همه سادگی آئینه چه تسخیرت کرد خبری از دل دیوانه ندارم دیر سیت بچه عنوان گذرد از نظرش نامه ما از پی خون جگر خوردن خود آمده اند ای پری چهره ترا حاضر خود باید بود
واقف این آتش جانسوز که ز درون که زو و دل من سوخته شد جانانی چند	
با دل دیوانه کاری داشتند گشتند	بر سر کوشش گذاری داشتند گشتند

<p>دل ز من بردند بازی بازی خرد لبر آن از نوید وصل او در اضطراب افتاد دل عاقبت کار دل و چشمم بنویسید گشید زخم پهلوی مرا کردند بید روان علاج آنستم در آمشیان پیرجم صیادان زدند خارهای غم کشیدند از دل من درستان گوشه دامن کشیدند از حسد بر روی من آخر افکندند از چشمم تو ام اهل غرض عشق روز و روزگارم تیره و تاریک خست</p>	<p>آه یاری نگساری داشتم نگذاشتمند طاقت صبر و قراری داشتم نگذاشتمند اشتیاق انتظاری داشتم نگذاشتمند از خدنگش یادگاری داشتم نگذاشتمند در گلستان نیست خاری داشتم نگذاشتمند یادگاری گلزاری داشتم نگذاشتمند پسرخ از کوشش غباری داشتم نگذاشتمند پیش مردم اعتباری داشتم نگذاشتمند وه که روز و روزگاری داشتم نگذاشتمند</p>
--	---

<p>رفت واقف از کفم سرشته اقبال جیب ناری از گیسوی یاری داشتم نگذاشتمند</p>	
--	--

<p>با یار شتم کار نشستن که تواند جایی که شود فعل تو از خنده مکنه آنجا که بدل داغ نند شعله توجبت نوی تو کم آزا آتش سوزنده شب بیرخواست چو از پهلوی من یار دلم از سلسله زلف تو خواهم که گشتمند</p>	<p>پهلوی دل آزار نشستن که تواند بی سینه افکار نشستن که تواند بی صبر جگر دار نشستن که تواند بی یار باغیبار نشستن که تواند برخواست که بی یار نشستن که تواند یک عمر گرفتار نشستن که تواند</p>
--	---

<p>واقف چه کنی عیب من از زندیستی مانند تو بی کار نشستن که تواند</p>	
--	--

نویسند

<p>مفروش عشوه با تو سواریم نماند مردند جمله تم قفسا نم هزار حیث باروی همچو شمع بجلس در آمدی جز خون دل که هست نصیب من ازل در کوی یار قدر سنگ از من بایست ای غم بیایجا طر جمیع بخور کنون</p>	<p>بر چنین دوکان که ذوق خریداریم نماند یک تن شریک در گرفتاریم نماند پروانه وار طاقت خود داریم نماند ذوقی بسج چیز زبیمساریم نماند رستم که آبروی وفاداریم نماند گزنی چاکس توقع غم خواریم نماند</p>
---	---

واقف ز زاریت شده نیز جان من
 بس کن دگر که طاقت این زاریم نماند

<p>عجب روداد چه می باید کرد وصل هم گشت سیر لیکن سعبیا کردم و ویرانه دل در چین رفتی و آهسته بسوز کوه غم را نتوان تنها کند سوده شد ناخن تدبیر و تنو گریخوبان ندبهم دل ناصح خواستم با تو بگویم غم دل ریخت چون بال پر زادم سخت در هواداری زلفت پیغم زلیستن در غم دوری وقت</p>	<p>داد بیداد چه می باید کرد دل نشد شاد چه می باید کرد نشد آباد چه می باید کرد گفت شمشاد چه می باید کرد مرد من را د چه می باید کرد عقده نکشاد چه می باید کرد بکن ارشاد چه می باید کرد گریه روداد چه می باید کرد شونخ صبیاد چه می باید کرد رفت بر باد چه می باید کرد مشکل افتاد چه می باید کرد</p>
---	--

<p>اینها تو ای شوخ بس خوب بنام شد بنیاید جگر گوشه بعقوب بنام شد فریاد اسیران بیک اسلوب بنام شد این عمده را حاجت جاروب بنام شد صبری که کم از طاقت ایوب بنام شد دیدن سوی فرزند کسان خوب بنام شد</p>	<p>در کوی تو جز فتنه و آشوب بنام شد گویند که در مصر عزیزت بزندان هر حلقه زنجیر کند ناله بطریقی نگذاشته در کلبه من ناله غبار صد شکر که در محنت بجان دادم ای دیده نایده ز کوشش کن بنام شد</p>
--	--

واقف ز سلیم این سخن تازه شنیدیم
 خوب است که معشوق کس خوب بنام شد

<p>خوشید گرم آمد اور اسلام داد نتوان جواب دعوی آن تا تمام داد در باغ داد جلوه چو آن خوشترام داد بینی به بست غمزه پی قتل عام داد نادیده روی گل پر خود را بدام داد این زخم را در گرفتوان الیتام داد</p>	<p>برایم جلوه کشند آناه با داد گرناه نو با بروی و میشود طفت از پانشت روز گشت منفع قطع امید کرده ام از زندگی کرایه آن سلیم که هر گل از اشیاق پی کشاد بان شکوه ام غمی بخار عی گل</p>
--	---

واقف کشید رخت ز مسجد بیکده
 تقوای دیر ساله بمینا و جام داد

<p>با وصف مفلسیابی اعتبار هم شد نشگفت غمچه من فصل هم نشد آن روز گشت بنگاه آن روزگار هم شد</p>	<p>دل باخت صبر طاقت در عشق خوار هم شد ایام وصل آمد دل همچنان گرفته زین پیش داشتم من روزی و روزگار</p>
---	---

<p>یک عمر ترس در بیم تنهاییم بدل بود گفتی بخانه تو شبها سینه نارایم نه جیب خود در دیدم نه دامنش کشیدم صد شکر دل بمطلب شد عاقبت ظفر یا</p>	<p>باوشستم آخر صحبت برار هم نشد یک شب نیامدی جیب شهبانم از تو کارم زد دست رفت و دستم ز کارم شد یعنی بصدیگاهش رفت و شکار هم شد</p>
---	---

واقف نسوخت یکشب بحال ادا داد
مار اچراغ بالین شمع فرار هم نشد

<p>دل از کوچه آن زلف بر اسان گذرد از صف سونو حکان بگذرد آن گف جان انس با گوشه دامان که گیر دیارب بار می آید و نه نشسته بمن میگردد شورش گریه گریه اینست که من می پیغم خارهای دل از بسکه زخاکم رسیده است چیر نم گشت که چون دل مو بین نگذشت</p>	<p>همچو مجبور که از مشک فروشان گذرد آپنجان تند که صرصر چراغان گذرد دست من گریه ملاقات گریبان گذرد وامی عالم اگر آید به بدینسان گذرد بر دل و دیده ندانم که چه طوفان گذرد آن گل از تربت من بر زده دامان گذرد نیز الماس شکافش که ز سندان گذرد</p>
--	--

چند واقف شوی شفته زلف و کاکل
عیف زین عمر که در فکر بریشان گذرد

<p>سرور با قدر عنای تو دعوی فرست میکشتم آه ز بیطافتی و میگوم میکنم زاری بیفائده در پیش طیب من خج و امیدت شاییش همه زین اوارم</p>	<p>این سخن بسکه بلند است بطوبی فرست یارب این آه بان آئینه سیاه فرست حکم عشقتست که در دم پدا و اثر فرست آه گر ناله من نادر و ولها نرسد</p>
--	---

<p>نه پسندی که کسی غصب کند نصیب مطلب اینست که دشمن خود چپکا قدر خون دل خود را بشراب آمیزم کنی شکوه که او نیز بر پیشان کسی است سیکتم گره چو آن پیر سپهر کرده</p>	<p>نا منم خدمت بزمیت و گری انزسد تیز نازت بمن ایدوست رسد یا نرسد که دماغ من مخمور بصبه با نرسد گل سحالت اگر می مرغ چمن و انزسد از دل گم شده من خمری نا نرسد</p>
---	---

دلشکاران جلبر هم کمبیش بودند
بردی آن دل که ز واقف بتو نماند

<p>سرشکی بیقرارم پای در دمان نگه دار بدور رشک آن بیمار میمیرم که از غیرت ز دردت راحتی دارم که در گفتن نمی آید چسازم ابرشده با من طرف در شکبارها الهی آتش افتد در تقابش تا کی بیغم سبایی کرده باشد که غنیم خط که چشم او</p>	<p>عنان خویش را اگر گوهر غلطان نگه دار تپ شوق ترا از استخوان تنها نگه دار خدا این درد را ز آفت درمان نگه دار مگر عشق آبروی دیده گریبان نگه دار چسراغ رنگ او را در توده دمان نگه دار سوادنا ز را با لشکر مژگان نگه دار</p>
--	---

بجانم دشمنی دارد گر آن شیطان بی دست
گذشتم من جان واقف خدایان نگه دار

<p>عشوق کارم تباه خواهد کرد آنچه از عسر فاینم باقی است کار من اگر نکرده گریه شام سرو گرفتارم ترا بیند</p>	<p>روزگارم سباه خواهد کرد صرف در اشک و آه خواهد کرد ناله صبحگاه خواهد کرد چه قدر واه واه خواهد کرد</p>
---	--

کباب بر خویش پیش رفتارت نقش پای ترا چو مهر خاز پیشم مردم کشتی که او دارد نشان آتشم که دود دلم زوشتم شد ز حسن روز افزون ماه نو کو برون میا کامشب	خنده قاه قاه خواهد کرد عالمی سجده گاه خواهد کرد کارم از یک نگاه خواهد کرد روز خلقی سیاه خواهد کرد که نزار شک ماه خواهد کرد جلوه آن کج کلاه خواهد کرد
--	---

عشق سودای نو خطان و وقت
نامه ام را سیاه خواهد کرد

چرا آن مهر ز نزدیک خودم بجز سیاه لب شیرین جان من آن حق نکند دارد با حوال خراجم گردید میان عشق و از ندارد هیچکس کفایت در نرم میخاران چه فیض از صحبت اهل صفایند خود بینان بوصف چشم خوبان قلم را آتشنا کردم	دل فانی مرا جم با نگاه دور سیاه که آب زندگانی در مذاقش شور سیاه بانگ فرصتی اقلیم دل معرور سیاه که روی باده را شورم منصور سیاه بتان را دیدن آئینه پر مغرور سیاه بهر چایام نرگس آه بیند کور سیاه
---	---

بدانغ و کیران شوخی که هر هم می اندوز
اگر دستش رسد زخم مرنا صورت سیاه

تلخ شد عیش من آن شیرین بن یادم نکرد در قفس از رانالی که چه حشر انگیز ختم دیرو مسجد بود روشن همچو شمع از خدمت	مردم از زهر غم آن شکر شکن یادم نکرد هیچکس از هم نوبان چمن یادم نکرد مردم و یکبار شیخ و بر همین یادم نکرد
--	--

با وجود آنکه طرز نامه یاد از من گرفت
در نفس افتادم و مرغ چمن یادم نکرد

روزگاری شد که واقف مبتلای غمخیزم
کس بمکتوبی زیاران وطن یادم نکرد

<p>نامه ما را بسوسه یار پیک آه برد نام ما هم میتوان انجا که و بیگانه برد باد لطفت گرد آن را حسته لبه برد کرد اندازی و آن را از کفم ناگاه برد رخ نمود و باز بازی از گدا و شاه برد پاره را اشک برده پاره را آه برد من نمیدانم کدامی سگ تراز راه برد بخت گمراه بود از راهش بسوی چاه برد</p>	<p>در حریم او چو نتوانست قاصد راه برد ا بکه صبح و شام در بنم و حالش غم خاک ما در از در جانانه در خون میطپد حال دل از من چو می پرستی شهباز نهد تا بساط دلبری گسترده آن غالب حرفین از دل صد پاره ام بدم چو می پرستی خبر با من مجنون نما ندانس امی حشمتی غزال بر ذوق دل را گذار فاده در شبگیر لطف</p>
--	--

دادند یاد تو نقد لب سگ این استخوان
در دسربا اینز واقف ازین نگاه برد

<p>دادیم جان بدر دو و از خبر نشد دل رفت بسوی دلبر و باران نشد نگریستم که خلق خدا را خبر نشد کرد آنچه جان نگه که جبارا خبر نشد زد بوسه که رنگ خنار را خبر نشد آه ز سر گذشت و شمارا خبر نشد</p>	<p>ماندیم در بلا و دعا را خبر نشد ما داشتیم یک دو سینه پیغام گفتنی بی شیون ست گریه و زاری چشم فسو نگر تو ز نشوخی بکار من غیرت ببین که دل بکف پای آن از گریه ام بی خبرید آه و استخوان</p>
---	--

<p>تن سوخت اینجا که قبار خیز نشد شکر خد آنم که عباد را خیز نشد</p>	<p>عشق آن مشعب است که از آتش تنم مشت عباد من هوایش سبادت</p>
<p>واقف هزار حیف ز صدق فامی آن سر سب دروغ و دغا را خیز نشد</p>	
<p>از جهان گذران سرور وانی دارد که بر گوشت چو من دل بکرانی دارد بکسی گوی که در دست عنانی دارد در کیمین مرغ دل سخت کجانی دارد میکنند وصف ترا هر که زبانی دارد هر کس از ناوک ناز تو نشانی دارد رو بهیچانه که خوش اسمی دارد عاشق دل شده در زعم تو جانی دارد هر که اندیشه سودجی و زیانی دارد ریشکم آید که غم غنچه دهانی دارد یار بار سبکت از موی میانی دارد زانکه هر باغ بهاری و خزانانی دارد</p>	<p>ای خوش طالع پیری که جوانی دارد تا که تیرگیان ابروی من نبو از د ای که گوئی که مرو از پی آن شاه سوار خورد قطره آبی و صیبرے نکشد بکر خیرت نه همین در زبانیست مرا نیست یکدل که خراشیده مرغکان تو ای که از جور فلک میطلبی راه گزینی می کشی تیغ بی قتل من ای شوخ مگر دم ز سودا و سر زلفت تو باید نزنند هر کجا تنگدلی سر بگریبان بنهم تا غم گر چه متقارت مکنیدم یاران گل رخسار تو گریزد شد افسرده مشو</p>
<p>واقف از فکر و هانت شده معدوم هستی بر خود از هستی موهوم گمانی دارد</p>	
<p>اجل زان تیغ مرگان میگردد</p>	<p>بلا زان چشم فتان میگردد</p>

<p>زمن آن پاکد امان میگوزید که او ناگه زمیدان میگزید کسی که سنگ طفلان میگزید یک تحریک فرکان میگزید بیابان در بیابان میگزید که از مرهم فروشان میگزید مسلمان از مسلمان میگزید بفرسنگ از پری خوان میگزید که هوش از سر زتن جان میگزید زمن آن آفت جان میگزید</p>	<p>ارزین گریه دارم دامن تو بجنک بجز نتوان رفت باهر بر مامد میدان جنون نیست نشود گرفتنه با چشمش مقابل بدور عشق من مجنون بجلت دل از تیغش مگر زخمی خریدم بدور جادوی آن چشم کافر چه پرسی از پیری روی که دارم نمیدانم که می آید بجنکم گریزه هر کس از آفت و کین</p>
--	--

بشهر ما عجب رسم است و وقت
 که بیمارش ز درمان میگزید

<p>چراغ تیره را مانند که در غمخانه میسوزد مرا آن طفل آتش خوچه استناد میسوزد همین داغ است که دست من لواره میسوزد دلی دارم که پیش محرم و بیگانه میسوزد بهر حالت دلی بی صبر جوان پروانه میسوزد بلی بریزند مردم آب هر که خانه میسوزد کسی کی شمع بهر خاطر پروانه میسوزد</p>	<p>دل و در سینه که ز داغ غم جانانه میسوزد بجایم آتش افکنده است و خاکستر میسوزد نه آرزوم ولی تا در عشقت کرده ام پدیا ز بیتاب محبت را ز پوشتیدن نمی آید اگر تزد بکم از شمع جمال او و گردوم بدل تا آتش افتاد از غم و دیده گریان چراغ عشق بازان اگر شود روشن طفلان</p>
--	--

	<p>دل ماسوخت لیکن کسی رویش نشین وقت چسرخ بیکیسان و گروشته ویرانه میسوزد</p>	
<p>دل در طیش افتاد چنان که بر بزم افتاد در کنج نفس بسکه طپیدم بر بزم افتاد او را چون که ز برکت خاک ترسم قناره سایغر ز دو آتش شد و در بزم افتاد</p>	<p>خنجریکف او را گذری بر سرم افتاد پرواز نمود از دلم امید ربانی قمری شد و گردید گویو سر آن مرد گفتم چو خورد باده و دهانم آتش افروخت</p>	
<p>می خواست که بیرون رود از کوی بر خاست بصد ضعف ز جالاجرم افتاد</p>		
<p>دل امانده چو گویم که چو آزار کشید که ز درد تو چو این ل بمار کشید هر چه اندوخت دلم چشم تلخ کار کشید مفت آنکس که درین بازیها خار کشید نال ما این ل و سینه گرفتار کشید من ندانم که ز دست تو چو آزار کشید مقتوان دادند تسبیح ز تار کشید</p>	<p>دوش پیکان خود از سینه من کشید گر خدا خیر کند با تو بگویم روز کشید آفت مردم همسایه همسایه کشید نیست در عشق مرا فرصت خار کشید با چو مرغ نفس از باو گلستان وصل کشید گر گذاری بدلم دست بفریاد کشید دل زبندی بسز زلف بتان حق خار کشید</p>	
<p>چه خیال است که نرسد ز جفای اغیار واقعت آنست که عمری ستم یار کشید</p>		
<p>بیلان از رشک یکسر آشیان برداشتن طوری پیدا و تو دیدند الامان برداشتن</p>	<p>در چمن چون بیدلان او فغان برداشتن سخت جانانی که جور آسمان برداشتن</p>	

<p>دشمن جان خود اندازش با دست دوستداران را نمیدانم چه پیش آید آن فسون سازان که با ما رسیب یازی بر نمیدارند خوبان نینج بر قصد سرم دولت پایوس آنان را که یارب است</p>	<p>دشمن شمشیر قاتل را چنان برداشتنند نعش من از استناش دشمنان برداشتنند زلف او را دیده کیسره ز جهان برداشتنند بیت آئین مروت از جهان برداشتنند سر پایی او نمیدانم چنان برداشتنند</p>
---	--

<p>روز گرم محنت و اندوه در پنج و در دو غم در پی تابوت من واقف فغان برداشتنند</p>	
---	--

<p>این چنین گریستم از دست تو بردل برود سالمها ماند در آن دست نگار از خنجم از تو فریادیم ای عشق جبر نیست علم ای که راندمی بگاو خنجر بیداد مرا غرق دریای محبت نکن میل نجات ای که از دیده من بیروسی آسان بیدان</p>	<p>روزی از گریه من پایی نو در گل برود این خنانیست که زود از کف قاتل برود تا بجی ناکه کنان همزه محمل برود آن قدر باش که جان از تن بسمل برود مردّه او چه خیال است بساحل برود که ز دل حسرت دیدار تو مشکل برود</p>
--	---

<p>واقف اندم که ره وادی مجنون گیرد پیش پیشش دل دیوانه دو منزل برود</p>	
---	--

<p>با تو ناآشنا کسی چه کند بلبلان داد که میجو امید تو که نازگتری ز لاله و گل دل بصد رنگ می پدید آرد</p>	<p>چه کند ما حبرا کسی چه کند گل ندارد وفا کسی چه کند خود بختد ما نرا کسی چه کند دلبران با شما کسی چه کند</p>
--	---

دل دیوانه را کسی چه گشت	اگر نه زنجیر زلف او باشد
با قضا سینه خد کسی چه گشت	طعن عشقم چه می گویی واقف
نگوش بسوزانست چرمی باید کرد نسخه بسوزو گدازست چرمی باید کرد قطعه بسیار در از غمت چرمی باید کرد عالم ناز و نسیازست چرمی باید کرد یار بریکانه نوازست چرمی باید کرد	نیشم او هر دو سازست چرمی باید کرد رقم عاقبتی نیست در او راق دلم بجدیت سر زلفت نکند عس و وفا من کنم گریه تو بر گریه من نسته زنی آشنایان نوازده نگاهای گاسب
دل گرفتار بجایزست چرمی باید کرد	نخواهم که بر من بی بختیقت واقف
خونریز دوست و عهده ساز آفریده اند چون شیشه گر که اخته باز آفریده اند کز روی نهر گویند محب از آفریده اند ذو بان او ز چنگل باز آفریده اند مینا شکن پسیا که از آفریده اند مژگان او چه دست دراز آفریده اند دشمن نواز و دوست گداز آفریده اند	آن چشم را بین بچه ناز آفریده اند سنگین و گمان بدوق شکستن دل مرا اصل سخن شنید که همان یک بختیقت است از چشم صید گیر تو دل کی توان گرفت با نظرف ضعیف عشق ندرایم کاین نرسا هر چه دیده اند بچه مردم ز راه دور ای دل مکن شکایت خواب من را
محمود را غلام ما باز آفریده اند	در چشم آنکه واقف مرغیست

<p>ندانم تا چسا از تیغ ابروی تومی آید ز موز نجبیر در پامی دل دیوانه افکنند مسلمان رازدین و از کفر کافر آبرورد زبان از شعله باید دام کردن بهر تفریب نمیدانی که جان اطرح چو گمان بافتن بیز کسی که ز کعبه آید باید استقبال او کردن تو ای شوخ کمان ابرو چنان رخانه می ناز نوید نازکی داده هست تیغش کشته زخم را</p>	<p>که بوی خون ناطق ظالم از بوی تمعی آید ز کبیسوی تومی آید ز کبیسوی تومی آید ز جادوی تومی می آید ز جادوی تومی آید و گرنه کس چه گوید اینچیز ز تومی می آید چو گو آنجا بسر غلطان عاگوی تومی آید ز خود رفتم شنیدم فاصد از کوی تومی آید که بر دل تیر چون شکران بر موی تومی آید بخندای دل که آب رفته در جوی تومی آید</p>
---	--

نباشی غافل از دودل سوادنی و آفت
 که روزی همچو خطای شوخ بروی تومی آید

<p>دل دیوانه من جان سپردن آرزو دارد نه تنها بی تو از سرفرت ذوق زندگی ما را تو برگ عیش کرداری بروایع الهیون شو چسان افتد بدستم و امن یوسف که از هم کجا در طینت عاشق بود از خورمی بگو</p>	<p>ز طفلان سنگ بی انداز خوردن آرزو دارد چیران کلبه ما نیز مردن آرزو دارد که عاشق بر جگر دندان فشرودن آرزو دارد نسیم پیرین تشریف بردن آرزو دارد اکل کز خاک ماروید فشرودن آرزو دارد</p>
---	---

بسیج کوکب کاش دست من رسد
 جفا های فلک را دل شردن آرزو دارد

<p>اگر بی شرمی سر میتوان کرد در آن محفل که تو کبیسو کشائی</p>	<p>چون با آن سنگر میتوان کرد ز موم فصح عینر میتوان کرد</p>
--	---

<p>وگرنه خاک رازر میتوان کرد وفا هم بسته پرو میتوان کرد بچون من لب تر میتوان کرد جگر را نذر خنجر میتوان کرد که تا دامان محشر میتوان کرد پیشش گریه سر میتوان کرد دماغ ما معطر میتوان کرد</p>	<p>دماغ کیمیا سازی ندانم سرش کردم چغابریز و پاک خدا را خشک خالی نگذار بیا و چشم خوش و بناله یار ازان دامان درازم شکوه است دل من بی جگر افت و وثر صبا گاهی زبوی کا کل او</p>
---	---

بنا هم ایزد چه خوش شغور و واقف
 غمزه های تو از بر میتوان کرد

<p>حرمان این آن همه یکجا با رسید تا گوشه زرد امن صحرایا رسید تنها بیا که درد تو تنها با رسید دردی که مانده بود صبا با رسید چون فصل گل گذشت نماشا با رسید دردی که از گدائی دلها با رسید خمیازه همچو صورت دیبا با رسید جنس غمی ز آدم و حیوان با رسید آبی که هیچو ابر ز دریا با رسید واقف بصد نه تر قاضا با رسید</p>	<p>نه درد وین نه راحت وینا با رسید صد بار کرده ایم گریبان بیخاک داری سر عبادت با خشتگان در زرم عیش گشت که در نصیب با رسید در باغ دهن نیست بجرمان کسی قسمت پدید که باعث شد کشت بر بستر وصال تو آسوده دیگران بر ند و ارشان که نقد عیش را از سخت شورش سبب گیسوی تلخ تیری که گشت با با وعده کوزه</p>
--	---

<p>جانم زین درد برب آمد رحمی که کیوتر دل ما دیوانه شدند جمله طفلان تا صبح دهد سلام او را چندان بر خوردم کرم با من یارب جانان رسد ای وقت بر شیشه ناچمی زنی سنگ ای اختر نجات چشم روشن دل گفت بمن چه پیش از تو یکجا دادیم جان و دل را</p>	<p>کماناه نیامد و شب آمد کب تشنه سچاه غمغیب آمد آن روز که او بکتب آمد غمور شدی آمد شبان شب آمد کز گرمی او مرا تپ آمد جانم برابر زیارب آمد کز خون جگر لبالب آمد کان ماه خجسته کو کب آمد کان دشمن دین و مذنب آمد اکنون بکدام مطلب آمد</p>
---	--

واقف چه شنیده و چه دیده

کز محفل او مذنب آمد

<p>دنیای دل خویش دوام چه توان کرد در وصل سرا سیمه ام از بحر پستان کز تیغ کشتی جبر سر نسیم ندارم با کشمش عشق چسازم که نسا زم در گلشن فردوس دل من گشاید ای شیخ ارادت تبوام نیست چه سازم با کعبه روان نیست مرا نصبت فترت</p>	<p>برده است دل از دست عنانم چه توان کرد من با تو چنین بی تو چانم چه توان کرد عهد تو بریدن نتوانم چه توان کرد در قبضه او همچو کمانم چه توان کرد دل تنگ از آن غنچه دمانم چه توان کرد من معتقد پیر معانم چه توان کرد من معتکف کوی فلانم چه توان کرد</p>
---	--

که دست زخم بی تو لبرگاه بزانو
بیکار نشستن نتوانم چه توان کرد

واقف کشدم گریه بیابان بی بیابان
چون سبیل زلف رفته عنانم چه توان کرد

از کوی تو رفتن نتوانم چه توان کرد
در مصر و فاکر چه عزیز است خطایم
چون نیست مرا بره از خوان حاش
جاسے نتوانم که نکو نام برآیم
یار آمد و حال دل بسیار پرسید
گفتم چو خورد باده دهم کام دل آن
بی منکر دمان و کمر یار نباشد
از بار خرم و درد گراتم چه توان کرد
خواری کش اینامی زانم چه توان کرد
از دور بجزرت نگرانم چه توان کرد
در عشق تو رسوای جهانم چه توان کرد
گر دید حیا بند ز بانم چه توان کرد
آتش شد و افتاد بجانم چه توان کرد
مستغرق این دهم و گمانم چه توان کرد

عمر بپست که واقف ز برم عیش رسید
اوقات بغم بیگذرانم چه توان کرد

کردم و دایه یار به بنیم چه میشود
هر چند بردن است از و باختن ز من
افتاده است همچو من ار را دگر
اور پیاده دید زلف داده ام عنان
این اشک نیم رنگ لپندش نمیفتد
نومید وصل نیستم از امانند او
زر کرد مشق خدا دل او مهربان نشد
رفتم ازین دیار به بنیم چه میشود
تا آخر قمار به بنیم چه میشود
یا احبب کار زار به بنیم چه میشود
چون بنیش سوار به بنیم چه میشود
ای دیده خون بهار به بنیم چه میشود
هستم امیدوار به بنیم چه میشود
سر میکشم نثار به بنیم چه میشود

<p>جان مانده بقیه را بر زمین چه میشود قریب و بیشمار به بسینم چه میشود خاک درش بسیار به بسینم چه میشود</p>	<p>دل مضطرب ز پادوی آن ^{مستان} خواهم کشید بر در آن سیلاب کن چشمم ز هیچ سرمه نشد روشن ^{اصحا}</p>
---	---

آغاز عاشقی است بسر خاک میکنم
 واقف مال کار به بسینم چه میشود

<p>هزار شمع طرب در سرای من سوزد و گریه کیست که دل قنای من سوزد لبان داغ اگر نقش پای من سوزد اگر کسی بشیند بجای من سوزد عبثت دماغ بقدر وای من سوزد که من اگر ز نسیم او بجای من سوزد</p>	<p>اگر دل تو شتی از برای من سوزد بدان بکیسی خود چه شمع بیسوزم پراه عشق ز بس گرم میروم محبب ز بزم او بربوب رشک میروم پاره طیبیب دست کشید از علاج و تلخ که بجاکند اشته دل را ز بزم او زرق</p>
---	--

مرادرون برون داغ داغ شد واقف
 بحیرت است بغم اکنون که جای من سوزد

<p>در خاطر شکسته چو داشتم نشد در سر خیال نشو و نما داشتم نشد اندک تو قسمی ز عباداشتم نشد از لعل او امید و او داشتم نشد</p>	<p>از دوستان امید و فدا داشتم نشد آن دانه ام که خاک مرا پاک خورده است نتوانست هیچگاه بدین نامی آن لیم بیچاره اشست ز کس بایر تمام عمر</p>
---	---

بی برگ و پینوا ز بلستان برادم
 واقف امید برگ و ثواب داشتم نشد

<p>دلها کباب جلوئه مستانه تواند خوپان که رو بکس نه نمایند هر حسر جمعی که از حسان دل بیدار برده اند که دریم سیر ساسانه حسن موی بمو در یادلان که از دوجهان سست است آنان که جام صافی مشرب کشیده اند</p>	<p>گرم تلاش روزن کاشانه تواند آیسینه وار و بدرخانه تواند در خواب مرگ گوش برافسانه تواند زنجبیر گیسوان همه دیوانه تواند خواص شوق گوهر یک دانه تواند در آرزوی دردی همیسانه تواند</p>
--	--

واقعت نموش باش که یاران هم تلا
کی آشنای منی بیکانه تواند

<p>ز شادی میگرزیم خاطر مباحم نیسان درین محفل چه شمع از احتیاط شعده سیان بگیر و خاطر مگر باسگ یار انس معذوم تو ام چون نی نوازش میکتی من از عالم نخو محسرونی چشمم نرم بسیار میسوز بصد خون جگر پرورده از عالم دلی دارم اگر بعد پاره کرده جامه صحیفه قصاص</p>	<p>دلم و حشمتی ست با بیکانه و محرم نیسان بدرست آورده ام داعی که با منم نیسان فرا جی نازکی دارم که با آدم نیسان نمیساند بمن لطف تو ای مهدم نیسان حیا پرور گلی دارم که با شبنم نیسان که از ناسازی طالع بمن آنهم نیسان پریشانی کمال اهل عرفان کم نساند</p>
---	---

نه تنها با تو ناسازی است وقت آن
ز شوخی عالمی دارد که با عالم نیساند

<p>در بهوایت کی دلم از زندگانی شاد بود دود آهوی از دلم اکنون نمیگذرد و بلند</p>	<p>شمع جانم هر نفس در رنگداز باد بود باد ایامی که این ویرانه هم آباد بود</p>
---	--

<p>بلبلم عمسری اسیر برضیه فولاد بود بیخیز از نشانه همچون طره شمشاد بود لعل اشک من بکار خود عجب استاد بود</p>	<p>گر قفس آهن کنی و سخت گیری بیاپست پیش از بین نقش کجال خود می پخت یاز سر کرد و طریق عشق را سر کرد و رفت</p>
--	--

	<p>عالمی در پوست چون کرم کتاب افتاده در بعل آنرا که واقف جز به منعدا بود</p>
--	---

<p>که طاقت در بدن رخ رفتن بسیار نگذارد ولی دارم که کیساعت مرا بیکار نگذارد مرا مهر از حسد در سایه دیوار نگذارد کاشتم ای که گل رازگ بر خسار نگذارد که خونی در تنم از گریه سرازار نگذارد که کیساعت مرا آسوده این بیچار نگذارد که در من ضعف بجزان طاقت گفتم نگذارد</p>	<p>بمن تباب و توان این بیده خونبار نگذارد اگر از ناله فارغ میشوم در گریه می آیم باین طالع اگر خود را بگویش افکنم روز مکن امی باغبان بیرون گلزارم که در دست غم دوری چو آمد بهتر تا راجم یقینم شد ز غفلت ضامن تیار دل گشتم بد آتم برای حال پرسی بر سرم آنروز یار آمد</p>
---	--

	<p>دران گلشن که گرد قامت او جلوه بود بسرواستادگی و رایچرفت نگذارد</p>
--	--

<p>کی مرا سنبل در میان نظری آید روز وصلم شب بجزان نظری آید در وطن شام غم غیبان نظری آید تا سحر خواب پریشان نظری آید گر بود قطره که طوقان نظری آید</p>	<p>ما خط و طره جانان نظری آید در مصیبت کده در بزم غم دیدم خاطر شفته آن لغو و بهر صبح با خیال سزایف تو خوشی بکنم هر که را چشم ز اشک شب بجزان</p>
---	---

<p>زخم مار السخندان بنظر می آید تیغ بیداد تو عربان بنظر می آید رویت از باره فروزان بنظر می آید هر که آن سر و خزان بنظر می آید پیرین دارد و عربان بنظر می آید جوهر حرات یاران بنظر می آید</p>	<p>دل غم دیده مادید ز بس قحط نشانا کشتی ای شمع ستمکار جهانی مهوونا آتش خرمن آرام که خوابی تن رفتن عمر کند در نظرم جلوه گری شوخی دختر زین که زینبا در بر بکدم آن شوخ اگر تیغ بر کرد ز غلام</p>
---	--

واقف از خانه تو یای بیرون رفتی که
 دو سه روز است که دیران بنظر می آید

<p>آفت دین و دل و جان بنظر می آید زین بر افشا ندن دامان بنظر می آید گریه بازیم طفلان بنظر می آید کی مرا نعمت الوان بنظر می آید دور گیتی چونم که ان بنظر می آید مشکل اینست که آسان بنظر می آید چون مرا آن صف هر گان بنظر می آید مداحان خط بطلان بنظر می آید در تو آبی هست مرا آن بنظر می آید اینکه آن طره پریشان بنظر می آید سر و هم بر زده دامان بنظر می آید</p>	<p>چشمم اور زین ایمان بنظر می آید آن غباری که زمین یا بنجا طردارد بعد ازین چاره صبور است که بیدرد میکنم ذوق بعد رنگ خونخوردن دل بسکه آن کان ملاحظت نچنان شو را کند عشق کار است که دشوار تر از هر کار است دو جهان لشکر طاقت بگیر نیز آورد منت از کس نپذیریم که آزادان را چشمم و ابرو خط و خالت همه کس می بیند مردم از رشک ندانم ز پی ماتم کیت نه همین گلن کچن بر سر راه سفر است</p>
--	--

داغهای تو مرا سوخت ز خجالت و آفت

که شب هجر چهره اغان بنظر می آید

بیرسته خسته خود زود بسیار میگردد
گر بد اینیم که بر رقصه ما میگردد
که ز درگاه تویی برگ و نوامیگردد
گر چه ما را از فلک نبرد عامیگردد
بی جرس قافله گریه چیر میگردد
از دل ما خبرت نیست چه میگردد
گاه گاه از سر ما تیغ شما میگردد
بار قیسمان ز سر تربت ما میگردد

دل اجد در دو غمم از در فنا میگذرد
پاره از دل صد پاره فرستیم بیار
گر بهیابردل درویش خود می آید
پیش این سخت کمانان سپانداخته ایم
وادی عشق اگر نیست کمینکاه نظر
جان من میگذرانی بر قیاس شبنم
منکه باشتم که کسی را گذر افتد بسرم
تا پس از مرگ هم از رشک بسوزیم شمع

واقف از دیدن آینه خساری چند

تند الحمد که وقتم به صفا میگذرد

بیردوش ما ز هستی باری که بود این بود
بی یار ماندم افسوس باری که بود این بود
اسی و اسی نخل ما را ماری که بود این بود
بر کینج گنت گنت گنت ماری که بود این بود
از زلف او بدستم تاری که بود این بود
در کیش عشق بازی عاری که بود این بود

و اویم سر بر تیغش کاری که بود این بود
دل رفته از بر من دنبال دایر من
خست جگر ز فقرگان یکبارگی فرخورت
و ندان نفس گندم آسودم از گزندش
سر رشته امیدم از دست شد دروغیا
سد شکر گشته زار و از قید تنگ ناموس

واقف چو رفت زان گمانند گل شکفته

	در دیدن بقیان خاری که بود این بود	
<p>شبصال دل جهان نشا باید ازین دو کاریکی اختیار باید کرد ترا که گفت که زینسان فکا باید کرد یکی نظاره این لاله زار باید کرد در چه کار بفضل بهار باید کرد ترحمی بمن خاکسار باید کرد دلی نمایند که در کف کار باید کرد</p>		<p>نه فکر یوس نه ذکر کنار باید کرد بروز یاد مردم نه همراه یاد آوز دلی که بعد نترود بدستش آوزد شگفته است عجب داغها ز سینه اگر نه چاک کنم جیبی همچو گل ناصح ز کوی یار برای صبا غبار مرا جواب غمزه مردم شکار چه وقت است</p>
	<p>چنین که خون دلم جوش میندوخت اگر نه گریه کنم پس چه کار باید کرد</p>	
<p>انغمزه بهست و برین تا شنیدن دارد بیش و کم اندک بسیار شنیدن دارد سرگزشتت دل افکار شنیدن دارد لیک زان لعل شکوای شنیدن از تا آنه میکنم این بار شنیدن دارد در دل میکنم اندک بار شنیدن دارد بوی بار از درو دیده از شنیدن دارد</p>		<p>زار نالی من زار شنیدن دارد سخن عشق سراپامزه باشد هر دو ماجرای هست کزان جلازمک میند گرچه تنوان سخن تلخ شنیدن کسی کرده آهنگ نومی در دو تو تعلیم ای کی بسیار شنیدی سخن میدرد همیست تا صاف مشاط طلب ما و تو</p>
	<p>واقف از زده بتباشی ز لالت گویان هر چه گویند بناچار شنیدن دارد</p>	

<p>بمقدور و بهیوقار تر از من کسی نبود شاید گنا همگار تر از من کسی نبود گو یا که خاکسار تر از من کسی نبود بر عهد استوار تر از من کسی نبود با آنکه دلفگار تر از من کسی نبود آشفته روزگار تر از من کسی نبود بوی صاحب اعتبار تر از من کسی نبود</p>	<p>در عشق خوار و نار تر از من کسی نبود اول مر از جمله اسیران زدی به تیغ بروی نخست گرد من از کوشش ای بیم کردی تو هست عهد مرا و زین پیشین صرف جرات دگر آن ساختی نمک زلف تو شاهد هست که پیش از زان خط امروز کس بخواری من نسبت کس یار</p>
--	---

واقف تمام ناکه اعمال خلق را
 خواندم سیاهکار تر از من کسی نبود

<p>چشم بروی سر و سمن و انمی شود یارب چه کرده ام که بمن دانی شود این غنچه حبه بصبح کفن و انمی شود ایر بلاست کز سر من دانی شود چون زال که حسد آب شدن دانی شود ما را بشکوه تو دهن و انمی شود</p>	<p>دل بیتو ام ز سیر چین و انمی شود آن گل که وقت بر خس و خار است نمده دلگیر زندگی شکفتد از نسیم مرگ بخت سیر که سایه بفرم فکنده است این عقده که در دل من از سر دگر گیت صد زخم خورده ایم نیتخت ولی هنوز</p>
--	---

این غنچه را هوای چمن ساز گار نیت
 واقف دلم بجاک وطن دانی شود

<p>عصو قرار می رن تاب و تو انم میرود او د دل خونین جگر از وی ستانم میرود</p>	<p>او میرود از رفتنش آرام جانم میرود درد آن که آن بیدار که بر سفر بسته کمر</p>
---	---

<p>از رفتن آن دلشکن ای مهربان بخواران بگذشت آن سرور و آن پیش من آنکشان خاطر مرا دلگیر شد از زندگانی سیر شد من گریه یافتادم ز پیا از ضعف کافران گفتم که دیگر در کباب اصلا نخواهم رفتش</p>	<p>با من مگو چندین سخن من نیز دانم می رود چون زنده مانم هرمان دیدم روزانم می رود خوابم ازین غم پیر شد رعنا جوانم می رود صد شکر کوه دراز قفا اشک روزانم می رود لیکن چو می آید سوار از کف عنانم می رود</p>
--	--

<p>من شرح این دردالم واقف چنانم</p>	<p>هر گاه میگیرم فم خون از بیانم می رود</p>
-------------------------------------	---

<p>ابنای جنس ما را فرزانه آفریند در عشق این خمیابی امروز نیست از سرگذشت مجنونان عشق آفریند چون دل فرو نماند در عیش خانه ما</p>	<p>ما را در عشق طفلان دیوانه آفریند این خانه روز اول دیرانه آفریند این طفل طبع مردم فسانه آفریند از بهر خاطر ما غم خانه آفریند</p>
---	---

<p>روز نخست واقف از کلین دل ما</p>	<p>خاکستر گریه گرفتند پروانه آفریند</p>
------------------------------------	---

<p>مر آن روز گریان آفریند ز روز من سیاهی وام کردند قباشند صبح را پیر این اندم شکست آن روز بقلب امان خفا کردیم دانه شور سینه خواب آن روز شد معمور دل</p>	<p>که دامان بیابان آفریند شب تا یک بهر آن آفریند که آن چاک گریبان آفریند که آن صفهای هر گلان آفریند ز خاک من نمکدان آفریند که عشق خانه دیران آفریند</p>
--	--

<p>ز رویت شام کفر ایجا کردند چه میسر سی زمن حال دلی را مرا گونی چنین غمگین چسرائی بشی بینی خود جان نافر میکند چو فیه عشق را کردند ایجا د بشور از گریه آوردند دل را</p>	<p>ز رویت صبح ایمان آفریدند که حیران و پریشان آفریدند چه گویم چون بدینسان آفریدند ترا شایرین تر از جان آفریدند چرا زنجیر و زندان آفریدند ازین یک قطره طوفان آفریدند</p>
---	--

چه گویم شکر این واقف که غم را
 بمن دست و گریبان آفریدند

<p>دل مرا در غم عشقت سرشادی نمیباشد به تعلیم و تعلم هیچکس عاشق نمیکرد مراد آتش افکندی ددم در دیده منجم بد است آدم اغماض فرودی سرت کرد ز نخت دل همیسا ختم برگ سفر زین لکن ای شمع نرم اندام با من سخت گیر با</p>	<p>گر قنار تر از پروای زادی نمیباشد بلی در عشق شاگرد می استادی نمیباشد سپند مجرب شوق تو فریادی نمیباشد ز صید خود تغافل رسم صیادی نمیباشد که در دشت خراب عشق آبادی نمیباشد که سیمین پیکران را پنجه فولادی نمیباشد</p>
---	---

دل صدا پاره و پاره مجنون است سرگردان
 چون آواره واقف دیدن دی نمیباشد

<p>کفایت چمانه گل بر سر چنانک خدا دارد باین نغمه خیال سرور عنانی پیاد دارد جدائی دیده هام بر تیر و من در جداد دارد</p>	<p>نگار من برای غارت بهوشم نهاد دارد جوان بخت هست آن سپر که در دست این عصا دارد جهان مانند من مجموعه دردی کجا دارد</p>
--	--

به بستر هر که افتد سرز بالینش نمیدارد
 چو باید تغافل کرد خوش چشمان مشتاقی
 ز کس حرف وقای او مرا باور نمی آید
 چو آن تیری که از ترکش جدا افتاده کم کرد
 ز درد مفلسی از ماصدائی بر نمی خیزد
 بیفکن قرعۀ فالی بسین ای عشقین تا من

دیارد دردمندانش عجب آب هوادارد
 که با صد آرزو چشم نگاهی از شما دارد
 من اورا از مودم حاش اندکی کجا دارد
 فلک زینسان مرا از دشنه یاران جلا دارد
 خوشا احوال نی باوصفت بی برگی نوادارد
 کتم فکری بحال خود اگر دردم دوادارد

دلخون گشت و او نامد بر وقت ^{وقت}
 نمیدانم کار من کجا یاد در جنادارد

خوبان که دوامی ل بیمار فرو شدند
 گل ممنت بریزید بسرا اهل هوس
 صد تافته تا تا ربیعانه تو ان داد
 سود از دکان بر سر بازار محبت
 بر تجربه کردیم که داروی غم دل
 باشد ز خرد دور مر با طلبیدان
 آنانکه خریدار متاع غم یار اند
 اگر مرغ بچ این رنگ کن باده فرو
 سجاده نشینان اگر زلفت برینند

چون نوبت ما میرسد آزار فرو شدند
 عاشق چو خریدار شود خار فرو شدند
 آنجا که ز کبیبوی تو یک تا فرو شدند
 کونین بیک وعده دیدار فرو شدند
 چیز نیست که در خانه خار فرو شدند
 زین رو تر شتی چند که آچار فرو شدند
 سرمایه شادی همه یکبار فرو شدند
 ارباب دروغ جبه دستار فرو شدند
 صد سحر بیک رشته ز نار فرو شدند

بر خیره برد واقف زین شهر خدا را
 بجای که غم عشق بجب و ز فرو شدند

<p>بتان که گفت کترین گوته کتر تارا کنسید بر آستناؤه او بیدلان دیار کنسید ز حال زار برون ماندگان بیاد آید بلا ز گوشته آن چشم میکند فریاد دم سپردن جان گفت این سخن محمود شکاکت سر آن زلف مختصر کنسید</p>	<p>بحق مار که ضبط عثمان ناز کنسید نیازتان چو قبول اوفت اوبار کنسید چو با حبیب نشینید در فراز کنسید که عاقبت طلبان از من اختر کنسید که در لحد رخ من جانب ایار کنسید حکایتی هست خوش از بر ما دراز کنسید</p>
---	--

ز واقف این غزل تازه مطربان
 سرود مجلس آن یار دلنواز کنسید

<p>بر من دو اسپه تاخته غم با علی مدد کم کرده راهم و بجانب تو بلتی از لطف دامن بتان این پیش محرومیم بیدین نرحم نام بن در مانده ام بمفلسی عجز و احتیاج خاطر از صحبت مردم گرفته شد بی بهره ام مدار ز فیض نوا خویش تنها نه نام پاک تو در زبان ما راهم نمال بسوی حضوره سرور عشق</p>	<p>ای صاحب لوا و علم با علی مدد ای هادی امام احمد با علی مدد تا کی گشتم ز چرخ ستم با علی مدد ای محرم حریم حریم با علی مدد دریای جود و بجز و کریم با علی مدد گردیده ام ندیم ندیم با علی مدد ای قاسم رحیم و نعم با علی مدد بردل نموده ایم رقم با علی مدد سرگشته ام بوادی غم با علی مدد</p>
--	--

خوش گفت و دش واقف از ده از و کون
 من سبده غلام تو ام با علی مدد

<p>دل من از نصیب می نالد که غریبی غریب می نالد دل که چون عندلیب می نالد که زدستم طبیب می نالد به سر آن جامه زیب می نالد که بر اسے رقیب می نالد که زدستش ادیب می نالد</p>	<p>کی ز جور حبیب می نالد گوش کن گوش زار می نالد خار خار گلے مگر دارد طرفه دردی زدست او دارد سرو باشد بهانه قمری مرو از ره بنا لاسای قریب سرو کارم فتاوه با کفله</p>
<p>خواه در وصل و خواه در بجران واقفت بی شکیب می نالد</p>	
<p>یا سمن بومی مراد یوانه کرد طفل هندوی مراد یوانه کرد چشم جادوی مراد یوانه کرد طاق ابروی مراد یوانه کرد بوی گیسوی مراد یوانه کرد چشم آهوی مراد یوانه کرد جذبه کوسے مراد یوانه کرد آشنا روی مراد یوانه کرد آتشین خوی مراد یوانه کرد کامشب از آهوی مراد یوانه کرد</p>	<p>خبرین مومی مراد یوانه کرد اسی مسلمانان بفریادم سید باطل اسحر بیاری همشین ماه نور دیده می آیم بشور فکر زنجیری کنید اسی عاقلان انس با مردم نمیکیرد وطم از حرم لبیک گو بیان میروم پیش هر بیگانه گویم راز خود میزنم خود را بر آتش بیدریغ دل نیامیزد عجب دیوانه است</p>

<p>واقف از میخانه و مسجد نیم</p>	<p>چشم و ابروی مرا دیوانه کرد</p>
----------------------------------	-----------------------------------

<p>دل من سخت آرزو دارد آب در باغ جستجو دارد گریه ام فکر شست و نشود از عشق مانند مشک بودارد سرو کاری بزلت او دارد من ندانم که دل چه خود دارد هر که دل دارد آرزو دارد چشمم بر مردم وزد و ز نمودارد</p>	<p>میخ پیکان تیر او دارد چون تو سروی مگر کند پیرا روی صحرای شده است گرد آلود راز ناگفته گشته ام رسوا زان کنم گریه دراز که دل گاه دیوانه گاه هشیار است ناصح از آرزو مکن عیبم کار زخم زخم کند شنت و مهنون</p>
---	--

<p>در دل پیش او مکن واقف</p>	<p>یار طبع بهسانه جو دارد</p>
------------------------------	-------------------------------

<p>میکشد اینم که دور از کوی یارم میکشد زاری دارد دل زارم که زارم میکشد بی جمعیت تیغ برش روزگار میکشد زود شوگرد دیگر گری انتظارم میکشد چون شوم جهان یک بر یک زین چارم میکشد ده که اکنون یاد آن یار و دیارم میکشد حسرت کم التفاتیهای یارم میکشد</p>	<p>غمم ندارم که بغیرت روزگار میکشد نه همین اندوه بیزاری یارم میکشد غیرت معشوقیت ایشوخ عاشق بسج میکشد وعده دادی که می آیم برای کشتنت در عشق و در غم حسرت رشک غیر جو یار در دیارش بودم و با من سگس و یار بود نیست اسسال التفاتی سوی من آناه را</p>
---	--

ای رخت خورشید و ماه من بفریادم پس گر چه یارم گشت لیکن از دانش کنیزم فرات	روزهای تیره و مشبهای نامم میکشد حالیابی رجم من شمع فرارم میکشد
---	---

حسن اورا واقف از عشق من آنیکت
ما حرمم گر بسر دفع تنگ عارم میکشد

بر خاست سرفرو تا تو مانا نشود رفتی بسیر و باغ در رشک عذات تو عظمم بر بزم یار سر آمد بجا موشی خوناب دل بسطر خنجر تین تمام با مانگشت در سطر عشق کاشیق در عشق عمر با نفس آتشین بزم گوهر شد از شتر گوی افسوس فطرها	بسیار قد کشید که عنا نشود گل چهره بر فروخت که زیا نشود گفتم که راد حرف با و او نشود شرح غم تو خواستم انشا شود دل عهد بسته بود که همیا نشود شاید که بکنفس تنو گیر اشود من داشتم امید که زیا نشود
--	---

واقف دوباره دیدن یارم نداود
این درس خواستم که منشا شود نشود

بنگران چون صنم ترا شنیدند خط کشیدند بر جریده مهر عشق بالا ترا از مقولان است دل سخت تو کعبه دلهاست پاره از سفال میکده بود در زمانت از لفظن بلج	صنمی چون تو کم ترا شنیدند تو خطان چون قلم ترا شنیدند عاقلان کیف و کم ترا شنیدند که ز سنگ حرم ترا شنیدند که ازان جام جسم ترا شنیدند لذسته از الم ترا شنیدند
--	---

مهر اور از کین بر آوردند	لطف او از ستم ترا نشیدند
--------------------------	--------------------------

کلمک واقف بود صفت چشم کسی	طسرفه جادو و قسم ترا نشیدند
---------------------------	-----------------------------

<p>الهی را ضمیمه راضی از ستم هر چه افتد گذارش کردی گلزار با آن چشم مست افتد بضبط ملک دل نشیت نه می از آزستی مرق ای دشمن جان چین بر ابرو است چین دیگر سر بالین من آمد چون بپرد میگوید</p>	<p>مباد اول دهنده بقصد بیاد اول زد دست افتد ز جیرت نرگس محمود را اساف بدست افتد بضر ما زلف را شاید بفریزد بدست افتد که می ترسم بطاق کعبه دلهما شکست افتد مراد عاشقی کسش اینقدر بالین بست افتد</p>
--	---

من از کیفیت چشم خمار کرده ام واقف	که بیارش برببت ترا صاحب چشم مست افتد
-----------------------------------	--------------------------------------

روایت رای مصلحه

<p>میکنم تدبیر این دیوانه یک چندی دیگر بانو ای پیمان گسل داریم پیوندی دیگر تا بر دشوری ز بخت من شکر خندی دیگر میدهم هر لحظه این بد بخت را پندی دیگر هست در هر گوشه چشمت نظر بند می دیگر مهر یوسف را بکین در کار فرزند می دیگر عشق در هر گوشه دارد مهر مندی دیگر</p>	<p>می نهم بر پای دل از زلف او بندی دیگر خاطر ما که شکستی هست عهد ما دست یک شکر خندی که کردی کام جان برین دل سخن نشنوده است از عشق جوان برین نیست در هر حلقه زلفت گرفتار تو می از دلینجا ای عبا با حضرت یعقوب گو کو بکن مغرور ازین نازک تر شه با ما ش</p>
---	--

لا اعلیٰ العقبین باد و اوقف دل خود در این
هر یک از اجزای حسن و دست لب ننگ

حق جفا و جور ادا کرد روزگار
بر جان این ضعیف فضا کرده نگار
مار باوسپرد خطا کرد روزگار
گویم به پیش او که چساکرود نگار
پامال از جفا چه حنا کرد روزگار
مارا که نیم کشته رها کرد روزگار
تافتنه اقد تو بسا کرد روزگار
چندانکه زلف یار بسا کرد روزگار
سگشته ام لبان صبا کرد روزگار
این خانه را چه وقت بنا کرد روزگار

دوران تو آنچه خواست بجا کرد روزگار
هر ناک ستم که خطا شد ز دیگران
او را بجا داد غلط کرد آسمان
گر روزگار داد امانم شب وصال
نخون مرا که غازه رخساره وفاست
بر تیغ غمزه تو امید تمام هست
در هیچ سرزمین اثر عاقبت نماند
در روز تیره و شب تاریک من فزونی
از جرم اینک من سر زلف تو داشتم
آمد شد غم از دل ما کم نمی شود

واقف اگر روی بر جانان ما بگو

دوران تو آنچه خواست بجا کرد روزگار

بسکه غلطان ست این گوهر بیک قیاس
بر سر بالین ببالین سر نمیکرد قرار
بینو جان در جسم دل در بر نمیکرد قرار
جز تو در دل دایره دیگر نمیکرد قرار
خاطرم در هیچ بوم و بر نمیکرد قرار

اشک من تا دامن محشر نمیکرد کنار
بر سر بالین من بود آ که این بیچاره را
رفتی و بر همزدی جانافرا جان دل
بیتو دل کز بیقراری میکند معذرت
تاجد افتادم از چند شراب آبا نوش

<p>این دل بیچاره برب نر نمیکرد و قرار هر که می آید درین کشور نمیکرد و قرار تا نریند خونم این کافر نمیکرد و قرار گرفتند در زمرم و گوشت نمیکرد و قرار آه سن بر جاست بر دیگر نمیکرد و قرار کشتی طوفانی از لنگر نمیکرد و قرار چون سپند افتاد در محجر نمیکرد و قرار</p>	<p>خواب آسایش مگر بر خاک کوی او کند از دیار ما بجا نرفت برده اند آرام را کی مراناکشته چشم او شود مائل بخواب دل که باشد نشسته چاه زرخندان کسی تا بود طول امل دل را فراغت بشکل است ناصح از بنا بگردان تدبیر کردن من عیبش از خطبیدن چاره نبود در جهان افتاده سا</p>
--	--

	<p>ماه من از بسکه واقف نشسته خون است با همچو ماهی در کفش خنجر نمیکرد و قرار</p>
--	--

<p>کند ز همراهم هر قدم فغان زنجیر که نازک هست ترا گردن گران زنجیر زده هست بوسه پیامی بصدان زنجیر و گرنه هست همان تشبیه و همان زنجیر نهان چون مال قلم شد در استخوان زنجیر نماز آه کنون حافظه از آن زنجیر بران سرم که برم با خود از جهان زنجیر</p>	<p>ز بس که آمده در بند من بجان زنجیر حریف سلسله عشق کی تواند شد ز بس ثبات قدم دیده در جنون امین جهان شده هست ز مجنون کوهکن خالی دو اندریشه بمغزم ز بس گرفتاری خط تو سلسله زلف را چه بر هم زد مگر شوم با بسیران زلف او محشور</p>
--	---

	<p>گمشد گردن اغیار گشت کیسوی یار نداشت واقف دیوانه بخت آن زنجیر</p>
--	--

<p>دیده را چون ماه کنعان آده نور از راه دور</p>	<p>آنکه دل را با او بخشند سرور از راه دور</p>
---	---

<p>از کجا آوردی این دست درازان دم چپان دزد و بخود کوی این نگینان وار سیدم چون باد دیدم چرخ غول بوز از برای دور بینی در تلاش عینکم زاهد بارداگر ماند بار باب صفا</p>	<p>میکنی بزنا توان عشق ز دراز راه دور منکر چون سبیل آدم لب بر نیش و ز راه دور هر که اگر دم تصور شمع طور از راه دور تا به بنیم سوی آن حسن غیور از راه دور دور بنوی می نماید بیخ باور از راه دور</p>
---	--

اندر آن وادی که من دیدار جوایم میگرد
 میکند واقف سیاهی که طور از راه دور

<p>در محبت بی سرانجام می نام ما بر به بچو مار در کرده در که و بیخا زان صی اهل صلاهی ذکر ما موقوف زان بار اچر خوانی قابل صحبت نیم بوش کصوفی شریصا و عارفان بدو ما کجا صیاد و اقبال اسیری اکتبا</p>	<p>سو خفیم و همچنان خامی نام ما بر عار کفر و تنگ اسلا بنام ما ز دشما بازو بد نامی نام ما بر همنشین شنیدیم و با می نام ما بر ما که زنده درو آشنای نام ما بر ما کجا شناسیده دایم نام ما بر</p>
--	---

هم زمان این اطمینان کرد واقف لبیک ما
 همچنان در اولین کامی نام ما بر

<p>ما قفس پرورده مرا نام اسپر یکید که دلبران در قتل عاشق مشهور با کیم چون جوانان تیر بهر می بجا شتی در دست چون دو آگینه که واری در بر و اهل صفا</p>	<p>خاطر خوش می نمایم از صیفر یکید که باد شتابانند این قوم وزیر یکید که هر زمان گویند صدر رحمت به سپر یکید که آگهی دارند از باقی الضمیر یکید که</p>
--	---

یاد آن شبها که در کوی کسی از فوط صفت
 ما و دل بودیم واقف دستگیر بکدنگ

<p>با من این لطف نمایانش نگر کعبه بیران کرد ایماش نگر امی سحر چاک گریبانش نگر در حق من مداحانش نگر گردیدی خاک میدانش نگر امی غسل تو کستی شان نگر دل برد از دست دستانش نگر جای دل نشسته سپانش نگر بر سر چاه ز نخدانش نگر صد چو من هر گوشه قرانش نگر کنج کاویهای هر کانش نگر</p>	<p>خون من بر طرف دمانش نگر کند بنیاد و لحم و نیش بهین با وجودش خنده می آید ترا خط باطل می کشد بر نام من خون عاشق زنگمه دارد بسی بالب او دم ز شیرینی مزن چون فشان دست ز قوس آن صتم سینه ام چاک کن ای همنشین تشنه لب مانند یوسف صد غزنه نه همین کشت آن کمان بر در خون کشید از گوشه های چشم من</p>
--	---

قدر من واقف نمیدانی اگر
 خون من بر طرف دمانش نگر

<p>بهر دمی ز من این توتیا درین مدار ز آشنای سخن آشنا درین مدار بیا و از مس ما کیمیا درین مدار قدم ز خانه اهل صف درین مدار</p>	<p>عباز چشم من آن خاکپا درین مدار تو فاصدا آنچه شنیدی از و بگو با من شنیده ایم تو امی عشق کیمیا دارے تمام چشم بر ایت بیچو آینه</p>
--	---

<p>نسیم پیرمیش ای صبا در بیخ مدار عنائی کن و از ما دو در بیخ مدار بمگاه لطف ز حال گدا در بیخ مدار که برگ عبیش ازین مینوادر بیخ مدار وفا اگر نتوانی ز جفت در بیخ مدار</p>	<p>ز من که ساکن بیت الحزن شدم بی او دوست آن لب و ما جمله در مندانم تو شاه حسنی و ما کمترین گدای تو ام بان نهال بهشتی بگو صبا از من مر از دولت خود بی نصیب نگذار ای</p>
--	--

ز لطف بنده خود خواند که تو واقف
ز بنده لطف برای خدا در بیخ مدار

<p>کاید بکلمه ما آن ماه بار دیگر حاشا که برگزیند دل بر دیار دیگر می خواهد این حساب را از من نگار دیگر پیش تو مدعی راهست اعتساب دیگر کاین دست آشنای هست اصدا کار دیگر دل اشتیاق دیگر چشم انتظار دیگر افتاد وصل دروا بر روزگار دیگر در دام او فتاده شاید بشکار دیگر مترگان بکار دیگر ابرو بکار دیگر هر لحظه می سپارد جان به پقرار دیگر</p>	<p>هر شام میفرودم شمع فرار دیگر گر زین دیار رستم من در دیار دیگر دستی یکن نگارین از خون ما و گرنه با آنکه اشک و آهیم بر عاشقی گواه است جسز پیرمین دریدن کاری نیاید ازین از در در آ که دارد هر لحظه از برایت یک روز کار کردم با در سحر و صرف از چند روز صبا دبی افتناست بمن از پیشگاه نازش گردیده هست مامور نوبرت را به خویشی و از حضرت وصلت</p>
---	--

نقش تو کی نشیند با آن نگار واقف
تا هست در دل تو نقش نگار دیگر

<p>ما را کجاست حوصله جنگ و زنگ ای آنکه بشکشته دلان خنده زین دلها بسیار گشته و خونها سپید با صد هزار عجز تر جسم نمی کند دو ن پرده است سفایه پرست سفت بوسی مروی نشمیدم ز بچکس عالم تمام گریه بش گلستان شود ناخن قرن بسا نظر عجب من مشغول گشتیم سطر سطر پی معنی اوف یا مرتضی علی تو بفریاد من بپرس</p>	<p>تا چارتن بهیم سر جنگ و زنگ بیشینه ات نخورده با کینگ و زنگ اینست در زمانه ما زنگ و زنگ کافضل است آه ز سرنگ و زنگ تلف کن بر پیش و انش فرنگ و زنگ مردم گرفته اند همه زنگ و زنگ مشکل که بشکند دل بر تنگ و زنگ یعنی هماده است بد آهنگ و زنگ هرگز نیافتیم بفرنگ و زنگ عاز زمانه گشته ام و تنگ و زنگ</p>
---	--

واقف بدامن شهردان علی ولی
دستی بزن که وارهی از چنگ و زنگ

<p>نماندیم در حیرت از زنده بسیار توان بست شیرازه از تازانی چو گل درد هانست مگر زعفرانست خدا را ز من دل بکن ای من</p>	<p>گماشتم صد شکر شمرنده بسیار که او را بک دل خند پر آنگ بسیار که بر گریه ام میبزی خند بسیار که این سینه بهر تو جان کن بسیار</p>
--	---

روایت ز ابو محمده

<p>دش از در محبت ز طبع سپید</p>	<p>زنگ معشوقی از آن رخ پر دیده</p>
---------------------------------	------------------------------------

بدر

<p>که شب فتنه بپایان بر میبندد تندبادی بچراغش نم زبیده است خاله در پای دل او خلیفه است با چو من ز هر گامی بچشیده است خواب آشفته چون عشاق ندیده است پیش کس سر بلندش نمیده است آنکست سنبلی زلفی نشمید</p>	<p>زلف اوزان نکند دست تظاول خیر از تیره شب عاشق بد زرس با چو گل خنده کتان از سر میگذرد آن شکل لب نکند تلخی عشق باور بر پریشانی من رحم ندارد کسی که سلام من افتاده نگیرد بهر جهت حرمت آشفته دماغی نکند گوش</p>
---	---

واقعه آن شوق ندارد غم آوار گیم
 در سینه گامی ز پی دل ندیده است

<p>چه بنده گنمی تری از خدا بر گز که نیست با من صافی دل و صفا بر گز چه عمر خویش ندیدم از او وفا بر گز بمن نبود دلم گوی آشنای بر گز تقدی نماید باین گدا بر گز چنین مکن که نباشد چنین بر گز نمید بی تو ز بیدرمی آن دهر گز سرم ز پای تو امی نازنین جدا بر گز نمیشود که گنم دامنست رها بر گز که ناوکش نشود از دلی خطا بر گز</p>	<p>بر بنده نیست ترا کار جز بیا بر گز باین صفا که تو داری نمی خویش بر گز ز جرم اینکه منش عمر خویش میگفتم ز آشنائی بیگانه فریفته شد گدای کوی ویم لیک آن شوخ با رو کنی همه را حاجت و مر آن کنی دوای درد دل ماست دل بست کن جدا ز تن نشود تا سرم نخوابد شد ز دست دامن جان رها تو آنم کرد کمان بروی ترک خطائی باین</p>
---	---

بمد عیش چو بدم نشسته دایتم	که نقش من نشیند بر عا هرگز
----------------------------	----------------------------

بلاهای بجز تو شب کرده روز واقف را	مباد روزی کس یارب این بلا هرگز
-----------------------------------	--------------------------------

سختش آفرشند و از مانکنده یاد هنوز کرده با خاک سپید خانه مردم گسان مردمی نیست که چشم تو بمن سر مه دهد گرچه از پوست بر آورد مرالی تقصیر بسیار مرد و لیسکن ز وفا سس آید	خط بر آورد و پیامی نفرستاد هنوز سر مه از چشم تو ای شوخ نینفتاد هنوز هست باقی بد کم حسرت فریاد هنوز نیست بی کین بمن آن غمزه جلا داد هنوز پرو افتاده او جانب صیاد هنوز
--	--

آه ویرانه واقف نشد آباد هنوز	خضر خط تو عمارت گری دلها کرد
------------------------------	------------------------------

سخن از بجز بگو بنده نواز من همان بنده که بودم هستم بر تن بنده ز سودای ششما میخوری نمی برقیبان تو دامن گفتی آیم بکشم زار ترا مپند دلجویی اطمینان کبی دل اهل هوس از دست بند چند آلودگی از خون رقیب گریه آب رخ من ریخت بجاک	نیست این فال نکو بنده نواز لیکن آن لطف تو کو بنده نواز نیست خالی سر مو بنده نواز می خورم گریه فرو بنده نواز این سخن باز بگو بنده نواز دل ما نیز بگو بنده نواز گل افسرده میو بنده نواز دامن و دست بشو بنده نواز پیشیت آیم بچهره بنده نواز
--	--

بدر

	رحم کن رسم که نبرد واقف مسیر و دزین سر کوبنده نواز	
--	---	--

دفتر مهر و وفا این همه یکبار مسوز بجدا سوختنم نیست سزاوار مسوز شمع بزم است که این کویچه و بازار مسوز بعد ازین اسی دل حسرت زده ز شمار مسوز نیستی شمع دلا بر سر بیار مسوز	دل صد پاره ام ای یار جفا کار مسوز دوزخی نیستم ای یار بهشتی پیکر دل تیر آن هست که ز او آگیش داغ کنی نترسم از دو تو آن چهره محفظ گردد این همه داغ شدی در غم آن چشم چرا
---	--

	بجز رباش زرد و دل بلیل واقف در چمن ناله مکش این گل و گلزار مسوز	
--	--	--

دشمن جانی و جانانی هنوز گر چه مسیدانی نمیدانی هنوز یوسف من پاکدانی هنوز دشمن گبر و مسلمانی هنوز بی تکلف قلبه جانی هنوز غنچه سان سر در گریبانی هنوز اکل بخاک من نیفتانی هنوز	سوختی دل را و در جانی هنوز حال دل کان و زو شب پهلوی ریختی خون عزیزان را بخاک مسجد و تپخانه ویران ساختی گر چه کردی کعبه دل را خراب چون گل از دستت قبا شد جانم خار حسرت سبب شد از تر نیم
---	--

	حال واقف را چه گویم پیش تو طفلی و بسیار نادانم هنوز	
--	--	--

سر رفت و داند ز سرم در مسوز	گشتی و سر ز نش کندم طعنه گر هنوز
-----------------------------	----------------------------------

<p>خالیست جای بیکد و نغمه گزیند هرگز نگرده ام ز تو قطع نظر هنوز ما را نخواهنده است غلام و نظر هنوز باقی ست بیکد آه مراد و جگر هنوز بیا ز درم در گذن در بدر هنوز از خار خار عشق نداری خبر هنوز</p>	<p>شمتی نیاز مندا گرفت که در غم راندی اگر چه تیغ سیاست لغزش با آنکه عمر ما همه شده صوف خدش از مهر مهر بر لب ما میرنی نزن کشتگی ز طالع من وصل و بند گل گل شکفته تو زاب به پای من</p>
--	--

بیشب خیال آن نثره در خواب دیده ام
 واقف بیدیه میخلمه نمیش تر هنوز

<p>میسوزد این تنم ملحد استخوان هنوز نه نشست نقش سجده بر آن استخوان هنوز تا ز تو هست در صدد امتحان هنوز آگاه نیستیم ز سود و زیان هنوز اشکم در دو بسیل عنان بر عنان هنوز بر من نگرده است گذر کاروان هنوز تیزی نجسته است نرا از کمان هنوز تا هریان دل تو نشسته هریان هنوز نگذشته غیر شکر تو ام بر زبان هنوز نه نشسته تو بر لب آب روان هنوز نشنیده صدیت ازین پیران هنوز</p>	<p>کشتیم هلاک و درد تو دارم بجان هنوز پیشانیم بسان بگیمن گر چه سوده شده با آنکه صدرم بهم بجفت آرموده سودای من تا زده بسز زلف کرده ایم بگذشت آن سوار ز شوق رکاب بس من کیستم عزیز بچاه او فتاده هر گوشه دارد ابروی تو زخمی دگر شد سنگ نزم از نفس گرم جلی اسباب شکوه گر چه گذشته است از شما از گریه ام ترا چه خبر سرونماز من پیوسته حرف اهل غرض گوش کرده</p>
---	---

جا خوش نکرده ام ز پی آشتیان بنویز پیدا نشد ز گم شده بوسن نشان بنویز	من بلبل قدیمی این گلشنم و سل یعقوب بوی بوسف خود از صبا شنید
--	--

با آنکه رفت بر سر واقف هزار جور جائی نرفته است از ان سخنان بنویز	
---	--

هر چند ز دم نداد آواز ای ناله تو شد و یانه بنواز ضایع چه کنی باین و آن ناز هرگز نر باید شخص غلیبواز جاد و در چشم در لب اعجاز طوفی هست بگردنم خدا ساز یک صید و هزار ناوک انداز فسر یازد ز کبر خوش آواز	رفتی و فتاد از نو ساز غمم فسیح نمود کشور دل تا هست چو من نیاز مندی افسرده دلم چنانکه از تنگ یارب چه کنم باو که دارد چون فاخته ام اسیر آن سر دل زان قزاق چسان برده جان دل برد برفت و صوت از دست
--	---

سے نازد هر کسی چه بیز واقف بر نیاید خود کندان	
--	--

روایت سین مہملہ	
-----------------	--

بسکه مستم نیست معلوم که مستم قفس غیب ازین کج چو می آید و مستم قفس سر نیز بر بال در کنجی نشستم قفس	روز و شب از دیدن صیاد مستم در قفس باشنود یا نشنود صیاد زاری میکنم بی حضورم کرد از این شور مغال سیر
---	--

<p>بسلم کن نام آزادی مبر اکنون کن گرچه امید ربانی کرده پرواز دلم گل پرستی بود کارم تا بگاشن بوده آ</p>	<p>بال و پر از لطیف زنها شکستم درفش اینقدر شد که نشکنج دام رستم از قفس این زمان ناچار بوی گل ستیم در قفس</p>
--	--

تا نشدم واقف ز ذوق ناله مرغ اسیر
از چمن برداشتم دل او بستم در قفس

<p>دایم یوسفی که بخوابش ندید کس چندین هزار خانه دل را خراب کرد دل در بلای دوزخ بجزان فتاده است از بسکه خمی یار با لطف ست آشنا معلوم شد که مستیش از یاد چشم ناصح چه میگوید نوز افسانه ام خواب</p>	<p>در دید بگر گرفته نقابش ندید کس وازه اشقان خاتمه خرابش ندید کس آسوده لحظه ز غذا بش ندید کس چینی بجهه وقت غنا بش ندید کس تر کس که در پیاله شرابش ندید کس برده است خواجه ام که بخوابش ندید کس</p>
--	---

واقف دلم لبان صمیری ز سحر او
در آتش هست و دود کبابش ندید کس

<p>خاشقم پرواندارم از گرفت و گیر کس تا گرفتارت شدم از رشاک گویم هر کس از نظر محل نهان گردیده گم کرده ام مور خط بر فکستان لب او دست پخت همزه محل دل من می رود زاری کنان بسکه نالیدم به این رخ از خار خار گمرخی</p>	<p>مست او را نیست باک از مخسب هم کس غیر من یارب گرفتارت مباد از هیچ کس ای جبرس بگیره بفریادی مرا فریاد رس من ز حسرت دست بر منو نهم همچون گس زای می کنی غیرت آن زار مینا که جبرس گوش بگیرفته کلها بلبان گفته پس</p>
---	--

بر کابست چون تو اغم بوسه ز دجانا گن	بیرم و تو از جوانی تند میرانی فرس
-------------------------------------	-----------------------------------

داد زخم کشته دل بر نوید زندگی	واقف از زلفت که می آید اشکین
-------------------------------	------------------------------

در کشیانه شدم بسمل از برای نفس درین چنین منم آن بلیلی قفس مشتاق نیم ز شکر تو صیاد لحظه فسا فل در آرزوی اسپیری چه پر ز نیم عبت چلا ز هست که منت ز دام بردارم گذارتا برسد بوی گل دماغ مرا تو غافل ز من ای طفل بایلی زارم	کسی مباد چو من کشته بهوی قفس که میکنم ز گل صرف در بهای قفس قنای دام تو میگویم و دعای قفس که مانده لائق دایم و نه برای قفس که بی وسیله تو اغم شد آشنای قفس مبدل این همه صیاد ز غنای قفس بناله ز لرزه افکنده در نیای قفس
--	--

امن آرزوی گاستان چه اگر واقف	کنون که ساخته باطن منی واقف
------------------------------	-----------------------------

دیدم محرز بلیل ناشاد در قفس یک عمر عند لیب بن هم صفر بود آزاد کرده هم نفسان را هزار حیف نه طاقت طپیدن و نه جرأت فغان نشسته هست با بل مانع و بوستان جان را بقیه جسم گزیر از طلال نیست زاندم که ز هر چشم صیاد و پره ایمر	نالید می که ز لرزه افتاد در قفس برگ گل مرا نفرستاد در قفس تنها مرا گذاشته صیاد در قفس ما را عجب معامله داد در قفس که بیضه تا بر آمده افتاد در قفس مرغ چمن چگونه زیدشاد در قفس با را نمانده ز هر کشته باد در قفس
--	---

تا گذشته ام بدوق گرفتاری آشنای مرغ دلم بدرد اسیری سپرد جان	رفته هست عیش گلشنم از باد قفس یار ب که گفته بود بمیرد در قفس
---	---

غیر از خیال او بدل چاک چاک خویش واقف ندیده ایچم پری زاد در قفس	
---	--

مادماغ آشفته ایچم از حال زار ما پیرس چون کنار از ما گرفتاری حال زار ما پیرس از خراش سینه ما می کمی بر سبب کرده آناه از جنجا معموره دل را خراب نخل آهیم از زمین سینه غم رسته ایم شکوهای خفته را بیدار کردن خوبست میتوان ریافت زین اشک خنای حال بسکه دارد زلف مشکینش بسیر باد غم دور چون خودی را چشم برره خطه نشسته سوزن عیسی بسیار ورشته مریم بنام صبح و شام ماست کیسان تو را زلف اگر کشتم ای تو امی آینه زره معذور دار گلبن در دیم آب از اشک حسرت خورده ایم ما بگردیم و بدل داغ نعمت بر دیم و تو برد از جا کوه را یک لمعه دیدار او	زلافت بار ما بین از روزگار ما پیرس ای تو می باشد سر غم در کنار ما پیرس گمذار ما بین از خار خار ما پیرس شهر ما اسیر کن از شهر یار ما پیرس برگ ماخت بگر باشته ز بار ما پیرس گر بجا دشمن نه از دوست ما پیرس انچه بر ما رفته از دست نگار ما پیرس از جوهر افشانه دامن ز غبار ما پیرس سخت بیدری زرد از انتظار ما پیرس ورنه دیگر جان جیب اتار ما پیرس هاچو چشم کور از لیل و نهار ما پیرس جبری عشقینم آه از اختیار ما پیرس میشود رنگت خزان از بهار ما پیرس شمع بزوم غیر گشتی از فرار ما پیرس ما که برگ گاه با شیم از قرار ما پیرس
--	---

	بود تا جانی به تن کردیم واقف جان کنی کار با چون کو کهن بین مزد کار ما پرس	
--	--	--

برگزیدم از برای گریه دامانی و بس کز عدم آورده ام چون گل گریانی و بس از خدای چون ابر خواهر چشم گریانی و بس از برای چاک میخوایم گریانی و بس	کرده ام مانند مجنون خوشن سیبانی و بس از کجا هر صبح حرف چاک سازم عیب تا تو انم سبز کردن خار صحرا می جنون خلعت من گرت خام از انباشد گو میباش
--	---

بنی مروت از سر بالین واقف بر خیز مانده در جان دادن این بیمار آنی و بس		
--	--	--

بسان موم که سازد کسی ازان نگرگس فقد ز گوشه دستار کار خان نگرگس دمیده است سمن سنبل از نون نگرگس بزر خاک کند سیم وز زلفان نگرگس	تمام چشمم دلم شد بشوقی آن نگرگس ز شوقی این که باله پهای او دیده بهر کجا که سرشکم چکید از یادت چو ترک چشمم تو خار زگر بهار شود
--	--

ردیف شین معجم		
---------------	--	--

بنوش یک دوسه جامی نو گلستان باش بر مهنه گرد و چو شمشیر و میدان باش شکسته خاطر و آشفته و پریشان باش بندیده خاک در باران که میان باش درین معامله هیچ چشم پیر کنعان باش	ترا که گفت که مائل بسیرستان باش دلیل جوهر مرد انگلی بود تخبسید بزلف یار ترا هست اگر سر سوزا مباد چشم برین سر و کس سیاه کند نظر بیار چو از دیده رفت یار عزیز
--	---

دمی بخدمت اهل نظر مکن تقصیر	ستاده بر درشان روز و شب هر کجا باش
گدشت از سر دین بجز ختر ترا	مهر بیدسله عشق شیخ صنعان باش
اگر کسی بگریزد و دشمنان بارے	ترا که گفت که از دوستان گریزان باش

چه عشق دست برادر ز استین وقت	
قبول فیض طلب از خدا گریبان باش	

گل کند پاره برت دفتر پیاپی خویش	سرو از سر بنهد پیش نور عنای خویش
من درین بادیه ام وارث مجنون که منزه	در دم نزع بین محضر شدیدانی خویش
خائف را گو که پیاپی بنهد پنجبیر	چپه سر گشته شوم از سر سودانی خویش
بپس آن کشته چشمت شود از سر زنده	گر کند فعل تو اظهار سیجائی خویش
کیک قماش است بر من محل و دشمنان خیار	بسیج اندیشه ندارم ز تنی پائی خویش

واقف از بار کن گر چه دونا گردیده است	
بارب اورا تو بیا مری سیکتائی خویش	

سر جدا می کنم خود از تن خویش	چند باشم وبال گردن خویش
گل چرخ از خت کن روشن	چون ندازی بزنگ ره خویش
دیده ام چه نوقتلی چکنم	نشوم گر رضا بکشتن خویش
در جور سنگ نیست شمشیر من	سخت شمرده ام ز شمشیر خویش
میدهد بوی یار از چسبم	بعد ازین دست ما در امر خویش
در هوای قفس کنم پرواز	خوش نمی آیدم نشمن خویش

غیر همپایه پیش کس واقف	
------------------------	--

خم مکن ایچو شیشه گردن خویش

ای سخت کمان نترکه جفاکش بدین از غامت صبر من درویش بندیش زان پیش که پایت رود ازین بنیاد دل را رسان این همه تشویش بدین زان پیش که آید برخت نیش بدین	ترسم جدا ز شست دلم ناولک هی در حسن تو انگر شده دیدم بدور فصیده قدم نه بره پیر خاطر عشق تا چند بار بچو کنی زلف پریشان ای سادوخ از دودل سوخته جانم
---	--

هر کس کند اندیشه ز بیکانه تو وقت
گر صاحب اندیشه از خویش بدین

اخگر من که روم خواب بجا کستر خوش ای کبوتر نشوی دشمن مشت پر خوش میزخم دست همان همچو مگس بر سر خوش رقص شادی کنم از سوختن اختر خوش جامه راتنگ کشیده است چادر بر خوش سزد از تاک کند نامزد دختر خوش گل دانی که تو ای شمع زدی بر سر خوش	چه خیال است که سنجاب کنم بر سر خوش برون نامه ماسوخنگان کار تو نیست مور خطا گر چه ستانداز شکرش دادم گهو بی بود که واگشت ز کارم بچو پند گردنش نیست بیاران لباسی چو پان ای سپر جلوه مستانه دلکش داری چیرم سوخت ندانم ز کدامی چو پند
---	--

میتوانی که بری گوی عبادت و وقت
گر توانی شدن از لفرقه و او ز خوش

گر بودی اعتمادم بر زندگانی خویش ترسم که سنگ کردم از سخت جانی خویش	صد وعده میگرفتم از یار جانی خویش تا پیش بر استانش سخن گفتم شب و روز
--	--

چون شمع بزم اور آتش زبان بدینیم هرگز نمیتوانم از خاطر تو رفتن	آتش بجام افتد از بی زبانی خویش هر خطه اشک گویم بر نانوانه خویش
--	---

آخر بکارم آمد بارگناه واقف گشتم به بحر رحمت غرق از گزنی تویش	
---	--

ردیف صاد	
-----------------	--

قیامت خیزد و برپا کند رقص که در آتش سپند آسا کند رقص چو صوفی کنی حلوا کند رقص ز شادی صورت دیبا کند رقص شر چون بست از نازا کند رقص ماک در عالم بالا کند رقص نر قصم گر همه دنیا کند رقص بیاد محصل لیلیا کند رقص	بهر جان سسی بالا کند رقص مبارک سوختن و ارسته را دل هم میرقصد از ذوق لب او تو چون برسد دیبا نشینی کند روشن دل از آزادگی حال باین بالا تو چون در رقص آئی کشیدم پای در دامان نکین چو بچون گردادی را ببیند
--	---

دهی گرد عده نوز خمی واقضا ز شادی از همه اعضا کند رقص	
---	--

ردیف ضاد	
-----------------	--

چون ما سیرای سبجو بجانان کنیم عرض	گر بیان شویم و قصه طوفان کنیم عرض
-----------------------------------	-----------------------------------

افتد اگر قبول دل و جان کنیم عرض
 پیشست چگونه حال پریشان کنیم عرض
 این یک دو سطر آه بجانان کنیم عرض
 گر زخم خویش را به عکد ان کنیم عرض
 در خانه هر چه هست بهمان کنیم عرض
 بنشینم صفت بدیده گریان کنیم عرض
 در ماندگی خویش بدرمان کنیم عرض
 بر کاغذ فرنگ چه ایمان کنیم عرض

شکسته تبار تو نقد می بکبیه نیست
 گاهی جدا جمع رقیبان نمیشود
 ما طول و عرض قصه خود را نداده ایم
 آید بشنور از اثر بخت شور با
 آینه وار ساده زلفش تکلفم
 خندان چو گل بیا که بگوشت گدازد
 شاید که ره دهد بدرون سراسر او
 تعلیم رحم سود ندارد بغیره اش

واقف دوامی مایل با او است
 مادر در خود چو الطیب بان کنیم عرض

ردیف طاء

دامن زخار ز اگر شنیدم با احتیاط
 هر چند ز آشنایان پریدم با احتیاط
 در پیش یار آه شنیدم با احتیاط
 صد بار گفته نوشیدم با احتیاط
 در کوی او اگر چه طردم با احتیاط
 آن لب تشوصال مکیدم با احتیاط
 بر خویش آن یکا دو میدم با احتیاط

از دامگاه دهر میدم با احتیاط
 آخر مرا گذار بدم و نفس قنای
 از بس که داشت اینزه روی و اصفا
 ناصح نگاشت یک سخنت لذتین من
 آخر ز من نشست غبار نجاش
 در نوش بس که تعیینش دیده ام
 تا کار من بزرگس جادوی وقنای

رسوای عالمی شدم آخر بزرگ صبح
واقف اگر چه چیب دریدم با خیط

اگر چه نتوان کرد راه خانه خود را غلط
میکنند همدم مرا با صورت دیبا غلط
چون کتاب کیمیا دیدیم سرتاپا غلط
خون غلط بلغم غلط سود اعط صفر غلط
و عده آن بیوفایانجا دروغ آنجا غلط
در حساب دوستیها اگر کند صد جا غلط

راه دل را میکند آن یار بی پیر غلط
بس که از بیماری دل نقش سترگ شده ام
سوز و سوگو که از این هوس سرمانگان
ماه که بیماری عاشق چه میداند طبیب
برای وصل او تعیین جا کرد آن عیث
باز من طفلست دوازست نشناسد بچا

مقصودم چون نیست غیر از سیر اقلیم جنون
مغت من واقف که نم کرده در جز غلط

روایت عین

دهند اجر کسی که کرده قرآن جمع
شده هست لحت دل و شک درین مان جمع
که خارهای بره او کنم بزرگان جمع
که بابلان بگردشتند در گلستان جمع
شده است بر سر مرغی فرخ مرغان جمع
خبر و سپید گیاه گشته اند طفلان جمع
بیای که تا شود این نسیم پریشان جمع

آن کسی که کند بیکدل پریشان جمع
چنانکه قافله یکجا شود مینسنگاه
همیشه میخند این آرزو مرا در دل
مسباز آمدن او مگر رسانده خبر
برای بردن مکتوب او سپهبدان وار
ببیند این دل دیو از سخت مضطرب است
در نفس تو شده اوراق صبر برگ خزان

بیا حساب غم و عیش بکوه از من پرس	که من برای تو این خرچ کرده ام آن جمع
هزار پاره چو گل گریه کرده ام واقف	
هنوز خاطر من نصبت از گریبان جمع	

رویت غین

زان پیشتر که گل کند ز برگ لاله داغ	کردند لخت لخت دلگم را حواله داغ
منزل بکوهی سوخته جانان خریده ای	مارا بجای می مهر بود بر قباله داغ
در هر رساله که نویسند سوز من	چون برگهای لاله شود آن سال داغ
آن بتیغ را رسوخته جانم که میکنم	همسایه را تمام شب از آه ناله داغ

واقف ز محرومان کس سال در جهان
صد ساله درد دارم و هفتاد سال داغ

گر نسوزد شامم مگر کس سجاک من چراغ	کرده ام در زندگی از داغ دل روشن چراغ
خانه نتوان ز آتش همسایه روشن من	میروم تا آورم از وادی ایمن چراغ
آتشین داغ دلگم از رخنه پهلوی من	مینماید آنچنان خود را که از روزن چراغ
میروی عجمان نام تاریکی ماند مرو	باش تا از آتش رویت گم روشن چراغ
تا تو رفتی از گستان تیره شد احوال گل	اینچنین باشد بلی در مجلس شبون چراغ
خون من بچاک میریزی نمیدانی که هست	زنگ رخسار ز تاروشن ازین روشن چراغ
بار و سوزی درین ظلمت سر چون داغ	سوخت بر سر شمشیرم تا دم درون چراغ
بسته ام از لاله و گل دیده بی دیدار دست	زانکه با چشمم مدد دیده بود دشمن چراغ

کی تو انم خانه اجباب را تا ریک دید
 من که واقف می بوم بریز زینت چرخ فارغ

<p>بشوق مردم و از درد سر شدم فارغ رساند خاک قناعت مرا یاب بقا تو نیز بسزایا حاضر خویش را بیاریدل علاج دردم سرم سخت درد سر میداد</p>	<p>زاشک شام و ز آه سحر شدم فارغ و گر ز منت خشک خضر شدیم فارغ که من بخوردن خون جگر شدم فارغ ز بهر گد شتم و از درد سر شدم فارغ</p>
--	---

روایف فاء

<p>بی برگ شد ز یاد خزان نشانی ای تیر پار تیریز گد شستی ز پیلویم بهمراه بوا اوس چه قدر گرم بخورد ای آنکه برگر بیستم خنده میزنی فحلت ز روی خامه نقاش میکنم</p>	<p>باشید صحبت گل و بلبل هزار حیف نه نشستی آنقدر که کنم جان هزار حیف دامن کشان گذاشت از این خاکسار حیف بیاد و ددل ز تر افتاده است کار حیف صورت نه بسته است ز با هیچ کار حیف</p>
--	--

همچون منا اگر چه فتادم ز پای او
 گد زشت واقف از سر تو هم کار حیف

<p>کاری خدا پسند نکردم هزار حیف بند قبا کشادی و صبحی عجیب دیدم آن دم که رفت بر سر آتشی بیخرم او زلفت کشاده بود گندی بقبص</p>	<p>یک کار سودمند نکردم هزار حیف دست دعا بلند نکردم هزار حیف همراهی سپید نکردم هزار حیف سر در سرگمت نکردم هزار حیف</p>
---	--

آن زلف مار بود گرفتارم ز سادگی
اندیشه از گزند نگردم نه را حریف

روایف قاف

پهلوت می نمودیم زین با زامونق تنها بقامت من هست این قیامونق دیگر نیتند او را کفشی بیامونق افتاده ام ز عمری در چار زامونق	بزرگتر نشد دل با یکدم با موفق عبان تنی ترید غیر از قیصر کس را آنگس که پای او کرد در عشق خوبخبر زین جسم عنصری نیست نه جان
---	---

بیمار عشق واقف مشکل شفا پذیرد
کرده مخالفش آب چون شده بموفق

روایف کاف

ز آه سردم گشته جمله اعضا خشک درین چمن بود که بود سینه همچو بیبا خشک ندامم از چه نشد پیچید ز لبنا خشک شود چو پیکی همچون درخت صحرا خشک قیامت هست تو گوئی گشته دریا خشک در آفتاب قیامت نگردد اصلا خشک دیام من شده از فکرهای بی خشک	چو شاخهای درختی که شد ز سر خشک تشراب خرمی ای گل که ریخت در مجامع نداشت حرمت دامان پاک یوسف را عجب مدار اگر از سموم ناله من نمانده قطره اشکی بدیده از لطف آه بر آن رقی که نویسم حدیث دیده تر و گردید از زمین چشمش تر و جفت
---	---

برگر تو شسته از لخت جگر دارد اشک قطره آب بود در نظره بیدردان هست امروز برنگی که ندیدم زین پیش	ما سفر کوی که یارب بنظر دارد اشک لیک در دیده ما قدر که دارد اشک از دل خون نشسته شاید که خبر دارد اشک
---	--

نیست معامه بیاید کاین چند کیفیت
واقف این شور غریبی که بس در اشک

فردم آمدی در دل مبارک من ای همدم فلندم دل بد بیا مجت گفت تا خون دل من طبیذ نهان تا میکند بار من ای همره زیا انعام از ضعف	تو ای ماه این منزل مبارک مر آسا پیش ساحل مبارک که جل شد عقده شکل مبارک مبارک ایدل بسمل مبارک تو ای همرای محصل مبارک
---	---

رویف لام

روز ازل که گشت غمت آشنای دل طوفان گریه در گریه یک بهانه است دل پاره پاره کرده بزبان صلاهی ترسم که تاب پرستش فردا نیاروی همچون سپید پیش تو ای مختصر پسند بیرون روی ز خانه آیسینه بیدانغ می نامم از برای دل و میکند دعا	دل مبتلای غم شده و غم مبتلای دل از من می پرس جان کسی باجرای دل گرفد دل بپیش تو نیست ای دل امروز یک دو بوسه بده خونهای دل در ناله تمام کنم دعای دل خوش کرده برای چه کافرت برای دل یار ج کسی مباد اسپر بلا سے دل
---	--

ز انسان

<p>اشکم بر بهت پای دوید از تقاضای دل پیکان او دمی نه نشیند بجای دل از گریه بختنمای جلگه باره های دل</p>	<p>ز انسان که طفل در پی دیوانه می فتد او پهلویم کجا بنشیند که از غرور چنان بیابین که چسان میبهرم آب</p>
---	---

واقف پیرس حاصل سوداچی لاف
 یعنی خسریده ایمر بائی برای دل

<p>هر چند که با من است این دل در کوچه عشق خانه دارد با سنگد لان گرفته الفت زنجیر و ادگر مجنبان خور د از تو فریب دوستدار از سنگ جفائی براسد عمر بیت که در هوای آن لاف</p>	<p>آماده رفتن است این دل بنیاد کس نیست این دل شایان شکست است این دل آماده شیبون است این دل با خویش چه دشمن است این دل بویا که ز آهن است این دل زنجیر بگون است این دل</p>
--	--

واقف تا کی ز دل شکایت
 آخر جگر من است این دل

<p>کی درد با فسانه و افسون رود از دل غم نیست که از درد تو ام خون و دزدل هرگاه کن گریه ام از یاد تو طوفان ترسم چو باین حال مرا باره بر بیند آنرا که بعشق من و حسنت نظر افتاد</p>	<p>هرگز نمرود گریه بمثل خون رود از دل ترسم که آن درد تو بیرون رود از دل سمخون ز جگر آید و همچون رود از دل شعلین رود از دیده و محزون رود از دل یلی رود از خاطر و مجنون رود از دل</p>
---	---

<p>مگذر که این دود بگردون رود از دل</p>	<p>در جان من کفتش زده خوش غافل اناها</p>
<p>واقف بحضور نوچیان مضطرب کز بزم برون نمانده برون رود از دل</p>	
<p>بیرون نروی ز خانه دل ویران کن آستیان دل از زاری عاشقانه دل کوته نشود بهانه دل جانا مشغوفسانه دل</p>	<p>گر گوش کنی ترانه دل آشفته ساز زلف خود را امشب همه شب نرفته چشم تا زلف درازد لبران هست ترسم خوابت بدیده سوزد</p>
<p>واقف دلدار در دل تست مے نال بر آستانه دل</p>	
<p>صلحی بکن کنون که شود جنگ منفع داری دلی که هست از دستک منفع گشتم پیش یار بزرگ منفع من مانده غنچه سان بدل تنگ منفع آن زار ناله که شود جنگ منفع</p>	<p>از جنگ تو شدم من دستک منفع شتر منده شوز خود که باین سیم بگیری بر اشک سرخ گونه زردم نظره کرد هر خس تشگفته است چو گل در جرم او وارم به پشت خم بر آن بار در نواز</p>
<p>واقف بشی گذشته ز اینک ناله است تا صبح بود مرغ شب آهنگ منفع</p>	
<p>دو میل افتاده آه از من جدا دل خوشاد دل جدا دل مر جدا دل</p>	<p>ز من برد آن دو چشمم بر دل بدان دورم غم شد آشناد دل</p>

<p>برم پیش شسته مشک کشتاد چرا بسیار میجوید ترا دل گر آویزد بدلان شما دل نمیدانم چه دارد دیده بادل که باد برای غم نشد آشناد کز و شنیدی چراغ از دیده دل غلام حضرت مهر و فاد دل ندانم در برت سنگ سینه دل که از دل راه نبرد یکستاد دل چنین خواهد ز جانم غمی دل رود از سینم بیرون پیشو دل</p>	<p>ندانم عقده مشک سواد دل سرت گروم باین کم التفاتی جوابش چیست فردا جانم بیاد نخوشش میکند هر لحظه بازی در مشک که بنم در کنارش الهی خانه حبران سیه باد کجا بگیرد از جور و جفا بت بسیج افسانه و افسون نشنم من تو گز زهم دوریم غم نیست بلائی همچو عشقم بر سر آورد باستقبال تیرش یک سر تیر</p>
--	---

ز بقدری درین بازار واقف
نمیگیرد کسی از دست مادل

<p>گسری از دردم بر لبیل بدردی که افسرد گل مرد لبیل قیامت مرا بر سر آورد لبیل ز شیون مرا غم میجوید لبیل چه افتاده یارب مگر مرد لبیل بمنقار مشت گل آورد لبیل</p>	<p>ز شیون دل غنچه از رو لبیل بیادت سحر و چمن ناله کردم بگلشن گل زین ستار کردم فکندم ز سر زود گل را و گریه بما ریت در گلستان نیست مراد زین دید و بهر خوش آمد</p>
---	--

بر همه سزایان گلزار واقف
 ز من از مغان این سخن بر دلیل

<p>سیروم بر سودوان از دست دل گر چه گردیده است پا بر آبله با همچو اشکم نیست در دست خندان دل مرا چون شتمنان از پا نکند میخورد دل خون من آن میکشتم گشته ام در دیده مردم سبک در جوانی پیر گشتم از غمت تا بنوا پامی در گل مانده ام اشک و اهرم رهنما افکنده است دلگرفته رفته بودم از درت دل بگیر از دست سر کافران گفتمی از دست که مینای چنین دل بفریاد و فغان از دست عرض دارم دوستان از شنبو میکند هر لحظه تکلیف نفس در سر سوای زلفش نقد جان غنچه آسا در خیال آن برهن</p>	<p>موکنان پو کینان از دست دل میگردد بزم سچیان از دست دل گشته ام مطلق عنان از دست دل انقیات امی دوستان از دست دل مالکهای خونچکان از دست دل ز نیست بر من شکر آن از دست دل شد بهار من خزان از دست دل بر سر کوی بتان از دست دل در زمین آسمان از دست دل آمدم اکنون بجان از دست دل در عذاب جاودان از دست دل امی شفیق مهربان از دست دل من بفریاد و فغان از دست دل داستان بهر دوستان از دست دل میگذارم اشیان از دست دل رفت آخر رایگان از دست دل تنگ شد بر من جهان از دست دل</p>
---	---

<p>کرم را بودی همان از دست دل پشت طاقت من کی این دست دل دل ز دست جان جان ز دست دل چون جبرئیل رکنی از دست دل تیر غم را شد نشان ز دست دل</p>	<p>میر ساردم گوشه امی بهسم ناز ابرویش کشیدن تا توان زنک عشقت کند گریه پیشان میرم منزل بمنزل در رهش دل پی ابرو دکانان رفت جان</p>
--	--

واقف از عالم چو شد گفت او صاحب
ای سلیمانان فغان از دست دل

<p>بخت ناساز وای بر من دل در نشند باز وای بر من دل پرد عا باز وای بر من دل او همه ناز وای بر من دل سحر و اعجاز وای بر من دل میکنی ساز وای بر من دل ترکی آغاز وای بر من دل پرده راز وای بر من دل رنگ غماز وای بر من دل</p>	<p>یار طناز وای بر من دل من و دل بر درش چها کردیم من و دل ساده و ان حرفی تمام من و دل تا شدم صرغ نیاز دلر با بیان ز چشم دل دارند گر تو فانون ماتنسگی را چشمم او کرده از پی شلتاق اشکم آخسر در بید از طفلی هسچ شرمی نکرده از رویم</p>
---	--

اندان شوخ شخ کمان واقف
تا دوک اندازد اے بر من دل

<p>چه خواهی کرد آخر یک جهان دل</p>	<p>ر بودی جان من زمین دل ازان دل</p>
------------------------------------	--------------------------------------

<p>بگوئی یارب بگر یک جهان دل بگویش میسرود از من نمان دل چه سازد گرسازد با جفا میت دلش برجم و چشمش مست خونریز گرفتتم دل گرفتتم زود بیکس دل از من کنده پیوستی با غیار بود سرگشته یادت چون سبوح</p>	<p>فتاده از زمین تا آسمان دل مراد شمن بجان نشد و ستان دل ستکش دل زبون دل می زبان دل خدا حافظ از ان چشم و از ان دل بمن کی میگذارد در دستان دل عبت بهر تو عمری کنده جان دل بصحرا می طلب یک کاروان دل</p>
--	--

من از وی داده خود را می ستانم
 اگر واقف نبودی در میان دل

<p>یکه هرگز نگینی چاره بیماری دل حق همسایه فراموشی نمی باید کرد میبهم یاد بفرغان چمن شیون را تو نداری غم دل لیکه خیال تو لطف تا شبی دولت دیدار تو بنیم در خواب کس نیاید در نشان از دل گم گشته بین کوه غم در نظرت چون پرکاهت بسک دار آن طره طره از سر دل بردن من دیوانه بر آن زلف بسی میل زخم بر غم بر دل عاشق ز درون می آید</p>	<p>نرسیده هست بگوش تو مگر واری دل ای جگر خون شو و در گریه بار می سر کنم ناله چو از درد گرفتاری دل هست در لحظه نمان از تو بفرجاری دل از خدا می طلبم دولت بیداری دل جان بر آید مگر اکنون بطلبگاری دل چه کنم پیش تو خاطر اگر انباری دل آه تا چپند توان کرد خبرداری دل ترسم از هم گسده سلسله بیداری دل هست بیفایانده ای سینه سپرداری دل</p>
--	--

<p>گر چه از تشنگی جهان بلب آمد وقت صبر کردم ز عقیقتش بجز داری دل</p>	<p>واپس بده دلم تونه قدر دان دل هرگز نبود جان کسی در کمان دل یارب ز روزگار برافتد نشان دل بیگانه دلی تو چه دانی زبان دل ویران کن نشیمن جان آشیان دل زین نوع هست جنس سبی در کمان دل نتوان نگاهداشتن اکنون عنان دل</p>	<p>دل بردی و چاکه نکدی بجان دل این جورها که میکنی اکنون بجان دل از پهلویش خدنگ بلاراهت شدیم از من پرس حال دلم را ز دل پرس بر زلفش ای نسیم با هستگی گذر جاناگرت خیال خریداری وفاست او میرود سوار و رقیب هست در رکاب</p>
<p>دلدار در دل است خبر میگویم ترا واقف مرو بجای دگر ز استان دل</p>	<p>می افتدم قدم بقدم از کنار دل دیوانه گشتت باز ز لبومی بهار دل حیران هزار دیده پریشانی هزار دل تا کی شود ز مهر و وفا شرمسار دل بر خاست عاقبت زره انتظار دل روزی که کرد عشق بتان اختیار دل مارا شب و سراق نیاید بکار دل زان بر گرفتیم ای ز یار و دیار دل</p>	<p>از بس براه شوق تو شدت بیقرار دل از خویش رفت ز آمد پیغام بار دل چشم بد از تو دور که از روی و سوجی نیست شرمی بکن که جو رو جنابیت ز حد گذشت غیر می نشستی چشم بر اهت نیاید بی اختیار دست دلی باز داشتیم زین دیده یکدو قطره خون او بر رخ داشت دل در دیار یار نیز در هیچ بیسم</p>

تا دید روی عشق دلم در بلافتاد
واقف باین بلاز گجا شد دو چار دل

گر کنی علم خاموشی تحصیل بار شد بس که زندگی بیتو زانگ عشرت آسمان بطلب شکوه زلف یار کوتاه کن هر سری نیست لائق واقف همدم کس میاورد در سراق دست از خود بشو و حاضر شو سخنی چند گفتمی دارم از برای جواب مدعیان برمزارم که مرده ام ز خمار	فارغ از گفتگو شوی بی قبیل نفسی میباشم بحسد تقبیل کس نخورده هست با ده از تنم ز آنکه لا طائل است این تصویریل که هر گل نمیرسد اکلیل روح میکند دم تخلیل عشق گسترده است خوان غلیل باش در کشتنم مکن تعجیل دل بزمش گذاشتیم وکیل شیشه با ده می سوزد قذیل
---	---

نوبت ماست حالیا واقف
همدمان کوفتند طبل حیل

کرده اظهار غم پیش تو صد بار خجیل شربت خون دل مارگ تلخی دارد خانه آراستم امشب که تو خواهی آمد	گشتم از کم شنو بهای نوبسار خجیل زین سبب هستم زان نرگس بیار خجیل نماندی آه شدم از درود بیار خجیل
--	---

زینکه از پرده بر افتاد محبت واقف
یار محبوب ز من گشت من از یار خجیل

<p>تا چند بود بسته این دامن بلاد رو جانب آبروی تو چون قبله آمد فریاد که در چاه فگت سبت مراد چون نخچه پریشان مکن از کسب اول چون تکمه گرفته است گویان اول آید سب راه تو دل راز قفا دل</p>	<p>خواهم شود از سحر و خیم زلف را بدل آسوده ز سر گشتگی آرزو که آورد عمر سبت که دارد بر نخلان تو امل بر بادنده دفتر جمعیت خود را برداشته از پهلوی من بسکه ستمها از شوق درین قافله چون دانه تسبیح</p>
--	---

	<p>خواهد که دل از دست تو واقت کنند تا چند ز دست تو کشند جبر و جهاد</p>	
--	---	--

	<p>روایت میم</p>	
--	------------------	--

<p>از زمین تا آسمان هنگامه عشق است گم کاروان در کاروان هنگامه عشق است گم در دل خورد و کلان هنگامه عشق است گم از نفس تا آفتاب هنگامه عشق است گم در دل من همچنان هنگامه عشق است گم در دیار ماهان هنگامه عشق است گم همچو دوزخ جاودان هنگامه عشق است گم نامتقر استخوان هنگامه عشق است گم</p>	<p>از تو در کون و مکان هنگامه عشق است گم از فروغ طلعت یوسف رنگان بلبل از شتر تا اخطار از داغ تو در تابوت است در گرفتاری و آرزوی فغانم آتش است برف پیری گر چه نیبار دهم او بر سرم سرد شد باز رقیس و کوهسار بر کوه شربت در بشت افتادم و سوزدلم تسکین نیت سرسری نتوان شمردن سوز را را همچو شمع</p>
---	--

	<p>راست میگویم بعشق و واقف این سخن که ز تو ام و رایجان هنگامه عشق است گم</p>	
--	---	--

ز گلزار تمننا حسرت بسیار می آرم بیاد لعل جان نجشست چو شهبام که ز لعل من آن مرغم که جای برگ گل در شیان خون ز زلف یاز تو انم گرفتن دل بصدافسون کند استناد بهتر چاره نشا که کجور و را بحالم صورت دیوار هم در گریه می آید	رقیبان دامن گل من جل پرخامی آرم سجاریا بسالین دل بیماری آرم برغم غنای پان شعله در منقاری آرم اگر چه مهره بیرون از زبان ماری آرم شکایت از فلک ناچار پیش یاری آرم چو گریان از غم آوروی در دیواری آرم
--	---

بشور طرفه می آیم ز افیلم سیرودی
چو ابر تیره واقف گریه های زاری ام

در دلی به پیش تو انظار میکنم تا از ادیب غم آه خوانده ام میگویم پیش که میرسد از آسمان سج گفتی ز دیده سیل چو میکنی روان تا صح تو درد سر چه کنی در ملا تم غربت بر دغم از دل خود دیده وطن خواهد نمود خانه همسایه را خرا	کارم بجان رسیده بنا چو میکنم در گوشه می نشینم فکر میکنم زینسان تشفی دل بیمار میکنم پست و بلند راه تو هموار میکنم من خود بخود دلاست بسیار میکنم منهم سفر ز کوی تو یکبار میکنم این گریه پاکه در لپس دیوار میکنم
---	---

واقف بکنج نمکده شهبان نیکیسی
انظار غم بصورت دیوار میکنم

تا سیر به بهم رسانم گر تو دگری بهم رساندی	رفتم که زری بهم رسانم منهم دگری بهم رسانم
--	--

۱۰۲۱

<p>تا داد گری بهسم رسانم تا گوش گری بهسم رسانم تا من جگری بهسم رسانم شوریده سری بهسم رسانم</p>	<p>مندیاد کنان روم بهرسو ناصح سر حرف و امکن باش داغم مکن امی فراق رحمی تا ذوق کخم ز سنگ طفلان</p>
<p>رفتیم به تلاش درد واقف شاید قدر سے بهسم رسانم</p>	
<p>رنک از رخ فلک سپیدی آوم سیما بکشته را لطیفین در آوم کاین خون مرده را بچکیدن در آوم صبح نشور را به میدان در آوم گلگون اشک ابویدن در آوم زاهد ترا بیا ده خریدن در آوم</p>	<p>دل را اگر بنا که کشیدن در آوم جای که سر کتم سخن از اضطرار دل رحمی بیل نسر دگریم ای گداز عشق از عشق حکم دفر زدم نیست ورنه شیرین ای عنان من از کف ربوده است از لطف میفروش گرت با خیر کتم</p>
<p>واقف ز قامتش بچمن کز نم شمشاد و سرور انجمیدن آوم</p>	
<p>طاقت خدمت بیمار ندارم چکنم بیدلم صبر بگردار ندارم چکنم رخصت و جرات انما ندارم چکنم خبر از عالم اسرار ندارم چکنم پیرم و طاقت رفتار ندارم چکنم</p>	<p>ناب بیمار دل زار ندارم چکنم اگر از داغ و فراق تو کنم شکوه مرغ گلهما ز هر زبان آبله خونین شد هاج گفتم نتوانم ز زبان و کمرش آن جوان فت و من از ضعف زین گریشدم</p>

<p>گر شوم آب ز دیدار تو عیب منکن خود فرووشی ست درین همه تجارت لیکن من گفتم که تو بزدستی از چهره نقاب مفسلم هیچ ندارم که کنم زین شراب میکنم شکوه ازین باغ ولی معذورم</p>	<p>تاب آن آتش رخسار ندارم چکنم طاقت بار خسریدار ندارم چکنم دیده لائق دیدار ندارم چکنم چکنم جبه و دستار ندارم چکنم گل بس نیست بیاخار ندارم چکنم</p>
---	--

بیاغبام ز بندره بگلستان واقف

چشم بر رخسار دیوار ندارم چکنم

<p>فتادم بر درول خانه یارست میدم دل جانانه از عشقم خبردارست میدم تا از رحمت کرد که شکر تاخیر فرمود بسوی وادی مجنون چرادل البابا ز جوت سخت تا صبح خاطر من کی گران کرد فریب میدی کوچک دلم از ناله زاهد مرا بگذار با آنشوخ و بگذاز سرم تا صبح لقما فل بر طبعیبیان منیرم با وصیت بیمار همین دم میکنم نسیم گرازینده جان نریرم خون دل را پاس چشم مست منظورم از اون من بی تکلف میگذرم با جفا پیش را ترا آزرده گراز نگرانی ناز افروشی</p>	<p>چو آینه تجلیگاه دیدارست میدم ولیکن با تغافل حسن بر کارست میدم که شمشیر ز ان خون من عارست میدم بکار نویشتن دیوانه هشیارست میدم سر شوریده ام را سنگ در کارست میدم ترا این سر بر ز گیمها ز دستارست میدم جفا کارست می منیم دل آزارست میدم طیب درو من آن چشم بیمارست میدم توقف چون نماجم مال سرکارست میدم که این یک شیشه شربت حق بیمارست میدم که تکلیف فابرا خاطر من بارست میدم که چون یوسف ترا شهری خریدارست میدم</p>
---	--

	دل صد چاک تازفت از کفم آنچه بخودمان که در گیسوی او این شانه در کارست میدانم	
--	--	--

تصیب او رقصا این بلاست من چکنم شنیده و گفت که این از خداست من چکنم بلگفت طالع تو ناراست من چکنم ترا بالای خدا و قضاست من چکنم	دم زلف کسی مبتلاست من چکنم ز درد دل بر آن بت شکایت آوردم پوگفتش نرسیدی بلد من ایماه به پیش من عیث ایندل زلف با اینال
--	---

	مرا ز گریه ملامت چه میکنی واقف میان دیده و دل ماجراست من چکنم	
--	--	--

غمسری اعتبار را چه کنم هستی مستار را چه کنم بخت ناسازگار را چه کنم دیده اشکبار را چه کنم کاهش انتظار را چه کنم گردش روزگار را چه کنم چه کنم آن نگار را چه کنم طبع ناسازگار را چه کنم دل دریا مدار را چه کنم اشک بی اختیار را چه کنم دل دامید وار را چه کنم	بار ناپایدار را چه کنم من آن نیستی اصلی خویش من گرفتم که ساختم با بخت ساخت در زمان مرا سوا دل اگر خوش کنم بوعده وصل روزگارم گذشت در گردش گر بستم قدم برنگ خنا نه بوصل است سازشتم نه بجز گر ز زیم ز دیده اشک چو ابر گر بصد صبر ضبط آه کنم گر تو امانا امید می سازی
--	---

گر نه دیوانه گنم واقف خود لبس را بهار را چه کنم	
--	--

سر کنم از گریه طوماری که میخواهد دلم ایچرا بفرست هم کاری که میخواهد دلم سر کنم شوریده گفتاری که میخواهد دلم سینوا نم بست ز ناری که میخواهد دلم	گر رسم روزی بختجاری که میخواهد دلم ایر که تا گریه زاری کنم از شک او گر چه بلبس گوش بر حرف من اندازگی گرفتاری بکفت از لب کافز پیش او
---	--

خوبیش را واقف بدست او فرستیم گر شود پید احسردیاری که میخواهد دلم	
---	--

که دل و گاه بگریم روز و شب شام و سحر بگیریم بیزخم دست بس بگیریم گر بدانی چه قدر بگیریم که زدیروز تیر بگیریم با خبر باش شرم بگیریم سر کند خنده اگر بگیریم منکه بر مرگ اثر بگیریم چه قدر غسل و گهر بگیریم اکثر از درد که بگیریم رفته تا ز نظر بگیریم	هر دم از درد بگیریم کیدم از گریه بنام فرغ خبرت هست که من از دستت اینقدر خنده بجالم کنی تا چه آید بس دل امروز آستین دور بد از چشم دل من خوبی تو بیدر گرفت دارم از گریه چنان چشم اثر از خیال لب و دندان کسی آن که از که افکند مرا قره العین من ای یوسف حسن
--	--

و...

لطفم از ذوق شکر میگرم	شور اشکم ز لب نشیمنی است
واقف از یاد عشیق لب او	چه شد رخون جگر میگرم
میرسونی چمن ای بدم از کاشانه خوشتم زند زنجیر گریزی صلاهی خانه خوشتم اگر آن شمع خواند یک شبی پروانه خوشتم بزرگ لاله داغ از قسمت پیمان خوشتم پیر ایشان حال در فکر دل دیوانه خوشتم	نمیبازد هوای جز هوای خانه خوشتم من یوانه دست افشان پاکوبان روم خوشتم برافروزد چراغ آسار نشادی داغ حرم خوشتم نذارد غیر خوان آنم بود از سر برده کمتر نذارد طالعی زنجیر زلفش از سیه بختی
چه شد اگر در نظر باروز افتاد هم واقف	نظیر مردم چشم چرخ خانه خوشتم
یعنی بدل فکر رفتم رفتم چو ازین دیار رفتم با دیده اشکیار رفتم از خود همچون شرار رفتم زان دم که زیاد یار رفتم او آمد و من زکار رفتم در قافله بسار رفتم کز خاطر روزگار رفتم صد بار بباله زار رفتم	آزوده ز گوی یار رفتم باز آمدم در محال است چون ابر بهار زین گلستان تا چشمم بهم زد درین راه آوازه هرد بار گشتم از وصل چه حاصل که امشب صحرا صحرا بیادت از غمیش چندان رفتم بچست جویش دل سوخته چو خود ندیدم

در راه طلب زاشک خونین
واقف گلگون سوار فرستم

<p>نه بجواب آسوده گزود نه بیداری دلم فصل گل آمد که تا از یاد ایام وصال نام شمع و گل به پیش من بر می کشین ظاهر از بنجیر زلفی هر من آباد شد بجینه و مرهم چه کار آید مرا ای همدان</p>	<p>اضطراب عشق پیدا کرده بیداری دلم سر کند در سینه چون مرغ نفس ناری دلم دماغ گردیده است از خوبان بازاری دلم در بر من میزند فال گرفتار دلم خورده از مرگان شوخی شجر کاری دلم</p>
--	---

جنس غم را کسا دیهانی از زده بیخ
میکنند واقف بنقد جان خریداری دلم

<p>بجال من نپروازی چه سازم سرم ساز خوش آواز محبت بول از کف می بری رها و اول دل و دین مرا بر دی لغارت نهان در پرده دل بود رازم شدم کیسایان بجاک رهگذارت و قبا بازیت کارت با حریفان سپید از انتظارت گشت چشمم برایت کردم از دل خانه ساز چسازم چاره کار تو واقف</p>	<p>نمیسوزی نیساز می چه سازم گرم از لطف نوازی چه سازم مقام پیشینه کم بازی چه سازم همان ترکانه می تازی چه سازم سر شکم گرد و خمازی چه سازم گذر بر من نیندازی چه سازم جز این بازی نمی بازی چه سازم سپه مست می نازی چه سازم تو آنرا که بر اندازی چه سازم اسیری شوخ طنازمی سازم</p>
---	---

در این دیوان

<p>دل هست باعث این ز در چه چاره کنم بگو بچو شمش خون جگر چه چاره کنم گرا ز غور نیائی ز در چه چاره کنم شکست در رک جان بیشتر چه چاره کنم نمی کند بدل او اثر چه چاره کنم اگر نه عمر من آید بس چه چاره کنم شکایت از کتم مختص چه چاره کنم</p>	<p>باشک شام و باده سحر چه چاره کنم ز گریه در غم دل ایگه میکنی منعم بسان آینه وقف تو کرده ام خانه ز دست آن شره خون شیوم عا بنیست ز گریه ام جگر خاره آب میگرد ز پاستادم او بر سرم نمی آید مراد من نمانده هست و طبع او نازک</p>
<p>دگر ز عشق شدم خوار در وطن وقت اگر سفسنگان ز نیم گم چه چاره کنم</p>	
<p>بیکره نواز نشی کن بگر چه خوش صدایم با درد آشنایم بیگانه دو ایتم تا کی تعاف فل از ما دیوانه شنایم بیکرست شیشه از خون بیکرست در حاتم با خنده قاه قاهیم با گریه با هیایم بلبیل خموش گردد هر چه غمزل سرایم ما هر کجا که افتیم بیار خوش نمایم بر خاستن ندانیم گویی که نقش پایم مشکن چنین دل ما سرش کرد عایم ما را بر سر در جام جهان نمایم</p>	<p>چون ما ساز هر چند با زار می نمایم ما از میان مردم در وضع خود جداییم طفلان سنگدل را یاران ز ما بگویند با رنگ شادی و غم داریم طرفه لبی ما را با تم و شور باشد خوش اختلاطی آهنگ تازه عشق تعلیم کرده ما را با وصف تیره روزی چون خال بر رخ یا رفتی و در قفایت بز خاک ره نشستم با فوج بی نیازی بر قلب ما چه نازی ای بخت بی حمیت چون کاشه گدایان</p>

واقف ز گوی جانان ما را سفر خیر امکان
 هم بسته وفا نیم ستم کشته جفا هم

<p>عناط کردم جفا دانسته بودم نه کافر را جبر دانسته بودم چنین دشمن کجا دانسته بودم که من سر را ز پادانسته بودم ره کویت چو دانسته بودم سرم از تن جدا دانسته بودم من از اول دل دادانسته بودم من آن را که بر یادانسته بودم که دور آشتادانسته بودم چه دادیدم چه پادانسته بودم منش بال سوادانسته بودم ترا من ناخدا دانسته بودم ترا من ره نهادانسته بودم</p>	<p>ترا من با و نادانسته بودم دلت دادم مسلمان آده دیده گمان بردم که خواهی سرفشان بر اهت پازم کردم بهمان روز مراد خانه یکدم نیست آرام بهاندم کش یکف شمشیر دیدم بگوئی کار خان آخر شدی خوار سز نفتم کور کورانه دران کو مگر بیکانه بودم آنم از فضل گمانم در حقش باطل بر آمد سیر شد روزم از اقبال لطف بهانم را تنهایی کردی عشق و لا گشته ام کردی درین شت</p>
---	--

تو واقف رن نشاید باز بودی

ترا من پارسا دانسته بودم

<p>مرا آزاد کن قدری گرفتاری نمیدانم که من پرده اندام می شمع خود داری نمیدانم</p>	<p>ببندان غمت جز ناله زاری نمیدانم مکن صیبرم اگر از دیدنت در احوط طلبانم</p>
---	---

<p>که چون اهل هوس من سخمی خوار نمی بینم که من چون شمع شبها غیر بیداری نمی بینم بحد الله که آئین دل آزادی نمی بینم که من عمر مرده در رسم وفاداری نمی بینم من وحشی طبیعت ناز بر داری نمی بینم</p>	<p>اگر در شیشه داری خون دل ساقی لبان گرن بروای به منشین گریختی آمد بر سر بالین ز بید روی نگفتم سخت پیکان ترا هرگز شتایان از بر من میرود آفتوخ و میگید میفلن بر دم ز نهار بار سر گرانی را</p>
---	--

<p>بزم گل خان عزت نمی باید کسی واقف تو از بهره واقف میکشی خوار نمی بینم</p>	
--	--

<p>آهی زدیم و با هم در خانه سوختیم با شمع ساختیم و به پروانه سوختیم از اختلاط شیشه و پیمان سوختیم ما از علاج این دل دیوانه سوختیم ما خویش را نگوشتیم ویرانه سوختیم در مزرع امید بسی دانه سوختیم ای وای در وطن چه غریبان سوختیم رفتیم در محله بیگانه سوختیم</p>	<p>اشب کز آتش غم جانانه سوختیم اشب چه حال بود که از یاد روی او در بزم می بیاد عزیزان گرم خون تا کی نهیم داغ رضای بفرق خویش روشن نشد بجرم و بیگانه سوز ما از ما پیرس حاصل افتادن مرشک مردیم در حسدیم تو با داغ بیکسی چه سالی چون لبوختن نارضا نداد</p>
---	--

<p>واقف پیرس حسرت دار که چون چنین پیش از ظهور جلوه جانانه سوختیم</p>	
---	--

<p>نقشی بر آب می نویسم با مشک و گلاب می نویسم</p>	<p>احوال خراب می نویسم وصف رخ تو خط خوبی آلود</p>
--	--

سوز دل خویش سوی آن مست جز روی کباب دیدنی نیست تا مرد در قیب من بگورم من هر ذره خاک در گش را مکتوبم شنسته کرد از بس	از اشک کباب می نویسم بر پشت کتاب می نویسم آیات عذاب می نویسم خورشید جناب می نویسم با چشم پر آب می نویسم
--	---

واقف القاب دل که خون باد

رسوا و خسر اب می نویسم

منست از خون دل شراب دهم کنند از رشک معوج گیسو را عرق آلوده می روی پشتاب تاله دل فداوه از آهنگ گر تو شمع و چرخ من باشی در بساطم دل خرابی هست گشته ام مغفکت بی خانه نشسته آنی بجای نام کمالش ساقی آن باوه لطف کن که ازو نتوانم دوید در جلوش گشته گردوز رشک من سیاب خوان دردی کشیده ام خوابم	و از جگر پاره با کباب دهم چون سر زلف گریتاب دهم باش تا چشمی از تو آب دهم گو شمالی باین رباب دهم ماه خورشید را جواب دهم بتو ای خانان خراب دهم جان بپای خم شراب دهم که شراب است بجای آب دهم شیب را قرده شباب دهم بوسه باری بران رکاب دهم گر چنین داد اعطایاب دهم که صلائی بشنخ و شباب دهم
--	--

کتاب

آن کمر سچ و بس و واقف
من چسب این سیرج و تاب دهم

بعد عمری یافتیم لیکن پریشان یافتیم
منت ایزد را که من این یافتیم آن یافتیم
چون شدم بیدار بخت دل بدمان یافتیم
تا شگفت این غنچه زندان آگه تنان یافتیم
شیره جان یافتیم شیرین نزار از جان یافتیم
بخت رانازم که در هم از نکلان یافتیم
چون کشاوم چشم بخت دل بدمان یافتیم
در سر این قطره خون شور طوفان یافتیم

این دل گم گشته را در زلف خوابانیم
دل ز درد عشق بریان دیده گریان یافتیم
خواب دیدم که ز نهال عیش می چینیتم
وا شد دل کرد دنیا را بچشم من بهشت
تا شدم صاحب مذاق آن تلخی و شام با
بوسه زان دل گرفتیم ز خشم دل اسو کرد
لحظه در خواب رفتم با خیال آن مفره
میخبر بودم ز دل که درم چو در کارش نظر

از دل خون گشته واقف عمر با کرم باغ
اشک چندی عاقبت تو که در کمان یافتیم

حدیثی گفته از موی تو سنبل را خجل کردم
کشیدم ناله قمری و بلبل را خجل کردم
سگای واکشیدم ز تو تغافل را خجل کردم
زدم بر آب میباکانه و پل را خجل کردم

بگشتم در صف رویت که دم گل را خجل کردم
بیلغ از خار غار عشق آن سر قبا گلگون
همیشه میکشیدم از تغافل پیش او خجالت
گذر کردم ازین دریا ولی بی منت گروم

ز من شرح پندش حالی خود پیش او هفت
بنوعی شد ادا کا نزلت و کا کل را خجل کردم

هستم دل آرسیده بیماری که داشتم

دارم اگر چه دست بکاری که داشتم

<p>در حشر هم فتاده مرا از جنون عشق با آنکه رست از گل من صد بنزاکل بر باد رفت عاقبت از خصمی خدا رفت از دم بد پرورد آرد غم فراق از سینه خط تو سیاهی کنان رسید</p>	<p>ابن جاکو دوکان سروکاری که داشتم از دل نشد برون دوسته خاری که داشتم در گوی یار مشتت غباری که داشتم بر خود گمان صبر و قساری که داشتم یک عمر انتظار بسیاری که داشتم</p>
---	---

واقف زگریم در جگریم گر چه غم نماند
 دارم بدل هنوز بخاری که داشتم

<p>بان سیمین بدن زگر بگذرانم بدست آورده ام شست سپید مسیحا می مرا از من بگوئید دل افسرده را صد پاره ساختم کفم دعوی که فریاد شد غم من اگر دلم که راه می پیشو یار بیاد چشم خوش دنیا که او</p>	<p>کلفت بر طرف سر بگذرانم که در نیشش محبوس بگذرانم که من تا که کربت بگذرانم کباب آسا با خگر بگذرانم گواه این جسم لاغر بگذرانم دل و دین و سرور بگذرانم جگر روزی بخت بگذرانم</p>
--	--

نذارم هیچ واقف چون ظهوری
 دل دارم به دل بگذرانم

<p>اشک را بافته ام پرده و ز خود چشم کرده اسپد رهایی ز دل من پرواز از صبر باد بگویت نه برو گرد مرا</p>	<p>چه کنم آه بلخت جگر خود چه کنم گر نریزم بقیس بال و پر خود چه کنم چون فرستم بتو یار خبر خود چه کنم</p>
---	---

بگو

گفتی از ناز که بیوزید انم چون شمع گاه در زلفت تو که جانب سنبل نگرد سر و کارم بدل سخت بتی افتاده است	گر ز فرمان تو گیرم لبم بنود چه کنم آه با چشمم پریشان نظر خود چه کنم نرم سنگ خدا یا بس خودم چه کنم
---	---

چاره مردم غماز چه سازم وقت سخت رسوا شدم از چشم تر خود چه کنم

دل در خون طپسیده دارم چشمم از چشمم با رمی نرسد نالۀ چپند کرده ام موزون بمچو گل خنده بر رفودارد ناله قد میکشد ز سینه من زان کنم گریه با سی یعقوبی برنگردم بگنفتۀ نا صح شده ام رام چشمم آهویت چه کنم آرزوی گل چیدن گر رمیدی نمیروم از جا	جان بر لب رسیده دارم دل مفرگان گزیده دارم نه غزل نه قصیده دارم طرفه حبیب دریده دارم سر و قامت کشیده دارم که غم نور دیده دارم من بچوبان عقیده دارم گر چه طبع رسیده دارم منکه دامان چپیده دارم خاطر آرمیده دارم
---	--

از برای نشار او واقف جان بر لب رسیده دارم
--

آن قد دل پسند رانازم کشته او نست هر کجا جانی است	سرود ستار بند رانازم آن نگاه کشنده رانازم
---	--

<p>طاقت این سپند را نازم عشق همچون و چند را نازم آن نغافل بلند را نازم آن لب نوشخت را نازم نازم این طور پند را نازم صید صیاد بند را نازم شروع کاکل کمند را نازم</p>	<p>دل دران بزم سوخت پا بجا عقل در مانده کم و کیف است التفاتی بهر دما هوش نیست ز سر با غوطه و رشک زده است کرد شوریده تر سر اناصح آهوی چشم او شکارم کرد همه کردن کشان ابروی اند</p>
<p>مرد و برگزین سرد نام دوا واقف درد مند را نازم</p>	
<p>فسحه زنگین بود از غفلت در آب انداختیم برگ گل را شعله سان در منظر آب انداختیم تا نظیر بر حال این دیر خراب انداختیم طره اورا عبث در چقناب انداختیم</p>	<p>مادل صد پاره در فکر شراب انداختیم در چنین حرفی ز روی تشنیه افزدیم جوش زوبی اختیار از دیده سیلاب شک پیش او شرح پریشانی با سودی نگذرد</p>
<p>تا یکی از بزم می باشیم واقف بر کنار هر چه باد اباد ما کشتی در آب انداختیم</p>	
<p>گر ز نخت یار من ننمود با خویشتن باریش کنم شوری بجام افکندم از خواب بیدارش کنم خفته ست بیدارش کنم مست است از پیش چندان بگریم پیش او که ز خویش بیزارش کنم</p>	<p>دولت اگر دستم دهد از دست انجیارش کنم خواهم که کیشب گریه در پای او انداختیم از حال راز خود که نگذارم اورا نجیبر گردل مددگاری کند هم دیده ام یاری کند</p>

سوز

<p>تا چند آزارم کند تا چیت آزارش کنم سر بایید دنیا و دین آن بکره کاش کنم بیرون کنم زمین خانه و سواهی باز نش کنم اگر بسجده در دستم فتد فی الحال زیارتش کنم</p>	<p>با این همه دلبستگی خواهم که از کوشش و دم سودا بزلت عنبرین سودا هست بیست و پنجم تا چند بنیم در برم دل لاف مستور نهند از بسکه زلف کافرش از راه نیم برده است</p>
--	---

<p>واقف نذاران پسر ایشان صبح خیز آیسینه بنمایم با و از خود خبر درارش کنم</p>	
---	--

<p>قدر عاشقانه سوخته ایم پیرو بال آشیانه سوخته ایم همچو خال تو دانه سوخته ایم ما عیشت در میان سوخته ایم ما فقیران خانه سوخته ایم ما بر آن آستانه سوخته ایم ما از و غائبانه سوخته ایم بان خبر گیر تانه سوخته ایم بگرد زمانه سوخته ایم</p>	<p>گر چه ما از زان سوخته ایم بدیلان ترانه سوخته ایم مریع ما چگونه سبز نشود صحبتش در گرفته با اغیار نیست ما را خبر مسجد و دیر شمع در صدر بزم بسوزد سوخت پروانه در حضور چراغ آتشش در من دل افتاده است ما بدل داغ نامرادی را</p>
--	---

<p>نیست همداغ ما کسی واقف در محبت یگانه سوخته ایم</p>	
--	--

<p>ز روی مهر و وفا شرمسار بر خیزم بگو که من زنده انتظار بر خیزم</p>	<p>چنان مکن که ز کوی تو خوار بر خیزم بیا و وعده وفا کن و گرنه به خدا</p>
--	---

<p>قیامتی شود آنگاه که من در محبت زنگ لاله زرد تو صبح رستاخیز بمان بجاک نشینم کلفت دور بگر خویش نشینم بزنگی سوند</p>	<p>درید و چیب کفن از هزار بر خیزم ز خاک با جگر د انداز بر خیزم هزار بار اگر چون غبار بر خیزم خدا کند ده هزار گوی یار بر خیزم</p>
--	--

زگره کار بجائی رسانده ام واقف
که در مقابل ابر بسیار خیزم

<p>شب هجرتی که در دیده راه خوابیدم اگر از گلخن عشقم قباخا کستری میشد اگر می بستنی امی پیمان گسل عهد و فایان بیا دفا تش عمر بست میگویم چه چهل شد نمیگردم از اظهار درد دل چنین ام طییدن شیوه کوفتی بودی سبک لیکن</p>	<p>و ما دم خانه را از گریه با سیلاب میدادم هزاران عور را پیر این سنجاب میدادم سر زلف تر بار شسته جان تاب میدادم تقریباً در روزی که نخل این آب میدادم اگر روزی ندمن در دست احباب میدادم شب از بیطاعتی نیند دل نیتاب میدادم</p>
--	---

محبت زنگ شرکت بتابد در زینت
صلاتی گرد تو نیند شیخ و شتاب میدادم

<p>انتشارت کن دل و جان میرسامم تهدیدت همین عشق بلندی دل دیوانه ام مشتاق سنگ است دل خون گشت از ذوق شهادت ندارم چو دل جمعی ز دنیا</p>	<p>بفر ما دین و ایمان میرسامم بان سر و خزان میرسامم سلام او بی طفلان میرسامم بهر حق تیغ جانان میرسامم بان زلف پریشان میرسامم</p>
---	--

میرسامم

باز لبهای خندان میرسانم بهرغان گلستان میرسانم سرشکلی تا بجزگان میرسانم گر بیسان را بدانان میرسانم یکی خود را بچسبید آن میرسانم	بزرخم دل نمک یا ششی ضرورت اسیرم و قفس لیکن صغیری دلم غم میشو از ضعف صدیا نمی آید ز دستم گر چه کاره نیم گرد خود شمشیرنازش
--	--

بسان شمع واقف از گل داغ
سر خود را بسامان میرسانم

رحمی نه نمودی تو کردیم خسته بهم سودی نه بداشک شهباب محمدیم صد مرتبه از شومر تو کردیم سفسهم این چه سوره زیبانه نمسانی به پردهم	خون گشت دل از داغ جفاي تو در گم زین بعد من و صبر کردد اگر ایست حسرت نکشما ز دل با رخت قامت پرچینبری ای پسر از خویش دگر نه
--	--

و وقت مکن اظهار پریشانی خود را
تا کی ز تو آن طره شود در هم و بر هم

از پی سیبیری می خواهم آه آتش اشری می خواهم ز آن مژه نیشتری می خواهم قدر خاک دری می خواهم از خدا گوشت گری می خواهم بدعا چشم تری می خواهم	من اگر شفت زری می خواهم اشک خونین بگری می خواهم در جزا غم رگ سوده ای هست سوره منظور نظیر نیست مرا نشسته ام تا سخن بیدروان تا بداد لب خشکم برسد
--	---

<p>بوسه ده که بسی بستم نازک افتادم زاجم در عشق نیستم قابل فیض صیاد آرزو مست شهادت پوشوم</p>	<p>تبع کام شکری می خواهم دلبری نو کمری می خواهم لائق دام پری می خواهم در خورتیغ بری می خواهم</p>
--	---

ز آتش وادی ایمن واقف
 همچو موسی شتری می خواهم

<p>سیتوا کز سر برد و جهان بر خیزم نام من بنده عشق است نشانم واقع است باجرم از پای فکده است از آن پیشیم چند گویی که فلانی زیرین بر خیزم ای که گفتی بسر طره من سودا کن گر پی گشتن من یار زجا بر خیزد گر گشتی شوخ ز بزم تو خبیزم بر گز ندیم دامن دیوانگی از کف که بخشتم</p>	<p>نتوانم زد بر پیر مغان بر خیزم روز محشر بهمین نام و نشان بر خیزم گرد بد دست وصال تو جوان بر خیزم در کنارم بنشین تا ز میسان خیزم باش تا من ز سر سود و زبان بر خیزم منم از روی ادب از سر جان بر خیزم من ندانم که به تحریک زبان بر خیزم چون گل از خاک همان جا به درون خیزم</p>
---	--

این مکان پیر خرابات بمن تعیین کرد
 واقف از پای خم باده چسان بر خیزم

<p>شکوه با از بار در دل می برم حرفهای لفتنی تا گفته ماند کی تو آن گل کرد خاک کوی او</p>	<p>از گلی صد خار در دل می برم میروم تا چار در دل می برم گریه های زار در دل می برم</p>
---	---

بدر

<p>حسرت دیدار در دل می برم غصه صد خجروار در دل می برم آه آتش بار در دل می برم</p>	<p>گفتم ارنی من نترانی گفت یار خوشه ازین خرم منم حاصل نشد خانمان خلق نتوان سوختن</p>
---	--

<p>واقف از کم التفاتی های او شکوه با بسیار در دل می برم</p>	
---	--

<p>خدیگه خورده ام زان چشم کافر کیش می نامم مرتا هست ای چون جبرس در پیش می نامم و گریغری مرا مرم نمند بر ریش می نامم که گم گونی غامانی ناله کم کن پیش می نامم که اومی نالد از بیگانه من از خویش می نامم من دل ریش میگیم من درویش می نامم دل آسوده افتاده است در شویش می نامم از آن هرگان زهر بود خوردم پیش می نامم</p>	<p>بر بیگانه گاهی گاه پیش خویش می نامم بمثل نار سیده بر قدم زار است کار نمی آرد بشورم او چشمم که نکس ریزد بطور خود مرا بگذارد نا صبح حالتی دار مده نسبت به بنی همدم مراد ناله درازی بگو ایس هر کسی فارغ ز دروغم شیمت نمی ناله گر آن زلفت از نباشد در غم می نامم هوس کردم که از نوشین لبش کامی کشم پیش</p>
---	---

<p>بمقصود هست را بی از جنون تو بیکترو مرا افکنده دور این عقل در اندیش می نامم</p>	
---	--

<p>با سنگ سر جنک چو فرهاد دارم شیرین نرگ زین هیچ سخن با دندارم ورنه طبع شانۀ شمشاد دارم من کار بو پیرانه و آباد دارم</p>	<p>من با دل سخت تو در افتاد ندارم گر و صفت دهان تو نگوییم چه بگویم بر یاد قدرت مبد هم از چشم خودش آب آن سوی دو عالم بود آرا بگه من</p>
--	--

در گوی تو ارم هیچ غم مرگ نباشند
صید حسد رم بیم ز صیاد ندارم

واقف نشوم هم سفر قافله عشق

بانسند جرم طاق فریاد ندارم

غم همسیران کشیدم در فتم
آب نردیک رفتنش چون
نقد جان صرف کرده زین بازار
بوسه زان بلم نشد روزی
آدم شب نهفته در کوشش
بمچو مسج آدم باین عالم
بسکه این باغ بی هوا بوده است

ز هر حیزان چشیدم در فتم
رویش از دور دیدم در فتم
جنس دردی خریدم در فتم
لب بدندان گزیدم در فتم
زاری دل شنیدم در فتم
دم سردی کشیدم در فتم
جامه چون گل دریدم در فتم

خار غم داشتیم بدل واقف

گل عیشی نجیدم در فتم

شب بجز دایغ می سوزم
چشمم بر راه او ز اول شب
لاله سان در معاشران چمن
می زخم جام عشق پی در پی
آنچنان گرم رفته دل ز بزم

پر فتنه باد دایغ می سوزم
تا سحر چون چرخ می سوزم
بیتو برکت ایغ می سوزم
دایغ بالای دایغ می سوزم
که کنم کبر سر ایغ می سوزم

یافتم شعل عاشقی واقف

خانان سراغ سے سوزم

۱۰۱

<p>پنهان نظری داری گویی که نازگار شبهه آگری داری گویی که ندایم تنگ شکری داری گویی که ندایم با خود حشری داری گویی که ندایم</p>	<p>با غیر سری داری گویی که ندایم ای خانه برانداز بسیر کوچه افیزار مارا دهتی تلخ تر از زهر و تو بریم از عشوه پنهان بی غارتگری لنا</p>
<p>از از ان زمان تو جنب یافته واقف دل با دگری داری گویی که ندایم</p>	
<p>که خود مانند صبح آفتاب چاک پیر من رفتم هوای غمگینم مسازنده سوی من رفتم سیریم تا ز گل بوی گرفتیم از چین رفتم که من جا کندم و ناگاه همچون کوه من رفتم ز سودا بسکه در بنال زلفت پر شکون رفتم زلفت یاری گویند شبست خوش باد من رفتم سر از جیب عدم تا بر کشیدم در کفن رفتم بس بر دم بی بی بر ای بی بی پیر من رفتم سج آتش بجان ناخوانده کی در خم رفتم بقرایدیم ازین گزاید یاران و وطن رفتم</p>	<p>بدانان همچون دستی زدم از خوشی من رفتم ز هستی ناخوشیا دیدم و ساز عدم کردم نه گلچینم که باشم بار خاطر عدلیان مبند از سادگی بر عده شیرین لبان سر ایام چو زلف دلبرن شد پر شکون دلگامی بجواید رفت هر چند از پیشانی باین هستی کم فرصت چو صبح خدای بد چو آن شمع کبنی فانوس میوزد و برین ز شمع امشب بمن پروانه بر پروانه زور و داغ غم نیست فریاد شب زور</p>
<p>مرا خود سیل اشک از آستانش می برد تو که داری رنگین انگری تشنیم من رفتم</p>	
<p>بیدرم من بیایه تماشاگر بیدارم</p>	<p>دیگر بچویش آه در یای گریه ام</p>

بایکدگر تاملاتش و همچون دیدنی است
 بر دل غبار بکس ازین گلستان گشت
 افتاده کوچگرد چو سیلاب اشکن
 خواهد بکوی ماه جبینی کشید خست
 چون سیل راه دامن صحرای زلفت است
 گوید کنارین فراقت بچشم من
 در دشت عشق آه بجائی نمی برد
 شدد خاها خراب سیل سبک من

ای ابر نریسیا که معیای گریه ام
 در راه شوق زفته گل پای گریه ام
 چون بر در پهلوی رسوای گریه ام
 می نماید این ستاره ز سیاهی گریه ام
 زاندم که گشته است وان پای گریه ام
 بر هم سپید اشک که من جای گریه ام
 حیرت فکنه سلسله در پای گریه ام
 پروای گریه ام نکنی وای گریه ام

واقف چه میکنی بچو قلم سر ز نش مرا
 از سر می رود سر سو دای گریه ام

خوشتره ز یک من این رخ غربت در وطن
 گران شد که شوم نگفت و شنید آسوده گزیده
 تو ام هر چه حرف تلخ زهر آلود میگوئی
 نمی اندازد آن سر و سر من گوش بر حرفم
 باین تقریب شاید در میان پرسنداحم
 بیک شحر یک مکران قلب لمار از می
 نه نما از تو محبون گشت رسوا بک لیلی
 بر خاموشی مرا بگذاز انباشتم من بر لب
 ز ضعف دل باین عالم که تو ام سخن گفتن

بر ایمن از نفس درد ایسری در چمن گویم
 نه کس با من سخن گوید نه من با کس سخن گویم
 منت جانان شکر لب خوانم و شیرین گویم
 روم در بارغ و حال خویش با دروهم گویم
 به پیش او که از مجنون گوی که کوسکن گویم
 نمیدانم ترا من لشکر با حیف شکن گویم
 ترا ای عشق کافر دل بلای مردوزن گویم
 که پیشیت جامی انگشت است هر حرفی گویم
 اگر رود در جی آرام بان سبب تو من گویم

کوهستان

کشیدم محنت ایوبی و مانده بختی
جهان را بر سر و در الحین بیت الحزن گویم

بیل کرده بر پیچیده بیل دران گشتن
کس واقف سخن از کمان خوشترن گویم

مخمر جانی منت شناخته ام گر چه نامهربان با هستی مردم و باورن من آید مکن ای عذیب عوی شوق دل ستاند می مانده جان آن هم	ای فلانی منت شناخته ام مهر با من منت شناخته ام بدگمانی منت شناخته ام قصه خوانی منت شناخته ام می ستانی منت شناخته ام
--	---

قدر واقف نمی شناسی حیف
ای فلانی منت شناخته ام

صبر گر نیز پاره من خوب می شناسم از دست برده دل را پامال می نمایند هر چند خوشترن را بسیار و انباید آن دل که با در دل نیت گوش کن بر پیشته جانی کس رحمنی نماید بر رنگ جلوه دارد با چشم آشنائی دیوانگان خود را کی می شناسد از سنگ دارد بس خیال هم چشمی تو نرس بیگانه اند و انغمیار هر گاه می شد کار	این یار یوسف را من خوب می شناسم خوبان دلر بار از من خوب می شناسم آنچشم فتنه زار از من خوب می شناسم سنگ است سنگ خار از من خوب می شناسم سنگین دلان شما از من خوب می شناسم آن حسن خود نما را من خوب می شناسم آن طفل میز را من خوب می شناسم این کور بی حیا را من خوب می شناسم یاران آشنوارا من خوب می شناسم
---	---

رفتمی که انی و می بردنش چه بشنید گفتن که این گدای من خوب می شناسم

دارند با جو انان واقف من نهفته
بیران پار سارا من خوب می شناسم

بست بیخ ان کرد که معلوم	کردم از وقت نظر معلوم
آن دهن بیست نقطه مویوم	بتامل شد اینقدر معلوم
از عقیق لپش دو مدتی می بر	می توانم ولی جگر معلوم
دیده رازم بروی روز افکند	پرده داری ز پرده در معلوم
نغمه پیش از دم مطلب	نفس خوش ز فوج که معلوم
شوره غوغای لیل از عشق است	ورنه اینها زشت پر معلوم
خط بر آن زلف میکشد بشکر	شانه دیدم شد این خبر معلوم
ز طلب می کنند سیران	سرتنار شماست ز معلوم
نامه از بار شرم غم سنگین	طاقت مرغ نام بر معلوم
کعبه وصل دور راه دراز	سعی پاکوتاه است پر معلوم
بچو من بنده بی خرید است	سر بسر عیبم و حسن معلوم
از ازل تا ابد فسانه است	قصه عشق مختصر معلوم
لب من خشک گشته از نگاه	چاره آن ز چشم تر معلوم

در دل پیش او من واقف

با حاصل غیب دور و سر معلوم

باشک راه دور و بی دور دنیا میاگا
بزار چاره ناچار با این چار میاگم

<p>اگر گویم ز معشوقی ترا بیزار بسیارم وگر خود را بر سرم امتحان بیمار بسیارم ز شور گریه بخت خفته را بیدار بسیارم بکنج بیکسی با صورت دیوار بسیارم چو بوسیده هست دستش اگل دستار بسیارم نفس بر جدمان در هفته گلزار بسیارم</p>	<p>بلاهای که من در عاشقی بهر تو نمی بینم عبا رو درو مند بهیای یاران تا شوند ظلم شب از درد و لغافلهای او چون سر کرم را نذارم غمگساری تا گویم در دشتنهائی بمن ده قاصد این صد باره مکتوبی که در امام کرده بد صیاد از زرنگین نوائیما</p>
--	---

سلیخه افتاده واقف بسکه طبع از غنائی دل
 چو آینه بهر صورت که افتد کار بسیارم

<p>و از سر بهوای عشق بدر کرده میروم برگ سفر ز لخت جگر کرده میروم دانسته باش بنده خبر کرده میروم من هم شمی بگیریه سحر کرده میروم مانند اشک پای ز سر کرده میروم بر عارض تو یکد و نظر کرده میروم از لطف دوست قطع نظر کرده میروم</p>	<p>از کوی یار خاک بس کرده میروم پیش آمده است راه جگر خوار دیم ای خواجه چند جور و جفا بینوان کشید از من مشو ملول کزین انجمن چو شمع افکندیم ز چشم نمی ایستم کفون از من میوش چهره که با این علوی شوق دشمن چو تیغ قهر بر می زند مرا</p>
--	---

غالی و خشک رفتن زین زمین دیوان
 واقف چون دل مژه تر کرده میروم

<p>چون بیاید و نیم شاد و نیم غم با درستی اعتقاد چه غم</p>	<p>بار بارانکد و یاد چه غم اگر ز حد جابدل شکست افتاد</p>
--	---

کی سبب هجر بود البتین
 با خیال تو شادی دایم
 نامه از خون دل تمام کنم
 خشم می بر قضا ر باد اگر
 می بخوری صلاح کار نیست
 خوب رویان ز چشم بدتر سند
 مال و عیال از مواد غم باشند
 غم الهی بخیر باقیست
 سخت کورست چون من باکم
 من چو از سر نهاده ام غم پیش
 در مهوای سسر زلفی
 چون مراد تو نامه را می است
 از حلال بلای گوناگون
 ابرویت اگر کشد تیغ چه پاک

صبح وصلی اگر نژاد چه غم
 گردصال تو روز نژاد چه غم
 از درد ماندگرم داد چه غم
 آسمان بر زمین قنادر چه غم
 گشته کرد هر پر فساد چه غم
 گر بخواهند ان یکا چه غم
 اگر نداری تو این مواد چه غم
 گفت اگر حدیث خیر باد چه غم
 هست روشن اگر سواد چه غم
 دیگر از چسبند بنهاد چه غم
 عمر که میرود بیاد چه غم
 اگر بگردیم نامراد چه غم
 با تو چون هست اتحاد چه غم
 مژده است نیز که کشاد چه غم

واقف از کرده های خویش پرس

هر که هست اعتماد چه غم

جان غم دیده بگو می تو سپردیم
 ناکلی گرم با غسیار توان دید مرا
 این جهان چیست عوض خاکه و ایام

تو بزی نشاد که ما غم زده مردیم شدیم
 آخر از بزم تو چون شمع فسر دیم شدیم
 بفرودت نفسی چند شمر دیم و شدیم

۱۰۰

از جهان گذران سخت ناکدر رفتیم | کرد بسیار درین قافله خوردیم و شکیم

غم و دردی که بجا مانده ز مجنون واقف
همره خویش ازین بادیدیم و شدیم

من کجا گوهر یکدانه بدامن دارم	بکیس نام اشک تیغمانه بدامن دارم
من ازین پشیمانم چو جهان درین	که غبار ریه جانانه بدامن دارم
خرد سالان نتوانند مرا برده از جا	پای طاقت چه برنگانه بدامن دارم
تا فشانم بسیرت جان سخن حکمان	عوض گل پر پروانه بدامن دارم
هر قدر سنگ طفل برایش خوردم	از برای دل دیوانه بدامن دارم

چو ز یاد سر سجده ندارم واقف
که سر گریه مستانه بدامن دارم

زندگی بی یار جانی چون کنم	جان ندارم زندگانی چون کنم
جان بده گفتی همین دم میدهم	من سبک و رسم گرانی چون کنم
زنده ام در پیرو بس شرمندم	چون کنم با سخت جانی چون کنم
مردم و تو زنده پنداری هنوز	آه با این بدگمانی چون کنم
بر درش دیدار جوین میروم	گر بگوید لسن تیرانی چون کنم
خاکم و چسپیده بردمان تو	گر تو دامن پشتمانی چون کنم
بس کنم از عشق چون شود سوسید	بیر گردیدم جوانی چون کنم
نیست پاس شوم چو چشمان کاسل	آهوان را گاه بانی چون کنم
چون حرابت عشق مرد افکن شوم	تا تو انهم بیلوانی چون کنم

ای که گویی شاد ز می آهسته باش شمع پیش صبح میگرد ز نموش گشته ام ببلبل ز عشق تو گلی ذره ذره گشته ام در دست تو مانا تو انم آه نتوانم کشید	باغم و درد فلانی چون کنم بانگ تو من آتش زبانی چون کنم گر کند عاشق پرانی چون کنم تو همان نامهربانی چون کنم آه با این ناتوانی چون کنم
--	---

من کنم واقف که دانی انگلی
پس بخسب و هم زبانی چون کنم

خواهم که بر بار دل زار بگیرم خونی که بدل کرد مراد در جد بیزار شد از زاری من پارچه ساز ای کان ملاحظت تک لطف نگاری حنای چه کنی وقت من غمخوره تا صبح تا زک دلیم گشت درین بادیه تا	چند آنکه کند در دل افکار بگیریم گر دست دهد وصل تو یکبار بگیریم پیشینم و بزراری خود زار بگیریم حرمان زده ام بردل افکار بگیریم بر خیز کنم ناله و بگذار بگیریم چون آبله از کاوش بهر خار بگیریم
---	--

واقف اگر افتد بکفر دامن وصلش
عهد بست که خون گرم و لب پار بگیریم

با خود از دستیش این همه دشمن کردم شمع سان شکر که از دولت بیداری تا شد افروخته تا صبح قیامت دانه کوچه عشق ز خاک تر دل سوختگان	کس بدشمن نکند آنچه بخود من کردم خدمت بزم ترا تا دم مردن کردم این چراغیست که از روی تو روشن کردم کلنجی بجز با برهنه گلشن کردم
---	---

<p>من کجایکی بقیفس بادشچین کردم خواستم نرم کنم سنگ تو آهین کردم زندگی فاخته سان طوق بگیرن کردم رشته آساگذراز چشمه سوزن کردم پرده بردار که من آینه روشن کردم سر زده چشم خودش کوری دشمن کردم همزه بلبل شوریده بگلشن کردم من دیوانه ازان جای بگلشن کردم چه بدی با تو من سوخته خرم کردم گر چه یک عمر نبردان تو شیون کردم که بنان راهمه از شوق برهمن کردم</p>	<p>سرگران هست بمن از دوسه روز صیاه سخت تر شد دلت از لاری بدناشیم نادربین باغ مرا سرو قدی کرده آسیر بیخ و تاب کمرش بسکه مرالانغری خست چون دل از غیر تو پرزاخته ام چه بیت بجا باد خاکی ز در دوست رساین زمین چه فغانها که بیاد گل رخسار کس قابل گلشن کوی تو ندیدم خود را برق در حاکم ایدل زومی از ناله چرا با همچو زنجیر بفریادم اگس نرسید وصف روی تو به بتخانه بوجهی گفتم</p>
--	---

	<p>واقف آن گل زینجا در دل من شکستم من ازان خار چه گلها که بدامن کردم</p>	
--	---	--

<p>بخون دیده نقش خویش بر دیوارستم دل عهد پاره را بر گوشه دستار میستم که روزانه هم بر دل افکار میستم برای او هزاران نسجه چون عطار میستم من آن روزی که دل در طره دل را میستم زبان حال نمیدی لب از گفتار میستم</p>	<p>ز کوشش دوش زخمت از غیرت بیار میستم سری با خود نمایم مانند زنه چون گل کجا رفت آنکه میگردم تلافی از نجاتش بها سرا امید به بود دل بیمار که بود سه ندانستم که نخواهد شد گرفتار در پیشانی زنی فغان این محفل بفریادم که یکس</p>
--	---

رسیدی گزرباغ عیش بر بگلسته ستم
بایست غم چیرا پشته ناره های خامی ستم

زیارم نیست امیدوارش زمین و آسمان
بیرمش خویش را بساز همچون تارمی ستم

<p>که چو یعقوب گریه سز نکند تا ازین غم بکس خبر نکند بعد ازین سوی او نظر نکند همراه او دیگر سفر نکند قطره خویش را که نکند هوس یار خویش که نکند قصه خویش مختصر نکند</p>	<p>بچه که یاد آن پسر نکند نگشتم ناله گریه سز نکند دیده از دیدنش چو پاکه زید بدر فیق هست دل خدا حافظ نیست چون جوهری درین بازار اگر از کوه در دجان بر دم کرده زلف تو ام طول خون</p>
---	---

نیست یک شب که بستر و بالین
واقف از آب دیده تر نکند

<p>دیر پروائی مکن چنانا ز دیری می کشم گر نپذیرد پیش یار دلپذیری می کشم میکنم تکلیف بلبس تا صغیری می کشم سادگی بنگر سز پنجبیر شیری می کشم بعد ازین منت ز خاک پای پیری می کشم انتظار ناوک نازت ز دیری می کشم خویش را در صحبت روشن ضمیری می کشم</p>	<p>بار غمهای تو با جسم خفیری می کشم تحفه دیگر بخیسیر از دل ندارم در بساط بید با غم که دماغ خود بخورد تا لب غم میکنم ضابطه عنان دل ولی لرزم بخورد سر که خط جو انان بی بصیرت میکند ای کمان ابرو بقیرانت دل جان بود باش تا به آینه سنان از عیبم آگاه می دهد</p>
--	--

دیر

چون تویم افتاده ام واقف درین ای زیبا
دست بر سر انتظار دستگیری می کشم

وطن گره بشت است من میگزارم
چمن را بر رخ چمن میگزارم
دران طسره پر شکن میگزارم
ترا ای ستار من میگزارم
ز دست تو بستیاد کن میگزارم
ترا مست در انجمن میگزارم
خداو میگزارد نه من میگزارم
بصد حسرت گوین میگزارم

ز دست عزیزان وطن میگزارم
هوای نفس بخت آتش بهالم
دل مرا که دارد هواست شکستن
گرفتم که دامن زدستم کشیدی
مرا خانه بود دل نام لیکن
ازین بد حرفیان خدا مافطت با
گرفته گریبانم و دامنش من
دهم جان تلخی که شیرین لبی را

مرا نسبتی هست با شمع و آفتاب

چو سیرم به چین چوین میگزارم

یعنی فتاده از نظر اعتبار چشم
فسر یاد میکند که نذر نزار چشم
میگرد میتو تا سحر اخر شمار چشم
یک لحظه هم ز عارض او بردار چشم
چون غنچه فسرده بروی بهار چشم
اشکی شد و چکید مراد کنار چشم
مارا شب وصال نیاید بکار چشم

از دوری تو گشته سیر در بکار چشم
بلبل ز حرص دیدن گل موسم بهار
رفتی و شب نمونده روز حساب شد
بانته حال چشم سپه کن بروی یار
بگشاده ام ز تنگد لبها درین چمن
یک لحظه در دوری طاقت گدازید
از جوش گریه فرصت نظاره نداد

<p>گردی ز کوی یار بنیاوردی امی صبا منع من از نظاره مکن آه چون کتم آن دل سیاه رحم بجالم نمیکند</p>	<p>بسیار بود در بهت امیب و احشتم می افتدم بی روی تو بی اختیار چشم کردم سپید در رهش از انتظار چشم</p>
---	--

<p>واقف نظر نزلت خطا دلان مکن پوشیده بهتر است زرد و دوغبار چشم</p>	
---	--

<p>ترا با من سر جو رو چقا بوده است دستم ترا ای بیروت دوست گفتن باز امید خدنگ عمره ابرو کمانان از نشان تل ازین آهسته رفتنما ازین برگشته دیدنما</p>	<p>گناه من همین مهر وفا بوده است دستم غلط بوده است فحیم خطا بوده است دستم نمیکردند خطایتر قضا بوده است دستم ترا جانان جراحی در قفا بوده است دستم</p>
--	---

<p>زلفت از شربت و صلح حرارت از چار و ا هر یمن عشق را مردن آ بوده است دستم</p>	
--	--

<p>نخون نمی گشتی دلم دلدار گر میداشتم میکشیدم منت دار الشفار الاعلاج بی سرو سامانم افکنده در رنج خار میدهم جان از برای یک نگاه ششماک دل بجان آمد ز ضبط شکوه آن بیوفا از بی بوسیدن پایت چو آب ای سرو فانا</p>	<p>غم نمی خوردی مرا غمخوار گر میداشتم چشمم بی بود دل بیمار گر میداشتم می نمودم برین می دستار گر میداشتم آه چشمم رحمت از بار گر میداشتم وه چه پیش در خصصت اظهار گر میداشتم میرسیم حقاقت رفتار گر میداشتم</p>
---	--

<p>کی به سجده بچو واقف می نمودم اعجاب ره درون خانه خمار گر میداشتم</p>	
---	--

<p>گر تیغ کشتی خاطر ندایم غصیه از تو کسی دگر ندایم ما طاقت در دوسر ندایم ما تشنه لبان جگر ندایم امید دم دگر ندایم ویر لیت از و خبر ندایم ما طاقت این سفر ندایم</p>	<p>سراز قدم تو بر ندایم ای عشق ز ما باش نافل کردیم بر تو قصه کوتاه ما را صبر از عتیق او نیست این دلم شین با که چندان از ما احوال دل پیر رسید مشکل ز دور تو رفتن ما</p>
--	--

واقف بسیار دام گسترده
افسوس که بال و پیر ندایم

<p>گریه با پر گل و سمن کردیم بس که مشق گریستن کردیم زخم را خاک در دهن کردیم ما گرفتیم و پیرهن کردیم</p>	<p>بیتو نطساره چین کردیم یک قلم حرف شد سیاهی چشم بر لبش دوش نام بخیه گذاشت جیبهای که پاره شد در عشق</p>
--	--

واقف از جان و جامه بیداریم
خویش رازنده در کفن کردیم

<p>کی دهد دست تماشای گلستان توام انچه بگذر غمت بدل از خون و مکان توام گوش بر حرف من انداز شناخون توام نظری جانب من نیز که حیران توام</p>	<p>با چنین بخت که ره نیست بزندان توام فشنه ز لشکر بر گانه بگردش نرسد گوهر افشان بدیخ در زندان توام تا یکی آینه منظور نظر خواهی داشت</p>
---	--

<p>گر بدانی که چه مقدار پریشان تو ام من هم خسر کی از خانه خرابان تو ام کاش بگرد ز گدازند بدیوان تو ام واد بر باد هوداری دامان تو ام هست تا جان بتم بنده احسان تو ام</p>	<p>شانه ناکرده کیسوبرین مے آئی قدمی رنج کن ای سبیل بویرانه من هوسم هست که پیش تو زخم داد از تو خاک گشتم که شوم یک نفس آسوده کردی آزاد مرا از غم دنیا ای عشق</p>
---	---

واقف امر و زچرا دشمن جانم شده است
 آنکه میگفت مرادش که دشمن جان تو ام

<p>مجت هر چه گفت آن می پرستم نزامن از پی آن سے پرستم که من خار مغیلاں سے پرستم من آن سو فار و پیکان می پرستم که چون بت سنگ طفلان می پرستم همان لہبای خندان می پرستم نزامن زان دو چندان می پرستم هنوز آن دشمن جان می پرستم که من زنجیر و زندان می پرستم بیابان در بیابان می پرستم غبار کوی جانان می پرستم سر زلف پریشان می پرستم</p>	<p>نه من وصل و نه تحیران می پرستم ترا آنی است کان با هیچکس نیست بهیست ز دیگران را گل بیفشان مرا با غنچه و گل نیست کار سے من آن دیوانه پیسرم درین دیر حکمدان گشت داغ شور بخستم بر همین می پرستم گر چه بت را بحیرم دوستی جانم بر آورد به پیش ما ز آزادی مران حرف غزالان را بیا و چشم شوخت مرا با سر مه نبود اعتقاد سے بحمد اللہ که من با خطاط جمع</p>
--	--

من آن مرغم که از ذوق ابری مرید در دم و در دست پیستم خزابه های دل را دوست دارم	نفس را چون گلستان می پرستم چو بسیدردان نه درمان می پرستم برائی کج و بران همه پرستم
---	--

درون خانه را هم نیست واقف
در و دیوار جانان می پرستم

دلش خار است صد بار آزمودم دم آخر شنیدم که بکن گفت خطا هرگز نگردد ناوک آه بعیاران دل از پیران بیانی نمی آید بجز ایچم یوسف من	دلحم سینا است بسیار آزمودم بلائی سخت این کار آزمودم مگر روز شب تار آزمودم ترا ای طفل طرار آزمودم ندارم بخت بسیدار آزمودم
---	--

سفر اولی است واقف من یار
که هم اغیار و هم یار آزمودم

جفا جو یان نذا از ذوق شرم چسما در چشم هر کس می نشینی بسوی سرمه سهوا هم نه بینند کجا و امیشود با این هوا دار ز چشمش شرم دارم و نه گویم برویم میدومی ای اشک هر دم چسان محرم نماید خون مارا	بتان را نیست هرگز از خدا شرم ازین مردم نمی آید ترا شرم که دارد چشم من زان خاکپا شرم گلی دارم که دارد از صنبا شرم ندارد چشم شوخش از جیا شرم ز روی من نمی آید ترا شرم گفت پائی که دارد از حنا شرم
--	---

چه بی باکانه بت را می پرستی
مگر واقف نداری از خدا شرم

<p>دل نمیخواهد که من تنها دلی خالی کنم کی توان بر روی روز افکند را زگریر ببروم امروز لبریز شکایت پیش یار فکر زلفش از دماغ من بر آورد سنت ساقی امشب از برای خاطرم پر کن جام سرودش مشاد و صنوبر از زمین قد میکشد بمچو آن اهری که می بارد پریشان غمت</p>	<p>ابرو شمع و شمشیرش باید نادلی خالی کنم شمع سان در دامنش بهادلی خالی کنم یا شود پیمانم اهر بر پادلی خالی کنم ای خوش ساعت کزین بود ادلی خالی کنم تا من از دنیا و از غنچه دلی خالی کنم هر کجا از یاد آن بالادلی خالی کنم گاه من آنجا گوی ایجادلی خالی کنم</p>
---	--

حلقه بر هر در زدم واقف کشادی فند
به که اکنون بر در لهادلی خالی کنم

<p>ز صدرم رانند بار از استان هم تزاری نیست رنگ شادی غم کجا بفرود شدم این دل را که داند زمین گیرم بکوبش بخرم مناع سنگ طفلان لکبوش نور آموز جفا طفلی ولیکن بچون تشنه است ترک چشمش ایل ز شست دو دست تیری از چشمم</p>	<p>زمین گیرید بجالم آسمان هم بهار این چمن دیدم خزان هم ز داغ مهر از زخم نشان هم نشیند بر سرم گر آسمان هم خسری دارم اگر باشد گران هم ز دستت پیری ناله جوان هم مشو ایمن اگر نشند امان هم نصیب دشمنان گردید آن هم</p>
---	--

سازمان

مر این ناله مخصوص قفس نیست ز خوش مژگان خوش نبال آبی نمیدانم چه بد کردم که آن شوخ	که می نالیدم اندر آشنیان هم بجانم می رسد خنجر سنان هم سبک بگذشت از من سرگران هم
--	---

زمن واقف با آن بیدر گوئی
چو دل بردی بر این نیم جان هم

کی شب هجر تو جانا خواب می آید بچشم بی ثباتیهای دولت هر که دارد در نظر می کشی هر کس که با او از گسستت گرفت تا من دیوانه پوشیدم نظر از لباس	دو در بر میخیزد از دل آب می آید بچشم گوهر او را پاره سیاه می آید بچشم آفتاب محشرش مهتاب می آید بچشم هر کف خاکسترم سنجاب می آید بچشم
--	--

ناسری با سجده تسلیم پیدا کرده ام
شیخ او واقف مرا محراب می آید بچشم

ماه عید ابرویش انکاستم دل شادم چه خیال هست که با شیخ نمایم بیعت جفت صد گونه خوم در دم ازین غصه که من چشمی از دودم تر نشود پیم سپند ساده رویی که بمن داد خط پزاری سرسری از سر من چند که ز خوابی کرد یار بر فضل مزاج است و منم یک کف خاک دل با و دوام دبی مهر بر آمد واقف	دوستان چله کیو سید مبارک با هم منکه با پیر معان دست ارادت اوم در وفا قلم و از طاق دلش افتابم بی سبب نیست که میسوزم در فریادم خط بر آورد و منش خط ظلامی دادم دست من گیر خدار که ز پا افتادم ترسم از اینکه بیازیم دهد بر باد هم دادگر کو که ازین ماه ستاند اوم
--	---

ز حرف ناصح دم سردن رسیدن نمیدانم
 پیر یکیش بطرف شمع ای پروانه همایم
 ز نادانی کشا دم پیش او از شکر طومار
 هوای این چنین چون شمع با نخم نیساز
 مزاجم گر چه نازگتر فتا و از کاره چینی
 مکن در عذر خواهی رنج آن لبهای نازک را
 هوای دشت پیمانی بر بود اگرکف عنایم
 ندانم میل طبع روشنم با خود نماند
 چه حاصل گر شود گیتی گلستان از شکفتن
 که شتم زین گلستان چون صبا باد از خالی

منم آن مشکله که نه بر باد لرزیدن نمیدانم
 که من آداب گردو یار گردیدن نمیدانم
 کنون در مانده ام چون طفل بیچیدن آ
 ز نالیدن چه پرسی عجب کامیدن نمیدانم
 نوام ناخن بدل مین که نالیدن نمیدانم
 که از جور و جهایت بنده زنجیدن نمیدانم
 چو سیل از راه صحرا بار گردیدن نمیدانم
 نیم از برق کمتر لیک خشتیدن نمیدانم
 که من چون غنچه تصویر خندیدن نمیدانم
 بیوی گل شد مقلع که گل چیدن نمیدانم

گر پیر غمناکم باده ریزد در کله واقف
 و گر نه من چو دینا باده نوشندین نمیدانم

آنکه منکر دل بیمار نکرده است منم
 آنکه با دشمنی اقرار نکرده است توئی
 آنکه چون غم و فادار نبوده است آوئی
 آنکه در حشمت کجاست ز وفا خوار شده
 آنکه عمری بسراورد در اندیشه یار
 آنکه دره در دل اغیار نزارسی گروه
 آنکه از در بلب آمده جاننش صدبار

در خود پیش کس انهار نکرده است منم
 و آنکه از دوستی انکار نکرده است منم
 و آنکه در عمر جز این کار نکرده است منم
 و آنکه از خوار شدن کار نکرده است منم
 و آنکه اندیشه ز اغیار نکرده است منم
 و آنکه راهی بیمل یار نکرده است منم
 در دل پیش تو یکبار نکرده است منم

صاحب

آنکه نالید بسی بر در دلها واقف
زاری او بدلسگاز نکرده است منم

برای دیدن رویت بیدیه آمده ام
که همروی دل از خود ریمیده آمده ام
که در کاب محبت جبریده آمده ام
چو بنندگان برت از سر دیده آمده ام
بزرگ صبح گریبان دریده آمده ام
جفای خار مغیضان کشیده آمده ام
بدر که تو به پشت خمیده آمده ام
که من ز جان رگه خویشی بریده آمده ام
بر تو همچو کبوتر پریده آمده ام

حدیث روی نکویت شنیده آمده ام
عجب مدارا گرو مشت است در طبعم
نه صبر عمره من آمده است بی طاقت
شنیده ام که سر بنده پروری داری
زدست جذبیه مهر تو از عدم بوجود
جمال کعبه بگر گل بدام منم ریزد
زهی سعادت اگر افتد این کوع قبول
چرا بقصد سر من نمی کشی شمشیر
ز ذوق این که شوم سبیل و تیم در خون

بزلت یار ترا واقف از سر سودا
مبارک است که من شانه دیده آمده ام

شدم پیر بی نمک شور جوانی از کجا آم
دوای نفع آب زندگانی از کجا آم
شکر گفتاری و شیرین زبانی از کجا آم
باین افلاس ساز میهمانی از کجا آم
نیم بلبیل دماغ قصه خوانی از کجا آم
من افسوس دل آتش زبانی از کجا آم

نمین گشتم ز پیری شادمانی از کجا آم
بحال مردغم از در حیا انفرسای بچراش
اگر خاموشم از وصف لبش معذور بایدیم
غم او میهمان من ندارم در حکم آبی
مرا انگشت بر لب میزنی این شاخ گل گذر
بسان شمع گرم گفتگو بر کس در آن محفل

بخون خویش ساغر میزیم از فلسفی واقف
می گلگون شراب از غوائی از کجا آرم

چشم بد دور بجا میگیریم که بلا هوش ربا میگیریم سخت هنگام دعا میگیریم واسه من باز چرامیگیریم میروم دور جدا میگیریم تار من هست مرا میگیریم از کجا تا بجای میگیریم	بر سر گوی شما میگیریم چون کنم گریه میا بر سر من تا دل سخت تر از نرم کنم گریه آب رخ من ریخت بجاک بید مانم ز مصیبت زد با منم از گریه چه حاصل که چون اشک ریزان روم از شهر بد
--	---

واقف از سایه بالای کس
ستلایم به بلا میگیریم

شمع سان تاج زری میداشتم من اگر بال و پری میداشتم غیر زین در گرد می میداشتم من از و در دهری میداشتم در رک جان نشتری میداشتم کاش من هم جوهری میداشتم کاش من هم جوهری میداشتم بچه مجنون هم سری میداشتم	تا بدخ او سری میداشتم می گرفتم از پودنتی ترا ایستین کیسان میگشتم بجاک از سرم داشتند دل خراب شد کاش جای کاو کاو و غمزد اش رو نمود آینه را دیدار او غیر از تیغت عجب زخمی بود میگشتم سر شنیدای اگر
--	--

دوا

دماغ میگردم دل افسرده را	لاله سان گره افکری بیداشتم
مرده بودم خشک لب را عشق	گر نه مژگان تری بی بیداشتم

برده سبیل اشک از کوبش مرا
کاش واقف لتگری بمیداشتم

نمیگردم شب بهران اگر زاری چه میگردم فقس شد دشتین از آن کس گلشن رفت از یاد من از خود رفته بودم استنب از دور خیال با مید جفای صد تغافل از تومی بینم شب بجز تو مگر موجد کونه راحت بشند نگو گویم بر آوردم بطور زلف او خود را درین گلشن بجز مگر نمی انداخت گوش آن گل من تنها رقیبم مید آزار پیش از حد بانک زخم شمشیر تغافل مردی گشتم یوای برزه کردی با چو سیل برده بود از جا	چه میگردم برای دفع بیماری چه میگردم وگر نه من در ایام گرفتاری چه میگردم نمیگردی اگر دل میمانداری چه میگردم اگر سیداشتم چشم وفاداری چه میگردم اگر خوابم بنودی من بیداری چه میگردم نمیگردم اگر آشفته اطواری چه میگردم چو بلبل من باین شوریده گفتاری چه میگردم سگ که بیت باو میگرد گریاری چه میگردم خدا ناخواسته بودی اگر کاری چه میگردم نمیدیدم اگر از دشت همواری چه میگردم
--	--

نیفتد جان به نقد دل به نقدین اگر وقت
منی گردم غم او را خریداری چه میگردم

بیای دل بر با گرد تو گردم	مرد ای بی وفا گرد تو گردم
بیای قبله دل کعبه جان	که از صدق و صفا گرد تو گردم
با من نجسا رفته بر ابرام عث	ز ما ذراتش تا گردن گردم

<p>تو شوخ و مزیزا گرد تو گروم دی بنشین که تا گرد تو گروم دی بنشین که تا گرد تو گروم سرت کردم صبا گرد تو گروم به نزد یکم بیا گرد تو گروم بگردان ساقیا گرد تو گروم تو شناهی من که اگر گرد تو گروم</p>	<p>نمیکرد دل من گرو هر کس نذارم پایه کیم از باله و سر بسی گردلم گردیده تو ز طوف کعبه کوا پیش رسیدی بلای بی از چه میکردی زمن دور بر غم گمت بد کرده جاست بلا گردانی دولت ضرورت</p>
---	--

همه بیگانه طرزند واقف
 توئی طرز آشنا گرد تو گروم

<p>گشت خون نمانه نور شمع و کاشانه ام چون روم جانی دگر بخواست آوانه ام گریه گردی هم بجا بگذاشت از پیرانه ام اینقدر با از سر زلف کسی دیوانه ام زنده میکرد چرخ مرده از افسانه ام در محبت من شریک غالب پروانه ام در ریاض آفرینش سبز بیگانه ام از غم زلف تو دل صد چاک شد چو خندانم</p>	<p>تاسیه شد از خط مشکین جانانم نقل وی دارد مقیم گوشه میخانه ام میرم از خجالت اگر سیلاب تشریف آورد پای خواب آلود من زنجیر بیابند خواب در دمان سوختن را بسکه احیا کرده ام او بدای عشق شبید میسوزد من روز و شب از طفیل دیگران من نیز آبی میخورم کی تو ام دید احوال پریشان کس</p>
--	--

در حق من هر چه میخواهد دولت ناصح بگو
 ما شقتم زنده خراجم ابرم دیوانه ام

۱۲۱

<p>والله دل عاشق دل بیقرار دل شوم آه ازان ساعت که در کویش و چار دل شوق میجا که خاک رگه زار دل شوم عکسار خود شوم با عکسار دل شوم بر جگر داغی نهم شمع مزار دل شوم من سبک و رحم میجویم که بار دل شوم</p>	<p>دل شکار چشم او شد من شکار دل شوم دل ز رشک عشق دشمن جان شده است ز آمد و رفتی که دل در کوی جانان میکنند دل غم جانانه دار من غم دل چار نیست دل شهید لاله رویان شد درین فکر من زود بر خیزم اگر یا او نشینم لب زیر</p>
--	---

<p>دل مرا فرمود واقف کار سختی میجویم سخت می ترسم مبادا شمسار دل شوم</p>	
--	--

<p>خاری برای خاطر یاری گرفته ایم گویش زمانه که چه یاری گرفته ایم خون گشته ایم و دست نگاری گرفته ایم از سینه های گرم شتر یاری گرفته ایم و بناله تو از پی کاری گرفته ایم ما هم ز عشق ز خصمت کاری گرفته ایم ما از میان رسیده که کاری گرفته ایم عمر بسبت دامن شب تاری گرفته ایم</p>	<p>شد عمر با که جای بغاری گرفته ایم خوبا خیال چون تو نگاری گرفته ایم آسان نخیزد ایم گل چوین حنا دامن من بر آتش مای نسیم عشق ای چشم یار چیست تغافل مجال ما فرهاد کوه کند و بیابان دود قیس پرفتنه شد جهان و پر آفتاب گشت دهر در عمد زلف یار که عمرش دراز باد</p>
--	---

<p>واقف ز دست ما نتوان داغ را گرفت این گل ز دست لاله عذاری گرفته ایم</p>	
---	--

<p>سپرس ای میموت تا ترا دیدم چپا دیدم</p>	<p>بیک عالم مصیبت جان دل اقبال دیدم</p>
---	---

<p>که من خود را بچناب امشب که قنار بلا دیدم که در چشم تو خاک افکندی من تعینا دیدم که این بنم باین چشمی که آن یوسف نهادیم که من درد امن این نشت چندین کربلا دیدم نه از بیگانه دلجویی نه رحم از آشنا دیدم</p>	<p>مگر خواجه شدن پایسته زنجیر کیسوی صفای اعتقاد می یوفاد بیکر چه می یاب جدا گردید تا بار عزیز از من نظر بستم چه پرسی سکه نشت وادی خونخوار چون برگرد و سلمان از غم دل زار نالیدم</p>
---	---

مردن بیدم تن بجای زین زرد زلف
 نه تاثیر از دعای سازگاری از تو دیدم

<p>عشق دانند که با و یار قدیم هست دلم نیست بانده جگر گوشه غنیمت دلم من دل ساهه با برنجش که سلیمت دلم از گدایان سر راه نسیمت دلم روز و شب در غم آن طفل تنیمت دلم هست عمری که در آن کویچه مقیمت دلم جان من نیم نگاهی که دو نیمت دلم</p>	<p>نیست امروز که با عشق ندیمت دلم یک تشنون غم بس کشد و غیشم آورد ما زلفت تو گزیده هست ز صد جا و در روزگار هست که از شوق شمیم زلفت بیکس افتاده در آن کوی سر شکم بر خاک سو بموقضه آن زلف پیر سیدان من چه شود گریه تو نصف دل من خوش گردد</p>
---	---

پوسنه گرفته ازان لب نکند بس سوال
 واقف از خیل گدایان نسیمت دلم

<p>گر تیر زار زار میخو اهرم سینۀ داغدار میخو اهرم مددے از بهار میخو اهرم</p>	<p>دیدۀ اشکبار میخو اهرم لاله زار بهشت را چه کنم ریشۀ درد ما غم از سود است</p>
--	--

باید رفتم از میان ناچار وصل با بجز من نمیخواهم وعده هست میدی نمیکیم باز هستی فکند هم از سر	که ترا در کنار میخواهم خواسته است آنچه با میخواهم وصل بی انتظار میخواهم در حریم تو بار میخواهم
---	---

واقف از لطف سانی کوثر
ستی بے خسار میخواهم

برد سرا میا بر آرم گریانی که من دارم تبسم میکند چون صبح میگوید بر لب مراد عشق بازی همچو گل زان خنده می آید بنازم میکنند و از بهر قتل زنده می سازد بدل همچو انگلی شایان شان خود نمیداند غمش در دل فرو آید و حاجی بن خست بیرون	که ای بر لاله هو گل هست احسانی که من دارم که شور افندد عالم از خلدانی که من دارم که نتوان دوختن چاک گریه ای که من دارم که دارد دوستان دران دشمن جانی که من دارم از ان ابرو کمان در سینه سپکانی که من دارم نمی سازد بصاحب خانه همانی که من دارم
---	---

بخت است اشک است واقف از من بوی عجب
شود از ابر رحمت پاک دامانی که من دارم

دل خریدار تو نباشد من خریدار دلم بردم شمشیر قرکان بر شمشیر نگاه گاه لیلی گاه مجنون گاه محل میشود من ندانم زلف مشکین که بود کرده است گل چه خواهد کرد غیر از دو آبی چون پیا	بندای دل اسیر دل گرفتار دلم میروم بادل عجب بار فادار دلم والله دل بیقرار دل گرفتار دلم چند روزی شد که هست آشفته اطوار دلم من گرفتم عقده و اگر دار گرفتار دلم
---	--

میشود از غم زخم شامخی که تازک صیفت
زلف او واقف دوزاگردیدار بارم

<p>ز چاک سینه چو احوال دل نظاره کنم ز بس که دیده ام ز دلبران ستم اکنون پالان عید نماید خلق چون با هم بدور لعل تو از حرص میکشی کارم تو خود شدی به بلای سیاه زلف آبر چه شعله با که نخیزد ز خرم طاقت دلی که بود مرا قاتلش ربود اکنون مرا که حال ز دست تو دلگش نیست دهن دریدگی زخم و شوخ چشمی داغ</p>	<p>ببرگ صبر که میان هزار پاره کنم به هر که دل بدیم اول استخاره کنم با بروی تو من از گزشتن اشاره کنم با آن رسیده که میخانه را اجاره کنم ولا تو خود بده انصاف من چه چاره کنم نظر چو جانب آن برق گوشواره کنم روم ز سر و و صنوبر دل استغاره کنم که رام چاره مگرد دل ز سنگ خاره کنم شده است موجب رسوائیم چه چاره کنم</p>
---	---

رساند فصل گم مرده چون واقف

رسید وقت که زنجیر قفل پاره کنم

<p>امروز من سحر می پرورد خورده ام بر خیز که بم عشوه باغیا رگو که من نزدیک مردم ز نگاه کشند تو از دیده بی تو ریخته ام کاسه خون</p>	<p>گو یاز کاسه سر منصور خورده ام دل سرد کرده ام ز نو کافور خورده ام با آنکه این خدنگ من از دور خورده ام یک جرعه می اگر من مخمور خورده ام</p>
---	--

واقف در آرزوی عقیق لب کسی

خون جگر زیاده ز مقدور خورده ام

کلامی

هر جا که گفت این دل شید اگر بستم
 یک قطره آب خوردم و دریا اگر بستم
 امر و زنا که کردم و فردا اگر بستم
 صد بار گشت خون دل من تا اگر بستم
 گریه مجال خود که چه بیجا اگر بستم
 در گوشه نشستم و تنها اگر بستم
 خون وام کرده از همه اعضا اگر بستم
 یا نا که کردم از غم او با اگر بستم
 یا آنکه در غمت بدم اگر بستم
 چون ابرو روی تو رهوا اگر بستم
 خون همچو زخم بر درو لها اگر بستم

گاهی بشهر گاه بصحر اگر بستم
 یارب چه پیمه ایست محبت که من آن
 ایام عمر را گذرانم باشک و آه
 تقریب عمده تا نبود که یکی کنم
 پیش تو گریه کردم و بی آبرو شدم
 با من کسی شریک غم از یک نشد
 اشتب گریه در جگر خم نمائده
 گاهی ز شغل عشق فراغ نموده است
 طوفان نوع تازه شد از آبیده ام
 خالی نمائد کویچه از سیل اشک من
 قطع امید کرده زهرا با عاقبت

یک قطره خون نمائد کنون در بدن مرا
 واقف دل و جگر همه یکجا اگر بستم

نام بی غیرتی خویش تحمل کردم
 تا توان گشته وطن در خم کاکل کردم
 آشنای نش شکن طره سنبل کردم
 ده چه ساعت بگوییان و این گل کردم
 بر خموشی زدم و قطع تسلسل کردم
 نام آن تازه بنام گل و بلبل کردم

دیدم از غیر بسی جور و تعافل کردم
 آن نسیم که ز بس عشق پریشان سفری
 مرغ دل طالع آن دام مغرب چون داشت
 سوخت داغ تو سراپای مرا همچون شمع
 شکوه زلف دراز تو نمیشد کوتاه
 خامه ام قصه حسن تو و عشقم چو گوشت

<p>قطره بودی و دریا بشدی از پهلوی من بی تا مل توبو ایشوخ چپسان دل دوام گلین دردم و صد داغ تشکفته هست که خورم نعمت الوان نرود از یادم در آن نگه گوشه چشمی چون دیدم با جا هیچ دانی که چپسان بیده حقیقت بیند</p>	<p>مژده ایدل کمین از جزو نرا گل کردم منکه هر کار بفتوا سے تا مل کردم نریبت کردم احشوق چنین گل کردم ذوق خوبی که ز عشق تو تناول کردم خویش تن اهدف تیر تفافل کردم سرمه از گردوره راکب دلدل کردم</p>
--	---

کی دهم دامن افتادگی از کف وقت
 منکه چون زلف نرتقی ز تنزل کردم

<p>عیش دنیا هم غم بود نمیدانستم هیچ گشتم جو بکرم که او رفتم تلخ شد عیشم زین زهر شکر اندوده کردم آنجا چو کبوتر چه قدر باستی اینکه من غره باین لطف زبانی گشتم داده ام داغ نواز دست ز حسرت انغم سر جدا شد ز تنم پای بگو پیش ما دم</p>	<p>فسر بی جمله درم بود نمیدانستم راه بار یک عدم بود نمیدانستم لذت دهرالم بود نمیدانستم کوی جانانه حسرم بود نمیدانستم همه بر خویش ستم بود نمیدانستم که گل باغ ارم بود نمیدانستم تیغ نبیاد علم بود نمیدانستم</p>
--	--

صرف کردید بخندیدن بیجا واقف
 عمر چون صبح دو دم بود نمیدانستم

<p>دلم تا کی رود از دست دلدار بی دستم تو دل را می بری از دست لیکن کنی رضا</p>	<p>مرا غم میوزد رفتم که غمخواری بدست آرم روم تا دلبری عاشق نگه داری بدست آرم</p>
--	---

دلی بردارم از خوبان شهر و کو بکو گروم	که بهر که گریه کردن پای دیواری بهیت آرم
---------------------------------------	---

دلک چاک هست از هر رشته تیران و خون	درین فکر کم او کیسوی و تارسی بهیت آرم
------------------------------------	---------------------------------------

باز ادمم بر تو بجالی که داشتم کیسان بودا بیری و آزادیم کن خاکم غبار گشت و غبارم بگو گشت غمم چون غلغله آتش سخنان گشت از دل تصویر که او نمیسرود مانند بد که تاستم از گردش فلک شد که چه صفت چشمت بود تا کامم عمر	در دل جهان خیال محالی که داشتم در دام ریختم پروبالی که داشتم از دل زلفت گریه ملالی که داشتم آنگاه گشت آه زغالی که داشتم هستم اسپر فکر محالی که داشتم بر من و بال گشت کمانی که داشتم داغم که خام ماند خیالی که داشتم
---	---

واقف دوم بدشت چه مجنون بطون کز من رسید طرفه غزالی که داشتم

تا موس و نام و تنگ زرد سر گداشتم دیدم بدست یار گل زانچو شمع مذرو فاقبول نمی افتد امی درین فارغ ز شادی و غم این انجمن شدم تا کار من بشوخ سیاهی سپردم میخواست عشقت از دستم زدن کباب که دم نزع قطع مکش تیغ کین کش	اینها برای خاطر دلبر گداشتم از دست او گرفتم و بر سر گداشتم سر را بیای یار مگر گداشتم باشیشه گریه خنده بسا غداشتم سر را به تیغ سینه بخنجر گداشتم دل قمیمه کرده بر سر اخگر گداشتم دل را گداشتم بنوکا و گداشتم
--	---

از درد پیلویم هم شب خواب شد حرام از سوز نامه ام دل و جانش کباب شد	پیلوشی که بی توبه بستر گذاشتم داغی عجب بیبال کبوتر گذاشتم
--	--

واقف نشست کس در کلفت حجاب این شست و شو بسا قی کو تر گذاشتم	
---	--

میکنی آزار خوش می آیدم کی جفا بیت بار خاطر می شود از تو دشنامی بگو شم خورده بون ما کم با طبع ناصح سوئی عشق پشیه ام عشق است منکر نیستم از چه میرانی ز کوی خود مرا نقد و جنس درد و دانه عاشقی از پی او میروم بی اختیار جان بقران طیب من گفت میشود در تنگ سستی ره من بررگ جان دمدم ناخنی دم	کم مکن بسیار خوش می آیدم گر کنی صد بار خوش می آیدم میکنم تکرار خوش می آیدم چون کنم این کار خوش می آیدم میکنم افسار خوش می آیدم سایه دیوار خوش می آیدم انچه زین بازار خوش می آیدم بس که آن رفتار خوش می آیدم نال که بیمار خوش می آیدم زین سبب دستار خوش می آیدم نال که این تار خوش می آیدم
--	---

استی و دیوانگه شوریدگی واقف این اطوار خوش می آیدم	
--	--

شاک شد در قدم او سر خود را تا نام گر بیه چنبد که طوفان بسر آورد مرا	صرف آن سیم بدن شد ز خود را تا نام هرگز از جانم سنگ خود را تا نام
--	---

در اول

چون جانب او فاطمه ای از ناله فرستیم آن نامه که سوبیش کتم انشا ز دل داغ بر رفته من نگذرد آن نشو ز چه سام	بیتاب شویم اشک ز و بنا لاله فرستیم ملفوظ کتم در ورق لاله فرستیم من بعد ز دل یکده و سه پر کاله فرستیم
---	--

سوی خودش از جذب محبت کتم آخر
واقف چه ضرورت که دلاله فرستیم

گرچه احوال بسی در هم و بر هم دارم آن پری می رم از من چه گنه دید آیا گفتمم هر چه دولت نه انست ولیکن شین گرچه تسلیم بود شیوه عاشق لیکن گر که من خافت سلسله طوفان است هم نشینم گر نکست هست خبرم افشان عبید در حیر تو ام ماتم دیگر یا بشد آرزو نامه من چون تویا یارب برسد بود دل محرم دیر کینه من چون نشد فوت	گرده زلف نگار است چراغم دارم نگر اینست که من صورت آدم دارم گلکه آمیز حدیثی ز تو من هم دارم ناصحا پند تو حاشا که مسلم دارم از سر تو سرویرانی عالم دارم صحبت بی مزه ناچیت بجر هم دارم قسمتمم بین که بسالی دو محرم دارم که کبوتر من در مانده نه آدم دارم همدمی نیست کنون اشک دما دم دارم
---	---

رفت واقف ز برم یار عزیز چی دل
در غمش گریه کتم تا بجگر نم دارم

کیوی یار گذاری که داشتیم دارم چندان نهم که ز هم دامن وفا از دست برای من کن ای حریف فکر پیراهن	بعاشتی سر و کاری که داشتیم دارم سری بی پای نگار س که داشتیم دارم من از لباس تو عاری که داشتیم دارم
---	--

میکنم زلف تو ام باز پریشان چه کنم	میکنم جمع با فسانه و افسون خود را
و ای در پیلوی من دل نشپاکان چه کنم	میکنم بدم آزار ز بیدردی او

واقف از دیدن این باغ حزین گریه کردیم	
غنچه سان گزگنشم سر بگره بیان چه کنم	

هر که گرفت دل از دست خیزن من گریه کردیم	هر که گرفت دیدن چین کج بین من بوم
بیز نام من ام و کسی در بر من	یاد روزی که در آن حلقه گلین من بوم
دوش چو لاکریت گرد بر آورد ز من	هر کجا رخش تو میتاخت زمین من بوم
با نستی نزد محبت بر قبیان افسوس	در رهت باخته جان دل دین من بوم
گر چه در بادیه عشق تو حیاتا دبیست	آنکه بنشست تختین کبکین من بوم
بر سر راه تو نقش قدم غیر نبود	که بسر کوچه غم خاک نشین من بوم

محرور از نوتند هر کس تا کس ام و	
پیش ازین واقف سر تو همین من بوم	

خزان رسید و پی غمگساری چمنم	شکسته رنگ زبیا رداری چمنم
چمن ز دوریت ایگل سجاک یکسان ش	بیا که سوخت دل از خاکساری چمنم
بدل شکست مرا خار پیونانی گل	و گر خاند سر دوستداری چمنم
چه غنچه پیر هم پاره کرد باد بهار	شکفت عاقبت این گل زیاری چمنم
زخم همیشه کنم با جسرای بایل و گل	بهار داده وقتایع نگاری چمنم
ز دست رفت گل و زخم خار بر مجوزد	نماند هیچ بکف یادگاری چمنم
اگر چه در قفسم غم تیرنگ کشد وقت	ولیک زنده باسید و آری چمنم

از بس که دل پلیده پلاشد بجان ما
واقف و گر نه ما خفتانی نداشتیم

<p>چنانکه پیش خدا هم لب زد ما بندم چو شب بگوی تو آیم نزد پادشاهم بجیر تخم که دل خود کجا کجا بستم بسید وقت که من نخل ردنا بندم تمام شب بفسون خواب تعبیراندم چو شب بیاد تو همیگامه دعا بندم کجا روید اگر شنست بر شما بندم</p>	<p>بر آن سرم کرده عرض دعا بندم بسان دزد ز بس چه پاسبان دارم زد لبری همه اعطای آفت جهان تو که عیان میرسد ز نخل قدرت ز بیم این که تو شاید بخواب او آئی در فلک بکشاید پی نظاره ملک خذر کنی در قیسان ز نیزه آله من</p>
---	--

برنگ اهل هوس نیست عید من
چو خون شود جگر من بکف مناندم

<p>چه کنم آه باین گوهر غاطان چه کنم تو بگو گر نگنم چاک گر بران چه کنم گر به ششم گذار ز غنچه زانان چه کنم من دیوانه بدل سخنی طفلان چه کنم من چنین مفلس دار شده همان چه کنم منکه مورم هوس ملک سلیمان چه کنم سزایم هوس این همه سالان چه کنم چاره تشنگی خار و میلان چه کنم</p>	<p>یک نفس پاندا شک بدان چه کنم غنیسان فاشو تم ماندم بر این کرد از شهر بد ز شوخی خوش چشمانم سنگباران همه بر خویش گوارا کردم در جگر آه ندارم ز در آمد غم محسوس با چنین غم نمودار وصالش نشوم عاشقم نیستم آشفته دستار و کلاه نم آبله دریا و نه رودیه سرشک</p>
--	---

خانه پرداز می چشم تر خود را نازم
 من سبک دستی غارتگر خود را نازم
 من سپرداری گوش کر خود را نازم
 چه مدد کرد بمن اختر خود را نازم
 طالع روشن خاکستر خود را نازم
 نازم اقبال بلند سر خود را نازم
 من وفاداری مشت پر خود را نازم
 دلم افسرده نشد اخگر خود را نازم

ورد دل از گریه بسیار مرا نم نگذشت
 تا خبر دار شوم کرد سبکبار مرا
 شد نگمدار من از تیغ زبان ناصح
 در شب تیره ام آناه بفریاد رسید
 سرمه دیده ارباب وفا شد آخر
 یار برداشت سرمه بگریزه ز خاک
 در نفس ریخت چو صیاد مرگ کرد آزاد
 برفت باریدم اگر چه ز پیری بر سر

نرم کرم بدم گرم محبت واقف
 دل فولادی او جوهر خود را نازم

از حال ما پرسن که جانی نداشتیم
 بودیم جمله درد و فتنی نداشتیم
 بر خویشان ز صبر گمانی نداشتیم
 جنسی گرو به هیچ دکانی نداشتیم
 پیش تو قدر برگ خزانی نداشتیم
 امید سود و بیم زبانی نداشتیم
 نامی ز ما نبود و نشانی نداشتیم
 افسوس عشق غنچه دانی نداشتیم
 در دست اختیار عنانی نداشتیم

امشب که بعینو تاب و توانی نداشتیم
 امشب که بنیویار زبانی نداشتیم
 از درد بهر تن زده مردیم و این عجب
 گر سوخت چار سوی تمنا با چه غم
 بر دیم ما بجای دگر روی زرد خویش
 ما را وبال سر شده سود او گر نه ما
 خوش آن زمان که در دم آباد بوده ایم
 بی هیچ شد بتنگدلی صرف غم ما
 وادیم بوسه گر بر کاست ز ما مرغ

<p>زلفت تیرگی از کلبه ام بشمع افسوس گلشن بچیب ز فیض بسیار گریه دیده غبار گشتم و بر برگ گل نشستم و لبیک فشاند بر سر خالم باز دامن گفت</p>	<p>ز زلف او شب تاری که داشتتم دارم بر پیر من دو سکه خاری که داشتتم دارم هوای دامن یاری که داشتتم دارم بمخاطرات تو غباری که داشتتم دارم</p>
---	---

گذشته گر چه ز حد بقیه بریم واقف
اکبوی یار قسری که داشتتم دارم

<p>گشتم دو تاز در دهر بیکتائیت قسم ما شسته روست آید با او طوطی شد تازه جانم از نفس و لذت تو ای عشق از برای خداروزمانت جان من بجز ز لب مرده تو ام بر من که در غم تو شدم پیر تا توان رسوا بقدر شهرت حسن تو عشق ما</p>	<p>شد ز هر زندگی بشکر خائیت قسم هرگز نرنجید از تو نیز سیائیت قسم ای نی بنال خوش بدم ناییت قسم مانده تو ایم بافتد اییت قسم جانا ترا قسم بسیجائیت قسم رحمی کن ای جوان توانائیت قسم پنهان نماده ایم بر پیدائیت قسم</p>
---	---

پنهان مدار و آنکه کیسوی کیستی
واقف تر با این سر سودائیت قسم

<p>فتا و از دست من دل با که گویم ز دست گریه در سر کوچه یار بچندین دست و پا کونین کن درین وادی شدم آواره صد</p>	<p>مرا افتاد مشکل با که گویم بماندم پای در گل با که گویم نه بدم بی بساحل با که گویم نیز در ره بمنزل با که گویم</p>
---	---

<p>جد امانم ز محفل با که گویم بخوانید اهل محفل با که گویم بحر فی کرد باطل با که گویم نشسته دیوانه عاقل با که گویم ز من بگذشت غافل با که گویم با ندیم نیم بسمل با که گویم</p>	<p>شب تاریک ره دور در جبرنگ عجب افسانه دارم در بیجا فغان کان بیو فاعن و قارا بدل گفتم ز بند و بند بسیار بیارم بکیده حرف گفتنی بود زوی زخمی در فتنی از نرم زود</p>
---	--

بغیر از گفتگو واقف ز تحصیل
 نکردم هیچ حاصل با که گویم

<p>چه لازم بجز روزی چند ناخستود خیر نشستن بر در او چون ندارد سود خیر سپه پوش از سر آتش بسان و خیر پس از دیری اگر با او شینم زود خیر</p>	<p>بمان بهتر که من از آستانش زود خیر ز سود نقد وقت خویشتن با زبانم بر اهت سوختم زخمی زلفم روی ازین نام ز بس ترسم که گرد غم نشیند بر زلفش نام</p>
--	---

نشستم عمر با واقف بخاک استان او
 چه بر رویم دری از حرمت نکشود به خیرم

<p>از قضا طوفان دیدم ندیده بودم در غمچه گلستان دیدم ندیده بودم چنین چنین دربان دیدم ندیده بودم خواب چنین پریشان دیدم ندیده بودم در سیم سنگ پنهان دیدم ندیده بودم</p>	<p>از اشک خانه ویران دیدم ندیده بودم از داغ عشق در دل عدل زار دیدم برده احتیاجم آخسر بر آستان دیوان دیدم خواب آتش زلفت بدست جمجمه سیمیری تو جانای لیکن دل تو سنگ است</p>
--	--

باروئی عالم افزو ز آمد بکلبه ام یاز
خورشید در شستان دیدم ندیده بودم

از لطف یار واقف پنهان بسوی من

لطیفی چنین نمایان دیدم ندیده بودم

<p>دران زنجیر گیسو اولین دیوانه من بودم نخست آنکس که شد شمع ترا پروانه من بودم بقربانت مگر در بزم تو بیگانه من بودم کجا رفت آنکه تنها محرم اینجان من بودم بدامت آنکه آمد بی فریب دانه من بودم پریشان شد بهر جازلف بارشانه من بودم</p>	<p>نخست آنکس که شد در عشق افسانه من بودم سرت کردم مکن در عاشقی نسبت باغبانم چو من بیرون شدم لب آنکه آشنا کردی کنون هر بی حقیقت آمد و شد در کت دانه غرض آلوده هستند این گرفتاران منی نکردم کو تخی در خدمت خوبان سر مو</p>
---	--

کشیدم رنج و بس گریخ در ویرانه دنیا
چو دیدم خوب واقف گنج این سرانه بودم

<p>آن بهار حسن زاد دم خزان میساقم منکه دانه با کاشکش چون کمان میساقم فارع البال اینچنین کی اشیا میساقم قاصد اشکه بکوی اوروان میساقم</p>	<p>آه سر خویش که طلق عنان میساقم عاجزدم در قبضه هجران کافر کیش او گر ز چشم دام می دیدم نگاه التفات باید ایامی که کار عشق میگردم بچشم</p>
---	--

گوش بر حرف منی انداز دان مست غیور
ورنه من واقف ز لخت دل باق اسام

<p>به که تفویض اسے اللہ کنم قصه نیست که کوتاه کنم</p>	<p>تا بکے از تمش آه کنم منم از شکوه آن زلف مکن</p>
---	--

<p>بسفر میروی امی سروروان رخصت از یار ندارم ورنه خواجه کوره بدر و نم بدید من که در محفل او راهم نیست کاهش دل چونو لیسیم بوش</p>	<p>باش تا جان تو بهمراه کنم پیش او گریه دلخواه کنم بنده ام خدمت درگاه کنم چه کنم تا بدشش راه کنم نامه انشا به پرگاه کنم</p>
---	---

هست آه سحر و گریه شام
 آنچه واقف گم و بیگانه کنم

<p>هر چند که نانوان عشقم از دیر ز محسبان عشقم گریه و جهان خراب گردد بکدم نشود ز گریه خاموش با صد من عقل ذره عشق افروخته ام چسراغ دغما در بی فرگی گذشته عمرم یاران زگداز چاره نیست رفته است دماغ تبر از عشق امی عقل بمن مشوم مقابل ناصح تو کناره از میان گیر نوب است گریه این نه بینی</p>	<p>در معرکه پهلوان عشقم بسیار مزاجدان عشقم ویران نشوم جهان عشقم یعنی بی نیستان عشقم نضر و شوم قدر دان عشقم من رونق دو دومان عشقم یارب نمکی زخوان عشقم در بوته امتحان عشقم از سجده آستان عشقم بگریز که فخرمان عشقم عشق از من و من از ان عشقم گفتم تو بدگمان عشقم</p>
---	--

۱۰۰

از دغدغه هوس که کم باد با عقل سر سخن ندارم	مامونم در امان عشقم عمر بستی که هم زبان عشقم
---	---

واقف که عمر خضر یابم کی پسر شوم جوان عشقم	
--	--

از تو صبر ای ستم ایجاد ندارم چکنم بی سبب نیست گریه من بقیس تن دوام بیت ابروی تو پیوسته نمایم تکرار تاب دیدار تو چون آینه گرفت مرا کنده ام جان پی شیرین دهنی من لیک	دل اگر با ستمت نشاد ندارم چکنم رخصت ناله ز صیاد ندارم چکنم مطعمی بهتر ازین یاد ندارم چکنم چه کنم طاققت فولاد ندارم چکنم طالع شهرت فسر باد ندارم چکنم
--	--

واقف از بیکیستیم کسی با من یار حیف صد حیف که استاد ندارم چکنم	
--	--

در غم حجب تو گریبان ز سفر می آیم گر روم از سر کوی تو کجا خواهد رفت از دل غمزه بخونم چه خبر باست که نیست دارم امید که ضایع نرود آمدنم	همره قافله لخت جگری آیم میروم شام چون خورشید و سحر می آیم قاصد اشکم و از کوی جگری آیم ناکه در دم و لب سیریز اثر می آیم
---	---

آمدن تا سر کوی تو ضرورت مرا پا اگر ماند ز رفتار سبری آیم	
---	--

کلام دل از علم و فن میخواستم یوی گل آوردی ای باد صبا	بود در عشق آنچه من میخواستم من نسیم پدیدم من میخواستم
---	--

خوب شد اینجا وطن میخواستم	بر سر کوی تو پای من شکست
خلوتی در انجمن میخواستم	چشم گردون کور و گوشم گشته کمر

صنعت دل امشب ز کارم برده بود	
بوسه آن سبب ذقن میخواستم	

رویت نون

<p>خط پشت لبش دیدن بر روی سحر عظیم من گرد تو گرد دیدن من گرد تو گرد دیدن چه لازم سرو من زینسان قنای تنگ نشین نیار و عطر آنجا دم زن از بیم مالین قلم از نی نمودم از برای مشق نالین بجالی گشته ام جاناکه می باید مرادین چه خواهی گفت آن روز که خواهند از تو درین فولاد خواهم ریشم چون جوهر دانین بگرد نقطه خال تو چون پر کار گردین نباید اینقدر با بر سر یک موی پچیدن</p>	<p>چه خوش باشم با آن خط بکشش با ده نشین طواف شمع و گل ارزانی پروانه بلبل بزور خنده چون گل چاک میگردد گریبا در آن محفل که حرف از نکست پیرزشت باش مراد مکتب عشق تو چون بردند در طفل من از نادیدنت بر سینه بیماری افتادم ز بیدردی نه پرسیدی من بسیار از درد مگو کز پیچ و تابت باد کم کاری نمی آید اگر دوران کم فرصت و هر فرصت هوش ام اگر رسو و اندازی بگذرای زلف انبیا ن</p>
--	--

بمن گفتمی که روزی هست خواهی که نیت و...	
ازین شادی مراد شوار شند در پوست سبید	

وارم از دست تو صد چاک گیران نشین	بکجا بر روی ای بر زده دامان بنشین
----------------------------------	-----------------------------------

<p>مشتاب این همه در سایه قمرگان نشین ذوق پیدا کن و با گبر و مسلمان نشین که تر گفت درین منزل ویران نشین بنشین مکن نفس ای فتنه دوران نشین میرسد قصه من زود به پایان نشین میرود بعد می دو وقت جان نشین بتکلف او سه روز می به پایان نشین نفسی چند باین جمع پریشان نشین</p>	<p>عرق سرد کن ای اشک که گرم آمده نمک صحت هر قوم چشیدن دارد بدل غیر نه و آمده حیف از تو طو ررقص تو کم از دور قیامت بنود شده نزدیک که افتم ز زبان دور مرد دم نری هست مرو از سر بالین مرا روح همچون مگر آید بجد و کاری تو سر سری نگذری از حلقه آشفته دلان</p>
--	--

<p>واقف از هر عزیزان چه بلای نالی مهر بلب زن و در کایه احزان نشین</p>	
---	--

<p>شهر هم بد نیست لیکن فایز از نمایان نشین استقامت خاک گردید آن قیامت نشین و گر گریزی نبودت چون جامه باین نشین ای سهی فد جا بجا منشین بچشم نشین هر کجا بنشست باش از همه بالا نشین معرض کردم بارها مرزانشین آن نشین بعد ازین بچند ای دل سرد در آن نشین</p>	<p>من نمیکویم که مجنون باش و در صحرای نشین حافظت از رقصیدنت پامال شد از پایش نشین باتک طرفان نیاید طرح صحت نخبین سرور اجای نباشد از لب جو خود بتر نشین سر و بالای ترا کردم بلا گردان که او نشین آمد و نشست و رفت از بید باغی گریز نشین در بدر افتادی آخر فتیابی روندا نشین</p>
---	--

<p>در دل سنگین! و واقف اگر جای خفتی نقش خود بنشان چون نقش بخارا نشین</p>	
--	--

<p>سز شک از دیده ریزم همچو باران هزاران ناله مانند هزاران کسی از دود کوه شب زنده داران گمندگی سومی این دل شکاران قرارم برده اند این بیقراران چه می آید دگر از خاکساران شدم بر حلقه عصیان شعاران بنال با ز گل تو من ز گلغذاران که مصرف نیستش خرد و لکاران گل افسرده است همچون زه داران که گشتند آفت پر پیژگانان اگر اینست همراهی زیاران برو ز ما پریشان روزگاران که مشکن خاطر امیدواران زمین تشنه ام مشتاق باران</p>	<p>بیادارم چو صجتهای یاران کستم از خار خار گلغذاران مانند امروز غیر از شمع زنده ولی نگذاشت با کس از تطاول چنین بهر که میگردد نذا فلک بجز بر باد رفتن در هواست زیار معصیت شد حلقه امست بیابیل بهم صحبت بداریم بگولب رانمک بیجا نریزد تو تارفتی چمن آبی خورده است سر چشمان بسیار تو کردم نخو اهند آمدن همراه نعشم ز خط تو انداختی آن زلف بت سنگین دل ما را که گوید عرق ریزان بیابن تربت من</p>
---	--

بروز وصل واقف اشک شادی
 چو بارانست در فصل بهاران

<p>دمی به پریش این جان مبتلا نشین بیاب به پهلوی این درد آشنا نشین</p>	<p>شبی بگلپه احزان من بیابن نشین مرو به مجلس بیگانگان که بیدر اند</p>
--	--

چرا هستی بجای تکلیف خود بیا بنشین
 در آنجا که من از در صفا بنشین
 تو عمر نیستی آخر گریز با بنشین
 نمیشود که کنم دامنت را بنشین
 چگونه گویمت ای شوخ میرزا بنشین
 نمیکنم بر تو عرض مدعا بنشین
 گدازم از سر اظهار ما حبر این بنشین
 رود امدار بجان من این جفا بنشین

ز تست خانه من بی تکلفانه در آ
 دلی ز آینه هم بی غبار تو در آ
 شتابت این همه در راه بیوفایی چیست
 فدا که چو بدست من از قضا بگیر
 مگر ز لطف نشینی به سپلویم ورنه
 نمیکند بسخن خاطر تو رنج مرو
 چو سیل تند زویرانه ام چه میگزی
 چو آمدی سر بالین من ستاد چیست

بیا و در دل واقف چو جان بشین کن
 ولی ز درد و غم ای نازنین چه بنشین

باش جان هم بشتاب مکن
 ترک بدست من کتاب مکن
 خانه دوستان خراب مکن
 امشب ای دیده میل خواب مکن
 اینقدر هم مرا عذاب مکن
 زلف را گو که هیچ کتاب مکن
 همچو سبب اضطراب مکن
 زان سر انگشت را خضاب مکن
 مکن ای خانان خراب مکن

بر سر دل بمن عتاب مکن
 دل که پر درش از نمک لبخ
 خانه دشمنان مرو دیگر
 غم او بر سر شیب خون هست
 من گرفتار گناه من عشق هست
 ما گدازیم از سر دل خویش
 صبر کن کشته میشوی ای دل
 خون من گرم آتش هست آتش
 فکر ویرانی دل واقف

<p>زان کونه که شد خاطر اغیار پریشان با یار سر سیمیه و بی یار پریشان او ضلح شد آشفته و اطوار پریشان جمعی نتوان کرد بیکیار پریشان او راق مرا این همه مگذار پریشان تا بهر تو سازیم دگر یار پریشان آشفته سپهر روز گرفتار پریشان آن نیز شد از حسرت ویدار پریشان ای زلف تو آشفته و دستار پریشان چون برگ گل افتاده بگلزار پریشان</p>	<p>در داکه مرا کرد غم یار پریشان رحم هست بران عاشق بیچاره که باشد زان روز که افتاد مرا کاربان زلف بر هم مزن ای باد صبا طره او را ای زلف تو شیرازه جمعیت لها کردیم با فسانه و افسون دل خود جمع در سلسله زلف تو ام نام نهادند من بودم در یک خاطر جمعی زده عالم منکر چه شوی پیش من بصحبت اغیار در کوی تو تخت دل بنویس جگری خیار</p>
--	---

واقف چه دهم شرح پریشانی خود را
 و الله پریشانم و بسیار پریشان

<p>در گریه نگر و یاری من بی زاری یار و زاری من جسم آر بدم شماری من از شومی بیقراری من شد آفت موشیاری من خون گشت زنگسای من شمرسته ز اشکباری من</p>	<p>دل دید ز بس کیاری من نظاره کنسید سیر دارد گذارت دم شماری من نقشتم در هیچ جای نه نشست آن مستی چشم داد و بیداد دل بود شریک در دو آن نیز که ابر آمد که بر نگر دید</p>
---	---

نکته

انامی خوابی گریست واقف
بس کن ز جگر فشا رس من

ابن گل بخیال چید نتوان
مار از شما برید نتوان
زین پیش جفا کشید نتوان
در وصل هم آرمید نتوان
دست از طلبت کشید نتوان
در پس لوی غیر دید نتوان
ارزان ز کسی خرید نتوان
غننامه من در دید نتوان
آواز مرا شنید نتوان
بهر تو بخون طپید نتوان
آنجا که تویی رسید نتوان

وصل تو بخواب دید نتوان
با تیغ زبان پسند گویان
بر خیز دلا رویم زین کوی
اینست اگر طپیدن ل
هر چند بدست کس نیایی
پیکان تو میچو دل عسزینت
دل لعل گران بهاست خوابان
گیرم که دماغ خواندنت نیست
می نالم و بس که ناتوانم
تو قدر شهید غم چه دانی
پر کشت بسینه آه نومید

واقف بس کن ز ناله د آه
ابن لوحه دگر شنید نتوان

کشته شد شمشیر ابرویت ز من صد پیر من
خسته شد پشیمان جاودیت ز من صد پیر من
ای کیاب آتش خویت ز من صد پیر من
ای دماغ آشفته بویت ز من صد پیر من

بسته ز پیچ گیسویت ز من صد پیر من
از فسون سازی تو هر گوشه افسانه است
هر طرف هنگامه خونابه افشانی است
هر سج کل در هوای او گریبان میدرد

<p>عالمی را زخم شمشیرت بجا که خون نشاند مانده همچو آن صورت دیوار از جیرت بجا در هوا این پنج قمری طوق در گردن بی آسست</p>	<p>ای هلاک دست و بازو بیت نه من صد همچو من پشت بر دیوار از رویت نه من صد همچو من مبتلا می سر در بجهت نه من صد همچو من</p>
--	---

<p>این خجل واقف بطرف خاص گفتی قرین بنده طبع سخن گویت نه من صد همچو من</p>	
---	--

<p>گر کشد یار ز دست من شب بلامن آنکه رخسار مرا پاک نیاید از اشک کرد یاد من سرگشته بصحرا می چون گر بود بنده که بی ناز نباشد معشوق</p>	<p>چاک در جیب خود از غصه زخم نماند من آستین است درین قحط وفا یاد من صلح هرگز نشنود پای بر پای یاد من می کشند یوسف ازین ره ز لیلی یاد من</p>
--	---

<p>دل شوریده ام اسوده بصحرا واقف منتهای سفر اشک بود تا یاد من</p>	
---	--

<p>تنگ نراز دل مورست فضایی دل من دل من کعبه غمهای جهان گردیده است از شرم گاری آن غمزه که چشمش مساد تا یکی پر زند از شوق اسیری ببرم از تو شنیده ام ای ناله ندانم چه کنم غیر دانت که جز او نیست جگر گو شمر کارم آخر شده لیکن ز زبانش یاران گر چه خوبان بلب اعجاز مسیحا دارند</p>	<p>نغم چسان شاه نشیند بسری دل من بت من تا شده خانه خدای دل من دل یک شهر خرابست چه جامی دل من بقفس ساز رسانید دعای دل من که ببالا می تو تنگ است قبای دل من که سیه پوش نشیند بغزای دل من سخنی چند بسازید برای دل من ای دروغا که نگردد دوامی دل من</p>
--	---

ای

خود بفرما که در سنت کجائی من شاید امروز شکست آبلای من	ای که گفتی که شکسته هست کجائی من گریه زارم ازین پیش چنین روزند
--	---

نتوان یافت دلی در همه عالم وقت بجفای دل یار و وفا من	
---	--

از پدر بی خطری دای بمن از خدا بخیسری دای بمن تو ز من بخیبری دای بمن طغلی و پرده در دای بمن جا بجا جلوه گری دای بمن کرد دل بی جگری دای بمن عمری و در گذری دای بمن سخت نازک کمری دای بمن	شوخ و سرکش سپری ای بمن هست بیدادگری دای بمن من ز تو با خبرم دای بتو بانه گفتنم غم دل بد کردم تا کجا رشک تو انم بردن خواستم بر سر تیر تو روم چه کنم سعی نگداشتنت آه چون دست زخم در کمرت
---	---

یار خنجر بگفت آمد واقف من باین بی جگری دای بمن	
---	--

این کار خوب نیست چرا میکنی پامان چو رنگ خنما میکنی کلر تلافی دل ما میکنی دشنام داد و گفتن ما میکنی آهنگ جور و غم جفا میکنی	انکار اهل صدق و وفا میکنی خون را که غازه رخساره و فای برین کار خنما میکنی گفتم که پوشه بدعا گوی خود بد باسن که غیر مهر و وفا نیست پیام
--	--

<p>بر من درضا نقد و امیکنی مکن مکتوب غیر بند قبا میکنی مکن ما را چراز دادم رها میکنی مکن</p>	<p>در بسته خانه را بر قبیلان سپیره تا خوانده دور میفکنی تا کمره ما غیر عاجزانه صغیری چه کرده ایم</p>
--	--

آخرینده هست کار تو زین درد جانگداز
واقف بهره فکر دو امیکنی مکن

<p>تقریب یا قیتم برای گریستن گوشش تشنه نشاء لبدا گریستن استاد هم شمع برای گریستن چون اینستیم گدای گریستن چشم نهاده بود بنای گریستن ممنون شدم رسم گریستن گیرم ز دست شمع لوی گریستن دادم شمع و شتاب لای گریستن</p>	<p>ابری کشید سر بهوای گریستن عمری گذشت آنکه از شک سال در بنشین بغیر و خنده کن ای بی فکرم سامان اشک ما همه از دولت می آید شد خانها خراب ندادم که در چه وقت آخر رساند سبیل شکر کم کوی بار غالب حریف مبر که آری گریستن امشب که بود در تو همان کلام</p>
--	---

واقف ترا به تربت مجنون گذر قناد
صد شکر یافت چشم تو جامی گریستن

<p>چون زخم نیست مرا سازگار خندیدن لسان همیشه توان اشکبار خندیدن غنیمت است درین روزگار خندیدن چه لازم است لسان شرار خندیدن</p>	<p>ده بیا دمن دل فگار خندیدن هم نریم و هر که شاد نیست هم بیایه غم ببخند که همه بر حال خویش تن باشند چراغ عمر تو گل میکند بچشم زدن</p>
---	---

دولان زخم از آن دو ختم که می باشد
بگیش تنگدلان تو عارضند بدین

ز بیم سنگدلان سست کار ما و نهن
نهان گریستن و آشکار خندیدن

<p>که گاهی ششم و گاهی همدانی میکند با من ولیکن بالضرورت زندگانی میکند با من اگر یکبار بهم نطق زبانی میکند با من که پیدا اولدای آسمانی میکند با من نطق و لبا که گیسوی فغانی میکند با من نیم ناخوش که این ناز از جوانی میکند با من که این کافر زبید او آنچه دانی میکند با من به پیدانچه بار از قدر دانی میکند با من همان چو روح از بیگمائی میکند با من</p>	<p>سلوک طفره آن یار جانی میکند با من کشید از زاری من گر چه کار دل به نیز ارمی ز بس احسان شماری بز زبان صدبار می گوید چگونه از جفای غمزه چشمم که بود او بیطول عمر نتوان کیسر عرض آن دادن با این پیری مرا و میکند از پیچ پهلوان بوصل از بهرستان او من آنچه مسلم نام سقط گوید و در ششام از بزمم که میرود مرا با آنکه در مهر و وفا خوب استخوان کردند</p>
--	--

سبک رو هم بنویس که از پیش و م و او
که آن بی رحم اکثر گران می کند با من

<p>و اگر نتوان بدرد من رسیدن عجب نبود از نوبالادو دیدن ز خود در ششم کجا خواهیم دیدن و اگر نتوان از خود اسکن رسیدن ازین کافر ما باید خسریدن</p>	<p>فتنا از ضعف نهضم از پیدین سیاه فاقش می خیزد آهم باین ضعیفی که من دارم گرفتار نگندم در گریبان تو دل را مسلمانان اسیرم کرده چشمی</p>
--	---

<p>باین دندان ستم باشند گردیدن اگر آن لعل لب خواهی بکیدن نذار دسود نبض مرده دیدن نمی میرم چو شمع از سر بریدن ولی پریشان او نتوان کشیدن نباید این همه بر خویش چیدن چه لازم اینقدر از ما دیدن</p>	<p>لبش نازک تر است از برگ گل هم ز گوهر و ام باید کرد دندان طیب مهربان بگذارد ستم ز داغ عشق دارم زندگانی کشیدن میتوان از سینه دل را چو گلچین در کین است امی گل تو آهونیستی امی شوخ آخر</p>
<p>بگریه پید کنی در عشق رنگ ترا واقف بخون باید طپیدن</p>	
<p>قدر دانی نشد دو چار بمن پهلوانی نشد دو چار بمن دستانم نشد دو چار بمن نا توانی نشد دو چار بمن</p>	<p>مهربانی نشد دو چار بمن مانده در پرده زور دزاری من عمر نشد صرف پاسبانی دل نا توان گشته ام ولی چون خود</p>
<p>مانده ناگفته در دل واقف همزبان نشد دو چار بمن</p>	
<p>آخر غزاله شد دل وحشت قرین داغ محبت تو بود بر جیب من بر جسته مصرعی نشود دلشین من پنهان نماندی از نظر دور بین من</p>	<p>از حسر سازی ننگه نازنین من آن دم که همچو لاله بر آرم سر از کفن جز ناوکی گزاف بت موزون او ارسد گرواشتی محیط محبت کناره</p>

چون گرد باد در قفس کند آستین من
 شاید نشسته است کسی در کین من
 گردید نقش جبهه من جانشین من
 از خاطر تو شسته نشد گرد کین من
 ابرو کمان من منشین در کین من

دستم اگر بدامن شدت جنون رسد
 در آستینان بر سر آتش نشسته ام
 من گر چه رفتم از در اولیک چون نگین
 طوفان نوح تازه شد از آب دیده ام
 آن طالع کجاست که تیر تو ام رسد

غم نیست واقف از سر کوی دوست
 کاهای نگفتی آه کجاست حزمین من

داغ نیست شمع از غم شهبانهای زین
 بی داغ رست لاله ز خاک فراز من
 دارم زگریه چشمم که آید بکار من
 بر باد داد دل ز طپیدن زین بار من
 با غیر مست میکند زدن ز من
 شادم که نیست بر سر کپساک من
 چون طفل شغوغ ز سر زلف او کتای من
 آخر نشد هنوز شب انتظار من
 فخر من است و غم من اعتبار من
 شد زین زمان سیاه سیه و کار من
 رحیمی نکرد بر جگری داغدار من
 بده بدست خویش مرا ز کار من

بجز تو بس که کرده سیر ز کار من
 هرگز دلی نسوخته بر حال زار من
 ابری بداد کشت امیدم ز سیر
 تا شده وصال ز دراز صبا شنید
 شوخی که مرده ام ز خار فراق او
 بی آشنایم ننگد زین چمن بلبل
 دلکش فتاده در من صحرایانکه اشک
 صبح قیامت از نفس بر دهنم مید
 این خواری که من برای تو یک شمر
 در باله وار چشم تو با من چنان کرد
 همراه غیر رفت بگلگشت لاله زار
 واقف شوم بزرگ حنا سر خورده

<p>میکرد خاک بر سر میگفت وای من شاید که سناختند قفس از برای من گاهی دمی نزد که شود دلگشای من دل هر قدم چو آبله افتد بیای من غم گشته حاجب و محنت سرای من بیگانه وار میگردد آشنای من هرگز نشد قرین اجابت دعای من</p>	<p>غم دوش در غم ای دل مبتلا می من در آشیانه خواب نمی آیدم چه شد آن تنگ عیش غمچه این گشتم که صبح تا باز کردم از چه خونخوار عاشقی تارفته بگلیه من عیش ره نیافت در ورطه فتنه ام از گریه کز سر تا بروی تو فتنه حاجات من نشد</p>
--	---

<p>واقف سر از سایه خود هم بود براس افتاده بس که بخت مسیره در قفای من</p>	
---	--

<p>نگشاد نیز آه دل سخت جان من سازد رقم بجزن جگر داستان من دشمن مشو بجان رقیبان بجان من نسیم عند لب کنی آشیان من کز تیسر غمزه تو بنجوید نشان من نامهربان لغیر مشو مهر یلان من صدره کنی اگر بخواه امتحان من</p>	<p>پیکان یار گرچه شکست استخوان من کوه مشفق که بعد هلاک من خیزن هر لب الهوس کجاست منز او از دوستی بعد از پریدن من ازین باغ ای فلک پیدا که میکند من گم گشته را اگر لکزه ز تا غتاب تو مخصوص من شود من آن نیم که راه و دانی تو گم کنم</p>
---	---

<p>واقف نوشتی این غم را چون دل نشا باش مهربان من قدر دان من</p>	
--	--

<p>ز من گدا بسجود می ز من سب از کردن</p>	<p>ب تو شاه من جلوسی بس بر باز کردن</p>
--	---

<p>بدیاردل مسلم تنو نرکت از کردن که چو بازگشت این درنتوان فراز کردن بکدام صر و طاقت ز تو اختر از کردن که زبده سرفکندن ز تو سرفراز کردن که نر امید تو انم ز خود امنیا ز کردن چو بود در آستین بت نتوان نماز کردن نتوان برت حدیثی نم جانگداز کردن چه کنیم نمی تو انم ز تو استراز کردن</p>	<p>صنعم ادا و نازمی که تراست کس ندارد از جفا و جور بگذر رشکایتم میاور بکدام نخت و طمان بتو اختلاط کردن بر دای صبا بجانان زین این سخن کاش همه جیر تخم ندانم چه شراب داده عشقم تو بهر او پرستی ای دل ز تو کی رو هست طاعت ز تیر کت تو جاناننده عرصه تنگ بر ما تو اگر چه خشم جانی چه بلای آسمانی</p>
---	---

	<p>بدو روز عمر کونه در خیال بسته وقت که ز زلف یار خواهد گلّه دراز کردن</p>	
--	---	--

<p>تا کند دل جانا اثری بهتر ازین جای آن نیست که گویم قدری بهتر ازین میکن ای گریه یکو امیش اثری بهتر ازین ما بر اینم که نبود هستری بهتر ازین پیش تیر تو نباشد سپری بهتر ازین شجری خلد ندارد شجری بهتر ازین میتوان کرد یکارم نظری بهتر ازین</p>	<p>در دلم هست که نالم سحری بهتر ازین آنچه بایست ز الطاف نعمت با من کرد تا نماذ اثر از گرد رقیب آن آنجا عشق را اهل خرد عیب شمارند ولی همه بر سینه خورم تیر تو ای سخت کمان خورگر سبب ز سخندان تو بیند گوید نظری کردی و کارم نشد این شوخ تمام</p>
---	--

	<p>رو بجاک در میخانه بیاد رو وقت آبرو گر طلبی نیست دری بهتر ازین</p>	
--	---	--

<p>سوهان بروح من من ای نایب من زنهار بر چرخ کسی آستین من ای صبح از حسدوم سرو از کمین من این شیشه را ز سنگدلی بر زمین من آه ای فرنگ زاده رو غفلت من دامن بر آتش دل مابیش ازین من سنگ جفا برین دل اندو یگین من گر تیر میزنی بخد از کمین من</p>	<p>گر آدمم به پیش تو چمین بر چین من دو دلی مباد رفت در قفسای تو رو داده است صحبت گرم شب به با دل از چکیده جگرم تا گلو پراست مستی و کافری شده شایع ز غمزه ات ترسم که سعه تبوسوی ادب کند دور از مروت است شکستن شکسته را دیوانه نظاره آن دست و دست را</p>
---	---

واقف ز ناله سوختنم بود که غرض
من سوختم در نفس آتشین من

<p>غبار خویش هم راه صبا خواهم فرستاد برش دل را جدا جدا از خواهم فرستاد شکاست نامه سحر از قفا خواهم فرستاد کسبش ناله در آستان خواهم فرستاد دعا خواهم فرستاد دعا خواهم فرستاد بدست گرفته خونین حنا خواهم فرستاد</p>	<p>نه من خط جانب آن بیو قفا خواهم فرستاد جدا هر یک کند تا شرح احوال جدایی تو برشته تجلی قاصد برکتوب شوق من اگر بیگانه می پندارد آن محجوب قاصدا تسبیستم نذارم تحفه مقبول درگاهش بهوای پائوس آن نگار از بس سیرام</p>
--	---

دل و جان در غم دوری زینج گانه نشد
مذامم سومی او اکنون که خواهم فرستاد

<p>کردم خواب لید حسرت جاوید بمن</p>	<p>مردم و بوسه آن شوق زنجشید بمن</p>
-------------------------------------	--------------------------------------

تا نفس داشت درین نمله نالین
 بکیره آن غنچه محبوب نخت دیدمین
 در بیان نسیخ نخواستند نخواستند
 آه کان آئینه روصاف نگردیدمین
 زلف یارین همه از بهر چه بچیدمین
 که بجز گریه کسی گریه نخواستیدمین
 فی الغنل گریه بی سافرمشیتیدمین

دل محجب بارنوشی بود علیه الرحمه
 گرد او همچو صبا گرچه بسی گریه دیدم
 هنر نخت بدیدم بین که شب وصل آن
 نفسی پیش نبود ازین آن نیز نماند
 من گذشتم ز سیر دعوی دل نیر کند
 آبروی که بود دران بزمامین بود
 نیست ممکن که من از دست هم داغ

حجل از همی سایه نخواستیدمین
 زانکه یک عمر درین بادیه گریه دیدمین

صرفه آب بقا نیست که گریه دیدن
 کار سرنی جگری نیست سپر گریه دیدن
 خون گریستن همه تن نخت جگر گریه دیدن
 آنهم آموخت ز مرگان تو بگریه دیدن
 که چه پرکار فاده است بسر گریه دیدن
 بتوان گریه تو ای شمع دگر گریه دیدن
 آه گریه چرخ کند حکم ز سر گریه دیدن

زنده دل را نسزد کرد چه ستر گریه دیدن
 هر کجا تیغ کشد غمزه خون زین تیان
 حاصل ذوق عقیق لب اودانی نیست
 پیش ازین نیز ترا بر دل ما بود گذار
 اندرین دانه از گردش چه خم علم نیست
 با چه پر دانه بودار بسی سوخته
 باز پرکار فاده است ز لب گریه دیدن

واکن از سر همس آن لب شیرین و
 چند خوابی چو گس گریه شکر گریه دیدن

مانند آن غریب که گوید وطن وطن

سیکنت بلبل نفسی شب چمن چمن

دامی عجب بزی دل دیده یافتند
 چنان بگر گریستم از یاد لعل از
 قربان دست و شست تو ابرو کمان شوم
 قحط وصال دیده دلم سیر کی شود
 گر کامیاب از تو من ای سینه تن شوم
 آنرا که با وصال تو ای شمع خور گفتم
 نبود عجب که سحر پیام شود خطاب
 ز اهدا گردان نشو دین شمس ست می
 بگذر از تا نهال گسند میوه آورد
 گوشتت بجز نذ عیان است و زدن

گسیوی حافظه حلقه و زلف ننگ شکن
 که ز کلبه ام عشیق بیانی بزمین
 تیزی به چپکس منن الا بمن بمن
 نا خورده بوسه زان لب شیرین چون
 شکرانه زرد همس کبیا بان ترن من
 از دیده خون رود شب هجران گلگون
 آموخستم از نرگس مجاور سخن سخن
 باری بیایم بیکده آن ای بزن بزن
 بنبیرد ز نو نه سال محبت مکن مکن
 افشاندن ام بوسه من تو گوهر عدنان

واقف اگر تو ختم شکایت کنی خوش است
 مفسر سکوت بردهن خود بزن بزن

نه شوق دیدنت از دل بدر تو ان کردن
 ز رفتن تو درین شهر آفتاب مانند
 شکست پایم و از بخت همی خواهم
 فغان که خون دلم آنقدر نماند بجای
 که فتم این که کنی گوش ماجرای فراق
 ز آشنیانه رساندیم خویش را تا دم
 که شناس نمانده است در جهان و

نه از حجاب برویت نظر تو ان کردن
 چگونه بیبوشی را سحر تو ان کردن
 که از دل تو ستمگر سفر تو ان کردن
 که در جدای او چشمم تر تو ان کردن
 زبان کجاست که تا شکوه ستوان کردن
 دیگر چه سعی با من مشت پر تو ان کردن
 و گرنه قطره خود در آله تو ان کردن

چسبان ز سلسله غم برها شود گردن
 بجان من که نخستین بزین مرگ گردن
 زمانه یار ندارد با این صفا گردن
 شکسته ایم بر پیش تو بارها گردن
 که داشتیم زنجیر مستلا گردن
 نهیم از سر تسلیم عشق ما گردن
 بجگه سنگدلی میزند ما گردن

کنون که مرغ سحر شکم رسیده تا گردن
 اگر لقبه بر خویش میگذشتی پیر
 که اخت پیش تو از ترس شیشه جلی
 دل شکسته بار در دست کن یکبار
 بگردن تو نه پیچیده بود زلف هنوز
 ز جانب تو اگر حکم طوق در نچیرست
 بزهر یار اگر شیشه بر شراب شوم

سراهِ نادر ابرو کمان من واقف
 بلند گشته هفت وار جا بجای گردن

گر قنار کندت نمید بندان
 بزینبائی ز گل رویت و چینان
 تنی داری چو سیم و دل چو سندان
 که جویم چاره از نادر دندان
 که نه پسندند این اخو پسندان
 که شیرینی ضرر دارد بدندان
 بود سر حلقه اخته بلندان
 نمی فهمی زبان درو دندان

زهی سر حلقه کا کل کندان
 بر عنائی دو بالافزت از سر و
 لبی داری چو شکوفه چون
 مرا بادر د خود مردن از ان به
 بر خوبان گوازه لاله و گل
 چو هر لحظه جان میگری لب
 چکویم از در گوش تو ای ماه
 نو بید روی چکویم با تو زین در

دل ما بشکند آن روز واقف
 که کرده غنچه تصویر خست بان

<p>چو شنیدند چه دیدند رفیقان از من سرگران نگذری ای ناوک جهان از من شوق پالوس رسائی بهنالان از من گل بنیاد کنند کبر و مسلمان از من بار جان میطلبند بال بنان از من از شما دادزدن با ختن جان از من در کنار من و هر لحظه گریزان از من میگشای این همه از بهر چه دامان از من</p>	<p>مانده واپس بر بهت برین دل جان از من از سر جان بی تعظیم تو بهر خاسته ام گذرت گریختن فغانی بر جان دیر مسجدت به از سیل شرک پیروزان همچو شمع سحر ماطقت خود دارستی خوش قاری چون ای سیمین کاپوشن اختلاطش بمن آمیزش بودی مثل خار را این که چسبانست گیسبان گل</p>
--	--

<p>ز اب سرگوشی زلف آنکه ندانند واقف کی کند گوش سخنمای پریشان از من</p>	
--	--

<p>ویرانه بویرانه بیابان به بیابان هستند بکوی تو بسی خانه خرابان گشتم درین باغ خیابان بخیا بان بر کلیه من نیز تبار ای مهابان کرده هست سیه و دودل سپینه کبابان</p>	<p>چون سیل روم در طلب دست نشینان از خانه برون آمدت نیست ستان بکسر و بموزونی فتد تو ندیدیم روشن شده از پر توروی گو شمشیر مستی تو چه داری خیز از انیکه جهان را</p>
---	--

<p>واقف چه کنی بوسه دال از لب انشوخ شیرین دهنان اندلسی تلخ جوانان</p>	
---	--

<p>که نمایند همت و گراقت فریاد بن رقعه داشت زیاران طریق اکین</p>	<p>سر مه ساچتم تو کرد آن همه بیاد من برگ گل باد صبا در قفس من افکند</p>
--	---

<p>دیر بگذشت سلامی نفرستاد بعد ازین تا چه کند عشق تو ازینا سرگرا ناست چو این همه صیاد طفل اشکم چه کند کوشش استاد</p>	<p>یار در بر نیت من دل بسامت باد کرده ام کو کهنی بادیه پیامی نبیز تا که بی محل از من بقبض سرتر زده است نیستم قابل تسلیم من خونین دل</p>
--	---

<p>تو برو واقف که جای گریه هست ترا که فتاد بدریار خوش افتاد من</p>	
--	--

<p>باین شادم که بار خاطر یار آید ازین کجا رفت آنکه گاهی ز هر شمی می شنید این که به فضل هر شکل توان چنین کلید این که در بجا فریادی بگوشش سپید این که در محشر برانگیزند یک عالم شهید این سر و سامان باندک عشوه که توان خرد این کنونم سرافشانند استید و گمشید این</p>	<p>بیم نکلین دل و دین جبر و طافت کرد این بنتی مردم هرگز نگفت آن لب شکری گاهی با پهای عجب آن ابروی مردانه بگوید چه کردی ای فلک آستانش درم فلک به بیاد می که آن کافر گرفته است بیتم تجارت پیشینه عشقم زبان از سودا سم چو رنگ بوی گل بایار یک پیر این</p>
--	--

<p>خلاف عادت آن روزی می شنیدم خدا ناخواسته او را گدازیدم</p>	
--	--

<p>گاه از سجده از میانه میگویی سخن دل مدام از شیشه و میانه میگویی سخن عشق با هر یک بیک ندانم میگویی سخن ز کس او همچنان ستانم میگویی سخن</p>	<p>دل ز چشم و ابروی جانانه میگویی سخن از خیال کردن ساقی و چشم مست او هست نخل و پیدایش ره یکسان سخن بیم تیغ ابرویش نگذاشت دم در چکس</p>
---	--

<p>این غزل از پر تو صاحب سخن وقت زده از زبان شمع این پرزانه میگوید سخن</p>	
--	--

<p>آرامگاه خویش بر بنیابهرسان افتاده ایم در خدایا بهرسان مجنون صفت اینسحر اهرسان خونی برسم قرص ز اعصابهرسان در پرده نیست دیده مینا بهرسان تکلیف میکند که سوا بهرسان</p>	<p>در خفا دل بر بیده دلان با بهرسان از بیکدگر زلف فرقه عشق ما و دل این شهری آسمان بهر شیار و چشمت سامان گریه گریه تنوای دل نمائند آن شاهدهی که از نظر خلق غایب است سازم چپان بعقل که زنجیر گیسوان</p>
---	---

<p>واقف بسوی اصل روزی که طینتی ای قطره آشنائی دریا بهرسان</p>	
---	--

<p>اسی من هلاک طور تو رسم کجاست یعنی شهیدان ترا خون بهاست این نتوان بیاد داد اگر تو تیاست این</p>	<p>خون مرا بریزی گونی رواست این بر خاک من بدست نگارین گل بریز بر خاک پای او مگذرتند اسی صبا</p>
---	---

<p>پیرمخان چو داد پواقف ز دردی گفتا مس وجود ترا کی میاست این</p>	
--	--

<p>بیماری و بیداری بی یاری من بین اسی من سگ کوفتی فاداری من بین آهسته روی شوح گرفتاری من بین چشمی بگشایگره و بیداری من بین</p>	<p>بگشاید قدی رنج نمازاری من بین هر چند که زلفی ز حسم یم تو زلفیتم ورسلسله زلف تو بند بهت دل زار تو زلفه و من شمع صفت بهر تو در سوز</p>
--	---

روایت واد

<p>مشتاق دیدیم کجا میروی مرو از دل جدا ز دیده جدا میری مرو کس عمر را نگفته چو میری مرو با این شتاب آه چو میری مرو سوی خشن راه خطا میری مرو تو از برای آب بقا میری مرو ای هم نفس برای دوام میری مرو از دست من بزرگ جنا میری مرو</p>	<p>پوشیده درخ ز دیده ما میری مرو کیبار بیچاره مکن این خانه را سرخ تو بی وفا نتوان کرد اسفر ای بی وفا تو حرمه اندکی باست انچه زلف او بستان مشک صبا ای خضر کار من شد از نشکلی تمام کاسم زرد با نفس اسپین قباد رفتن خنجر نکرده چو لایتم ناز</p>
--	--

واقف شوی با سکه زلف او اسپر

از سادگی با م بلا میروی مرو

<p>مصاحبت نیست که آید میان من و تو گرچه موسی است نگنجی بپیمان من و تو تا نیفتد بجلا را از نهان من و تو تا نتوب از چهر رسد ببردل و جان من و تو تا نسا زنده سخنهای زیبان من و تو نشناسد همه کس طرز فغان من و تو با خبر باش رسید آفت جان من و تو</p>	<p>سود خود می شمر و غیر زبان من و تو انجا ویست مرا بانو که نازک کمرت در میان من و تو در و اشارت بهتر من بتو عاشق و تو عاشق شوخ و درگ گر رسد دست کنم قطع زبان اغیار مکن ای من چمن دعوی هم طرخی من دل بین گفت چو از روز نمایان شد یار</p>
---	---

سابق ناز و نیا از من تو میخواندی	بودی اربلی و مجنون بزبان من و تو
غنچه با غنچه دیگر همچون میگویدی	هست پیش و همنش هیچ زبان من و تو

واقف از بهر خدا دست بند بر دل تو
شهر بر لرز لرز شد از خفقان من تو

ای مراری ارادت نسوی تو غافل از دود و دلم نتوان شد بر سر کوی ملامت من کنم هیچکس از برگ مانگدین نشد در بهشتم دل نمی آید سرود چشم من بسیار گردید و ندید خون خورم زین می که چون نیای سر و من رفتی ذآب از دیده ام چون کنم که بهر آزارم قریب گویمت دیوانه و مستم که کرد غیر از تیغ تو شد سیراب من من گدای کوبیت ای مولای من	قبیل دل کعبه جان کوی تو خواهد آمد همچو خط بر روی تو بنده صاحب سلامت کوی تو شد پریشان اندکی کیسوی تو تا جد افتاده ام از کوی تو گوشه چون گوشه ابروی تو هزرتک ظرفست همزانی تو شده روان از بهر حسبت و جوی تو متفق شد با سگان کوی تو بوی تو ای آفت جان بوی تو تشنه مردم بر کنار جوی تو مشینا مد از جمال روی تو
--	--

داد واقف را بده ای شاه حسن
سپکشم تصدیع در اردوی تو

برو این شوخ جفا کار برو	برو ای یار دل آزار برو
-------------------------	------------------------

<p>برو امی کافر خونخوار برو تونه در خور این کار برو از تو جانم شده بیزار برو بعد ازین پیش خریدار برو نیستم تشنه دیدار برو آدم از تو بزنها ر برو با تو ام نیست سره کار برو گر چه گفتم تبو صد بار برو از ره دیده بیکبار برو</p>	<p>ز رحم بر هیچ مسلمان کنی دوستی با تو بخود دشمنی است بدر آ از دل امی دشمن جان چه کنی عشوه فروشی با من از تو سیر آمد امی آب حیات بعد ازین نامه باشی سن از سرم بگذر و بگذار مرا عجب از تو که ز رفتی ز دل خون شواید که نه تنگم از تو</p>
---	--

ناصر از صحبت زندان برو
 تونه واقف اسرار برو

<p>بود بزین که نشیندم ابریکانه در پیلو سر شوریده همز انودل دیوانه در پیلو مگر یک لحظه نبشیندم ارجانانه در پیلو در آید از در و نبشیندم بیارانه در پیلو تنزید چون نوی را جانم بیارانه در پیلو که مسکن کرده پنداری مرا پروانه در پیلو سباد اکا فری را نیز نامم خانه در پیلو که دست اندر کمینش باشد دیوانه در پیلو</p>	<p>کند گردناوک آن آشنایم خانه در پیلو چرا ما نکل شود با صحبت کس هرگز با فرو نه نشیند از تدبیر سرگرد در پیلو چه بخت ستاین که دره از پیلو می کشد خراب افتاده دل در پیلو بیت آباد کن اورا چنان بر زمین دل در پیلو می شمع نجار نیا سو دیم با یک ساعت از فرج اردل از آن چشمه و ازین دل حال من با انگسی ماند</p>
---	---

چه سودار طی راه که سیه از پهلوی کنی و وقت
که داری از دل پر از زو بخانه در پهلوی

<p>روزها شد نمی نمائی تو همچو محرمت عزیز میدارم کعبه دل خراب می سازد چه جگر با که خون شد از دقت بر او ای تو خوش کند دل را خاکم از دولت تو شد کسیر بدعا از حسدات میخوانند</p>	<p>دل چه پیش آمدت کجائی تو گر چه بسیار بیوفائی تو مگر این خانه را خدائی تو خون شوای چه بد بلائی تو اگر اندر چه خوش ادائی تو ای محبت چه کیمیائی تو بیللم الله عجب بلائی تو</p>
--	---

این غزل گوش کن زمن و وقت
که بطبر زمن آشناسی تو

<p>از دست شست چشمت بیابایی که آه از او ابرو کمان من پی آزار من میباش پیش آیدم به سر قدمی که باهش دگر بدم ز جو آن صفت هر گمان چاکمیت مانند کشتی که بطوفان شود دو چار خیزی نمیکند بگدایان کوشی ایش سگ چنان ز عشق شوم با وجود شک دارد چو ماه نو من دیوانه ز شبنور</p>	<p>مار را سید تیر نکاسی که آه از او دارم بعبه ناوک آسی که آه از او افتاده ام چو شمع بر اهی که آه از او مخشور گشته ام بیابایی که آه از او دارم ز گریه حال تنباهی که آه از او کارم فتاده هست بشاهی که آه از او بر روی من دویده گواهی که آه از او بر سرقی که نهاده کلای که آه از او</p>
--	--

نالیه و گفت شب دل مسکین بر آن قرن بر رخ نقاب طره مشکون گرفته یار	بختم فگنده است بچاهی که آه ازو روزم سیاه ساخته ماهی که آه ازو
---	--

واقف چکوبیت سبب آه و سببم
دارم بدوش بارگناهی که آه ازو

دارد بهر یارغ آن قامت و رو خوشا آنکه آن یار دل جو غلطیده در خون دیدم در آن کو اوضاع دل شایسته پیشین در کشتن مانوش همزبانند خاک هر پیش گل گشت گل شد که جان به بخشد که دل ستاند این چشم پاکم بیا بار بنشانند مار اشکاست از دیگری نیست ترسم بر آرد و دوزخ ما غم گر نامه قتل آید ز یارم در جستجوییت گم شد دل من از بر تبریر آن صید افکن آن کاکل از بس آشفته ام ساخت ماران بناید باغبیر سنجید	بلبل ثناخوان و قمری دعا گو دل خواهد از من گویم که دل کو من زانه کیسود دیوانه کیسو کرد همه شب کیسو بکیسو شکرگان بشکرگان ابرو یارو از گریه من از خنده او لعلش ز معجز چشمش ز جادو آئینه آسانو بزبانید ما از دل خود خور دیدیم پس آن زلف مشکین پر میکنم لب من سازم او را تعویذ بازو خود گو کجائی امی یار دلجو در دشت جنگد آهویا بهو صد دسته سنبل دارم بهر مو داریم نیزش در دل ترازو
--	--

میخواست با او کرده مقابل از حیرت افتاد آینه بر رو

همه بیست واقف از کوی توفت
کاسه نگفته دیوانه ام کو

تیرکاری خورده ام از شستند
مطالع مشاطه را نازم که هست
چشم پوش سف بر زینا گرفتند
بعد ازین آب ازنی نرگس خورم
فرصتم باد که بوسم دست او
خل و عقد زلف او در دست او
دسته نرگس شودنی بست او
گشته ام بیمار چشم مست او

واقف از زنجیر نتوانم گسخت
چون کنم گردیده ام پابست او

خراب و خسته و بیمار از تو
بین چشم چه گلهامی نشانند
چه پرسی خانه که آبادان ز حاله
بجفا برداشتم بیارو اکون
دل خون تنبو که من بیزارم از تو
از ان خاری که در دل دارم از تو
خراب کوچه و بازارم از تو
درین فکرم که دل ببرد از تو

نومی نالی و من میگیرم از درد
مکن واقف که در آزارم از تو

جانم بلب رسانده از دل بر آبرو
بوی ز زلف یارنداری چه فائده
این مشت استخوان هم قیل گان او
آهم نجاک رفتن آن آستانه رفت
ای عشق و اشتوا ز سر من ای بلا برو
بی تحفه آمدی بر ما ای صبا برو
بردار سایه از سر من ای هما برو
ای اشک بر آب زدن از قفا برو

ای جان تو هم روان شو بردار پا برو
 با کس وفا نمیکنی ای بی وفا برو
 باری تو هم برای خدا ای دعا برو
 دزدیده دم نجانه اهل صفا برو

نه نهار همین زمان بسفر رفته هستل
 مانند عمر از تو دعا خواستن خطا هست
 آهیم با آسمان شد و کاری نکرد آه
 آینه از نفس زدنی تیره بشود

واقف بمانک عشق سفر میکنی من است
 کردیم ما حواله ترا با خدا برو

با این عالم معاذ الله بشنو
 که شد زیر روز برای شاه بیتو
 بغارت رفت آن نگاه بیتو
 مرا باید کشیدن آه بیتو
 چه طوفان کرد اشک آه بیتو
 ز من ناید گنه و بیگانه بیتو
 اسیرم در غم جا کجا بیتو
 نه آن مهرت نه آن ماه بیتو
 ز حال خود بنیم آگاه بیتو
 نیاید کار خاطر خواهم بیتو
 بزاری بنده درگاه بیتو
 سبک گشتم چون چو برگ کاه بیتو
 که حکم سال دارد ماه بیتو

سینه شد روز من ای ماه بی تو
 چه میسری خبر از کشور دل
 غنیمت غم به نگاه دلم تاخت
 نذارم در جگر آهی و لبیکن
 تباهی شد جهاز طاقت من
 بغیر از آه صبح و گریه شام
 بمن جانی نماند از غم و لبیکن
 درین ایام روز و شب گرشد
 چه آگاهی بهم از حال نشویت
 بجز فریاد خاطر خواه از من
 بدرگاه خدانا که شب و روز
 گران تنم کین بسان کوه بودم
 چسان خواهم گذشت ایامم

کس نون آن قصه شد کوتاه بیتو عزیزان را ملال جاہ بیتو	سپه گویم قصه طول ابل را تو ای یوسف تقاباز که ره داد
--	--

تو ای خضر مبارک پی کجائی
که گم کرده است واقف راه بیتو

کون و مکان بود همه زبیر لوامی تو واجب شده است بر همه کس اقتدائی تو بر تخت جم قدم نگذارد گدای تو سر دایه اگر بر داز خاک پای تو هر کس که دم زند نفسی در هوای تو از شوق سجده ز دولت سرای تو هر تارای از دای تو ای من فدای تو بلبل اگر سحر سراید سرای تو	ای سرش فرش در حرم کبرای تو کرد چون امام صفت انبیا ترا از سر بلندی که بفضت مهری است تا صبح چشم سرمه فرو شنی کند صبا جان زنده گردد از نفس دلنواز تو خورشید بر فلک هر تنج کبره کشته است جبل المتین عروه و ثقی دین ذل گل نشکند ز سعی صبا در حرم باغ
---	--

جایی که میشوند زبان اوران خموش
واقف چنان کسی است که گوید شای تو

روایف های هوز

خون بساغر کنم از شوق لبست گل گفته همه شب نوش کنم نغمه بلبل گفته نگهی سوی من انداز تغافل گفته	دماغ بر سر نهم از یاد دخت گل گفته تا که دل که بیاید گل رخسار کسی است شان معشوقیت ایشان نخواهد کم شد
--	---

<p>کرد باطل همه رایا تسلسل گفته میکنم نشاد دل غمزه کا کل گفته جان سپردیم درین میکره قلقل گفته</p>	<p>پیش او شکوه آن لاف مسلسل بر دم روزگار زسیت که در دام پشیمان طلی سخنی و انکشیدیم چوپینا ز کس</p>
---	--

<p>میکند دسته سخنی پشیمان وقت هاشب از یاد سر زلف تو سنبل گفته</p>	
--	--

<p>من آنچه ناکه گفتم و ایشان چنین همه روزی نهند پیش تو سر بر زمین همه خوبان اگر شوند بمن خشکین همه دارند سنگ در بغل و آستین همه گویند سر و با بقزت آفرین همه همه شوند سر و گل و یا سمین همه خرمن از آن تست بتان خوش چین همه هستند خود پسند همه خویش من همه شگین همه حزین همه اندوگین همه</p>	<p>مهر و وفاز من ز بتان جو رو کین همه تو یوسفی و جمله نکویان برادرت با مهربانی تو ام اسی ماه باک نیست دیوانه نیستیم ولیکن برای ما چون بگذری باین قدنا ز آفرین باغ هر که بعزم خانه روان کردی ازین سر پایدار تا ز توی دیگران گدا پیش بتان حدیث گل لاله سر مکن رحمی نمیکنی تو و گرنه ز زاریم</p>
--	---

<p>واقف ندید روی دل از هیچکس درین اگر دید این فلک زده روی زمین همه</p>	
---	--

<p>سنگ ملامت ز صد جاشکسته ز سودای زلفت سراپاشکسته که اینجا مرا خسار در پاشکسته</p>	<p>سری دارم از سنگ سودا شکسته درین سینه دارم دل تیره روزی ز سر کویچه گلر خان چون بر ایم</p>
--	---

<p>نعمت آن ظفر زوری یکتا در سیت ز سنگ جفا خسته شد سینه من تو ای سنگدل از کجائی که یکدل چو گویم قدم نه بچشمم بگو بید</p>	<p>که صف در صف عیش تماشا شکسته ندانم درست هست دل یا شکسته نمانده است از دست تو ناشکسته درین خانه اشک تو میناشکسته</p>
--	--

ز دست بسرفت واقف ازین کوی
 گفتی کجا رفت این پاشکسته

<p>ناصح فریب نرگس فتان ندیده جمع است خاطر که ز سودا می طره بر چاک سینه ام چه بلا خنده میزنی از جا زفته دو سه گام از تقاضای ل منعم کنی ز جیب دریدن از آنکه تو آئی که دل ز دست بچو دارد آن صنم زاهد شغیره صفت میوه بهشت مرا هم نمی بداند من ای همنشین ولی ای پندگو بیا و بین یوسف مرا ای دیده پیکریش که چو سیم است دیده ای دل بجا تم نونشستم تمام عمر</p>	<p>جنگ گرنیز لشکر مژگان ندیده در عمر خویش بنواب پریشان ندیده آن سینه را ز چاک گریبان ندیده آن سرو ناز را تو جزایمان ندیده دل بردن و کشیدن دلمان ندیده حقت بجانب هست که توان ندیده رحمت بر تو سبب ز نخوان ندیده معذوری آن لب نمک افشان ندیده اگر تو ملک بصورت انسان ندیده در پیلوش دلی هست بسندان ندیده جان داده و هیچ ز جانان ندیده</p>
---	---

واقف بکوی عشق دلیر از میروی
 آنجا بخون طپیده عزیزان ندیده

یاری درین دیار نزاری چه کاره نواهیچ روزگار نزاری چه کاره گر سینه ز فکر نزاری چه کاره تو زنگ و بوی یار نزاری چه کاره بر قول خود قرار نزاری چه کاره گر در انتظار نزاری چه کاره شور سے درین بهار نزاری چه کاره از عشق خار نزاری چه کاره تو مسیح تنگ و عار نزاری چه کاره	ای دل بعشق کار نزاری چه کاره نه کوه کندنی نه بصحراد ویدنی گیتی ز شور عشق نمک بزرگت است ای گل نباید این همه برنولیش چیت عمدی نه بگفته شکست از قفا نیست گیرم که چشم مردمی از روی اعتبار شند سبز نشیت آن لبی اسوده دلا چون گل به پیرین زهوس چاک میزنی هر کس که دید خواری من برد تو گفت
--	---

واقف ز تنگ و حرمت ره نمیند

در دیر نیز یار نزاری چه کاره

ای قیامت بلاخوش آمده مرحبا می صباخوش آمده دل و جان را چرخوش آمده از کجای تا کجا خوش آمده	سر قفامت چهاخوش آمده بوی یار من از تومی آید تو بلای دلی و دشمن جان دیده و دل نترخوش آمد کو
---	---

ناچه دیدی به بزم او واقف

که تو امروز ناخوش آمده

از خون جگر ما حضری هست بمن نه ای لاله نتر اگر جگری هست بمن ده	ای دل اگر از غم قدری هست بمن نه من بی جگر و داغ کسی حوصله سوز است
--	--

<p>در مشت تو ای غنچه زری هست بمن ده انی ابرو ترا چشم تری هست بمن ده ای عقل ترا اگر سپری هست بمن ده ای نخل امل ترا غم تری هست بمن ده گر در دل سنگت شرمی هست بمن ده پروانه ترا بال و پری هست بمن ده بلبل بقفانت اثری هست بمن ده</p>	<p>دل منم و بر برگ طریتم در بلخ بی نم شده از گریه بسیارم چشم عشوق آمده شمشیر علم کرده بسویم سپند که بی حاصل ازین بان بترک نواهم که دل سوخته را باز بسوزم تا کی ز غم دوری آن شمع توان سوخت از شنیدن تو شب به شب خواب نکندم</p>
---	---

من زاری دل را نتوانم که کنم گوش
واقف اگر گوش گری هست بمن

<p>جان من این کرده آن کرده ای سرت کردم چه احسان کرده لطفها با سینده ریشمان کرده عالمی را خانه ویران کرده بیگناهی را بر زندان کرده چشمم کافر را نگهبان کرده بهر یکدل این چه سامان کرده غارت دین دل جان کرده نوکمر کاکل پریشان کرده نوکمر شمشیر عریان کرده</p>	<p>دل پریشان دیده حیران کرده دیده گریان سینده بریان کرده دور گیتی را نمکدان کرده از کجای آئی ای طوفان حسن مرغ جان را در قفس افکنده کرده در بند دلمار از زلف شوخی و بیباکی و ناز و ادا کی دهم از دست آسان منت خاطرم امروز پر آشفتنه است جانم از شادی نمی گنجد بتن</p>
---	---

۷۱

<p>چون مرا با خاک یکسان کرده مردن دشوارم آسان کرده</p>	<p>سایه بر من نیکن ای سرفراز جانم هم شکر از نایب در عشق</p>
<p>ای که داری لعل عیسی دم بگو درد واقف را چه درمان کرده</p>	
<p>پی که دام دلی دیگر اضطراب زده که نیش دست بد پیمان شراب زده که خمیه چون تو شبی درده خراب زده بلی بسایه کشد رخت آفتاب زده که سیل رشک منت بوسه رکاب زده گل بهشت که بر خویشتن گلاب زده حریم او که چنین فتنه است آب زده که غمزه ات بدلم نیز جیباب زده نشسته است خیالی که راه خواب زده</p>	<p>خدا برو بکجا میرو می شتاب زده چه مستی است بچشم تبارک تعالی اندر فرود آمده در دل و عجب دارم ز تاب روی تو دل می برد زلف پناه نمام جوش خروشم ز رشک هم چون سبیل کار سن عرق آلوده می رسد سیند ز حسن خدمت چشم من است و تر کانه حساب روز حسابش مگر بخاطر نیست مخوان فسانه برم هم نشین که در دل سن</p>
<p>کشیده خوان خلیلی ز درد و غم واقف صلامی گریه خونین بشیخ و شاب زده</p>	
<p>پهلوی کس ز نماز نه نشسته از عدم آدم کمر بسته باید ابروی تست پرچوخته کرد ما را شکسته و خسته</p>	<p>نیز نازی کزان کمان جسته بمچوئی از برای نالیدن درد لم بمچو طلع حائل پر تشکن زلف و چشم بادامی</p>

رام من آن غزال کی گزود	که ز شوخی ز خاطر م حسته
------------------------	-------------------------

واقف این برد و چیز خوش دارم	دسته گلستان و گلدهسته
-----------------------------	-----------------------

گو نباشند کسی بما همراه دل که میزد دم ز رفقت ما سپکشد رشک سایه پر خاکم جز دل من که رفت در قدش گرد من بار در که تو نیافت شد انیس حد پس از مرگم	بس بود بنده را خدا همراه یک قدم هم نشد بجای همراه که با و میرو و چو همراه کس ز فتنه است با پلا همراه بارها یافت با صبا همراه غم عشق است تا کجا همراه
--	---

سفر عشق می کنی واقف	باش تا سازمت خدا همراه
---------------------	------------------------

ای خدا آگهی از حال من زارش ده در و بیدرد می اور از کرم در مان کن دو سه روزش بمکافات عمل عاشق کن دلش از سو سو عشق مشوش گردان خانم بزاری عشاق ندانند که صحبت می برد که چیدل از کار بشیرین سخنی ناشود با خیر از حالت مستقی شوق تا بداند که چها می رود از کیسه من	یعنی اندک خبری زین غم بسیار نشود جان محزون تن لاغر دل بیار نشود یار بد خود و حفا جو دل آزارش ده غم بارش ده و اندیشه اغیارش ده و خشکی در شب غم از رو دیدارش ده قدری چاشنی درد بگفتارش ده و مبدم تشنگی شربت دیدارش ده خون کن از عشق دانش چشم تلخ کارش
--	--

سر و کاری بنجم عشق حکم خورشید ده
گریه زار الهی اشب تارش ده

تا بکی خون جگر باز عقیش بچکد
پسند بیدر دبر و زسیه ماخند

تا کند حال من سلسله بر یا معلوم
دل سودای در زلف گرفتارش ده

گر تر است سر بسمل ما بسم الله
بکیره ایشوخ بخوان فاتحه یا بسم الله
اول آن را که بیا موخت تر است
حاضریم از ره تسلیم رضا بسم الله
اینکه بسمل شدن از ما نشا بسم الله
داری ارداعیه جنگ ما بسم الله
لطف فرما در صلح در آ بسم الله
سینه کردم سپهرتیر یا بسم الله
از خدا خواستم این را یا بسم الله
بر این غمزه فالی بکتا بسم الله
باز کن پیش صبا بند قبا بسم الله
چسیت تا خیر دین لطف بجا بسم الله
هست گریه ای گاه یا بسم الله
نیست تقصیر دین کار و یا بسم الله
هست موجود همان گفتش و عصبانیت

سست و خنجر کف ای شوخ بیا بسم الله
بر مزارم که ز اخلاص شدم بسمل تو
و ده چه طفلی که بیاز بیچ نمودی بسمل
ببخ در دست پی کشتن با می آئی
بست گزنا برساند بجها پیشه تان
اصف آرامی نیازیم تو لشکر کش ناز
خنگ کردن چه مناسب دور چشم
ما و کی سر برده ای کجکماند از شست
بت من چند بکونی که دهم دشنا
همچو گل دفتر می از نور میت در بغل
تا ز بومی تو نشود پیش عزیزان و شن
لفتی از لطف در آغوش تو جا خواهم کرد
چند از جا بر دباد پر کاه مرا
خدمت پر خرابات گرت منظره را
زاهد از صحبت ما گریه رفتن دایمی

عشق گسترده محب خوان خلیلی و
دست از خویش بشوز و دیبا لیس

خدا داند که از مردم چه دیده مگر بلبل فغان من شنیده بصد حجره ثقیل آبی کشیده ز من بگذشته غیر می را رسیده شود سیما ب از بیم آرمیده شنیده کی بود مانند دیده چو شمع این راه طی کردم دیده بمختر تا گر بیان در دیده	ز چشم می رمد آن نور دیده به آهنگ عجب ناله امشب دل از بس ناتوان شد در وقت مرگشت این نصیب بد که ترش دلخ از وصل آن سیمین تن آسوده قدش دیدم قیامت اشنیده کس آداب فنا چون من نورزیده چه خواهی کرد چون دمانت گیر
---	---

سخن واقف مرا تصدیق بیداد
خمشوشی خوش بضر یادم رسیده

رود از دست چون رنگ جنا آهسته آهسته صدف گوهر نماید قطره را آهسته آهسته ندانستم که کردی کرم نما آهسته آهسته بدریا میتوان نشد آشنا آهسته آهسته شتاب آر آمدن نتوان بیا آهسته آهسته کنم پیش تو عرض این ماجرا آهسته آهسته بزلغش این سخن زن ای صبا آهسته آهسته	شود سمالک ز بند خود را آهسته آهسته دل از خلوت کند کسب صفا آهسته آهسته تمام شب بسان بدر بر من جلوه میکند بصاحب مشربان یکبار نسبت شو پیدا ببالینم توان آمد که بچار تو ام جانا نخواهیم چون سیلاب گفتن بگرده نشسته سباد از عرض احوال پریشانم شود هم
---	---

شدم مفلس ز فکر کیمیا آهسته آهسته	خارش وصل این سیدین ان آخر که کیم کرد
----------------------------------	--------------------------------------

نذار دگر اثر من بر نذارم دست از زار	که گره دکار گرو واقف دعا آهسته آهسته
-------------------------------------	--------------------------------------

که پیش از صبح پیر این در دیده کشم زان خاک پامنت کشیده ز خونم زاوه بر رویم دویده دهم عرض غزل کرده قصیده خط مکتوب او باشد بریده بزرگ دانه از نار کفیده	مگر گل شب ترا در خواب دیده ندارم در نظر کحل الجواهر ز طور تشنگ جیرانم که این لعل کلام سبکه دارد طول آن لعل سپایش نیست جز قطع محبت ز چاک سینه ام پیکان نماید
---	--

بساطش چیده شد از خط چو واقف	عبثت زلفت ز پیش بر نوشتن چیده
-----------------------------	-------------------------------

بگذار این تملق بیجا چو فاش کرده صدر رقعہ گر کنم تنو انشا چو فاش کرده گر با فتم بجنل او با چو فاش کرده چشمتم ز خواب باز نشد و چه فاش کرده از قصه سکندر رود ارا چو فاش کرده مجنون نزار از آبله پا چو فاش کرده گیرم که هستی آئینه سپاس چو فاش کرده چون سود نیست این همه سودا چو فاش کرده	جانم باب رسیده مدارا چو فاش کرده یاد می نمی کنی ز دل پاره پاره ام گذرانسته است جای کسی غیر درش صبح قیامت از نفس سرد من دمید همدم بخوان ز لیلی و مجنون حکایتی سیراب ساز خایه با بان عشق را از زنگ کینه سینه مصفا کرده بر نیز واقف از نزلت سیاه او
--	---

ایدل جفای عشق کشیدن چه فائده
 آمادگی ملامت خلتی شدن چه سود
 بیخوابی فراق کشیدم تمام شب
 شبها بنا خوشی گذراندم بدر و غم
 در بیع صرف کردن نقد و فاسد
 مردن ز حسرت شکر بوسه عبرت
 دنبال چشم آهوی ایلی طبعیتان
 بیجا عمل است عجز بر سر وفاتان
 هیچ هست چون دهان منج زان خواه
 از شوق این که دامن یاری فند است
 نا آرزوی دل بکنار آید دمی
 بد نام شهر گشتن در سوای کوبو

خون گشتن ز دیده چکیدن چه فائده
 نشیندن چندان چندان چه فائده
 در خواب هم وصال ندیدن چه فائده
 و آنکه برو ز خوش نرسیدن چه فائده
 جنس جفا و جور کشیدن چه فائده
 و از یار زهر چشم چشیدن چه فائده
 مجنون صفت ز خویش رسیدن چه فائده
 در پیش نشان چوسر و خمیدن چه فائده
 از هیچ کام دل طلبیدن چه فائده
 دیوانه وار حیب دریدن چه فائده
 از همدان کناره گردیدن چه فائده
 خجلت ز عمر و زید کشیدن چه فائده

تا کی بچون خویش کسی دست و پا زند
 واقف ز بسملانه طپیدن چه فائده

رویت یای تختانی

<p>شب بی با نیر روزان، هم نشین بهر ناسته روی کی نشین نوای سرو ز کدای می سر زمین</p>	<p>چه باشد گر بشکر سه جبین اگر خود را بچشم من ببین قدم بر چشم کس نگذاری از ناز</p>
---	--

<p>اما نذارا همنوزم در کمینے تو گو کہ بر آسمان کہ بر زمینے کہ تو صبح آنچنان شام این چنینے عجیب مجموعہ از مهر و کینے روم ز انسان کہ گردن زمینے بیالایت قبای نازینے تو گو یا فتنه للعالمینے تو باغبیار روز و شب قرینے بچشمیت ختم شد سحر آفرینے تو مارا منوس جان حزینے کہ دل بردی کنون در کارینے</p>	<p>ز بس تیرم زدی تگرش تھی شدہ نذار دا اعتبار مہرت اسپاہ ترانہ دوست میکویم نہ دشمن عجیب معجون از شیرین تلخی خباری گر بخاطر داری ازت بنا ز ای رخصت است آمد بعالم فتنہ از فد تو بر خاست تو یار ما نخواہی شد بصدق تمامی ساحرانت آفرین خان مکن از ما جدائی ای غم یار در بندورت نخواہد ماند جان تیر</p>
---	---

بمردن گشته نتر دیک در عشق
 چرا واقف نکردی دورینے

<p>باری خبری ده کہ چه گفتی چه شنیدی غمناکہ ما بود کہ ناخواندہ دیدی یک روز اسیرانہ صفیری نگشیدی بسیار دیدی و بجائی نرسیدی از چشم من ای اشک چرا در چکیدی تیرمی نکشادی و کمائی نگشیدی</p>	<p>ایدل کہ ز ما پیش با این نرم رسیدی بستی خط اغیار چو تعویذ بیار و عمر تو دلا در قفس سینه بسر رفت ای اشک تر فائدہ زین قطرہ زدن چیست بایست تر ازود و دیدار پی آن طفل صد بار شستی بکمین دل ما حیث</p>
---	--

دل می برد از ما چه مباحث چه مباحث چون شمع را سوخت در آرزی شنبه بجز	در عشق ندانیم سیاهی و سفیدی و انغم ز تو ای صبح چرا بدید میدی
---	---

دیگر چه فروشنده تو و اوقت که کنش دل بود که آنرا تو بیک عشوه خریدی	
--	--

ابتداه است بر سر ما با زندگی تا و اشتم نفس بقبض بود جان من خواهد برنگ شمع و بال سر تو شد شیخ اجل کجاست که بی درد سر شویم چون گل گذشته موج شگفتن ز سر ترا و ندان من چو ریخت اجل خنده کرد و گفت دل دید روی زندگی و در بلا افتاد تا زنده هست شمع تپ او نمیرود جز دل طپیدن ز من اندر فراق او با آنکه مرد سر سو دا با دورفت پرو انبیکنی تو و من در فراق تو ای لاله رو بیا و بینه دل غم بر سرم در هر قدم چو شمع ز خود می کنم سفر	خواهیم مرد و رفته دیوار زندگی یارب کسی مباد گرفتار زندگی این گل که چیده ز نه گلزار زندگی ما را نماده طاق آزار زندگی در پای تو زلفه مگر حسار زندگی خوش رخسار افتاد بدیوار زندگی قطع نظر خوش است ز دیدار زندگی جز مرگ نیست چاره بیمار زندگی چیزی بجا نماده ز آثار زندگی سودی نکرده ایم بازار زندگی مشتاق مرگ خویشیم و بپزار زندگی داغ تو ام بود گل دستار زندگی آسان نمیرود ره دشوار زندگی
--	---

واقف من و سلیم ازین خانه میرویم باشیم چیت صورت دیوار زندگی	
---	--

در آرزوی

<p>حاش شد کی کجا داری به نیازی که با خدا داری چه توقع ز آشنا داری گوشه خاطر می با داری بس من سر کجا داری این بود معنی هواداری شور کم کن چه ماجرا داری که چه دلها بزیر پا داری چه بلا حسن خود نما داری دل یک شهر در قفا داری</p>	<p>تو نزاری سرو فاداری ناز کم کن به بنده صاحب دل بدر یا فلکن درین دیا خانه انت ای کمان یار آباد پایت ایدل نمیرسد بزین رفت بر باد خاک من عشق بگذرای سبیل اشک از زمین می خرامی نیست پروایت در پس پرده شمع فانوسی به تفرج چه میروی سوئی</p>
--	---

با تو واقف دعای کس چه کند
 تو بلا بر سر بلا داری

<p>سوختی حاصلم چه می پرسی سخت ناقابلم چه می پرسی چون تومی قاتلم چه می پرسی حسب محلم چه می پرسی از دل بسلم چه می پرسی</p>	<p>داغ کردی دللم چه می پرسی نه جنون رسانه غفل درست پرسی از من ترا چون که نشانند بید هم جان برای بانگ جرس میطپید روز و شب بخون بی تو</p>
--	---

من خود از ضعف خرج راه شدم
 واقف از منترلم چه می پرسی

تو تا کی حال دل پرسیده باشی سرت گروم بیا در دیده بنشین روم از دست آن ساعت که از آن میرس آشفته گیهای دلم را من ای زلف از تو در رشکم که ناپند مشوعا شوق که خواهی دید نقد مان ورق گرداند رنگ رویت ای گل مر از گریه فرصت نیست یکدم	بطفلی مرغ نسل دیده باشی تو تا که کرد دل گرویده باشی بقتلم آستین مالیده باشی گهی خواب پریشان دیده باشی بان موی کمر چسبیده باشی نخواهسم ماه من کانه دیده باشی بر اوراق دلم گرویده باشی تو که خست دیده خستیده باشی
---	--

توان احوال واقف را شنیدن

چنین افسانه خود شنیده باشی

از آن بیگانه خوی مانمیکوید با حرفی صبا ای من فدایت از دیار یاری آبی رقیب از سادگی برود عده او دل چرمی بند چهار خط طرم از مرده وصل تو میگردد بصدا بیداری نامش میگردد از فاصد هواداری نمیکوید پریشان حالیم با او بتان را ای مسلمانان بائینی که می باید بطور خود گذارید ای سلامت پیشگان نشند واد و بیان او راه سخن واقف	که می ترسد بر اید از زبانش آشنای شنیدی از دل گم گشته من هیچ جا حرفی که عیار است میگویند از حرفی مرا حرفی چو آن مفلس که در گوشش رسد از کیمیا حرفی ز محرومی نمی یابم در آن از مدعا حرفی نگار گوید بگویش حلقه زلفش صبا حرفی نوان گفتن برای بند از بهر خدا حرفی سخن کوتاه بهتر نیست ما را ابتها حرفی گفتم از ادب حرفی نه پرسید از جا حرفی
--	---

<p>آینه ایم لیکن با ما نظر نداری جز بستن و شکستن کار و گزنداری کو مصلحت و چه فرصت عمر نتر نداری پروای هرک همچون شمع سحر نداری از صبر لاف کم زن ای دل جگنداری ز آمد بدست ما هیچ شاید کم نداری</p>	<p>از سینه صافی نا جانا خبر نداری با ما که همچو زلفیم آشفته و سیر بخت گیرم که شد چراغش روشن بر بزم دولت موشد سفید و غافل گرم نظاره تو پیش عقین آن لب خضر العطش بگوید نگذاشتیم یک مو از جستجوی صلت</p>
--	---

	<p>واقف درین شبستان بسکین ^{طشقی} چون شمع کشته بر سر یک لوحه گنداری</p>	
--	---	--

<p>که بهر حساب و میکند خونی هست در سر خم فلاطونی نیست حاجت هیچ معجونی آه در عرصه نیست مجبونی چکند با تو قطره خونونی که فریاد شده است هر دونی</p>	<p>دل ز من بزد جا مه گلگونی کسب اشتراق کن ز میخانه لامی خواران گوی میکند را پر خرابست خانه از نجیر دل سرشکی شد و چکید از چشم سفله پرورشند انچنان گرونی</p>
--	--

	<p>واقف از شهر دل گرفته شد مرم بعد ازین دل کشم به با مونی</p>	
--	---	--

<p>یا آیتی بمن نبسایا روایتی در ضمنش آورم ز جفایت شکایتی ممنون نیم ز سایه دست حمایتی</p>	<p>کشتی بغمزه خلق خدای جنایتی از جور روزگار چو گویم حکاسیت همچون چراغ کورین مرده خاطر</p>
--	---

<p>ای بادشاه حسن چرا جو رمی کنی در گوش او ز گوشه نشینان صبا بگو امروز گوشه نبود خسانی از خلل بانگ درامی قافله با بی اشاره نیست بار مدار این همه محسوم التفات باشد که یار حکم با حصار من کند یارم فرشته خوست ولی ترسم از رقیب زان روی لاله رنگ ازین چشم خونفشان بگذرد لاله شکوه زلف دراز او</p>	<p>آخر رعینتیم خدارا رعایتی بر ما نگر بگو گشته چشم عنایتی جز درد ولایت دل صاحب لایقی فقد کسی که داشته باشد در لایقی حرفی اگر صریح نگوئی کنایتی هان ای رقیب در حق من کن سعایتی شیطان صفت کند بجز اجتناب سرتی دارم حکایت و چهر رنگین حکایتی بگذارد قصه که ندارد نهایتی</p>
--	--

واقف بفرستادم از بهمت بلند
دنیا و نی است روندی دنیای

<p>آنکه برده است دل و دین از ایامی آنکه در برین موی من از و مجنون است بس که در کوی کسی گریه پریشان کردم نیست ممکن که دگر یار بدستم افتد گرد چشم تو مرا مست و خراب می نوش خواهر را گو که نهد نام مرا بنده عشق چه بلای تو که در شهر کی خانه نماند باغبان گشت در اطراف گلستان فیت</p>	<p>چشم آینه ندیده است چو ازین بانی هست در هر شکن طره اولیای ولم افتاده بجای جگر من جائی دل قتاده است بچنگ مژه گیرائی داشتم وزنه صلاحی و رعای تقوائی که جز او نیست مراد در جهان مولائی که در آن نیست زبید او تو اولیائی با همچو جانانه من سر و سسی تالائی</p>
--	--

و ده که در قسمتم از سر که پیشانیها	آنقدر نیست که از وی شکنم صفرائی
------------------------------------	---------------------------------

مصلحت نیست که در شهر نشینی و اوقات	را آنکه در اند ترا دیده طوفان زانی
------------------------------------	------------------------------------

کارم افتاد عمر نیران ببت خود رایی	که نذار در وجود و عدمم پروائی
رای من این که بیان زلف کنم سوئی	بچو من نیست درین جمع ایشان رایی
شمع گرویدم در صدر بزم تماشاکردم	راستی را که ندیدم چو تو بزم آرائی
پیش مفتی بدم از غمزه شوخت زیاد	که ترا داده بخون ریختهم فتوائی
صوفی و خانقده و ما خرابات معان	هر کسی را از ازل گشته منفر جوائی
دوستان جمله بگوئید مبارکبادم	یار داده است بخون ریختهم فتوائی
بیکنم خدمت رندان خرابات ولی	قسمتم نیست درین سبکده الامائی
گر چه در گوی تو غوغا هست بهر سوار عشق	غیر من نیست در آن معرکه سرغوغائی
ای دل افسردگیت سخت ملوم دارد	عمر رفت و نشنیدم ز تو هو و هوائی
چند مطعون خلا کوی شوم از عربانی	پوشتم از خاک درت خلعت ستارائی

سیروم با سر پر شور بصر او واقف	نیست چون سبل درین راه بهمنی
--------------------------------	-----------------------------

بیماری وراق کشیدم نیایدی	خافل بجال مرگ رسیدم نیایدی
زین دست و پا زان رسیدم وصل تو	بهر تو بسملانه طپیدم نیایدی
رفتم ز خویش مرزده و صلا شنیدم	چون آمدم بخویش شنیدم نیایدی
در دامن شکیب زخم دست بعدی	صد بار چیب صد بار دیدم نیایدی

<p>تا صبح انتظار کشیدم نیامدی گر من ترا بشی طلبیدم نیامدی</p>	<p>گفتی که شب بخانه تو خوابم آمدن هر روز میروی سوی اغیار بی طلب</p>
---	---

<p>تا آمدی چسبیدم بچون تا از غمت بچون نطلبیدم نیامدی</p>	
--	--

<p>چه کرده ایم که از ما کرانه میخواستی که از برای رسیدن بهانه میخواستی تو خار و خس ز پی آشیانه میخواستی اگر اقا است آن آستانه میخواستی اگر برای خدنگت نشانه میخواستی چرا نمیطلبی و چسبانی میخواستی چه سود زین که مرا غائبانه میخواستی که به خواب عدم هم فسانه میخواستی</p>	<p>بچشم مردم بیگانه خانه میخواستی ترا با هومی نسبت نمیتوان کردن فتاده است بگلهای این چنین آتش سخت جان دلی سخت تر ز سنگ بیاب بیا که در تن من مشت استخوانی هست مرا که جمله دفاهای نابرد مرسوم چو اسپج مشرم حضورم ننگ میدار چنان مقتید اسباب کشته غافل</p>
--	---

<p>ترا چه حظ ز اسیری که در نفس وقف فتاده و همان آب ودانه میخواستی</p>	
---	--

<p>که بزم عشرتی که دلی واکند کسی فصحت نمیدی که گره واکند کسی مرد انگلی مگر چه ز لبی کند کسی با چو نتو دشمنی چه داری کند کسی بر خود چگونه ز هر گوارا کند کسی</p>	<p>تا کی بکنج میکده ما واکند کسی باشوخی تو آه چه سود واکند کسی توان گرفت دامن یار عزیز را راغنی بحال و جان دل وین نمیشوی ما مرد تلخکامی بحسرتو نیستیم</p>
---	---

<p>رخصت نمی دهند که مجرا کند کسی نانا مئه بخون دل افشا کند کسی این زرد را و گرچه مداوا کند کسی آه آن زمان که در دل او جا کند کسی این چایچه برگ عیش مهیا کند کسی چون شمع به گریه لبها کند کسی بستر اگر ز محمل و دیبا کند کسی</p>	<p>بر سبزه غور نشینند چون بتان قاصد چینش شتاب مکن باش ساعتی مردم مگر ز رشک رفیقان شو غم خلاص سیرم ز غم چو غیر کن رجا بمخاش جز اشک این حدایقه نذار و شکوفه بروی روز را ز فکندن چه لازم است صورت پذیر نیست شب بزمی خوب</p>
---	--

واقف ازان دین بیگنی مثل شده است
 از بس بر بوسه چه تقاضا کند کسی

<p>دل و جانم گرفتار بلا میخواستی کردی وفا میخواستم کردم جفا میخواستی کردی تو بادل هر چه کافر ما جزا میخواستی کردی مرا همچون خود ای گل بی وفا میخواستی کردی هر چه خوشترین اگر بلا میخواستی کردی مرا از صدمه غم تو تیا میخواستی کردی بدرود و داغ دل را مبتلا میخواستی کردی سر شوریده اش از تن جدا میخواستی کردی</p>	<p>مرا ای بخت با درد آشنا میخواستی کردی بکار خود من تقصیر کردم نه گناهت ای نمیدانم و گمراهی عشق از جانم چه میخواستی شکستی در دلم خار جفا و اسوغم از تو بجاک و خون فکندی همچو صندل زنده لعلم ندانم حشمت قنانت چه دیگر در نظر دارد بخاطر آنچه اکنون آید آنم نمیتوان کردن هنوز از سر گرانی بر سر عاشق نمی آئی</p>
--	---

ز سودائی سر زلف خود ای بچشم واقف
 پریشان کردمانند صبا میخواستی کردی

قصه من شده مشهور تو هم میدانی
رفتن از کوی تو مقدر من با نبود
و ه چه شاهی که زبید او در کشور دل
بود دل ملک سلیمان ولی از دوری تو
شرح بی مهریت ای ماه چه تقریر کنم
من ز نزدیک تو خود دور زرقم که فکند

بیر زبان همه مذکور تو هم میدانی
گریه ام برد بصد زور تو هم میدانی
نیست یک خانه معمور تو هم میدانی
تنگ تر شد ز دل مور تو هم میدانی
روز من شد شب دیجر تو هم میدانی
دل طپیدن ز تو ام دور تو هم میدانی

واقف از من مرده عشق چه پرسی دم
هست تلخ و ترش و شور تو هم میدانی

عجب بی رحم کافر ما جبرائی
نه کنعانی هست اینج بی نه مصری
غلط کردم خطا کردم عفی الله
چو برگ لاله میبوزد درین باغ
وزد یکیشام که بر زلف او باد
مکن خونم بدل جانا باین رنگ
همه اعضای تو نرم است چون سیم
بدام زلف او آن دل که افتاد

بلائی از بلاهای خدائی
عزیز من تو سر زند کجائی
که کردم با تو بیدار و شنائی
جدا هر عضو من از داغ جدائی
کنند اصح محشر مشکائی
مرا بر دل منه دست حنائی
نمیدانم که سنگین دل حیرائی
بمهر دیگرش افتد ربائی

ترا واقف ز پیری پشت خم شد
بینه بر طاق اکنون میبزرائی

زهی نگاه تو سر گرم فتنه پردازی
ز ترکتناز تو در لرزه ترکی و نازی

<p>کبو تری که پرد در لہو ای آن لب با دل کم که در سرم کوی یاری ز قصد زانک پاک گم در نهجیم که چرا نموده لاغری عشق نارطنبورم</p>	<p>تمام عمس بود در بلب پروازی کبو تریست که در کعبه میکند بازی دویدہ گرم برویم برای نمازی نوازشی نکنی شعخ من چوناساھی</p>
--	---

<p>نظر چو آئینه گاہی بحال واقف ہم از شوق رومی نو کرده است خازن در آہی</p>	
--	--

<p>ول را برد و ہجران بگذاشتی و رفتی از چشم سبیل خیزم جانان سفر نروزی بخون مگر بطورت شرط رفاقت این بود پیرا ختم دل از غیر تا منزل تو باشند چون جوش اشک بیدی از پیش من رسید مارا کہ ربط بلبیل بودہ است با تو ای گل</p>	<p>جان را بدخ حرمان بگذاشتی و رفتی این خانہ را بطوفان بگذاشتی و رفتی مارا درین بیابان بگذاشتی و رفتی این خانہ تو ویران بگذاشتی و رفتی دیوانہ را بطفلان بگذاشتی و رفتی مالان درین گلستان بگذاشتی و رفتی</p>
---	---

<p>ہر چند از سر عجز واقف بزلف او کجیت اورا ہمان پریشان بگذاشتی و رفتی</p>	
--	--

<p>ولی دارم چو دل از لاف و تشریف دہی مرا تا چند گونی گز مسر کہ ہم برو جا سے دل و جان و رازل تقسیم چون کردہ عشق را اگر بخت جوان داری بدہ دستی بدانش چو روزتست امر و رانچہ خواہی از جفا میکن</p>	<p>کہ از سود و دوزیان من نذر دہی چو پڑای اگر بی بود جانی من ز سر بسیا ختم پڑای ولی بی صبر بخشد بندہ جان ناشکیبای کہ چون بر میمان بگیرنخواہی یافت بابای ولی دانستہ باش این کہ در پیست تو ای</p>
--	--

<p>تو گرم محبت اغیار و من در حیرت زین رو چو سردم نفست پا در گل فروزین دیده گریان چو آید بر سرم بر چیده دامن بگذر کان گل</p>	<p>که باناست سنه رویان می نشیند چو تو مفر ز بس استنادم نذر انتظار سر بالای کمان دارد که من چون خار دارد دست گیر</p>
---	---

بسا را بد میا همراه من واقف تفریح کن
 چو در خانه بنشیند بهوای هستن صحرای

<p>تو بگویی بیوفایان غم پیشتر داری زمین ای فرشته خویان سگ یار اگویی تو سبب خدا ترستی که بگفته رفیایان بتو چیز تیر کردم نگر فتی انس با من تو بزلف روزگار همه را سیاه کردی چو خودی نداده روزی نبود عده و صفا دل و جان صبر و طاقت همه برده بغارت ز تو نا بدی این مروت که نهی بزخم مرهم بره تو مشت خاک می شد مویس یاد رفت بسیار کار ما را سپهر بے مدارا نفست اگر گزارد تو بمبند زلم ز نهم نشندی چو شمع بالین من خسته را چه حال بچه دستگاه ایدل طلبی وصال اورا بعیت نشان بلبل تو نه اسیر چون سن</p>	<p>سر خود بگیر ای دل چه باین دیداری به تو من نه خواجته تا شتم تو ز من چه دار داری بچو من نزار و زاری سر کار زار داری بر هر که خواهی ای دل برو اختیار داری تو یکی همین خدا را که چه روزگار داری تو کجا خبر ز در دشت انتظار داری بخدا بگو که اکنون تو بمن چه کار داری تو نمک در بیخ ظالم زد دل فگار داری چه کنم هنوز در دل تو ز من عبار داری ز جفا هر آنچه باید توستم شعار داری ز بس سنت این که گاهی بدکم گزارد ای شب گور که چه انعم بسر مزار داری تو بغیر خورده جان چه قدر بار داری که من از نفس نشین تو بشا خسار داری</p>
---	--

۱۱۱

<p>اگر آن بلا سی جان را نگرفته دود لسا مهر زلف شب به شب چه در کنار او کجا</p>	
<p>بجویم کعبه واقف دل تو فرو بینامد سهیمت تو گروم سر کوی بار داری</p>	
<p>اگر صد بار از در توام دل خون در روز رکابش بوسه گاه غیر شد ترسم که از غیرت امید خون جگر پیورده بودم از این نافع سپردم دل بدست آن گار از سادگی اما بطفلی حسن در از فرزون او را دیدم</p>	<p>نمیخواهم که این روز از دلم بیرون شود روز عنان اختیار از دست من بیرون شود روز که از سودای سلی طلعت مجنون شود روز ندانستم کز آن دست خا خنجر شود روز که این می پاره در خوبی ز مهر افزون شود روز</p>
<p>بهراری نیست در طالع خزانم را که واقف ز خونم طرف دامن کسی گلگون شود روز</p>	
<p>دگر ای باد صبار و روح فرامی آئی خانه مدعیان طره خرابست ز رشک بسکه اندیشه اغیار گرفته است ترا بوی خون میدد از تنگ لباسی که است اگر از خود نرم ز آمدن تو چه کنم که نداری سویرانی من چون سیل</p>	<p>بوی کیسوی که داری ز کجای آئی زینکه گاهی تو بوی را نه ماسه آئی بر قدم جانب من و بقفای آئی تا که کشته تو ای سرخ قیامی آئی که بعد فتنه و آشوب و بلا می آئی آخسرای گریه باین زور چرامی آئی</p>
<p>بردی از جلوه گستانه ز خود واقف که تو چون نشسته می بهوش بامی آئی</p>	
<p>باین دلم غم که بر اوج کبریا داری نگاه بطف بافتادگان کجا داری</p>	

<p>نیاز آئینه خوشوقت باسفاواری باین دلی که در هزاره خداداری تو کشته نشا در امیه خون بهاداری که رو یکجبه و دل در کلیه هاداری شنیده اجم تو ای عشق کی یاداری برای ماست اگر چو روز که چفا داری نزارسد که بسر گل پیامنداری حذر که دو دل خلق در قفا داری توئی گلر پیسنه هم چشم رو و فاداری</p>	<p>همیشه بر سر زانوی یار جاداری قمار عشق بنازی که بار خو بهی داد بریز سایه تیغ شهادت است بهشت در قبول بر دی تو چون کشته شود بریز بر مس ما پاره زان کس پیرے رقیب مصروف مهر و وفای بی سمت هزار طعنه ز تیگین زدن بسرو امروز تو میروی و ترا گوید از قفا کیسو تو جلوه مفت کجا میکند بچشم کسی</p>
--	---

تو مفلسی چه کنی فکر سوختن و افت
 کجاست لفظ گرفتار که بوریاداری

<p>یاری غم خواری دل داری میکنم اکنون جگر افشاری خنجر پوشش جراحت کاری لاله و گل را خط پیاری ای جناب عشق جانبداری قیمت صدزاریم پیاری میکنم یا غیر ظاهر واری زهن من طره زناری</p>	<p>کار من سخت است یاران یاری بس که کردم گریه غم در دل نماید دل ز خلعت خانه حورش رسید پیش روی او بهار از سبزه او یو الهوس با من طرف گردیده است سیر کن بیع و نظمی حسن عشق تا شدم از باطن او با خمیر مسخران دم زلفت واقف شد</p>
---	---

<p>دیگر ای پرده در چه میخوایی از ششم ای حسره چه میخوایی دیگر ای فتنه گر چه میخوایی من فلندم سپهر چه میخوایی از من بی جگر چه میخوایی آه زین مشت پر چه میخوایی من ندانم دگر چه میخوایی دیگر ای سوگرم چه میخوایی که ازین روسره چه میخوایی</p>	<p>از من ای چشم تیره میخوایی پرده از روی کار من مفسن شده بر پای قیامت از قد تو با تو ام جنگ نیست تیغ نکش جگر م را بدین هجره مسوز تنگ بر من گرفته بسیار دل ریلودی و جان نمیگیری نا توان تر ز سوی گردیدم سر پریت بسیا بگو نامح</p>
--	--

این جهان است مختصر و اقیقت
تو ازین مختصر چه هستی خواهی

<p>ز کوه جوانی به پیران نگاهی نه دردی نه داغی نه اشکی نه آهی رود دل بر ای رود جان آهی که نگرفته و امان او داغ خواهی شود بدر در چاره سال باهی شب نیره هست روز سیاهی که من یک تن نیره داران سیاهی که دارم چون ابرویش قبلگی</p>	<p>ترا داده در حسن حق پیشگامی مباد کسی چو نتواند افسرده ایدل چو در جستجویت سر اسیمه گرم به بیدار و مالیده زان استین را در او ضایع حسن است از کس مکنین سه و مهر در کشور عشق بنود از مژگان آن شوخ بر جویش لرزم پسند قبول است هر سجده ما</p>
---	--

<p>مذکریم جز در گه تو پناهی که بر آه آهیم کند و او ای که موزون کنم مصرع گاه گاهی کجای فروشد نگاهی باهی که فردا به بخشد کوهی بگاهی</p>	<p>خدا دیرگاه دارد ای پیر و بریت برت قدر من نیست که در من دست هم از جلوه گاه گاه قدت نیازش چه سود اگر نمی نیازت چه گامیده ایدل از بار عیسان</p>
---	---

ز من گریه های های است واقف
 و زان بی وفاخت. ه قاه قاهای

<p>دلهم را داغ حیران تازه کردی چسب رخ پیر کنعان تازه کردی داغ این پریشان تازه کردی کس دردی بدرمان تازه کردی بخون بیگناهان تازه کردی جگر از آب پریکان تازه کردی تن بوسیده راجان تازه کردی گذشتی دامن افشان تازه کردی سخطه عین افشان تازه کردی یک شکر یک مژگان تازه کردی بان لبناخی خندان تازه کردی تو چون نگ لب از یا تازه کردی</p>	<p>تو چون یا غیر سپان تازه کردی نسیم سیرین وقت تو خوش باد صبا از زلف او بوی رساند طبیب من جزاک الله خیرا عفاک الله حافی دست پارا مرآتیری زدی الحمد لله نوید بوسه دادی زنده مانی گریبان چاک کردن لب هوس افشنت بسر سواهی دیرین و زان لاف قلابی ز ریشهای نیز نمسره جز احسنای دل ز در پیش او بخون زرد غوطه با در شکایت</p>
---	---

اشکاف

<p>ز خوبی رسم احسان تازه کردی که بیعت با نکلان تازه کردی چو گل چاک گریبان تازه کردی که با پچانه پیمان تازه کردی نه جان تنهنکه ایمان تازه کردی</p>	<p>بیراگن می نقاب از چهره حسنت مبارک امی که نیمی خرم مبارک بهار آمد خوشامال تو ایدل نخو اهی شد دل او فسرده و دیگر دم مردن ببالینم رسیدی</p>
---	---

تو کردی شاد و واقف روح مجنون
 که شنو این بیابان تازه کردی

<p>هزار حیف نمیدانی از نزار یکی از آن هزار نباید مرا بکار یکی شکست رنگی چشم شکبار یکی دل فگار یکی جان بقیر یکی پیام بار یکی آید و بهار یکی یکی نهفته کند گریه آشکار یکی یکی رسید بجزگان و در کنار یکی جفا یار یکی جور روزگار یکی ولی هنوز نیارده است بار یکی برای خاطر من هم نگاهدار یکی یکی بیا و ز من بشنوی نگار یکی خدا کند که از نهار سد بسیار یکی</p>	<p>هزار گونه الم هست دل فگار یکی نزار کار بیامو ختم ولی در عشق چگونه راز پریشم مراد و غماز اند مرا چه عیش که دارم دو دهن آرم دو چیز باعث شور و راج من باشد ز حال حشر و دلم غافل و از دست ز لخته های ل من خبر چه می رسد شده است موجبل سزایم ز مهر چه نخلها که نشاندم درین زمین خندگهای آنکه جمله صوف غیر کن چه شکوه با که ز دست تو در لخم شد چه نامه با که نوشته بخون ل رسد</p>
---	---

ز روزگار پیش تو شکوه نتوان کرد / که هست خوبی تو با خوبی دیگر یکی

صبا بیار ز واقف همین قدر گونی / که هست بر سر لعلت در انتظار یکی

از گلی در دل نزاران خار دیدم دیدنی	شکوه آن بیوفای بسیار دیدم دیدنی
ز هر مریخی لب اظهار دیدم دیدنی	یا تو ذوق گفتگو بسیار دیدم دیدنی
در غم آن سر و گل خسار دیدم دیدنی	در کلبه تان نوحه قمری و سوزن لب
گفتگو با باد و دیوار دیدم دیدنی	یار از غمخانه من رفت و من دیوانه و آ
این همه زان لعل شکوه یاد دیدم دیدنی	سر پر از شور و کج بزم شکر از در تین
این همه زان اصل شکوه یاد دیدم دیدنی	کوچه گردی می کشی دیوانگی شوریدی
سجده رکعت در بغل زار دیدم دیدنی	زهد می سوزم ولی دل بسته زلف تان
طرفه سودائی درین بازار دیدم دیدنی	می فروشم جان بوی میخرم از زلف بار
آرزوی دولتت بیدار دیدم دیدنی	با چنین سنجی که در خواب سنت از ویلتی
لب خموش و دل پر از گفتار دیدم دیدنی	شکوه بسیار است ما ز صفت اظهار
آفتابنی در پس دیوار دیدم دیدنی	جسم خاکی دیده از نور جانم غافل
چشم خون باره دل او نگار دیدم دیدنی	دیدنی میجو اهرم از نو کز برای ویزت

انانوائی مستی و بیماری خواب و خمار / این همه واقف ز چشم بار دیدم دیدنی

ای گریه کی رفتی دست نمی آئی	بسیار پریشانم در گوشه تنهایی
ای دل کنی دیگر دعوا شکیبائی	ویدی که چها ویدی ز درد فراق او

<p>دیوانگی بستی بدنامی رسوائی خوش بر تو مسلم شد رعنائی و زینتی آن به که کنی کوه افسانه رعنائی در تاب مشو جانان از گفته رسوائی</p>	<p>تا معشوق دوچار شد این جان بخشید اسی بر ترابنده گل پیش تو نشیند دارد قیامین اقبال بلند ای سرور اگر زلف بگوشت گفت با حوال پیش</p>
---	--

یعقوب صفت واقف از پیچ عزیزان
ضعفی که مراد داد در قوت بیثباتی

<p>در خانه خود همچو ننگ پابر کانی شتر منده خوبشیرم لطفی نه عتابی تا هست چو دل بهایوی ماخانه خرابی بر تربت بلبل افشانی کلابی هیبت چه و اما نده امی عمر شتابی باید من دل سوخته را بوی کبابی شد هر سر موی بر تن من رگ خوابی یک روز نخوردم بفرغت دم آبی</p>	<p>من کبستم از شوق تو سرگشته تابی عمر بیست که در بزم تو هستم و لیکن بیجا است ز ما فکر نمازنگری خویش مرده است بدر در بسیار درین باغ رفت از برم آن یار عزیز این چه درناک ای باد صبا نکست گل نیست بکارم تا وعده دیدار خواب از تو گرفتم زان روز که از خاک وطن دور افتادم</p>
---	--

واقف یخ اوراق دل سوخته ما
در خانه مانیت یخ ذکر کتابی

<p>نیست یوسف چنین حسین که توئی با چنین زلف عسیرین که توئی نه چنین شوخ و نازنین که توئی</p>	<p>ماه نبود باین چنین که توئی اگر دنی بی مکند نگذاری و لیسران در زمانه بسیار اند</p>
--	--

در جهان سر و قامتان هستند دل خلقی کباب خواهی کرد عقل و دین را دست نگذاری	نه چنین ناز آفرین که توئی با چنین خوی آتشین که توئی این چنین خصم عقل و دین که توئی
--	--

چون نومن نیز عاشقم واقف
نه چنین جان در آستین که توئی

هوسر عبادت من مسکین نیایدی جذب منت اگر چه تیر بقر ساخت می آمدی کتا بیری دین دل ز من صدره بسوی غیر شدی ماه من مهر صبحی بیام رفعتی و خورشید از افق مشکل که بعد مرگ بخاکم گذر کنی میخواستی که رنج کنی سوی من قدم	بیمار خویش را سر بالین نیایدی نازم ترا که از بس تکمیل نیایدی چیزی نماند چون دل و دین نیایدی یک ره بکلبه ام ز در کین نیایدی سر بر نداشت تا تو پیا پیا نیایدی در زندگی مرا چو بالین نیایدی سنگ ریهت شدان دل سنگین نیایدی
---	--

واقف سپرد جان جفای تو دیرینند
بر خاک آن جفاکش دیرین نیایدی

یار ز من کمر خبری داشتی یار بدرد سخنم می رسید بست بکینم کمر از ناله ام ز یاد تو این سنگدلان تر شدی شهر ز جو ز تو نگاشتی خراب	کی بر قیابان نظری داشتی درد سخن گر قدری داشتی کاش فلک گوش گرمی داشتی و دود هم براتری داشتی دهر اگر داد گرمی داشتی
--	---

<p>نامه من بال و پری داشتی کاش بزلت تو سری داشتی چون تو جهان کرد گری داشتی هم نظری هم گذری داشتی گردم گرمم انزری داشتی</p>	<p>باستی چینی شد چو کبوتر اگر گست پریشان دل من بی سبب کار جهان در هم و بر هم شدی آه کجا شد که بمن پیش ازین نرم شدی آهن او همچو سوسم</p>
--	---

واضع تو مردانه بدل سوخته
واقف ماگر نگری داشتی

<p>چه بانه کرد و روزی اسپران منس کردی زبانم لال می ترسم گرفتار عس کردی که ازین زاری چه بخواهی گری گلی یاری مباد اهنشین چاروخس کردی</p>	<p>چه باشد گریا ای مرغ گلشن نقش کردی تراستی و شب کردی پستان خنده آه دلا بهره محمل میکنی زاری نه حد افزون نوتوبی میکنی از بنام طیبی باستی</p>
--	--

چه داری ز روی احمی با این آن
نوبی برگی همان بهتر که با بی منفی کردی

<p>دو چار من نشد در دشتنامی که می آید بگو شتم بای هائی بعجز اران دهم بر دم صلائی ندارد همچو بالایش بلائی بدست گریه جوین عنائی گاہی خنده حرفی ادائی</p>	<p>جهان گردیدم و درد که جائی مگردل گریه بر کرده است جائی کشیم چون نعمت های درو خبر از عالم بالا گرفتیم روان سازم اگر افتد بوش نسرینت کردم چنین محجوب بگز</p>
--	--

نیاز و ناز را هنگامه گرم است	از درد شنای و از ناله دغای
------------------------------	----------------------------

درین بیگانگان واقف ندیم بجز آسینه صورت آشنای	
---	--

بنده را نیست تاب مجوری گفت یارم ز من کجی دوری گله دارم از آن لب شیرین نیست بی گرمی بجد الله در تو زاری نمی گشت تا شیر همه خوبان بعاشقان خوبند مرد باید برای عشق که هست ملفتت با نیاز کس نشوی وادی عشق سیر کن که در آن برو افسون چشم مست کسی	دور درای خدا ز من دوری قلت والله لیس مقدوری که ز بخت نمی برد شوری آه سردم چو شمع کافوری آه از بی زری و بی زوری تو چرا بر خلاف جمهوری کار هر دو را ما ز منصوری تا نباشد ز ناز دستوری میکن مورانگ تیموری مردمان را ز راه ستوری
--	---

مید در دیار ما واقف از گل ماتی گل سوری	
---	--

جامه بلب رسیدم در آنچه میکنی اکنون که من بکشتن خود را چه بچکان ما آنچه داشتیم براه تو باختیم نزویک نزدیک بشنوزاری اولم	ای بیرون تعلق بیجا چه میکنی ای بیگانه کس تو محبا چه میکنی دیگر چه مانده است تقاضا چه میکنی حال مرا ز دور تماشا چه میکنی
---	--

کاری اگر دران دل سنگین کنی خوش است	ای ناله قصه گسند بینا چه میکنی
------------------------------------	--------------------------------

مخفیان در انتظار تو دیوانه گشته اند	
واقف بیا بشهر بصحرایچه میکنی	

تا بکی در بدرم گردانی اول صفحہ عشق این سخن است نقطه خال تو دیدم گشتم با ازین بزم رقیبان رفتم شمع را با تو چه نسبت در حسن من بمیدان و فایز عشاق این همه فکر تا مست بجا است چشم بکشای از خواب غفلت شد چه چشمم در دزدان بزم گر بگویم که هوا دار تو ام گشت پیر از جان هر که شنید	یارب ای چرخ بخود درمانی که تو در حسن نداری ثانی مرکز دایره حسیب رانی این گرانی بشما ارزانی میکند هرزه زبان جنبانی برده ام کو بقتدر چو گانی تو که در خانه خود مهمانی پیش زاندم که شوی شیطان بگذر از فکرم صبح خوانی سخنم باد و هوا میدانی آنچه دیدم ز تو یار جانی
--	---

واقف از گریه نخواهم پس کرد	
کو شود کشتی من طوفانی	

بهرم مبتلا کردی چه کردی	ستم کردی جفا کردی چه کردی
زوی تیرای کمان ابرو باغیا	غلط کردی خطا کردی چه کردی
دولا خود را دران زنجیر کیسو	گر قنار پلا کردی چه کردی

بجرم این که می بودم بگویت دل وحشی طبیعت راز دستم نیمه اند بگفتار تو کردار بکار مردم بکاره این سوخ	سرم از تن جدا کردی چه کردی گر رفتی و رها کردی چه کردی چرا گفستی چرا کردی چه کردی بگناه آشنا کردی چه کردی
--	---

ملاست پار را واقف که کرده است
سرم این حرف و اگر کردی چه کردی

گرشخ بیداد آن ترک سپاهی مرا گفستی بیایا قربان من شنو عبثت بگریم بر سخت تیره خدارا ای دل اکنون بس تو آن کرد گهر پیش بنا گوش تو لرزید گداسی کو چه عیشم بچسبیت جهان تاریک شد از طره او کنند دریای حسنت چون نملطم	چه سبزه ای دل ازین داغ دایمی آئی من بفسر بانگ آئی که نتوان شنیدن از زنگی سپاهی کباب از ناله شد مرغ دایمی بچو دایم چون چراغ معجز گاهی گر آید از دمانم بوی شایمی که بر شب میزند روزم سپاهی شود آینه را گشتی تنباهی
--	---

مرو واقف به تحسین کس از جای
که با شنند واه واه خلاق دایمی

ای دل تو چه اضطراب داری از پهلوی ما جدا نشو ای دل دنبال که میردی ندانم	پیوسته ام از خراب داری مارا بجز در خواب داری ای غیر محب شناس داری
--	---

سینه

<p>زین شیوه فرکباب داری اندیشه گراز حساب داری بهرای چ چه بیج و تاب داری در جنگ عجب شتاب داری</p>	<p>مستانه روی بجای سب غیر پرنسینه من شمرده زن تیر بگذرای زلف از میانش در صلیح درنگ میکنی ای یک</p>
<p>لب نشسته خون ماست و وقت تینغش باو صفت آیداری</p>	
<p>زودی بر هم شمار من چه کردی که با مشت غسبار من چه کردی بگو ای گریه کار من چه کردی چه کردی شهسوار من چه کردی بچشم اشکبار من چه کردی که باشی بای تار من چه کردی</p>	<p>صبا با زلفت یار من چه کردی مکدر گریه کردی با تو گویم بشستی گریه کن از خاطر یار کف خاک مرا بر باد دادی زودی تر خنده بر گریه من نوشتمی با تو میگویی بصد سوز</p>
<p>فکندی خار و آفت را بینه چه کردی گاهزار من چه کردی</p>	
<p>نگر یار دل ازاری نداری نگر با چون خودی کاری نداری بغیر از من گند کاری نداری ز من بهتر خریداری نداری که غم داری و غمخواری نداری</p>	<p>بجز آزار دل کاری نداری تغافل میکنی در کار عاشق عذایم میکنی هر لحظه گو یا بس که بس یوسف من عشوه فرود دلا بسیار می سوزم بحالت</p>

<p>بجد الله زمین یاری نداری سرت گردم بی آری نداری</p>	<p>بگفتی از کسان دارم بدل یار وفا گفתי که دارم یا ندارم</p>
<p>نمیدانم ترا و اوقت چه حال است که دل داری و دل داری نداری</p>	
<p>ای دارویی در دهن بیمار کجائی جان میدیم از حسرت دیدار کجائی خون کریم و گویم که تو ای یار کجائی مشتاق تو ام یار ستمگار کجائی ای سایه فکن ابر هوادار کجائی قربان شوست شوخ کماندار کجائی خون میشو دای صبر جگر دار کجائی</p>	<p>بر بستر غم میکشم آزار کجائی گفتی چو دهی جان بتو دیدار نمایم اغیار پیر سپیدم آینه دهن از درد دیر است نمالید کسی گوش دل مرا از گرمی این دیدل سوخت جگر سوخت از حسرت تیرت چو هفت خاک نشینم هر دم دل بر بی طاقت من از غم پیران</p>
<p>کو محرم رازی که با و حال توان گفت در یاب مرا و اوقت اسرار کجائی</p>	
<p>یار من ننگسار من باشی شمع شبهای تار من باشی چاره ساز خمار من باشی قدری دوستدار من باشی تا سحر در کنار من باشی تو چو پانچ فرار من باشی</p>	<p>چه شود که تو یار من باشی چه شود که ز روی دل سوزی چه شود که بیک دو پیمان چه شود که تو ای وفادار دشمن چه شود که ریشی بر غم قریب چه شود که پس از فنا گشتن</p>

اناله زار من اگر شنو سے
واقف از حال زار من باشی

<p>چربلا از پاست پذیری وامی من گرتو راست پذیری که سر اسروفاست پذیری خون عاشق حساست پذیری عشق مرد آزماست پذیری اجر مهر و وفاست پذیری که بلا می خداست پذیری گل باغ حیاست پذیری بد آهم عصاست پذیری نسخه حال باست پذیری بیرس ماجراست پذیری عرضه کر بلاست پذیری</p>	<p>زلف خوبان بلاست پذیری حرفهای دروغ مدعیان دلفریبست وعده اش چندان گلر خان می برزند دست بدست جز بگردان نمیکند پنجه اینکه من میکشم ز جور چنان بت من آنچنان آفتوب است یکنفس یار و آتش با من نخیزم از جا بدستباری آه زلف یارست در نیم و نیم سبیل اشک از سرم نمیکند شده اگر شفته پشتت در گوش</p>
--	--

عهد یاران عهد ما واقف
پوچ و پا در هواست پذیری

<p>مرا بر سر ز دیده منت گذاری که آتش عمان بود در نی سواد جیبلی است در طبع من بقیر را</p>	<p>غبار درفش امی صبا گریاری نه ام روز نال برق جولان عشق چو سیما بمشکل که تسکین پذیر</p>
--	---

<p>نداری با شیشه جانان ترحم نظر کن بحال دل در دهنم اگر کبک بهنیت بد عوی گمش نادک خویش از سینه من بسر و قدم آری آن سیمتن را سر بسف کجوش گردهم که چون ز مهر خیزد زشت بد تو یک کجوش بر قیادت از قدر ساکت</p>	<p>تو ای سنگدل از کد این بیاری نه آخر تو هم چنینم بهیار داری نوا ان خنده کردن بر که کوسه چه کردم که جان مرا می بر آری که سیما بگردیدم از بفراری غریبت با وصف بی اختیار قدم بر سر من چنین گشت بیاری تو هم خویش را آدمی می شمارا</p>
--	---

زلف میدی زلف دلدار واقف
بفضلت چرا عمر را میگذاری

<p>در دیده مردم چرا بر غم من جاسینی با دیده سوزن کی گشایش بخورن گنگ با عاشق خونین جگر صحت نباشد معین دوران فرصت کم بقا تو دیو پروا بر از چشم جادوی خود در اهل روح افزایی چون خطا شدند از رویت بی ادبیت و امیکنی بند قباد بر زم غیر ای بی وفا تا کی ز غمها خود زخم زین بست به مردم واقف بنده چنان برزه و جاده اند</p>	<p>حرفی بجای گویمت بسیار بیگنی دشمن با دشمن میکند تو آنچه با میگنی کز بهر جنگ ای کینه در تقصیر ایگنی در کشتن عاشق چرا امر و فرود میگنی که زنده سازی مرده را که مرده ایگنی زین پیشین بودی کاشکی لطفی که حالا میگنی و آنکه بعد حسن او اما از سر و ایگنی کز بهر دل از زخم با غیر ایسا میگنی از بیلوی دوشه و مارچه رسوا میگنی</p>
--	---

<p>وامی آه شعله باز بسوی که میزری لغات در آتش نیست بسوی که میزری ز فیسان برای میدان می که میزری بر شکست جام سووی که میزری گردانی اینقدر که با سووی میزری دامن کشان تو بر لب جو می میزری</p>	<p>ابنی اشک بر بقر که بوی که میزری ای آفتاب گرم با بوی که میزری سر کز نمیشود که کسی روی در قضا هنگی بدست دار می سنگی در آستان ای کعبه روز راه ادب باز میزری چشمم ز که ریخته لب جو میزری</p>
--	--

از رفتنش ز چهره واقف پریده نگ
 آه امی صبا بغارت بوی که میزری

<p>تو بیشک این جماعت امامی که در راه حرم باشند حرامی که دارد خنده بر نظم نظامی کسشم بر لحنه ناز تلخ کامی نتر این بس نکین نکیامی</p>	<p>ز بس در جمع مر و بیان نمای رقیب از کوی او شد مانع من ز سلک آن دردندان چکوم به تنبا کوشی تا خه که رفتی پذیر نام اول لب آشنا کن</p>
---	--

بنجومی صرف میگردید واقف
 که رهین با ده سازد شرح جامی

<p>عفو کن میشود از بنده گناهی گاه که مرا شاد نکردی بزنگاهای گاهی می نشیند بگل و لاله که با بوی گاهی دیده چون بت من چشم سپاه گاهی</p>	<p>گر کنم صاحب من در تو نگاهای گاهی زان کسشم از دل حرمان زده آبی گاهی که در حال تو مراد است و در نیت عجیب چشمم دیده امی سر مرده خبره باری</p>
---	--

<p>چشم را گرفتد با پیر گاهی گاهی جمد از شستد دل و گم ناوک آبی گاهی میگرفتیم بان خانه پناهی گاهی نصف دل خوش کنی از نصف بکا گاهی که روم از پی کج گزده کلای گاهی میفرستم بر او قاصد آبی گاهی کلمه نیره ام از طلعت ماهی گاهی</p>	<p>من کا میده حیر از نظرت دور افتاؤ زور بر من چو کمان میگفتی نمی ترسم محتسب میگد ره اساخته ویران ^{چشم} هیچ نقصان نشود که تو ام ای ماه تمام نقدت هیچ خلل در روش راست رو بید ما شی نگذار که نویسم مکتوب چه شد آن طالع فرخنده که روشن شد</p>
--	--

واقف آن عبادت گشت تا که با هم چو خیز

می گرفتیم بجان سر راهی گاهی

<p>یک ساعت ز عمر شد صرف طاعتی روز قیامت است از آن روز ساعتی دل بکین است و شعله غداران جاعتی من سوختم دلا تو داری قناعتی</p>	<p>در داکه جز آناه ندارم بضاعتی از هول روزی چه پرسی چه کسبت پروانه چه چاره کند با نه از شمع چشم گشت بر یک لاله از آن</p>
--	---

واقف ز عشق تنگ گشت تا که نام

دارم ز اهل بیت امید شفاعتی

<p>توئی که هیچ دل از بند غم برانگنی بدل قرار نگیری بیدیه جانگنی بنزیر یا نظر از سفر کبریا نگنی ولی چه سود که یک خسته را دو انگنی</p>	<p>توئی که رحم بجانهای مبتلا نگنی توئی که شوخی حسنت نمیدارم توئی که خون عزیزان نموده بر آن توئی که در رطب تست معجز بیسی</p>
---	--

ستم بخلق کنی نترس از خدا کنی
 توئی که حاجت یک آشنار و آن کنی
 توئی که کار کسی را بعد عا کنی
 توئی که حق فقیران خود داد کنی
 ولی براه جفا یک قدم خطا کنی
 ز هر که رنج شود خاطر صفا کنی
 بدست هر که بیعتی با او وفا کنی
 ولی از آن لب شیرین شکسته عا کنی
 توئی که لطف بحال من گرا کنی
 بلا نرسی و ایندیش از دعا کنی

توئی که شیوه بیباکیت گذشته زهد
 توئی که عادت بیگانه پروری داری
 توئی که ساخته نیم کشته خلعتی را
 توئی که حسن تو آنکه خدا نصیب کرد
 توئی که راه وفا کرده غلط صد بار
 توئی که جنگ ترا صلح در رقبا نبود
 توئی که عهد تو با او از بیت سخن گل
 توئی که میشنوی حرفهای تلخ از خلق
 توئی که کرده خدا با شاه حسن ترا
 توئی که بر دل بانی که شد گرفتارت

توئی که ساخته در دمنده واقف است
 توئی که پیاره آن در دمنده را کنی

غافل از حال دل فگار خودی
 چه قدر تشنه دیدار خودی
 عند لیب گل رخسار خودی
 بس که هیزت زده در کار خودی
 بر سر که می بازار خودی

از خودی بس که گرفتار خودی
 غرق در چینه آئینه شدی
 بینی آئینه و خوانی غسلی
 کینفس آئینه از کف ندیدی
 سوخته بجان خرباران را

والله نترس بیمار خودی

دفع درد دل واقف کنی

منصرفات

عمرم بسر رسید تو هم بیو فابیا
ای عقل تا کیم خفته سازی برو برو
بجزرم عشق بر دارم کشتی

سخت هست حال بنده برای خدیبا
ای عشق انتظار تو دارم بیابیا
جزاک الله فی الدارین خیرا

وله

چنان دارم از دوریت اضطراب
جو آب صاف مده ساقی با سرت گروم
بر خنیزد هر که بر بستر فتاد از درد عشق

که ماهی در آتش سمندر در آب
توان شکست خمار مراد بدو شراب
نیستم آرزو که دستم نیگردد طیب

وله

مراد هر بن موان تو دره بیست
گر چه یک بار زن هست دانه خال
از دماغ تو سینه باغ باغ است
تا صبح خاموش کن حسد را
بیاریدش به پهلویم نشانید
پلاک نرگس او در زمانه بسیار است
اگر بیشت شود خانه که من دارم
هزار زخم تو انم ز تیغ او برداشت
بیان رفتی و قمری چنان اسیر تو شد

ترا خود یک سر مود در من نیست
ایک تخم نزار من سود است
از لاله و گل مرافق است
این لحظه که اول و دماغ است
علاج درد پهلوی من این است
خندنگ غمزه او را نشانه بسیار است
پی نیامدن او را بهانه بسیار است
ولیک دل تو انم ز آرزو بر داشت
که طوق بندگی سرو از گلو برداشت

پای من لنگ از وفاشده روز دنیا نیست
 چه کین بک چمنش ز ابرو نرفت
 سیاهی ز مورفت و از رو نرفت
 خیالش ز سر یکسر مو نرفت
 دخترش در کشاکش افتاده است
 بر چه باشد لطیفه غیبی است

از چه میزانی مرا از کوی خود دلگشا نیست
 مرا کشت و کین از دل او نرفت
 شدم پیرومانند زنگی مرا
 شدم موی از حسرت آن کمر
 چون بچپ ز غصه تاگ بخود
 از دهان تو بوسه یا دشنام

که بخون حکم نوشته شده است
 تاریخ وفات او جدائی است
 درم داغ راج الوقت است
 سایه ام ندخله مانده است
 جنبش نبض تا زیاده است

لکنی پاره نامه شو فم
 آن دل که ز وصل زنده باشد
 در دیار که عشق سکه زند
 با من از هم بان درین ادی
 ابلق عمر می رود بشتاب

که گفته اند بزرگان گذشتن را صامت

بخوان درود بروحم چو بگذرم ز جهان

وله

مرغ و ماهی کباب میگوید
 تا بمر تو مزین نشود
 که معشوق دل آزاری ندارد
 حال چشم تر من میگوید
 وصف آن غنچه دهن میگوید
 با تو شمشیر بر من آید

مست عشق تو بر کجا نالد
 معتبر نیست خط خوبی مهر
 از آن عاشق چه پرسی لذت عشق
 در کبوشش چه سخن میگوید
 کل زبان گشته همه تن گوید
 سخت خونریز ابروی داری

<p>حکمت العین درس میگوید همه فی النار و السقر گویند دلها می مردان بد و یاد ام میوزند اتفاقا مگر دو چار شود آنکس که زمانه ساز باشد یا بسیار خوب می گوید</p>	<p>چشم شوخش بعین بیماری مرد یاران رقیب کا جنم مرد خوش چشم سوزنی پسران او فروش سیر کرده ام ز دیدن او قانون نشاط می نواز د چون بگویم جفا با کم کن</p>
<p>به بند دست خود هر کس جفا بدست بند جدائی را برای من جدا کرد سنگ و آهن چنین نجیب باشد</p>	<p>به بند زینت افتادن بود در بند افتادان فلک چون درد با میکرد تقسیم دل جانا ز عالم دگراست</p>
<p>هر لحظه بمن جور کند که منم دیگر قربان جفای تو شوم خنجر دیگر</p>	<p>بر دم بجز خون کندم دلبر دیگر کارم نشانی شوخ بیک خنجر نازت</p>
<p>همچو ممان بخانه مفلس</p>	<p>دل خود میخوریم در دنیا</p>
<p>کس و پیرانه دارم که نتوان کرد آبا دیش جواب صاف با کینه میدهد رویش باب دیده چه شبنم نشسته ام رویش ناید بکار طره شمشاد شانه اش</p>	<p>دلغم نمیده که عشق است بگذاردینا شادش نشند با شطه محتاج حسن دلجویش کلی بیان بنیابی که در خیال تو من ز انبای جنس کی شود اصلاح کارش</p>

روزی که شد تغافل دار ز غم نگاهش		قطع نظر نمودیم از اطراف گاه گاهش
	وله	
دارند از تو لاله و گل صد هزار قرض نگر گس بزور چشم تو خواب و نماز قرض آبی که داده بود مرا روزگار قرض چو گویم پیش که نظر کن بمن کند انعامش کجاست خط که کند بلف بحث را مفرش		ای از تو رنگ و بوی گرفته بهار قرض سنبیل ز طره تو کند و ام هیچ و تاب اکنون بسان ابرو امیکم بچشم چو عرض حال کنم یار میکند اعراض سیانه من ز لفت هست بر سر دل بحث
	وله	
جمع کرده است لخت دل بدایا ز شمع گری می آید زبان زگر بجنبانم چو شمع		در شب هجران او از بس که گریه چو شمع قصه سوز و گداز از من چو می بر شمع
	وله	
کیدم از گریه نیا سود چراغ بر سر تربت محمود چراغ شد چنان تیره که از دو پیران		شب که در کلبه من بود چراغ نیست جز دانه غم عشق ایاز حال آن شعله رخسار ز خط
	وله	
بیتوان گفتن زمین میان مرا فیروز جنگ دستگاه خنده بر من میشود هر روز جنگ بسکه از درد و فراقش گریه کردم رنگ رنگ		تن شد از سنگ جنای او مرا فیروزه رنگ همچو آن زخمی که رو آورد بسوی پشه ننگ حال خود بر کاغذ ابری نویسم سوی او
	وله	

<p>ز شادی سر کند دل رقص بسمل کزان گل می برم صد خار و در دل بطور دیگر امشب می پدید دل</p>	<p>چو بینم در کفش تیغ از مقابل به بینم تا چه خواهد گل شکفتن نه انم بر سرم و سر و اچه آید</p>
<p>خند آبا و دار و خانه دل بپدید نهامی سیما بانه دل</p>	<p>خوشتم از نعره مستانه دل تمامی شب مرا بچو آب دار</p>
<p>عجب زهر بیست دپیانه دل</p>	<p>مرا از دست این شکر کلایانه</p>
<p>جانم بلب از حسرت دیدار تو غافل بگر بیست بحالم در و دیوار تو غافل طغنه آتش بازی از عشق او آموختن</p>	<p>و آرم دلی از درد تو بیمار و تو غافل تا بوت من آن روز که از کوی تو برزندی خانه خود را بیازنی باخته آخر سوختن</p>
<p>اینقدرها نتوان رشیدن من اندک نوشتم تو بسیار دان</p>	<p>بنده پرور زنی یک دیدن ختم دل بسوی تو ای مهر بان</p>
<p>بوی خون آید چو قصاب از در دیوار او دیگر چگونه توان کرد راه در دل تو با و صبا سلمه ربه</p>	<p>خون ناحق ریختن از بس که باشکار او نه آشک کار گرفته آه در دل تو صبح رسا نیدم را بوی او</p>
<p>رتم سے آیدم بہ پروانہ غیر ازین گریہ غریبانه</p>	<p>سوخت از گرمی زبانی شمع در غریبی چه میتوان کردن</p>

وله

حق تعالی دارد او را دیرگاه
شایسته آزار تو المته شد
در سایه دیوار تو المته شد

گر چه می پرسد ز عالم دیر دیر
گشتیم گرفتار تو المته شد
آسوده ام از گرمی خورشید خواه

از پی یکدل لویوانه ماداشته
چشم را این همه بیچاره داشته
خط آمد و کرد این قصه کوتاه
دارد ز شوق زلفت شمشاد در نشانه
بگزار بجزوت این حسیله حواله

ای که از زنجیر و وزنجیر پلا داشته
لب جان بخش تو انجاز مسیحا دار
دل شکوه و با داشت از زلف جانا
در باغ جلوه گرتنو و کوتاه کن بهانه
در آرزوی وصلت مانیم و آه و ناله

وله

ماییم و نیاز و جان نشانی
شکرانه این که تو جو انی
جیته ان آمدن بهمانی
تو ای الان به بهمانی
مانده ام در طلسم حیرانی
تو بمن اختلاط تنوانی
ای رنگ در چنگری خاک و چه کار
از حلاوت بدلم چه پیدمی

جانانه و ناز و سرگرائی
رحم آرجال این کهن پیر
دل میمانده بر یانی
کم نشد حسنت از دیدن خج
در میان دو مشکل افتادم
من ز تو احستراز متواضع
منظور او نگردد بیار می دوستدار
حاکم شیر و شکر پوشیدی

نشاطم راستین رنگ از طلال منو پدید

چو زخم از خنده خون گریم حال من چه پدید

از جلوہ زور طبع رائے کشن کمار رئیس ضلع مراد آباد
 قصائد مدحیہ نظام - نواب نظام الدولہ
 محمد مدان علیخان -
 قصائد مدحیہ سخوان مصنفہ مولوی عبدالاحد -
 قصائد مدحیہ فوانہ مصنفہ منشی نعمان صاحب
 قصائد مدحیہ غفری محضی مصنفہ مولانا جمال الدین
 عرفی شیازی -
 قصائد مدحیہ بدر چاچ محضی مع فرہنگ مصطلحات
 سابق نامہ ظہوری - محضی -
 قرآن سعیدین - محضی مصنفہ امیر خسرو دہلوی
 دیوان واقف نہایت کلام پاکیزہ چھاپہ صاف
 خوشخط اس تہ کا دیوان کیا ہے لائق دید ہے۔

کلیات و اوین اردو

کلیات انشاء اللہ خان - یہ تیسری طبع شامی
 بلکہ بیچ میراث اللہ خان اتنا تخلص عمد نواب
 سعادت علیخان میں ہے مقدمہ ضراب ہے
 کلیات نساخ عمدہ کلیات حسین نادر
 رسا کل شامل ہیں -
 ۱- شاہ عشرت ۲ مثنوی شعرا ۳۰۰ شعرا
 ۴ م خوب دل ۵ دفتر بیتاں ۶ گنج نوار بیخ
 ۷ شہرہ فیض ۸ قد پارسی ۹ زبان نجیب
 ۱۰ قطعہ منتخب - از جلوہ گری طبع دقاد مولوی
 عبدالغفور خان بہادر -
 کلیات سعادت قصائد و مثنویات و اوین
 در باہیات از کلام تاج الشعرا مزار فیح السوا
 مستند الکلام -
 کلیات نظر - اکبر آبادی -
 کلیات ترات - مجموعہ میں چند کتاب ہیں -
 ۱ دیوان ۲ ششہی عشق ۳ مضمون ۴ مضمون ۵ مضمون ۶ مضمون ۷ مضمون ۸ مضمون ۹ مضمون ۱۰ مضمون

شیخ دیوان حافظ - با صل معانی و مصطلحات
 صورتیہ تصنیفات مولوی سید محمود علی از جہاں
 دیوان شمس تبریز مشہور کلام از روشنی طبع ولی
 داد زور مجربین ملک از معروف ترین شاعر
 دیوان حضرت خواجہ قطب الدین گنج شایار کالی
 کلام بڑا شیر -
 دیوان حضرت امیر جام زہدہ میل خیر علیا
 دیوان خواجہ سعید الدین مستوفی دیوان نایاب
 محض غنایت از دی سے اس بلایع و لایع کاطع ہوا
 دیوان حضرت غوث الاعظم - پیر دستگیر
 شیخ محمد الدین عبدالقادر گیلانی قوس سرہ -
 دیوان محض استاد اہل بان کلام از جلو طبع محضی
 اور جو نا واقف کلام زیبہ لسا کہتے ہیں ہا نادرست
 ہے تذکرہ ان سے ظاہر ہے -
 دیوان عینی دسی دیوان مصنفہ ملا محمد طغری کشمیری
 دیوان جہتساب از سخنور نازک فکر محضی متناظر
 ششہری و استوید رییس کٹرہ -
 دیوان موزون - از خوش فکر علی جہتساب
 راجہ رام نرائن شہری و استوید کھرے -
 دیوان ناسر علی شاعر نامور کا کلام -
 جو عظیم - یعنی دیوان مرزا گل محمد کوفی اہل زبان
 اور آگے گانفہ منشی جواہر سنگ کلام ہے جو گانفہ
 مرزا صاحب سے ہے -
 دیوان کشفی از جلوہ خیال بلند مولوی شاہ سلاست
 دیوان ہلالی - کلام اہل زبان -
 خیال بخود می دیوان کوشی سبیل سنگ بناری تخلص
 دیوان قائم کلام سرگودہ شاعر نامی از طاقا دیوان
 دیوان نویدی - فارسی غزلیہ مہیا و ادوی کشمیری
 رباعیات عم حاتم محضی رباعیات ششہر داوین
 اور دستاوردن کے کلام کے لفظ دیکھ کر سندی ہیں
 اختراع جدید صنائع شہری میں

کلیات صنعت کلام شاه مستند بیان که بر این
 کلیات ناسخ و دیوان و در کتب او کتب بسیارند
 کتب مشتمل بر تاریخ شاعر مستند کهنوی
 کلیات آتش - طبع و سخن و نامی خواجہ حیدر علی
 آتش کهنوی صاحب ناسخ
 کلیات نظام کلام مخور خوش فکر نواب
 محمد مراد خان لکهنوی
 کلیات شیکم که نام تاریخی نظم از چندین
 خوش فکر ی زبانی آرد و بلند خیال منشی امیر خسرو
 شاکر حضرت نسیم دہلوی
 کلیات ملیہ یعنی - او ستاد مستند علم التیوت
 کلام بعد از تالیف کتب
 کلیات نظم کلام اللہ کلام چار جلد
 ۱- جلد اول و دوم یک جانی
 ۲- جلد سوم و چهارم یک جانی
 کلیات مومن جان صاحب طبع
 بہارستان سخن آیت الله استادین کلام
 بنام و بقافیہ عربین - ۱- شیخ عالم تراخ
 ۲- خواجہ حیدر علی آتش - ۳- مولی حسن خان
 بڑے معرکہ کاتب عربی - ۴- سر ایک استاد زور
 دکھایا ہے بعد کتب تاریخ لاکھ کتب زیادہ
 دیوان گویا - از طبع آرد رسالہ از فقیر محمد خان گویا
 شاگرد خواجہ وزیر خاندان و استاد آرد جمال
 دیوان مذہبی کلام عشق کلام نواب سید
 محمد خان نند شاگرد خواجہ حیدر علی آتش
 دیوان فردا - از مولی خیزی صاحب قلم مولوی
 نذیر حسین لعل عدالت دیوانی
 دیوان از قائل کلام سخن ہمبانی آتش و ناسخ متوفی خان
 دیوان بوق - از نیکو فکر سخنگو عاجیل سید لکھنوی
 دیوان مہار عربی - در مقام رسالت
 متوالیہ حاجی محمد زید مصنف آبادی

دیوان لطف آئینہ دیوان غازیان مع معارف
 صاحب سر در کائنات مصنف حافظ محمد لطف خان لکھنوی
 ایضا - لغت سروری غزلیات تمام ردیفی
 محمد قائم المسلمین من از بہار عات طبع کتب صنعتی
 نظام سرور لاہوری
 دیوان ہندی رسالت کلام از مرزا قمر علی
 دیوان نیاز روزی ناسخ و طبع از مرزا میرزا علی
 دیوان شہیدی مصنف کرامت علیان شہیدی
 دیوان امیر سید علی امیر القیاس امیر احمد لکھنوی
 دیوان غالب ہلوی - کئی مرتبہ بردیوان لکھنوی
 مقامات میں جمیاد اور بری خواہش ہے کہ او
 خواہش خریداران اس طرح ہے کہ چون تہہ
 عالی یا مرزا اسد اللہ خان دہلوی کا کلامی
 مثل نظم ہندوستان میں نہیں ہے یہ مطبوعہ
 مطبع لہامی سے نکل ہو کر طبع ہوا ہے
 دیوان نشاط الاحباب مصنف یوسف
 دیوان جزیرہ مصنف مرزا حسین بیگ صاحب
 دیوان الہامیہ - طبع آرد سید امیر الہین امیر
 دیوان فلق سیمی بظہر عشق کلام او استاد کامل
 آفتاب آرد خواجہ اسد اللہ صاحب قلم
 دیوان واسطی - نادر کلام مولوی سید
 فاضل رسول خان غلقہ دار سندھ
 دیوان عاشق کلام لطیف از بدلت کتبیہ الکلہم
 دیوان خواجہ میر درد شاعر صاحب لہجہ
 دیوان بحر اسرار حقیقت و لغت سید
 محمد مصنف کاغذی علی احمد لکھنوی صاحب قلم
 دیوان شہسار - مصنفہ کیول رام
 دیوان عدالتیہ بخوبی آرد از بہر وزیر علی
 دیوان ضامن از سید ضامن علی شاہ
 دیوان نواب عطار الہ ولی سیدی الدین خان
 صاحب قلم نیر حرف نواب یوسف صاحب

الغری ندرج شدہ تاریخ پر یہ کتاب مستعمل
نی گئی تھی مگر وہ مدت سے زیادہ رکھنے کی
صورت میں ایسا کہ یہ وہ شراکہ لیا جائے گا۔
